

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Πτυχιακή Εργασία

ΘΕΜΑ :

«Διοίκηση Έργου σε Δημοτικά Έργα»

**Εφαρμογή στο Κτίριο Βρεφονηπιακού Σταθμού
Δήμου Λουτρακίου-Περαχώρας**

**Σπουδάστρια:
ΜΠΟΥΜΠΙΑΚΗ ΔΗΜΗΤΡΑ
99009**

**Επιβλέπων Καθηγητής:
ΘΩΜΑΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ**

Π ΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

5

Α ΜΕΡΟΣ **Κεφάλαιο 1^ο** **«Ορισμοί της Δ.Ε.»**

1. ΕΡΓΟ	9
1.1 Τι είναι έργο;	9
1.2 Βασικά χαρακτηριστικά	9
2. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΡΓΟΥ	11
2.1 Γενικά	11
2.2 Τεχνικές ενέργειες διοίκησης έργου	11
2.3 Περιβάλλον διοίκησης έργου	13
3. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ	14
3.1 Κακή διοίκηση – Κίνδυνος του έργου	14
3.2 Στάδια διαχείρισης του κινδύνου	14
3.3 Οι σημαντικότεροι κίνδυνοι	15
4. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ	17
5. ΜΟΝΤΕΛΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ	18
6. Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	20
6.1 Ο ρόλος του διευθυντή στη διοίκηση έργου	20
6.2 Βασικά χαρακτηριστικά	20

Κεφάλαιο 2^ο

«Δομική ανάλυση φάσεων»

1. ΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΦΑΣΕΩΝ – WBS	23
1.1 Τι είναι η WBS;	23
1.2 Η δομή της WBS	23
1.3 Τα «επίπεδα» της WBS	24
1.4 Οι στόχοι και η σημασία της WBS	25

Κεφάλαιο 3^ο

«Διαγράμματα»

1. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ GANTT	29
1.1 Παρουσίαση του GANTT	29
1.2 Πλεονεκτήματα του διαγράμματος GANTT	31
1.3 Περιορισμοί του διαγράμματος GANTT	31

2. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΚΤΥΟΥ	33
2.1 Γενικά	33
2.2 Τύποι διαγράμματος δικτύου	34
2.3 Πλεονεκτήματα διαγράμματος δικτύου	35
3. Η ΜΕΘΟΔΟΣ CPM ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΙΚΗ PERT	36
3.1 Γενικά	36
3.2 Μέθοδος της κρίσιμης διαδρομής – CPM (Critical Path Method)	36
3.3 Τεχνική αποτίμησης και αναθεώρησης προγράμματος- PERT	39

Β ΜΕΡΟΣ

Κεφάλαιο 4°

«Δημόσια έργα στους Ο.Τ.Α.»

1. ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ	43
1.1 Γενικά	43
1.2 Ειδικές έννοιες και ορισμοί	43
2. ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ	45
3. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	46
3.1 Διάκριση των προμηθειών των Ο.Τ.Α.	46
3.2 Εγγυήσεις (εγγυητικές επιστολές)	47

Κεφάλαιο 5°

«Μέθοδοι υλοποίησης έργων των Ο.Τ.Α.»

1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ	50
1.1 Απαραίτητα στοιχεία (Γενικά)	50
1.2 Στάδια για την παραγωγή ενός έργου	51
2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	53
2.1 Τα διοικητικά στελέχη	53
2.2 Επικοινωνία	54
3. ΤΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ Ο.Τ.Α.	55
4. Ο ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	56
5. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ	58
5.1 Διακήρυξη	58
5.2 Διαδικασίες επιλογής του αναδόχου	58
5.3 Η σύμβαση κατασκευής	60
5.4 Διάλυση της σύμβασης	63
5.5 Χρονοδιάγραμμα κατασκευής	64
6. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ Ο.Τ.Α.	65
6.1 Γενικά	65
6.2 Διοίκηση των έργων- Επίβλεψη	65
6.3 Διοίκηση των έργων, από πλευράς του αναδόχου	66
7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	68

Γ ΜΕΡΟΣ

Κεφάλαιο 6°

«Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Λουτρακίου-Περαχώρας»

1. ΥΦΙΑΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	71
1.1 Η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Λουτρακίου	71
1.2 Το προσωπικό της Τεχνικής Υπηρεσίας	71
1.3 Το Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών και Περιβάλλοντος	72
1.4 Προϋπολογισμός	76
2. Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ	77
3. ΑΝΑΛΥΣΗ S.W.O.T. ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	79
4. ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ	80
4.1 Γενικά στοιχεία	80
4.2 Χρηματοδότηση και βασικοί στόχοι του έργου	80
4.3 Παρουσίαση του έργου με τη χρήση των μεθόδων της Δ.Ε.	82
5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	88
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	91
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	92

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εργασία αυτή σκοπό έχει να παρουσιάσει τις τεχνικές της διαχείρισης έργου – **project management** – (τεχνικές προγραμματισμού και ελέγχου), σχεδιασμένες με τέτοιο τρόπο και προσφέροντας τα κατάλληλα εργαλεία ώστε ο κάθε αρμόδιος να μπορεί να αναπτύξει το δικό του σύστημα διαχείρισης ενός έργου.

Παράλληλα, παρατίθεται το θεσμικό πλαίσιο¹ που ισχύει κατά την κατασκευή και εκτέλεση των δημοσίων έργων. Τα δημόσια έργα, τα έργα υποδομής, αποτελούσαν και αποτελούν την εγγύηση για την ανάπτυξη της χώρας, την ανασυγκρότηση της οικονομίας και την αναβάθμιση της ποιότητας των πολιτών.

Στην προσπάθεια συνδυασμού αυτών των προϋποθέσεων, γίνεται απόπειρα να παρουσιαστεί η διαδικασία κατασκευής ενός συγκεκριμένου έργου του Δήμου Λουτρακίου – Περαιχώρας με τη χρήση των τεχνικών υλοποίησης της διαχείρισης (διοίκηση) έργου.

Τα ερωτήματα που θα προκύψουν πολλά. **Το πιο σημαντικό:** Θα κατορθώσει η διαχείριση έργου και οι τεχνικές της να διευκολύνουν τις διαδικασίες για την ορθή εκτέλεση ενός έργου;

Η πτυχιακή εργασία αποτελείται από τρία (3) μέρη. Το **Α ΜΕΡΟΣ**, αποτελείται από τρία κεφάλαια το περιεχόμενο των οποίων επικεντρώνεται στα εξής:

- Στους ορισμούς της Διοίκησης Έργου και την παρουσίασή της,
- Στη δομική ανάλυση φάσεων, και
- Στα διαγράμματα και τεχνικές μέθοδοι που ακολουθεί η Δ.Ε.

Το **Β ΜΕΡΟΣ**, πλαισιωμένο σε δύο κεφάλαια, επικεντρώνεται κυρίως στα δημόσια έργα των Ο.Τ.Α. (κεφάλαιο 4) σε ότι αφορά την ύπαρξή τους. Στο 5^ο κεφάλαιο, παρουσιάζονται οι μέθοδοι υλοποίησης έργων των Ο.Τ.Α καθώς και σημαντική είναι η ισχύουσα νομοθεσία που προβλέπεται κατά την εκτέλεση και διοίκησή τους.

Στο **Γ ΜΕΡΟΣ**, αποτελείται και το τελευταίο κομμάτι της εργασίας, περιλαμβάνονται:

¹ Το θεσμικό πλαίσιο που καθορίζει το σχεδιασμό και την εκτέλεση των δημοσίων έργων έχει περιγραφεί στο Ν. 1418/84, στα μετέπειτα Π.Δ./γμματα και τις τροποποιήσεις του.

- Από την μία, η παρουσίαση της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Λουτρακίου (υφιστάμενη κατάσταση και δράση),
- Και απ' την άλλη, γίνεται προσπάθεια να παρουσιαστεί η εξέλιξη ενός συγκεκριμένου έργου, του Δήμου με γνώμονα τις τεχνικές της Δ.Ε.

Α ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ορισμοί της Δ.Ε.

1. ΈΡΓΟ

1.1.Τι είναι έργο;

Διάφοροι οργανισμοί (είτε δημόσιοι είτε ιδιωτικοί) εκτελούν εργασίες. Κατά κυριότητα οι εργασίες αυτές αφορούν λειτουργίες και έργα, που μοιράζονται πολλά χαρακτηριστικά, όπως:

- Το ότι εκτελούνται από ανθρώπους, και
- Προγραμματίζονται, εκτελούνται και ελέγχονται.

Η διαφορά ανάμεσα στις λειτουργίες και τα έργα, έγκεινται στο γεγονός ότι οι λειτουργίες είναι συνεχείς και επαναλαμβανόμενες, ενώ τα έργα είναι προσωρινά και μοναδικά. Έτσι λοιπόν, με βάση τα χαρακτηριστικά αυτά γνωρίσματα, ένα έργο μπορεί να ορισθεί ως εξής:

Είναι μια προσωρινή² προσπάθεια (ενέργεια) που εκτελείται ώστε να δημιουργηθεί ένα μοναδικό³ προϊόν ή υπηρεσία.

Σύμφωνα με ένα πλησιέστερο ορισμό, έργο είναι το οργανωτικό αντικείμενο με σκοπό να ενώσει μια ομάδα ανθρώπων με διαφορετικές ειδικότητες υπό τον ίδιο σκοπό.

1.1 Βασικά χαρακτηριστικά

Τα έργα ποικίλουν ως προς το μέγεθος, το αντικείμενο εργασιών, το κόστος και τον απαιτούμενο χρόνο. Η ποικιλία αυτή τους προσδίδει διάφορα χαρακτηριστικά που παρουσιάζονται ως εξής:

- Κάθε έργο μπορεί να αναληφθεί από όλα τα επίπεδα ενός οργανισμού,
- Μπορεί να εμπλακεί σ' αυτό ένα μόνο άτομο ή πολλές χιλιάδες άτομα, με διαφορετικές εμπειρίες, υπευθυνότητες και ικανότητες,
- Ως προς τον απαιτούμενο χρόνο (έναρξη και λήξη) ένα έργο απαιτεί για την ολοκλήρωσή του το λιγότερο από 100 ώρες ή να χρειαστεί και χρόνια ολόκληρα,
- Ως προς το μέγεθος και το αντικείμενο εργασιών διακρίνουμε έργα σε μικρά τοπικά και σε υπερμεγέθη διεθνή,

²

Προσωρινό σημαίνει ότι κάθε έργο έχει προσδιορισμένη αρχή και τέλος.

3

Μοναδικό σημαίνει ότι το προϊόν ή η υπηρεσία, διαφέρει κατά διακριτό τρόπο από όλα τα παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες.

- Ως προς το κόστος, υπάρχουν τα έργα χαμηλού προϋπολογισμού και έργα που κοστίζουν εκατομμύρια ευρώ,
- Κάθε έργο έχει σύνθετους στόχους και αντικείμενα, ενώ τέλος,
- Η κύρια ιδιότητά του είναι να δημιουργεί αλλαγές σε κάθε τομέας (οικονομίας, περιβάλλοντος, εκπαίδευσης, υγείας κτλ.)

Εκτός όμως από τα κύρια γνωρίσματα ενός έργου θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας και κάποια επιμέρους χαρακτηριστικά που χρήζουν ιδιαίτερη σημασία, όπως η έναρξη και η λήξη του έργου (που είναι δύσκολο να προσδιοριστούν), ο κύκλος ζωής του έργου (που περιλαμβάνει διακριτές φάσεις), ο προϋπολογισμός, η ομαδικότητα των συμμετεχόντων και ο κύριος φορέας ευθύνης.

2. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΡΓΟΥ

2.1. Γενικά

Η διοίκηση έργου είναι μια εφαρμογή γνώσεων, ικανοτήτων, εργαλείων και τεχνικών στις δραστηριότητες ενός έργου προκειμένου να επιτευχθούν ή ακόμα να ξεπεραστούν οι ανάγκες των τελικών χρηστών ή οι προσδοκίες ενός έργου.

Σύμφωνα με τον παραπάνω ορισμό, η διοίκηση έργου στοχεύει στην εξασφάλιση μιας επιτυχημένης επίτευξης ενός έργου, σε προκαθορισμένα χρονικά όρια και σε οικονομικά όρια που το καθιστούν κερδοφόρο.

Στην καταξίωση του στόχου αυτού εμπλέκεται αναγκαστικά η εξισορρόπηση διαφόρων απαιτήσεων σχετικά με:

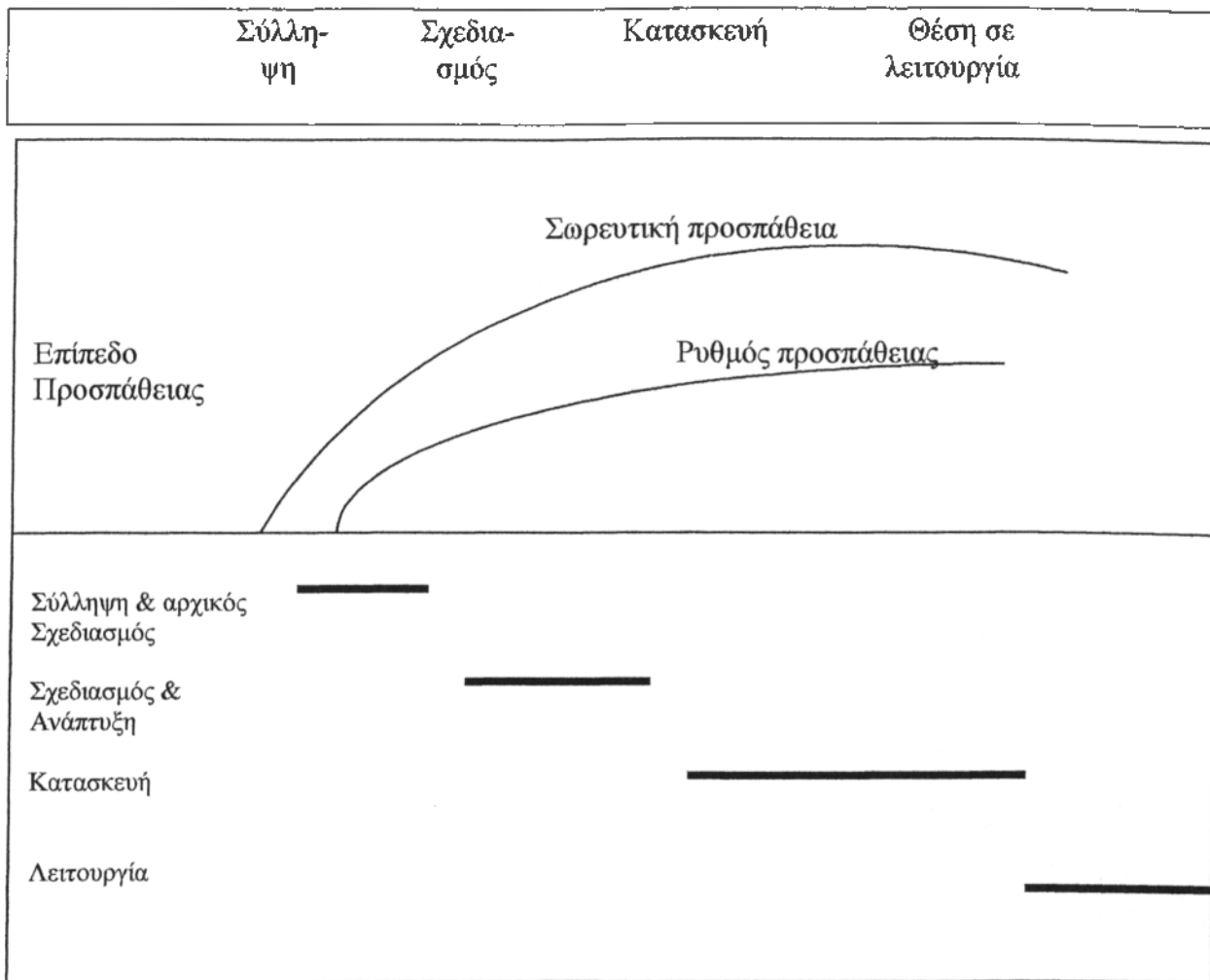
- Το εύρος εργασιών, το χρόνο, το κόστος και την ποιότητα,
- Τους χρήστες (πελάτες) και τους επενδυτές με αντίστοιχες ανάγκες και προσδοκίες,
- Και τέλος, τις προβλεπόμενες ανάγκες και απρόβλεπτες προσδοκίες.

2.2 Τεχνικές ενέργειες διοίκησης του έργου

Οι εταιρίες που αναλαμβάνουν τη διεκπεραίωση κάθε έργου, τα χωρίζουν συνήθως σε φάσεις ή στάδια προκειμένου να επιτύχουν καλύτερο διοικητικό έλεγχο. Το σύνολο αυτών των φάσεων αποτελεί τον **κύκλο ζωής του έργου**.

Για τα περισσότερα έργα, ο κύκλος ζωής αποτελείται από τέσσερις (4) φάσεις (**Σχήμα 1**):

1. τη **φάση αρχικής σύλληψης και εκκίνησης**, κατά την οποία γίνεται μελέτη της σκοπιμότητας του έργου και αν γίνει αποδεκτή, το έργο προχωρά στην επόμενη φάση,
2. τη **φάση σχεδιασμού και ανάπτυξης**, που έχει ως οδηγό τα αποτελέσματα της μελέτης σκοπιμότητας,
3. τη **φάση κατασκευής** του έργου, και
4. τη **θέση σε λειτουργία και παράδοση** του έργου. Στη φάση αυτή επιβεβαιώνεται ότι το έργο έχει υλοποιηθεί σύμφωνα με το σχέδιο, και το έργο θεωρείται έτοιμο.

Σχήμα 1: Κύκλος ζωής του έργου

Εκτός από τον κύκλο ζωής του έργου, υπάρχουν κι άλλες τεχνικές διαχείρισης, που αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της διαδικασίας. Οι τεχνικές⁴ αυτές, εκ των οποίων οι περισσότερες θα αναλυθούν στις επόμενες θεματικές ενότητες, είναι:

- ⇒ Δομική Ανάλυση Έργου- **WBS** (work breakdown structure)
- ⇒ Μέθοδος Κρίσιμης Διαδρομής- **CPM** (critical path method)
- ⇒ Εξομάλυνση κατανομής των πόρων
- ⇒ Πιστοποιημένη αξία
- ⇒ Έλεγχος στοιχειοθέτησης

⁴ Rory Burke « Διαχείριση έργου (Project Management) », Κριτική, 2002, Αθήνα, σελ. 19.

2.3 Περιβάλλον διοίκησης έργου

Το περιβάλλον του έργου επηρεάζει άμεσα τόσο το έργο όσο και τον τρόπο διοίκησής του. Η ομάδα της διοίκησης του έργου, θα πρέπει να αντιλαμβάνεται αυτό το ευρύτερο περιβάλλον το οποίο επηρεάζεται από πολλούς εξωγενείς παράγοντες. Μερικοί τέτοιοι παράγοντες παρουσιάζονται παρακάτω:

- Οι ομάδες συμμετοχών
- Οι απαιτήσεις των χρηστών και των επενδυτών
- Οι απαιτήσεις της αγοράς
- Οι ανταγωνιστικοί παράγοντες
- Οι νέες τεχνολογίες και καινοτομίες
- Τα νομικά πλαίσια και οι κανονισμοί

Το περιβάλλον ενός έργου μπορεί να είναι σταθερό, μπορεί να είναι και μεταβαλλόμενο. Η δεύτερη περίπτωση έχει ως συνέπεια, οι τελικοί στόχοι να μετατοπίζονται σταδιακά και γι' αυτό ο διευθυντής του έργου, αφού πρώτα κατανοήσει το περιβάλλον θα πρέπει να είναι σε θέση να διαχειριστεί τη σύνθεσή του που αποτελείται από πολλές ομάδες συμμετοχών, ώστε να μην χρειαστεί το έργο να βγει εκτός πορείας.

3. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Μια από τις συνιστώσες – κλειδιά της διοίκησης έργου είναι η λήψη αποφάσεων οι οποίες βασίζονται σε πλήρεις πληροφορίες με υψηλό βαθμό βεβαιότητας για το αποτέλεσμα. Στην πραγματικότητα όμως, οι περισσότερες αποφάσεις εδραιώνονται σε ατελής πληροφόρηση με επακόλουθες συνέπειες, αβέβαιες για το αποτέλεσμα.

3.1. Κακή διοίκηση-Κίνδυνος του έργου

Κίνδυνος για κάποιο έργο, μπορεί να οριστεί οποιοδήποτε γεγονός εμποδίζει ή περιορίζει την επίτευξη των στόχων του έργου. Βέβαια, οι στόχοι αυτοί μπορεί να αλλάξουν ή να τροποποιηθούν καθώς το έργο εξελίσσεται.

Τα αποτελέσματα ενός κινδύνου, μπορούν να επηρεάσουν το έργο, το προϊόν ακόμα και την ίδια την επιχείρηση. Σ' αυτή τη περίπτωση θα ήταν χρήσιμος ο χωρισμός των κινδύνων σχετικά με την τεχνολογία, το προσωπικό, την οργάνωση και τη δομή της επιχείρησης, τα εργαλεία, τις απαιτήσεις και τέλος την αρχική εκτίμηση.

Έτσι διευκολύνεται ακόμα περισσότερο η μελέτη τους η οποία κρίνεται απαραίτητη για την επίλυση των εξής ερωτημάτων:

Ποιος ελέγχει τα γεγονότα που οδηγούν σε κίνδυνο;

Ποιος ελέγχει τον κίνδυνο;

Ποιος μεταφέρει τον κίνδυνο;

Ποιος υφίσταται τις συνέπειες του κινδύνου;

3.2 Στάδια διαχείρισης του κινδύνου

Η διαχείριση κινδύνων⁵, γνωστή ως **risk management**, ενός έργου περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια:

⁵ Η διαχείριση του κινδύνου μπορεί να αποτυπωθεί με τις ακόλουθες εκφράσεις:

«η τέχνη και η επιστήμη της αναγνώρισης, της ανάλυσης και της απόκρισης στους συντελεστές του κινδύνου καθ' όλη τη διάρκεια του έργου και στα πιο ενδιαφέροντα σημεία του έργου»

1. Τον προσδιορισμό των κινδύνων, όπου καθορίζονται οι περιοχές κινδύνου και αβεβαιότητα, οι οποίες μπορεί να περιορίσουν ή και να εμποδίσουν την επίτευξη των στόχων μας
2. Την ανάλυση των κινδύνων ως προς
 - α) την πιθανότητα (%), και
 - β) τα αποτελέσματα, δηλ αν κρίνονται
2. Τον προγραμματισμό της διαχείρισης με στρατηγικές αποφυγής, ελαχιστοποίησης του αποτελέσματος ή ακόμα και με εφαρμογή εναλλακτικών σχεδίων,
3. Την παρακολούθηση των κινδύνων σε τακτά χρονικά διαστήματα και αναθεώρηση του αρχικού σχεδίου. Ο έλεγχος μπορεί να περιλαμβάνει την εκπαίδευση και την επικοινωνία. Καθώς οι κίνδυνοι και το εργασιακό περιβάλλον
4. μεταβάλλονται, είναι σημαντικό να παρακολουθείται συνεχώς και να ανασκοπείται συνεχώς το επίπεδο κινδύνου.

3.3 Οι σημαντικότεροι κίνδυνοι

Οι σημαντικότεροι κίνδυνοι που μπορούν να παρουσιαστούν κατά την ανάπτυξη ενός έργου μπορεί να είναι:

- Η έλλειψη εργατικού και λοιπού προσωπικού
- Το χρονοδιάγραμμα να μην είναι ρεαλιστικό
- Να μην υπάρχει λανθασμένη κατανόηση των απαιτήσεων του έργου
- Να μην υπάρχει έλεγχος σε τυχόν αλλαγές των απαιτήσεων
- Μη αποτελεσματική χρήση του λογισμικού⁶ από τον χρήστη
- Οι ανάγκες του έργου να εστιάζονται πέρα από τις δυνατότητες της παρεχόμενης τεχνολογίας, κτλ.

⁶ Το λογισμικό διαχείρισης έργου είναι ένα πρόγραμμα που στηρίζεται στις τεχνικές προγραμματισμού και ελέγχου και παρέχει στον διευθυντή του έργου πλήθος δυνατοτήτων για την καλύτερη διεύθυνση του σκοπού του.

Βασικά σημεία⁷

Να θυμάστε:

Ο κίνδυνος είναι εγγενής σε όλα τα έργα και γι' αυτό το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου θα πρέπει πάντα να είναι σε λειτουργία αφού μας βοηθά να τεκμηριώσουμε την αντίδρασή μας σε περίπτωση κινδύνου.

Ο κίνδυνος θα πρέπει να ελέγχεται συνεχώς μέχρι και την ολοκλήρωση του έργου.

⁷

Rory Burke, ο.π. , 387

4. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

Η διοίκηση έργου, ως σημαντικό εργαλείο, μειώνει τις πιθανότητες λάθους σχετικά με την απόδοση, το χρονοδιάγραμμα και το κόστος του κάθε έργου ενώ παράλληλα συμβάλλει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας.

Εκτός όμως από την αντιμετώπιση αυτών των παραμέτρων, οι τεχνικές και οι μέθοδοι της διοίκησης έργου προσφέρουν:

- Την εύκολη προσαρμογή στο συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον,
- Έναν έξυπνο τρόπο υλοποίησης διαφορετικών μεταξύ τους εργασιών σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο και με συγκεκριμένο κόστος,
- Ευκολία στον εντοπισμό και ανάθεση των αρμοδιοτήτων της ομάδας έργου, και τέλος
- Συμβάλλει στην αντιμετώπιση προβλημάτων όπως η οικονομική αστάθεια, οι ελλείψεις σε δυναμικό ή υλικά, τις τεχνολογικές αλλαγές, την ένταση του ανταγωνισμού κτλ.

5. ΜΟΝΤΕΛΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

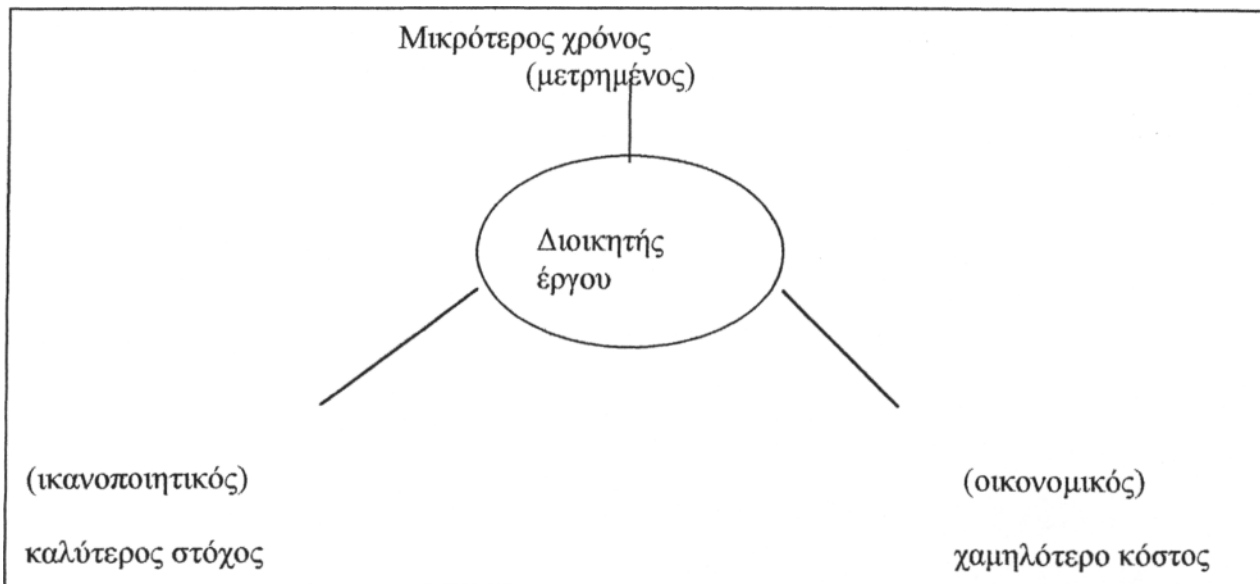
Πολλοί διοικητές βασίζονται στο ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΠΥΡΑΜΙΔΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ώστε να αποφασίζουν (ΣΧΗΜΑ 2):

Σχήμα 2: Μοντέλο πυραμιδικής μορφής

Σύμφωνα με το μοντέλο αυτό, οι διοικητές θα πρέπει να επιλύσουν το πρόβλημα της διοίκησης των συγκρούσεων ανάμεσα στα τρία (3) αυτά αντικείμενα.

Επίσης υπάρχει και το ΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΜΕΝΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, που αποτελεί ένα πιο σύγχρονο τρόπο προσέγγισης των δεδομένων σε μια εταιρία (ΣΧΗΜΑ 3):

Σχήμα 3: Εξισορροπημένο μοντέλο διοίκησης

Εδώ ο διοικητής καθώς βρίσκεται στο κέντρο ισορροπίας, αποσκοπεί στην εξισορρόπηση των τριών (3) αυτών αντικειμένων και έτσι ο χρόνος είναι πιο μικρός, ο τελικός σκοπός πιο κατάλληλος και ακριβής και το κόστος χαμηλότερο.

6. Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

6.1 Ο ρόλος του διευθυντή στη διοίκηση έργου

Βασικό στοιχείο της διοίκησης έργου είναι η προσηλωση στους στόχους. Βασικό στοιχείο στην επίτευξη αυτή αποτελεί ο διευθυντής έργου (**project manager**), ο οποίος ασχολείται:

- Με τη στελέχωση και τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού
- Τον καθορισμό και την εκτέλεση του σχεδίου του έργου,
- Τη σύνδεση μεταξύ των ομάδων εργασίας, καθώς και με
- Τη τήρηση του χρονοδιαγράμματος σε κάθε φάση- στάδιο του έργου.

Ο ρόλος του διευθυντή του έργου πρέπει να περιγράφεται στο καταστατικό του έργου στο οποίο περικλείεται και ο σκοπός του έργου.

6.2 Βασικά χαρακτηριστικά

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα ενός **project manager** είναι:

- Η ικανότητα που διαθέτει να συνεργάζεται και να διοικεί ανθρώπους με τις διάφορες τεχνικές και λοιπές γνώσεις και εμπειρίες που διαθέτουν,
- Η ικανότητα της επικοινωνίας και των διαπροσωπικών σχέσεων με τους συνεργάτες του,
- Η υπομονή ώστε να σχεδιάζει και να προγραμματίζει το έργο σωστά,
- Να μπορεί να διαβλέπει ενδεχόμενα προβλήματα (κινδύνους) που μπορεί να αναπτυχθούν,
- Να έχει γνώσεις αναφορικά με τις παραγωγικές διαδικασίες του κάθε συμμετέχοντα φορέα,

- Χωρίς να είναι ειδικός σε θέματα τεχνολογίας θα πρέπει να γνωρίζει σε γενικές γραμμές ποιες είναι οι απαιτήσεις του έργου σε τεχνολογικό επίπεδο,
- Η ικανότητα προσαρμογής σε μια ποικιλία καθηκόντων κάτω από συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες,
- Να επιθεωρεί, να παρακολουθεί και να ελέγχει το έργο σε κάθε στάδιό του και,
- Να προσπαθεί να διατηρεί όσο το δυνατόν ικανοποιημένο τον πελάτη του.

Τελικά, η επιτυχία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το κατά πόσο ο **project manager** κατανοεί τις σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ προσωπικού, χρόνου, κεφαλαίων και υλικών. Γι' αυτό και απαιτούνται διοικητικές ικανότητες υψηλών προδιαγραφών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Δομική ανάλυση φάσεων

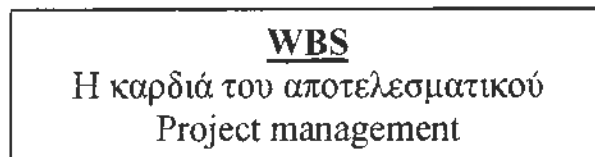
1. ΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΦΑΣΕΩΝ- WBS (Work Breakdown structure)

1.1 Τι είναι η WBS;

Η μέθοδος **WBS**⁸, αποτελεί εξαιρετικό εργαλείο υποδιαίρεσης του αντικειμένου εργασιών σε πακέτα εργασιών τα οποία μπορούμε να χειριστούμε, να εκτιμήσουμε και να προγραμματίσουμε, καθώς για την ολοκλήρωσή της μπορούμε να αναθέσουμε την επιμέλεια και τον έλεγχο σε συγκεκριμένα άτομα ή τμήματα.

Ειδικότερα, η WBS αφορά μια ιεραρχική φόρμα η οποία διαιρεί ένα έργο:

- Σε διαδοχικά μεγαλύτερα επίπεδα λεπτομερειών, και
- Σε μετρήσιμες και ελεγχόμενες δράσεις οι οποίες είναι κατανοητές.

1.2 Η δομή της WBS

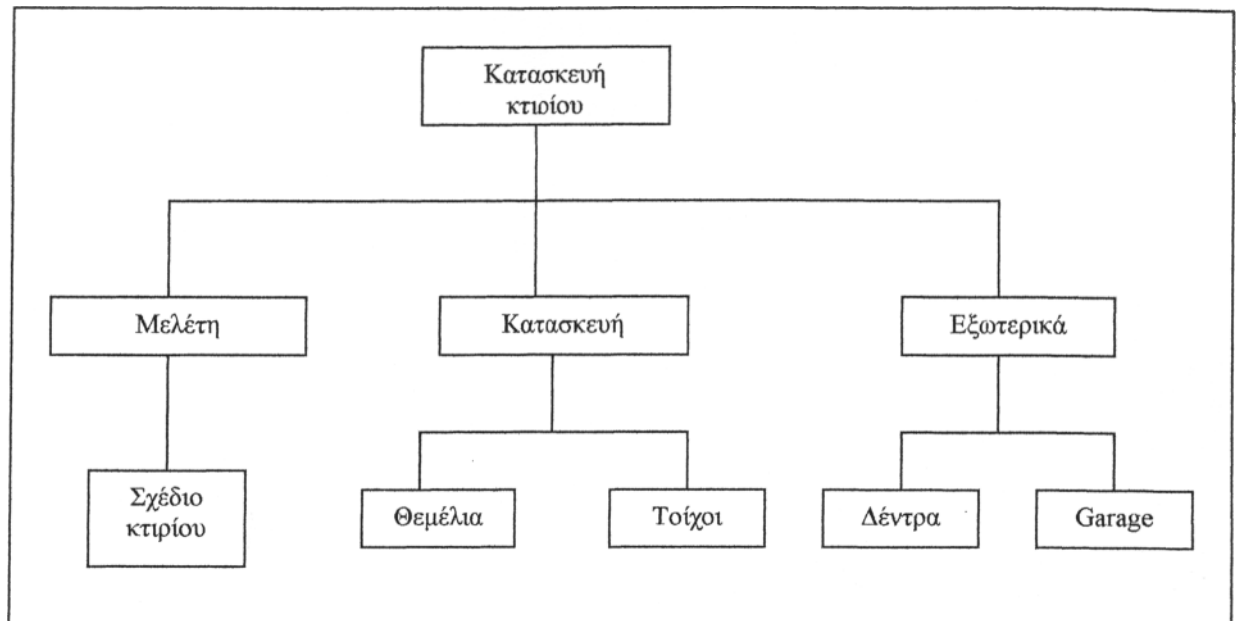
Η παρουσίαση της WBS αναπαριστάται με δύο (2) τρόπους:

- Διαγραμματικά (οριζόντια και κάθετη απεικόνιση) με τετραγωνάκια, και ως
- Κείμενο διαφορετικής στοίχισης

Στην πρώτη περίπτωση, τα τετραγωνάκια αντιστοιχούν στα πακέτα εργασιών καθώς προκύπτουν από την ανάλυση του αντικειμένου

⁸ Ο Turner ορίζει την WBS ως «... διαδοχή παραδοτέων στην οποία το συνολικό προϊόν, δηλ. ο αντικειμενικός στόχος του έργου, αναλύεται σε υποπροϊόντα, σύνολα μερών και συστατικά μέρη», Rory Burke, ο.π.,177.

του έργου (Σχήμα 4), ενώ στη δεύτερη τα στοιχεία του αντικειμένου εμφανίζονται με κείμενα διαφορετικής στοίχισης, όπου οι γραμμές διαφορετικής στοίχισης παρουσιάζουν τα διαφορετικά ιεραρχικά επίπεδα

Σχήμα 4: Διαγραμματική απεικόνιση της WBS για έργο κατασκευής κτιρίου.

1.3 Τα επίπεδα της WBS

Συνήθως τρία (3) ή τέσσερα (4) επίπεδα ανάλυσης είναι αρκετά για την επίτευξη του επιθυμητού επιπέδου προγραμματισμού και ελέγχου.

Κάθε επιπλέον επίπεδο που θα προστεθεί στην WBS, το αντικείμενο εργασιών υποδιαιρείται σε περισσότερα πακέτα εργασιών ενώ παράλληλα θα σημειωθεί αύξηση του βαθμού λεπτομέρειας. Επειδή όμως τέτοιες περιπτώσεις διαμορφώνουν τη WBS δύσκολη στο χειρισμό και στον έλεγχο, θα πρέπει να εξετάζονται οι παράγοντες που επηρεάζουν τον αριθμό των επιπέδων.

Οι παράγοντες αυτοί είναι:

- Το επίπεδο λεπτομερούς ανάλυσης
- Το επίπεδο κινδύνου⁹
- Το επίπεδο ελέγχου¹⁰
- Η ακρίβεια της αυτό-εκτίμησης
- Η αξία των πακέτων εργασιών, καθώς και
- Οι εργατοώρες.

1.4 Οι στόχοι και η σημασία της WBS

Στόχοι της WBS

Οι βασικοί στόχοι της WBS είναι:

1. Να απαντήσει στο ερώτημα τι αφορά το έργο, προσδιορίζοντάς το ως προσπάθεια στο σύνολό του.
2. Τι δεν είναι έργο, με αναφορά στους περιορισμούς του έργου
3. Να δηλώνει τους στόχους του έργου ως μετρήσιμα παραδοτέα.
4. Να μειώνει την τάση σύγχυσης ανάμεσα στα παραδοτέα, τις δράσεις, τις διαδικασίες και τους πόρους.
5. Να δομεί το έργο σε μικρότερες μονάδες¹¹ οι οποίες διαθέτουν μεγαλύτερη λεπτομέρεια παρέχοντας σαφήνεια στους στόχους. Οι μικρότερες αυτές μονάδες πρέπει να είναι εύκολο να διοικηθούν, να είναι μοναδικές και ανεξάρτητες δράσεις από άλλες ενέργειες και να μπορούν να μετρηθούν ποιοτικά και ποσοτικά για τον εύκολο έλεγχο αναφορικά με την εξέλιξη του έργου.

⁹ Όταν ο κίνδυνος είναι υψηλός, τότε η WBS υποδιαιρείται περαιτέρω για να προκύψουν περισσότερες πληροφορίες, και κατ' επέκταση, να μειωθεί ο κίνδυνος.

¹⁰ Έλεγχος του έργου σημαίνει καθοδήγηση του έργου από την αρχική φάση μέχρι την ολοκλήρωσή του.

¹¹ Τα χαμηλότερα στοιχεία της WBS κυμαίνονται στα 0,50% - 2,50% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.

Σημασία της WBS

Τελικά, μια καλή WBS είναι απαραίτητη για να ξεκινήσει σωστά το έργο. Ο χρόνος, το κεφάλαιο καθώς και η προσπάθεια που θα επενδυθεί θα έχει άμεσο αποτέλεσμα στην διευκόλυνση της διοίκησης έργου.

Είναι ένα σημαντικό εργαλείο γιατί μας προσφέρει το πλαίσιο με το οποίο:

- Μας παρέχεται η δυνατότητα σχεδιασμού και πρόβλεψης (εκτίμησης) του έργου,
- Διαμορφώνουμε χρονοδιαγράμματα και προϋπολογισμούς
- Παρακολουθούμε και ελέγχουμε το χρόνο, το κόστος και την απόδοση,
- Είναι πιο εύκολη η διαδικασία ανάθεσης αρμοδιοτήτων και εντολών σε κάθε δράση του έργου, και τέλος,
- Σχεδιάζονται προγράμματα εργασιών, δίκτυα και διαδικασίες ελέγχου που αφορούν το έργο.

Ολοκληρώνοντας, θα είναι άξιο να σημειωθούν ότι η **βασική «συνταγή»** σε μια WBS είναι τα εξής:

- Να δίνονται λεπτομέρειες σε ικανοποιητικό βαθμό, χωρίς όμως υπερβολές
- Ο χρόνος, το κόστος καθώς και η αξία των ολοκληρωμένων εργασιών να μπορούν να μετρηθούν.
- Το χρονοδιάγραμμα και ο προϋπολογισμός θα πρέπει να περιλαμβάνουν όλες τις επιμέρους εργασίες που χρειάζονται για την ολοκλήρωση του έργου.
- Οι εργασίες να είναι ελεγχόμενες σε μέγεθος
- Η σωστή λογιστική παρακολούθηση του έργου, που επιτυγχάνεται με ανάλυση κατά φάση του έργου και του αντίστοιχου υπευθύνου.

- Όλα τα χρονοδιαγράμματα να προκύπτουν από την WBS.
- Χρήσιμη η ταύτιση αρμοδιοτήτων με την υπευθυνότητα
- Η χορήγηση απαιτούμενων πόρων
- Στο κατώτερο στάδιο καμιά εργασία (ή δράση) να μην ξεπερνά το 0,50% ή 2,50% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Διαγράμματα

1. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ GANT

Το διάγραμμα GANTT, αποτελεί γραμμικό διάγραμμα προγραμματισμού¹², το οποίο βοηθά στο σχεδιασμό και το συντονισμό των έργων. Πιο συγκεκριμένα, το γραμμικό χρονοδιάγραμμα είναι χρήσιμο για την εξασφάλιση της χρονικής δόμησης του έργου για τη σύνταξη,

- α) του χρονοδιαγράμματος προμηθειών,
- β) του ιστογράμματος των πόρων, και,
- γ) της κατάστασης των χρηματικών ροών.

1.1. Παρουσίαση του GANTT

Χρήσιμο εργαλείο, πριν το σχεδιασμό ενός διαγράμματος GANTT, είναι η ανάλυση του έργου (project) σε φάσεις. Δημιουργούμε λοιπόν ένα κατάλογο με όλες τις φάσεις που είναι απαραίτητες για την κατασκευή π.χ. ενός κτιρίου¹³.

Ο κατάλογος αυτός, περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες φάσεις, με τη σωστή σειρά. Θα πρέπει όμως να προσέξουμε ώστε κάθε φάση να είναι συγκεκριμένη και να επαληθεύεται, κυρίως από την άποψη του χρονοδιαγράμματος. Αφού ελεγχθεί ο κατάλογος, ακολουθεί ο υπολογισμός της διάρκειας κάθε φάσης και η σωστή κρίση σχετικά με το ποιες φάσεις μπορούν να γίνουν ταυτόχρονα (**ΠΙΝΑΚΑΣ 1**).

Έργο: Διαμόρφωση χώρου αναψυχής (πάρκο)

ΦΑΣΗ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ*
Μελέτη	4
Συντονισμός	1
Φυτεύσεις	4
Έλεγχος και συντήρηση παιδικής χαράς	2
Περίφραξη χώρου	2

- η διάρκεια υπολογίζεται σε εβδομάδες

Πίνακας 1: Ενδεικτικός κατάλογος φάσεων

¹²

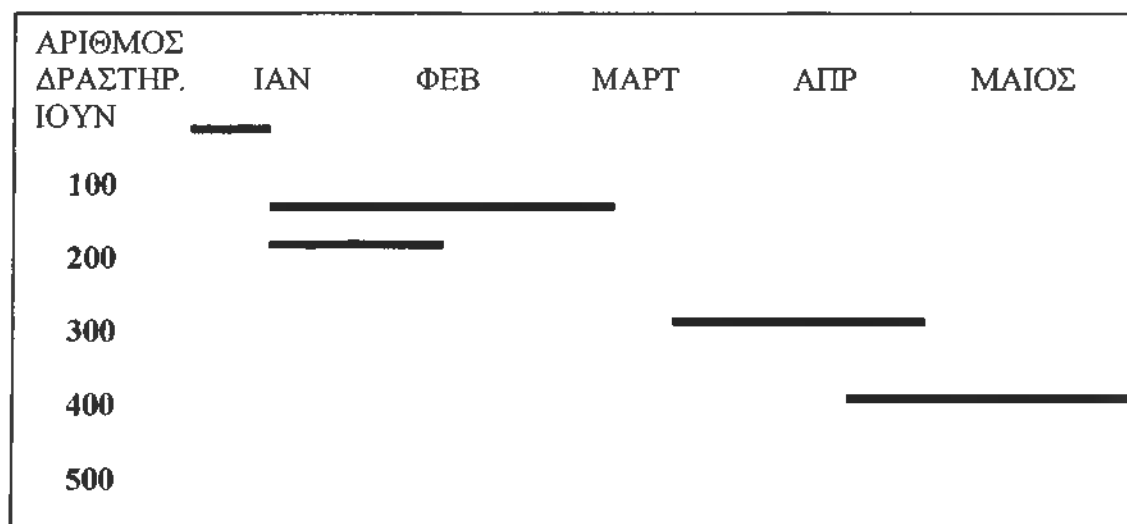
Με τον όρο «προγραμματισμό» (planning), εννοούμε τη διαδικασία δημιουργίας του χρονικού πλαισίου μέσα στο οποίο πρόκειται να κινηθεί το έργο. Ο προγραμματισμός μετατρέπεται σε χρονοδιάγραμμα (schedule) όταν καθοριστούν οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης όλων των επιμέρους δραστηριοτήτων, Rory Burke, ο.π, 227.

¹³

Φανταστείτε, λοιπόν το project ως μια ολότητα που υποδιαιρείται σε ξεχωριστές, εύχρηστες μονάδες. Αυτό ονομάζεται **Δομική ανάλυση έργου** (Project Breakdown Structuring).

Αμέσως μετά την συμπλήρωση των πληροφοριών αυτών, αρχίζει ο σχεδιασμός του χρονοδιαγράμματος GANTT, το οποίο παρουσιάζεται ως εξής:

- απεικονίζεται με μια γραφική παράσταση με άξονες Χ (αντιπροσωπεύει τη χρονική κλίμακα σε ώρες, μέρες, μήνες, έτη) και Υ (φάσεις),
- απεικονίζει οριζόντιες χρωματιστές ράβδους για κάθε φάση,
- δείχνει την πορεία ολοκλήρωσης κάθε φάσης, με κενές ράβδους κάτω από τις χρωματιστές, που μπορούν να γραμμο-σκιάζονται δείχνοντάς μας το ποσοστό (%) ολοκλήρωσης κάθε φάσης, ενώ παράλληλα,
- μας παρουσιάζει την ημερομηνία έναρξης και ολοκλήρωσης καθώς και τη διάρκεια κάθε φάσης του έργου (ΠΙΝΑΚΑΣ 2).

Πίνακας 2: Γραμμικό διάγραμμα GANTT

Με την ολοκλήρωση του σχεδιασμού του διαγράμματος, γίνεται ο καθορισμός των ατόμων στα οποία η χρήση του διαγράμματος κρίνεται απαραίτητη, ώστε να το προμηθευτούν.

1.2 Πλεονεκτήματα του διαγράμματος GANTT

Τα πλεονεκτήματα του διαγράμματος GANTT, είναι τα εξής:

- ως μορφή παρουσίασης είναι εύκολο να κατανοηθεί και να αφομοιωθεί
- παρουσιάζει την πρόοδο των δραστηριοτήτων
- η χρονική κλίμακα (άξονας X) προβάλλει κατανοητά το περιθώριο των δραστηριοτήτων
- αποτελεί, όπως έχει ήδη αναφερθεί, εξαιρετικό διοικητικό εργαλείο προγραμματισμού και ελέγχου
- παρέχει πληροφορίες σχετικά με το χρονοδιάγραμμα
- αποτελεί έγγραφο-«κλειδί» για τη διοίκηση, αναφορικά με την ορθή λήψη αποφάσεων.

1.3 Περιορισμοί του διαγράμματος GANTT

Καθώς ένα έργο εξελίσσεται, οι δραστηριότητες, γίνονται πιο πολύπλοκες και λεπτομερείς και έτσι οι αδυναμίες του GANTT αρχίζουν να έρχονται στο φως. Τα δύο καίρια σημεία που το διάγραμμα GANTT υστερεί είναι:

α) στην παρουσίαση αλληλεπιδράσεων, και

β) στη λήψη αποφάσεων πολλαπλής έκβασης.

- Πιο συγκεκριμένα, τα διαγράμματα αυτά δεν απεικονίζουν τις διάφορες σχέσεις ή εξαρτήσεις που υπάρχουν μεταξύ των φάσεων του έργου (project).
- Δεν δείχνουν την επίδραση μιας καθυστέρησης σε κάποια φάση, αφού είναι δύσκολο να φανεί στο διάγραμμα η αναπόφευκτη καθυστέρηση που θα προκληθεί στην έναρξη των μελλοντικών φάσεων
- Επίσης, ο χρήστης δυσκολεύεται να προσαρμόσει την κλίμακα για τυχόν καθυστέρηση ή επίσπευση στην έναρξη κάποιας φάσης. Έχει δηλ. μικρή αξία στην πρόβλεψη ή την ανάλυση.

- Τέλος, δεν δείχνει το ποσοστό της συνολικής εργασίας που αντιπροσωπεύει κάθε φάση, καθώς και δεν διευκρινίζεται για το ποιες φάσεις είναι κρίσιμες ώστε να ολοκληρωθούν στο συγκεκριμένο χρόνο.

Ωστόσο, τα προβλήματα και οι αδυναμίες του διαγράμματος GANTT μπορούν να ξεπεραστούν αν οι διευθυντές του έργου (project manager) χρησιμοποιήσει ένα πιο μελετημένο και αποτελεσματικό εργαλείο προγραμματισμού: τη **Μέθοδο της Κρίσιμης Διαδρομής (CPM – Critical Path Method)**, που θα αναλυθεί στην επόμενη ενότητα του κεφαλαίου.

2. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΚΤΥΟΥ

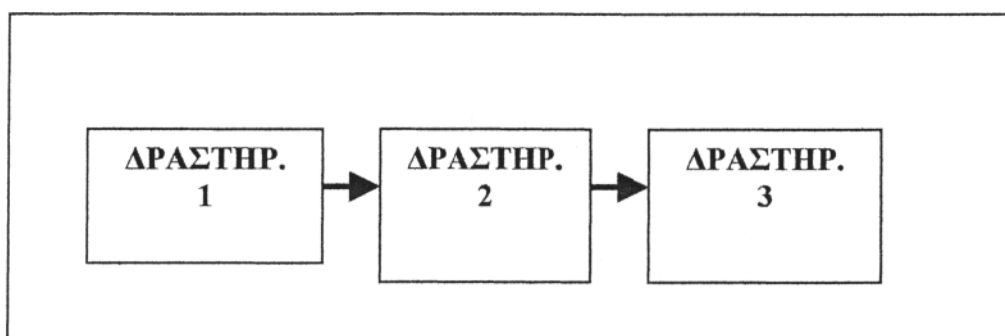
2.1 Γενικά

Το διάγραμμα δικτύου, αποτελεί ένα πιο τελειοποιημένο και πιο σύνθετο εργαλείο σχεδιασμού. Είναι μια σειρά δραστηριοτήτων¹⁴ και γεγονότων¹⁵, που απεικονίζουν τις διάφορες μορφές ενός έργου καθώς και τη σειρά με την οποία θα πρέπει να γίνουν.

Το διάγραμμα αυτό, απαιτεί μόνο συγκεκριμένες ομάδες πληροφοριών και πιο συγκεκριμένα τον κατάλογο δραστηριοτήτων καθώς και τους λογικούς περιορισμούς που υπακούν, οι ονομαζόμενοι και ως *λογικές εξαρτήσεις ή σχέσεις* μεταξύ δραστηριοτήτων.

Οι σχέσεις αυτές μπορεί να είναι δύο (2) ειδών:

- Οι δραστηριότητες σε σειρά, κατά την οποία πρέπει να εκτελεσθούν η μία μετά την άλλη (ΣΧΗΜΑ 5),
- Οι παράλληλες δραστηριότητες, όπου δύο (2) ή περισσότερες δραστηριότητες πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με αντίκτυπο την αποδοτικότερη χρήση του χρόνου σε σύγκριση με την πρώτη περίπτωση (ΣΧΗΜΑ 6).

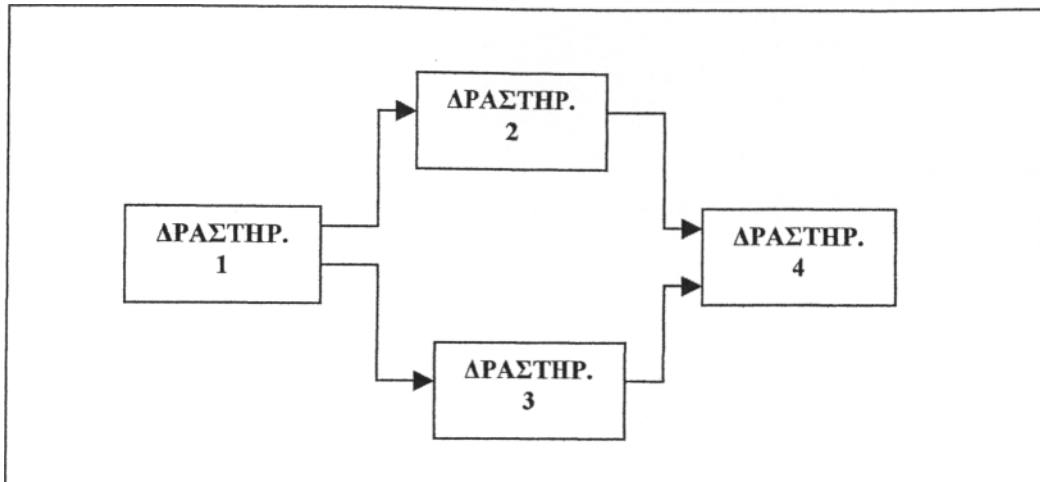
Σχήμα 5: Διάγραμμα Δικτύου (δραστηριότητες σε σειρά).

¹⁴

Δραστηριότητα είναι η εργασία ή προσπάθεια που απαιτείται για την ολοκλήρωση ενός συγκεκριμένου γεγονότος και αναλώνει χρόνο και πόρους.

¹⁵

Γεγονός είναι ένα επίτευγμα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο, χωρίς τη διάθεση πόρων.

Σχήμα 6: Διάγραμμα Δικτύου (Παράλληλες δραστηριότητες).

Τελικά, σύμφωνα με τη δικτυακή διάταξη κάθε δραστηριότητα απεικονίζεται ως ένα τετραγωνάκι, ενώ η λογική αλληλουχία του έργου απεικονίζεται από τον τρόπο που διατάσσονται τα τετράγωνα από αριστερά προς τα δεξιά (ΣΧΗΜΑ 5 & 6).

2.2 Τύποι διαγράμματος δικτύου.

Υπάρχουν δύο (2) τύποι διαγραμμάτων δικτύου: ο πρώτος είναι το **Διάγραμμα CPM**, γνωστό ως η *Μέθοδος κρίσιμης διαδρομής* και ο δεύτερος είναι το **Διάγραμμα PERT** ή αλλιώς η *Τεχνική εκτίμησης και αναθεώρησης προγράμματος*, των οποίων η μελέτη θα παρουσιαστεί στις επόμενες ενότητες.

2.3 Πλεονεκτήματα διαγράμματος δικτύου.

Διάφοροι λόγοι είναι αυτοί που κρίνουν την χρήση των διαγραμμάτων δικτύου απαραίτητη. Οι περισσότεροι λόγοι παρουσιάζονται παρακάτω:

Τα διαγράμματα δικτύου μας παρέχουν τη δυνατότητα,

- ⇒ Να παρουσιάσουμε τις αλληλεξαρτήσεις των διαφόρων δραστηριοτήτων σε μια γραφική παράσταση
- ⇒ Να προσδιορίσουμε με ακρίβεια τις απαιτήσεις μας σε πόρους που αφορούν το προσωπικό, τον εξοπλισμό και τα υλικά
- ⇒ Να καθορίσουμε το κόστος κάθε δραστηριότητας που προγραμματίσαμε
- ⇒ Να έχουμε ένα εργαλείο, ένα όπλο στα χέρια μας για να παρέχουμε τεκμηριωμένα σχέδια, προγράμματα και άλλες πληροφορίες αναφορικά με το έργο (project)
- ⇒ Να είμαστε σίγουροι πως όσοι συμμετέχουν στο έργο ακολουθούν το χρονοδιάγραμμα
- ⇒ Να επικοινωνούμε με τους διάφορους συμμετέχοντες του έργου
- ⇒ Να προβλέπουμε τη χρονική διάρκεια του έργου
- ⇒ Να μπορούμε να εντοπίζουμε τυχόν περιττές δραστηριότητες και να τις αποβάλλουμε
- ⇒ Να μεταβιβάζουμε τους πόρους που περισσεύουν σε κάποιες δραστηριότητες, σε άλλες που υπάρχει ανεπάρκεια
- ⇒ Να τροποποιούμε τα υπάρχοντα προγράμματα κάθε φορά που εμφανίζεται κάποιο πρόβλημα (ή κίνδυνος)
- ⇒ Να λάβουμε υπ' όψιν την επιρροή των περιορισμών σε κάποια δραστηριότητα ή σε ένα έργο σχετικά με το χρόνο και τους πόρους
- ⇒ Και, να εστιάζουμε την προσοχή μας στις κρίσιμες δραστηριότητες.

3. Η ΜΕΘΟΔΟΣ CPM & Η ΤΕΧΝΙΚΗ PERT

5.1 Γενικά

Η ακρίβεια με την οποία μπορούμε να προβλέψουμε τη χρονική διάρκεια των δραστηριοτήτων –φάσεων- επηρεάζεται συνήθως από πληροφορίες και εμπειρίες που έχουμε στην κατοχή μας από γεγενημένα έργα. Πρόκειται όμως για μια δύσκολη διαδικασία υπολογισμού που είτε έχει πρότυπο αντικείμενο εργασιών, είτε εξαρτάται από άλλες αστάθμητες μεταβλητές.

Εδώ ακριβώς έγκειται και η **βασική διαφορά** ανάμεσα στη Μέθοδο της κρίσιμης διαδρομής και της Τεχνικής αποτίμησης και αναθεώρησης προγράμματος: **ο τρόπος χειρισμού της χρονικής διάρκειας των δραστηριοτήτων.**

5.2 Μέθοδος της κρίσιμης διαδρομής-CPM (Critical Path Method)

Η Μέθοδος της κρίσιμης διαδρομής (CPM¹⁶) υιοθετεί την «αιτιοκρατική προσέγγιση» που ταιριάζει σε έργα των οποίων η χρονική διάρκεια μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια όπως τα κατασκευαστικά έργα.

Η μέθοδος αυτή, αποτελεί μια αδιάκοπη αλληλουχία γεγονότων που θεωρούνται κρίσιμα για την ολοκλήρωση του έργου. Αρχίζει από τον πρώτο κόμβο του διαγράμματος και τελειώνει στο τελευταίο¹⁷.

Ο καθορισμός της Κρίσιμης διαδρομής, βοηθά στο να τεθούν προτεραιότητες στις δραστηριότητες. Έστω μια καθυστέρηση στις δραστηριότητες που βρίσκονται σε αυτήν μπορεί να αποτελέσει αρνητικό έδαφος στη διάρκεια του έργου, ακόμα και αν αυτές αποτελούν το 10-15% του συνόλου των δραστηριοτήτων του έργου¹⁸. Η μέθοδος

¹⁶ CPM: Critical Path Method

¹⁷ Μια δραστηριότητα ορίζεται από δύο γεγονότα με ένα βέλος. Το γεγονός απεικονίζεται με έναν κύκλο, είτε προηγούμενο, είτε επόμενο. Μέσα σε κάθε κύκλο υπάρχει ένας μοναδικός αριθμός που προσδιορίζει κάθε φορά το γεγονός (βλ. σχήμα) :

¹⁸ Θωμάς Δ., Σημειώσεις μαθήματος «Διοίκηση Έργου», Τ.Ε.Ι Καλαμάτας, 2004,93.

λοιπόν καθορίζεται με τον εντοπισμό της μακρύτερης σειράς δραστηριοτήτων που συνήθως βρίσκεται στο κέντρο του διαγράμματος.

Παράλληλα, μια πιο εύχρηστη διαδικασία, αποτελούν τα κριτήρια καθορισμού των δραστηριοτήτων, ώστε να μπορούν να εκτελούνται σε μια συγκεκριμένη χρονική έκταση και να μην υπάρχει καμιά ελαστικότητα γι' αυτές. Σ' αυτό μας είναι χρήσιμο το παρακάτω χρονοδιάγραμμα (ΠΙΝΑΚΑΣ 3) όπου με βάση τα κριτήρια κατασκευάζεται ο Πίνακας Κρίσιμης Διαδρομής, με σαφές περιεχόμενο τις δραστηριότητες που ανήκουν τελικά στην μέθοδο.

Μια καλή προετοιμασία του χρονοδιαγράμματος απαιτεί τις ακόλουθες ενέργειες:

α) να καταγραφούν όλες οι δραστηριότητες κατ' αύξοντα δείκτη **i-j**. Ο δείκτης **i**, ορίζεται για το γεγονός της αρχής και αντιπροσωπεύει την ουρά. Ο δείκτης **j**, ορίζεται για το γεγονός του τέλους και αντιπροσωπεύει την κεφαλή. Κάθε δραστηριότητα έχει το δικό της δείκτη **i-j** αφού αποτελεί έναν συνδυασμό του αρχικού και του τελικού κόμβου μιας δραστηριότητας.

β) να καταχωρηθεί μια σύντομη περιγραφή για κάθε δραστηριότητα με παράλληλη αναφορά στη διάρκειά τους.

γ) και τέλος, να υπολογιστούν οι κρίσιμοι χρόνοι, όπως;

- Νωρίτερη έναρξη & λήξη¹⁹
- Βραδύτερη έναρξη & λήξη²⁰
- Ελεύθερο & συνολικό περιθώριο²¹

¹⁹ Νωρίτερη έναρξη: ο νωρίτερος χρόνος έναρξης μιας δραστηριότητας, εφόσον όλες οι προηγούμενες έχουν ολοκληρωθεί. Νωρίτερη λήξη: ο νωρίτερος χρόνος ολοκλήρωσης μιας δραστηριότητας. (Νωρίτερη λήξη = Νωρίτερη έναρξη + Διάρκεια Δραστηριότητας)

²⁰ Βραδύτερη έναρξη: ο βραδύτερος χρόνος που μπορεί να ξεκινήσει μια δραστηριότητα χωρίς να καθυστερήσει το έργο. Βραδύτερη λήξη: ο βραδύτερος χρόνος ολοκλήρωσης μιας δραστηριότητας χωρίς να καθυστερήσει το έργο. (Βραδύτερη έναρξη = Βραδύτερη λήξη - Διάρκεια Δραστηριότητας)

²¹ Ελεύθερο περιθώριο: ο χρόνος που μπορεί να καθυστερήσει μια δραστηριότητα χωρίς να επηρεάσει το περιθώριο των επομένων. Συνολικό περιθώριο: ο χρόνος κατά τον οποίο μπορεί να καθυστερήσει μια δραστηριότητα χωρίς να υπάρξει παράταση στη τελική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου. (Ελεύθερο περιθώριο = Νωρίτερη λήξη - Νωρίτερη έναρξη - Διάρκεια δραστηριότητας)

(Συνολικό περιθώριο = Βραδύτερη λήξη - Βραδύτερη έναρξη - Διάρκεια δραστηριότητας)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ (μέρες)	Νωρίτερη		Βραδύτερη		Περιθώριο	
		Έναρξη	Λήξη	Έναρξη	Λήξη	Ελεύθερο	Συνολικό
2 Καθαρισμός χώρου	2	0	2	0	2	0	0
5 Προετοιμασία δρόμου	1	0	1	4	5	0	4
3 Τοπογράφηση	2	2	4	2	4	0	0
4 Χωματουργικά	1	3	4	3	4	0	0
6 Μεταφορά μηχανημάτων	1	1	2	3	4	0	2
7 Μεταφορά παρατηγημάτων	1	1	2	3	4	0	2
8 Συναρμολόγηση μηχανημάτων	3	6	7	6	7	0	0

Πίνακας 3: Χρονοδιάγραμμα δραστηριοτήτων

Ακολουθώντας λοιπόν το παραπάνω χρονοδιάγραμμα, για να θεωρηθεί ότι μια δραστηριότητα ανήκει στην κρίσιμη διαδρομή θα πρέπει να ικανοποιούνται τα εξής κριτήρια²²:

Χρόνος Νωρίτερης έναρξης = Χρόνος Βραδύτερης έναρξης

Χρόνος Νωρίτερης λήξης = Χρόνος Βραδύτερης λήξης

Διάρκεια = Χρόνος Βραδύτερης λήξης – Χρόνος Νωρίτερης έναρξης

Αφού εφαρμοστούν τα κριτήρια αυτά σε κάθε δραστηριότητα που μας παρουσιάστηκε, ακολουθεί το τελικό στάδιο της CPM, η δημιουργία δηλ., του Πίνακα Κρίσιμης Διαδρομής (ΠΙΝΑΚΑΣ 4):

Δραστηριότητα	i-j
Καθαρισμός χώρου	1-2
Τοπογράφηση	2-3
Χωματουργικά	3-4
Μεταφορά μηχανημάτων	4-6
Συναρμολόγηση μηχαν.	6-7

Πίνακας 4: Πίνακας Κρίσιμης Διαδρομής

²² Φωμάς Δ., Σημειώσεις μαθήματος «Διοίκηση Έργου», Τ.Ε.Ι Καλαμάτας, 2004, 94

Έχοντας, λοιπόν, αυτές τις πληροφορίες, επικεντρώνεται η προσοχή μας στις δραστηριότητες που είναι κρίσιμες για την ολοκλήρωση του έργου, γνωρίζοντας πως κάθε καθυστέρηση σε μια απ' αυτές θα επιβραδύνει όλο το έργο.

5.3 Τεχνική αποτίμησης και αναθεώρησης προγράμματος- PERT (Project Evaluation and Review Technique)

Η Τεχνική PERT υιοθετεί «τη στοχαστική προσέγγιση», η οποία είναι κατάλληλη για έργα των οποίων η χρονική διάρκεια μπορεί να ποικίλει σε ένα φάσμα δυνατοτήτων όπως κάποιο ερευνητικό έργο.

Πρόκειται για μια μέθοδο που ελαχιστοποιεί τις αντιθέσεις, τις διακοπές και τις καθυστερήσεις που λαμβάνουν χώρα σε κάθε έργο, καθώς μας επιτρέπει παράλληλα να καθορίσουμε το χρονοδιάγραμμα και τις απαιτήσεις των πόρων για κάθε δραστηριότητα. Με τη χρήση της μεθόδου PERT, μπορούμε να διαπιστώσουμε μεγάλη ευκολία και άνεση αναφορικά με τον ανα-προγραμματισμό και τη μετάταξη των πόρων με ελάχιστη καθυστέρηση στα έργα.

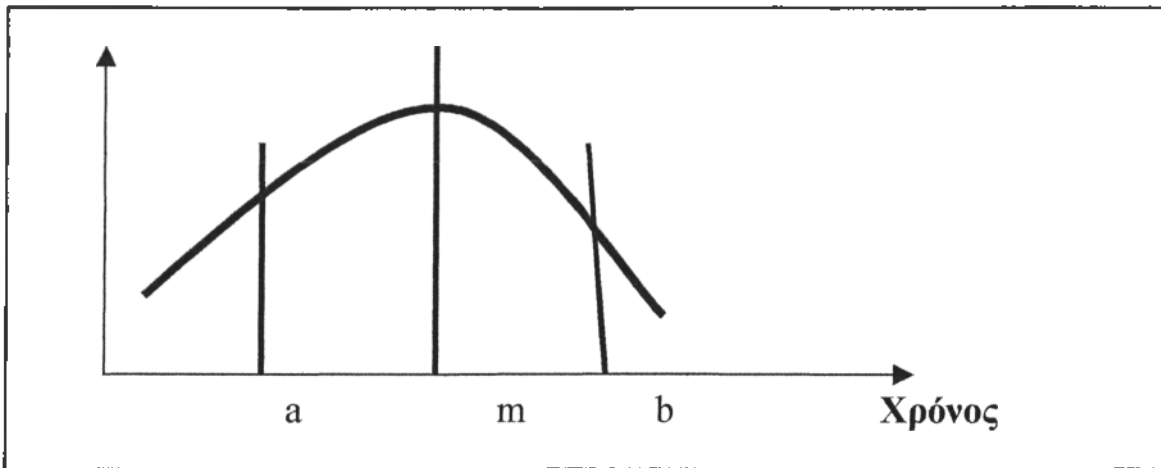
Συγχρόνως, η μέθοδος PERT αποτελεί μέσο ευκολίας για τους εργολάβους και τους πολιτικούς μηχανικούς μέσα από τη γραφική παράσταση (απεικόνιση) των αρνητικών συνεπειών των καθυστερήσεων σε ένα έργο, που τους παρέχει.

Σιγά-σιγά η τεχνική αυτή άρχισε να αναπτύσσεται ως ένα εργαλείο στατιστικού χειρισμού των πιθανών τιμών που μπορεί να πάρει η χρονική διάρκεια ενός έργου. Δημιούργησε λοιπόν ένα στοχαστικό μοντέλο τριών (3) χρονικών εκτιμήσεων που αναφέρονται σε τρεις πιθανές χρονικές διάρκειες: την **απαισιόδοξη (b)**, και την **αισιόδοξη (a)** και την **πιθανότερη (m)** (ΣΧΗΜΑ 7).

Σύμφωνα με το παρακάτω σχήμα (και γενικά για τα διαγράμματα PERT) οι χρόνοι είναι οι εξής:

- ⇒ Αισιόδοξη εκτίμηση-a-: αποτελεί το χρόνο ολοκλήρωσης μιας δραστηριότητας ή ενός έργου κάτω από ευνοϊκότερες συνθήκες.
- ⇒ Πιθανότερη εκτίμηση-m-: πρόκειται για τη ρεαλιστική εκτίμηση του χρόνου ολοκλήρωσης κάτω από κανονικές συνθήκες.

⇒ Απαισιόδοξη εκτίμηση-b: αφορά στο χρόνο ολοκλήρωσης μιας δραστηριότητας ή ενός έργου κάτω από δυσμενέστερες συνθήκες.

Σχήμα 7: Στοχαστική ανάλυση PERT τριών χρόνων

Συνδυάζοντας λοιπόν (όπως και στο σχήμα) τις τρεις αυτές χρονικές διάρκειες με μια κανονική κατανομή, υπολογίζεται ο αναμενόμενος χρόνος (Expected time- t_e) διάρκειας της κάθε δραστηριότητας.

“ΤΥΠΟΣ” ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ
$t_e = (a+4m+b)/6$

Β ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Δημόσια έργα στους Ο.Τ.Α.

1. ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

1.1 Γενικά

Σύμφωνα με το Ν. 1418/84²³, τα **δημόσια έργα** είναι έργα υποδομής της χώρας που καλύπτουν βασικές ανάγκες του κοινωνικού συνόλου, συμβάλλουν στο «άνοιγμα» των παραγωγικών δυνατοτήτων, στην αύξηση του εθνικού προϊόντος, στην προστασία της χώρας και γενικά αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας του λαού.

Από τεχνικής πλευράς, ως δημόσια έργα νοούνται όλα τα έργα που εκτελούν φορείς του δημόσιου τομέα (όπως οι τεχνικές υπηρεσίες των ΟΤΑ α' και β' βαθμού) και συνδέονται με οποιονδήποτε τρόπο με το έδαφος, το υπέδαφος ή ακόμα και τον υποθαλάσσιο χώρο στον οποίο εμπεριέχονται τα «πλωτά» τμήματα των τεχνικών έργων.

Ως **έργο** τελικά, καλείται κάθε νέα κατασκευή ή επέκταση ή ανακαίνιση ή επισκευή ή συντήρηση και η οικονομικά ή τεχνικά υποτελής λειτουργία καθώς και κάθε σχετικό ερευνητικό επιτήδευμα που απαιτεί τεχνική γνώση ή επέμβαση.

1.2 Ειδικές έννοιες και ορισμοί

Ο νόμος αυτός (Ν. 1418/84) εφαρμόζεται σε όλα τα έργα που προγραμματίζονται και εκτελούνται από τους φορείς, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 του Ν. 2190/94.

Για την εφαρμογή του νόμου αυτού, οι παρακάτω ορισμοί έχουν την αντίστοιχη σημασία:

- ⇒ **“Εργοδότης”** ή “κύριος του έργου”, είναι το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο του δημοσίου τομέα για λογαριασμό του οποίου καταρτίζεται η σύμβαση ή κατασκευάζεται το έργο.
- ⇒ **“Φορέας κατασκευής του έργου”**, είναι η αρμόδια Αρχή ή Υπηρεσία που έχει την κύρια ευθύνη παραγωγής του έργου.

²³

Όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις κυρίως από τους Ν. 2052/92, Ν. 2308/95, Ν. 2338/95, Ν. 2719/99 κλπ.

- ⇒ **“Ανάδοχος εργολήπτης”** ή **“Ανάδοχος”**, είναι η εργοληπτική επιχείρηση στην οποία **‘έχει ανατεθεί με σύμβαση²⁴ η κατασκευή του έργου.**
- ⇒ **“Σύμβαση”**, είναι η γραπτή συμφωνία μεταξύ του εργοδότη ή του φορέα κατασκευής του έργου και του αναδόχου για την κατασκευή του έργου, καθώς περιλαμβάνει όλα τα σχετικά τεύχη, σχέδια και προδιαγραφές.
- ⇒ **“Διευθύνουσα Υπηρεσία”** ή **“Επιβλέπουσα Υπηρεσία”**, είναι η τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη διοίκηση της κατασκευής του έργου.
- ⇒ **“Προϊστάμενη Αρχή”** ή **“Εποπτεύουσα”**, είναι η αρχή ή υπηρεσία ή το όργανο του φορέα κατασκευής που εποπτεύει την κατασκευή και ιδίως αποφασίζει για κάθε μετατροπή των όρων της σύμβασης ή άλλων στοιχείων αυτής, όπου ορίζεται από τον νόμο αυτό και τα Προεδρικά Διατάγματα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του.
- ⇒ **“Τεχνικό Συμβούλιο”**, είναι το συλλογικό όργανο του φορέα κατασκευής του έργου το οποίο γνωμοδοτεί στα θέματα που ορίζει ο νόμος αυτός και Π.Δ./γματα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του.

24

Οι έννομες συνέπειες και οι διαδικασίες είναι διαφορετικές εάν πρόκειται για το Δημόσιο (με τη στενή έννοια) και τα Ν.Π.Δ.Δ. ή εάν πρόκειται για Ν.Π.Ι.Δ. ή εταιρίες που ελέγχονται από το Δημόσιο (κατά Ν. 2019/94). Στην πρώτη περίπτωση, έχουμε **Διοικητική Σύμβαση** ενώ στη δεύτερη **Σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου**.

2. ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΈΡΓΑ

Ως δημοτικά και κοινοτικά έργα, χαρακτηρίζονται εκείνα που εξυπηρετούν κοινωφελής σκοπούς, η «αστυνόμευση²⁵» των οποίων ασκείται από τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν, από την Τεχνική Υπηρεσία της οικείας Περιφερειακής Διοίκησης.

Η αστυνόμευσή τους συνίσταται στην παρακολούθηση και την εποπτεία κατά την κατασκευή, τη συντήρηση και εκμετάλλευση των έργων, για την καλύτερη ασφάλεια και λειτουργικότητα αυτών. Για το λόγο αυτό, οι προαναφερθείσες υπηρεσίες συνιστούν στον υπεύθυνο του έργου, την λήψη αναγκαίων μέτρων για την αποφυγή κινδύνων και σε περίπτωση βλαβών στα έργα, τις απαραίτητες εργασίες, για την αποκατάστασή τους.

Τέτοια, για παράδειγμα, έργα θεωρούνται τα τεχνικά έργα ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, τα έργα δημοτικής και κοινοτικής οδοποιίας, οικοδομικά, ηλεκτρομηχανολογικά κ.α..

²⁵

Άρθρο 4, παρ 6 του Ν. 2307/1995.

3. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

3.1 Διάκριση των προμηθειών των Ο.Τ.Α.

Οι προμήθειες των δήμων, των κοινοτήτων, των συνδέσμων αυτών καθώς και των Ν.Π.Δ.Δ και των τοπικών συμβουλίων τους, εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ενιαίου Κανονισμού Προμηθειών των Ο.Τ.Α. (Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α.), όπως αυτός ισχύει κάθε φορά (Ν. 2307/1995). Εξαιρούνται οι προμήθειες υλικών και πάσης φύσεως εξοπλισμού, οι οποίες διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 266 του Π.Δ. 410/1995 και του Π.Δ. 28/1980 «Περί εκτελέσεως έργων και προμηθειών των Ο.Τ.Α.».

Οι εξαιρούμενες αυτές προμήθειες, οι εργασίες²⁶ και οι μεταφορές εκτελούνται με σύμβαση που συνάπτεται ύστερα από διαγωνισμό. Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι η σύμβαση προμήθειας είναι η αγορά κινητού πράγματος ενώ η σύμβαση εργασίας είναι η μίσθωση εργασίας. Αν ο διαγωνισμός δεν φέρει αποτελέσματα, επιτρέπεται να τροποποιηθούν οι όροι της διακήρυξης, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, ώστε να λαμβάνονται υπόψη κατά την επανάληψή του και οι προσφορές που αντιστοιχούν σε αξία ίσης ή μεγαλύτερης των προμηθειών και των εργασιών.

Με απόφαση, λοιπόν του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου επιτρέπεται η εκτέλεση των ανωτέρω προμηθειών και εργασιών με σύμβαση, ύστερα από πρόσκληση περιορισμένου αριθμού προμηθευτών και εργολάβων, με διαγωνισμό μεταξύ τους ή χωρίς διαγωνισμό ή απευθείας από τον δήμαρχο εφόσον συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- Υπάρχει αποκλειστικότητα προμήθειας ή εισαγωγής
- Ο διαγωνισμός δεν φέρει αποτελέσματα ή οι προμήθειες κριθούν ασύμφορες
- Υπάρχει κατ' επείγουσα ανάγκη που αφορά απρόβλεπτα ή έκτακτα περιστατικά (όπως φυσικές καταστροφές κ.α..)

²⁶

Ως εργασίες νοούνται οι δραστηριότητες εκείνες που δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτουν στην έννοια «δημόσια έργα» όπως αυτή έχει προσδιοριστεί με το άρθρο 1, παρ. 3 του Ν. 1418/1984.

²⁷

Το ασύμφορο των προσφορών του διαγωνισμού κρίνεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με σχετική απόφαση του, που λαμβάνεται ύστερα από γραπτή και σαφώς αιτιολογημένη πρόταση από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία.

- Πρόκειται για έργα καλλιτεχνικής φύσεως, που η αξία τους δεν ξεπερνά τα 2.000.000 δρχ (περίπου 6.000,00 €)

Τέλος, οι φορείς αυτοί μπορούν, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του έργου, να προμηθευτούν χωριστά τα αναγκαία υλικά (με διαγωνισμό ή απευθείας), να μεταφέρουν ή να χρησιμοποιούν μηχανήματα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του καθώς και να εκτελούν ορισμένες εργασίες που δεν νοούνται ως έργα.

3.2 Εγγυήσεις (εγγυητικές επιστολές)

Ένα από τα κύρια στοιχεία που περιλαμβάνεται στη σύμβαση των προμηθειών αποτελούν και οι **προβλεπόμενες εγγυήσεις**. Σύμφωνα με το Π.Δ/γμα 394/96 (ΦΕΚ 266/Α' 4.12.1996), οι εγγυήσεις εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη- μέλη της Ε.Ε. και έχουν, σύμφωνα με τα ισχύοντα, το δικαίωμα αυτό.

Με την εγγυητική επιστολή που αποτελεί αυτοτελή σύμβαση το πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει ορισμένο ποσό με μόνη τη δήλωση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται, χωρίς να μπορεί να ερευνά, ούτε αν πράγματι υπάρχει ή αν είναι νόμιμη η απαίτηση (κύρια οφειλή).

Οι εγγυήσεις²⁸ αυτές είναι οι ακόλουθες:

Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό. όπου εκδίδεται υπέρ του συμμετέχοντος για ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 5% επί της συνολικής προϋπολογισθείσης δαπάνης (με Φ.Π.Α.) εκτός εάν ορίζεται διαφορετικό ποσοστό στην διακήρυξη ή την πρόσκληση.

Εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης. Ο προμηθευτής στον οποίο έγινε η ανάθεση, είναι υποχρεωμένος να καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης, το ύψος της οποίας αντιστοιχεί σε ποσοστό 10% της συνολικής συμβατικής αξίας (χωρίς Φ.Π.Α.).

Εγγύηση προκαταβολής. Με την υπογραφή της σύμβασης και εφόσον προβλέπεται από αυτήν, χορηγείται στον προμηθευτή προκαταβολή²⁹ σε ποσοστό μέχρι 50% της συνολικής συμβατικής αξίας (χωρίς Φ.Π.Α.).

²⁸

Εφ' όσον προβλέπεται από την διακήρυξη εγγύηση καλής λειτουργίας ή διατήρησης, ο προμηθευτής υποχρεούται να καταθέσει χρηματική εγγύηση πριν από την έναρξη του χρόνου καλής λειτουργίας ή διατήρησης.

Βασικά σημεία

- Η εγγύηση συμμετοχής που αφορά τον προμηθευτή στον οποίο κατακυρώθηκε ή ανατέθηκε η προθεσμία, επιστρέφεται μετά την κατάθεση της προβλεπόμενης εγγύησης καλής εκτέλεσης και μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης.
- Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης της σύμβασης και προκαταβολής επιστρέφονται μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του υλικού και ύστερα από την εκκαθάριση των τυχόν απαιτήσεων από τους δύο συμβαλλόμενους.
- Οι εγγυήσεις συμμετοχής και καλής εκτέλεσης δεν απαιτούνται στον πρόχειρο διαγωνισμό.
- Τέλος, μπορεί να ζητηθεί εγγύηση συμμετοχής και στις προμήθειες με τις διαδικασίες της διαπραγμάτευσης (απ' ευθείας ανάθεση).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

**Μέθοδοι υλοποίησης
έργων στους Ο.Τ.Α.**

1. ΜΕΘΟΔΟΙ & ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Οι οργανισμοί που αναλαμβάνουν την υλοποίηση ενός έργου έχουν καθήκον να είναι ακέραιοι και ο ανθρώπινος παράγοντας (προσωπικό) που συμμετέχει να είναι εξειδικευμένος ώστε η αποπεράτωσή του να μην ξεφύγει από τον αρχικό προϋπολογισμό (και όχι μόνο). Βασικό στοιχείο αποτελεί και ο ανταγωνισμός που αναπτύσσεται μεταξύ τους έτσι ώστε να μην επικρατεί το μονοπώλιο, εκμεταλλεζόμενο τις καταστάσεις.

Αν και από πολλούς έχει παρεξηγηθεί ο όρος «άγριος ανταγωνισμός», επιβάλλεται με στόχο το καλύτερο εφικτό αποτέλεσμα. Έτσι εκτός από τις δελεαστικές προσφορές, θα προτείνονται και όσο το δυνατόν πραγματικές λύσεις ποιότητας και όχι συμφέροντος.

Δυστυχώς, σήμερα ένα ποσοστό των Ο.Τ.Α α' και β' βαθμού συνεχίζει να ακολουθεί μια τετριμμένη οδό για την υλοποίηση των δημοσίων έργων και δεν τους παρουσιάζονται ευκαιρίες που θα τους αποτρέψουν απ' αυτόν τον φαύλο κύκλο. Πολλοί είναι οι παράγοντες που επικροτούν ακούσια ή εκούσια αυτή την κατάσταση:

- Κυρίαρχο εμπόδιο αποτελεί η επιρροή και επιβολή των αιρετών τοπικών οργάνων που ενώ πρέπει να έχουν ως στόχο τη σωστή διεκπεραίωση ενός έργου είτε αυτό προϋποθέτει ποιότητα ή ποσότητα, εντούτοις οριοθετούν τα δικά τους πρέπει και πιστεύω.
- Το υπαλληλικό προσωπικό που απαρτίζει δήμους και κοινότητες και συγκεκριμένα τις υπηρεσίες που καθίστανται υπεύθυνες στην μελέτη, οργάνωση και εκτέλεση των έργων, δεν έχουν αυτό καθ' αυτό το αντικείμενο απασχόλησής τους και αυτό προστίθεται αρνητικά στην όλη κατάσταση.

1.1 Απαραίτητα στοιχεία (Γενικά)

Βασικό στοιχείο στα δημόσια έργα αποτελεί η σύνταξη, από πλευράς των Ο.Τ.Α. (α' και β' βαθμού), του προϋπολογισμού και του τεχνικού προγράμματος αυτών σε ετήσια βάση, ώστε να προγραμματιστούν κατάλληλα τα έργα και να προσδιοριστεί το κόστος τους.

Γι' αυτό το λόγο απαραίτητες προϋποθέσεις για κάθε έργο κρίνονται τα εξής συστατικά:

- Ο σχεδιασμός, κατά τον οποίο παρέχονται χρονοδιαγράμματα και προετοιμάζεται σε βάθος ένα πρόγραμμα εφαρμογής,
- Ο προγραμματισμός (οργάνωση), αναφορικά με τους πόρους, τα μέσα παροχής πληροφοριών και την καθιέρωση των καναλιών επικοινωνίας που είναι απαραίτητα σε όλα τα στάδια του έργου,
- Η υλοποίηση και εφαρμογή
- Η αξιολόγηση και ο έλεγχος, όπου γίνεται η παρακολούθηση της προόδου του έργου, επιβεβαιώνεται ότι κάθε δραστηριότητα αρχίζει και τελειώνει σύμφωνα με τις βάσεις του σχεδιασμού κλπ, και τέλος
- Το κατάλληλο προσωπικό.

^{1,2} **Στάδια για την παραγωγή ενός έργου**³⁰

Τα κυριότερα βήματα που θα πρέπει να ακολουθούν οι Ο.Τ.Α. και οι φορείς αυτών για την παραγωγή ενός έργου, μπορεί να είναι:

- 1) Εγγραφή του έργου, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, στο τεχνικό πρόγραμμα του φορέα, του οποίου η σύνταξη προηγείται του προϋπολογισμού.
- 2) Ένταξη της πιθανής πίστωσης του έργου στον προϋπολογισμό, μέχρι την 31^η Οκτωβρίου.

Και οι δύο παραπάνω ενέργειες ελέγχονται από την περιφερειακή διοίκηση για τη νομιμότητά τους.

- 3) Για κάθε έργο απαιτείται η σύνταξη πλήρους μελέτης από την τεχνική υπηρεσία (Τ.Υ.) του φορέα. Στη μελέτη περιγράφεται λεπτομερώς το φυσικό αντικείμενο (έργο), οι φάσεις του καθώς και το συνολικό κόστος κατασκευής και ολοκλήρωσής του.

- 4) Αναζήτηση πόρων για το έργο, με υποβολή του φακέλου του έργου για χρηματοδότηση. Ο φορέας θα πρέπει να εξασφαλίσει χρήματα μέσα από επιχορηγήσεις ή δικούς τους πόρους.
- 5) Σύνταξη τευχών δημοπράτησης με συγκεκριμένους όρους για την ανάθεση του έργου σε εργολάβο (διαγωνισμό – απ' ευθείας – αυτεπιστασία).

Αν πρόκειται για διαγωνισμό ή απ' ευθείας ανάθεση, τότε:

- 6) Διενέργεια αξιολόγησης προσφορών για ανάθεση του έργου.
- 7) Εύρεση, επιλογή του αναδόχου.
- 8) Υπογραφή της σύμβασης εργολαβίας.
- 9) Υλοποίηση του έργου και ορισμός της ομάδας επίβλεψης του έργου.
- 10) Προσωρινή και οριστική παραλαβή του έργου.

2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ & ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

2.1 Τα διοικητικά στελέχη

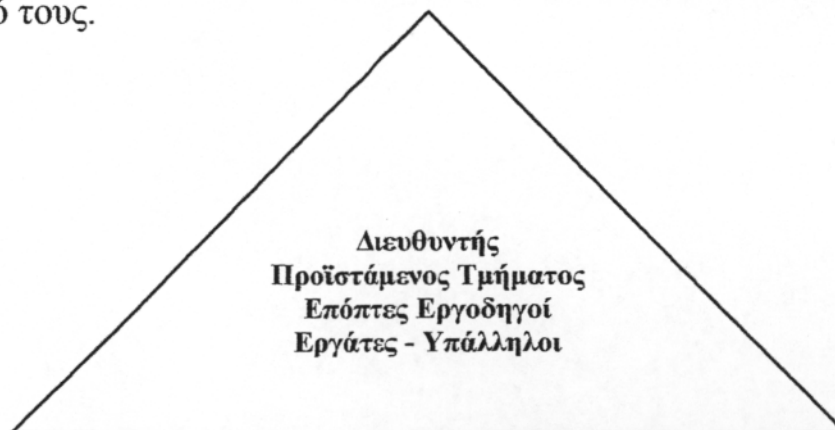
Κύριος συντελεστής παραγωγής για την υλοποίηση – εκτέλεση ενός έργου κρίνεται ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ³¹, τοποθετώντας έτσι τους υπόλοιπους παράγοντες – κεφάλαιο, τεχνολογία, εξοπλισμό και διάφορες μεθόδους – σε δεύτερη μοίρα.. Σχετικά με τους κανονισμούς που κατακλύζουν τη δομή των Ο.Τ.Α., γίνεται επιλογή ατόμων ως ηγετών, όπου κάνοντας χρήση της εξουσίας που τους παρέχεται καθοδηγούν τους υπόλοιπους υπαλλήλους.

Οι εργαζόμενοι στους Ο.Τ.Α, ιεραρχούνται σε δύο (2) μεγάλες ομάδες:

Α) σε εργάτες ή υπαλλήλους. Πρόκειται για άτομα που τους έχει ανατεθεί η εκτέλεση κάποιας συγκεκριμένης εργασίας χωρίς να είναι υποχρεωμένοι να επιβλέπουν την εργασία των άλλων εργαζομένων.

Β) σε διοικητικά στελέχη. Πρόκειται για μέλη της επιχείρησης ή υπηρεσίας που κατευθύνουν και ελέγχουν τις δραστηριότητες των άλλων μελών.

Σύμφωνα με την «Πυραμίδα της διοικητικής ιεραρχίας» (ΣΧΗΜΑ 8) τα διοικητικά στελέχη διαχείρισης έργου κατατάσσονται σε επίπεδο πρώτου, δεύτερου και τρίτου βαθμού, σύμφωνα με το οποίο ασκούν εξουσία στο αντικείμενό τους.

Σχήμα 8: Πυραμίδα της διοικητικής ιεραρχίας

31

Θωμάς Δ., Σημειώσεις μαθήματος «Διοίκηση Έργου», Τ.Ε.Ι Καλαμάτας, 2004,22

2.2 Επικοινωνία

Για κάθε διευθυντή του έργου (project manager), ο ανθρώπινος παράγοντας, αποτελεί προμήνυμα για την καλύτερη προοπτική στην διοίκηση των διαθέσιμων πόρων: κεφάλαια, φυσικοί πόροι, μέθοδοι, τεχνολογία κλπ.

Μπορεί ο εργοδότης να διαθέτει «απεριόριστους» πόρους, αναφορικά με το μέγεθος και το εύρος του έργου, αλλά οι σωστές ανθρώπινες σχέσεις στα πλαίσια της Ομάδας Έργου θα καθορίσουν να αξιοποιηθούν κατά σωστό και επικερδές τρόπο. Ο ανθρώπινος παράγοντας είναι αυτός που κάνει ένα έργο πετυχημένο ή αποτυχημένο, ανεξάρτητα από τους άλλους παράγοντες. Για το λόγο αυτό και μέσα στο «πεδίο δράσης» της Ομάδας Έργου, project manager πρέπει να έχει τον απαιτούμενο σεβασμό.

Για να διεξαχθούν με επιτυχία τα καθήκοντα αυτά, πρέπει πρώτα να δημιουργηθεί το κατάλληλο **δίκτυο επικοινωνίας** που θα διοχετεύει και θα λαμβάνει πληροφορίες. Αποτελεί τον «σύνδεσμο» μεταξύ πολλών ομάδων ανθρώπων, η κάθε μια απ' τις οποίες έχει διαφορετικό τρόπο λειτουργίας και ενεργητικότητας και πρέπει να εξασφαλίζει τη σωστή και απρόσκοπτη λειτουργία των καναλιών επικοινωνίας.

Βασικές προϋποθέσεις για τη δημιουργία και «φροντίδα» ενός δικτύου επικοινωνίας, τίθενται οι εξής:

- Η διοχέτευση και λήψη πληροφοριών,
- Η επικαιρότητα της πληροφόρησης,
- Η ανταπόκριση της πληροφόρησης, και τέλος
- Η αναγκαιότητα των πληροφοριών για την πρόληψη καθυστερήσεων.

Σε όλη αυτή τη διαδικασία ουσιώδες στοιχείο αποτελούν οι σχέσεις ανάμεσα στα μέλη της Ομάδας Έργου καθώς και στα μέλη όσων ομάδων ασχολούνται με την υλοποίηση του έργου.

3. ΤΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ Ο.Τ.Α.

Το τεχνικό πρόγραμμα των Ο.Τ.Α. αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο προγραμματισμού των έργων και η σύνταξη του κρίνεται υποχρεωτική. Είναι ένα γενικό πρόγραμμα που οι φορείς του (δημοτικά & κοινοτικά συμβούλια) οφείλουν να καταρτίζουν δύο (2) τουλάχιστον μήνες πριν από την έναρξη του νέου οικονομικού έτους.

Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει με σειρά προτεραιότητας τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν. Αν και πρακτικά είναι αδύνατο να εφαρμοστεί αυτή η σειρά, πρώτη συνήθως θέση δίνεται σε έργα (αλλά και προμήθειες) των οποίων η προτεραιότητα καθορίζεται από την κύρια πηγή χρηματοδότησής τους, όπως το Κ.Π.Σ. (Γ'-Δ'), το Ε.Π.Τ.Α και το πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ, προγράμματα που απαιτούν άμεση απορρόφηση των πιστώσεών τους.

Στο τεχνικό πρόγραμμα συμπεριλαμβάνονται βασικά οι δαπάνες που απαιτούνται για τα έργα, καθώς αντιμετωπίζονται με τα κάθε είδους έσοδα του προϋπολογισμού.

Αν ο δήμος ή η κοινότητα απαρτίζεται από περισσότερους συνοικισμούς (στην περίπτωση των δήμων αναφερόμαστε στα δημοτικά διαμερίσματα), το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο οφείλει να περιλάβει στο πρόγραμμα τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν για κάθε συνοικισμό και να κάνει κατανομή των πιστώσεων που απαιτούνται για την εκτέλεση των έργων του προγράμματος, ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα των αναγκών του πληθυσμού και με τα εισφερόμενα έσοδα. Δεν γίνεται όμως κατανομή των πιστώσεων, όταν το έργο εξυπηρετεί όλους τους συνοικισμούς του δήμου ή της κοινότητας³².

Τέλος, τυχόν τροποποίηση του τεχνικού προγράμματος επιτρέπεται μόνο ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και εφόσον συντρέχει έκτακτη και απρόβλεπτη ανάγκη και η αντιμετώπισή της κρίνεται κατεπείγουσα και αναγκαία.

Δεν επιτρέπεται η εκτέλεση έργων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης που δεν περιλαμβάνονται στο Τεχνικό Πρόγραμμά τους και τον προϋπολογισμό!

4. Ο ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ο φάκελος του έργου προσδιορίζονται μοναδικός για κάθε έργο, ανοίγει από τον φορέα με τις πρώτες αποφάσεις προγραμματισμού κατασκευής του έργου και κλείνει με την προσωρινή – οριστική παραλαβή του. Τα στοιχεία³³ (έγγραφα) που περικλείει είναι τα εξής:

- 1) Την απόφαση έγκρισης της δαπάνης και διάθεσης της σχετικής πίστωσης καθώς και καθορισμού του τρόπου εκτέλεσης του έργου.
- 2) Τη μελέτη³⁴ του έργου σε όλα τα στάδιά της και τα τεύχη δημοπράτησης.
- 3) Τον προϋπολογισμό του έργου.
- 4) Την απόφαση συγκρότησης της επιτροπής διαγωνισμού.
- 5) Ειδική – γενική συγγραφή υποχρεώσεων³⁵.
- 6) Την απόφαση του αρμοδίου οργάνου που εγκρίνει τα με υπ' αριθμό 3 και 5.
- 7) Την διακήρυξη της δημοπρασίας και την απόφαση έγκρισής της από τον αρμόδιο φορέα.
- 8) Τα φύλλα εφημερίδων που δημοσιεύτηκε η περίληψη της διακήρυξης (Ημερήσιος τύπος, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως).
- 9) Το πρακτικό δημοπρασίας – αξιολόγησης των προσφορών και την εισήγηση της Επιτροπής Εισηγήσεων για ανάθεση.

³³

Αγγελίδης Ι., Σημειώσεις στο μάθημα «Διοικητικές Πρακτικές των Ο.Τ.Α.»

³⁴

Μελέτη είναι κάθε επιστημονική και τεχνική εργασία και έρευνα, που αποβλέπει στην κατασκευή ή μη τεχνικού έργου ή στο σχεδιασμό και την απεικόνιση προγραμμάτων και μεθόδων ανάπτυξης του ευρύτερου χώρου, δια της κατασκευής ή μη τεχνικών έργων (Ν. 716/77, άρθρο 2). Η σύνταξή της γίνεται από την τεχνική υπηρεσία των Ο.Τ.Α. και εάν αυτή αδυνατεί, από την οικεία Τ.Υ.Δ.Κ. Η εκπόνηση μιας μελέτης διακρίνεται σε τρία διαδοχικά στάδια: προκαταρκτικά – προμελέτη – οριστική μελέτη.

³⁵

Το παρόν τείχος αφορά τους γενικούς συμβατικούς όρους, με βάση τους οποίους, σε συνδυασμό με τους όρους των λοιπών τευχών δημοκράτησης και στοιχείων της μελέτης, θα εκτελεστούν από τον ανάδοχο που θα αναδειχθεί, τα κάθε φύσης Δημόσια Έργα που θα εκτελούνται από την Περιφερειακή Νομαρχιακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση και από τα εκοπτευόμενα από τις ανωτέρω Αυτοδιοικήσεις Ν.Π.Δ.Δ.

- 10) Την απόφαση έγκρισης του πρακτικού και του αποτελέσματος της δημοπρασίας.
- 11) Τις προσφορές (πρωτότυπες).
- 12) Την σύμβαση.
- 13) Την εγγυητική επιστολή της τράπεζας (ή άλλου πιστωτικού ιδρύματος) για την καλή εκτέλεση του έργου.
- 14) Την απόφαση ορισμού του επιβλέποντα του έργου.
- 15) Την επιμέτρηση υπογεγραμμένη από τον επιβλέποντα μηχανικό του έργου και τον εργολάβο, θεωρημένη κατά σελίδα από όλους όσους έχουν υπογράψει την επιμέτρηση.
- 16) Τους λογαριασμούς πιστοποιήσεις του έργου.
- 17) Την βεβαίωση της επιβλέπουσας αρχής για την εμπρόθεσμη εκτέλεση των εργασιών καθώς και τα ημερήσια δελτία εκτέλεσης του έργου.
- 18) Την αλληλογραφία του έργου.
- 19) Την απόφαση του αρμοδίου οργάνου για την παράταση προθεσμίας εκτέλεσης του έργου πέραν του συμβατικού χρόνου (εφόσον συντρέχει περίπτωση).
- 20) Το πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής και εφόσον συνταχθεί, και οριστικής παραλαβής (με απόφαση, πάντα, του αρμόδιου οργάνου για την έγκρισή του).
- 21) Τη βεβαίωση της επιβλέπουσας αρχής για την περαίωση του έργου και τη χρονολογία αυτού.
- 22) Το αντίγραφο των χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής των λογαριασμών του έργου.

Συμπληρωματική σύμβαση, όταν απαιτείται.

5. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

5.1 Διακήρυξη – Προκήρυξη

Με την διακήρυξη γίνεται σαφής προσδιορισμός του συστήματος των προσφορών³⁶. Εγκρίνεται ως κανονιστική πράξη, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, από την Προϊσταμένη Αρχή, η οποία και διενεργεί την δημοπρασία, ή ορίζει την αρχή που θα την δημοπρατήσει. Κατά την έγκρισή της, μπορεί να τροποποιηθεί το σχέδιο διακήρυξης που υπάρχει τυχόν στην εγκεκριμένη μελέτη ενώ ακόμα προσαρμόζεται σε σύγχρονες τιμές και ο προϋπολογισμός της υπηρεσίας με την οποία δημοπρατείται το έργο.

Τέλος, «περίληψη της διακήρυξης» για τη διενέργεια ανοικτής δημοπρασίας, δημοσιεύεται³⁷ τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της στο τεύχος Διακηρύξεων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες, ενώ στη δημοπρασία με προεπιλογή, η περίληψη δημοσιεύεται τουλάχιστον 15 ημέρες πριν από την τελευταία παραλαβή αιτήσεων σε τρεις (3) εφημερίδες.

5.2 Διαδικασίες επιλογής του αναδόχου

Τα δημόσια έργα κατασκευάζονται:

- α) από ειδικευμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις, όπως ορίζεται από το νόμο,
- β) από το φορέα κατασκευής του έργου με αυτεπιστασία³⁸, μέσω κατάλληλης Τεχνικής Υπηρεσίας και προσωπικού που είτε υπάρχει, είτε κατά περίπτωση προσλαμβάνεται και αμείβεται από τις πιστώσεις του έργου.

Ως πρόσφοροι τρόποι επιλογής μιας εργοληπτικής επιχείρησης για την παραγωγή του έργου, κρίνεται οι εξής:

- 1) η **ανοικτή δημοπρασία**, ως η κύρια διαδικασία επιλογής.

³⁶ άρθρο 4, παρ. 4 του Ν. 1418/84

³⁷ Η δημοσίευση της περίληψης έχει δύο σημαντικές λειτουργίες αφού α) κάνει γνωστό το δημοπρατούμενο έργο και β) παγιώνει το νομικό καθεστώς, τόσο της δημοπρασίας όσο και της εκτέλεσης του έργου, που οριστικοποιείται με εκείνο που ισχύει την ημέρα της τελευταίας δημοσίευσής της.

³⁸ **Αυτεπιστασία** σημαίνει ότι ο ίδιος ο δήμος διαθέτει έμπυχο ή άπυχο υλικό για να αξιοποιηθεί το έργο του.

Σ' αυτήν λαμβάνουν μέρος και υποβάλλουν προσφορές, όλοι όσοι έχουν τα νόμιμα προσόντα³⁹ που προβλέπονται στη διακήρυξη.

2) η δημοπρασία με προεπιλογή⁴⁰.

Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται κυρίως σε έργα μεγάλης σπουδαιότητας ή εξειδικευμένα, στην οποία δηλώνουν συμμετοχή όσοι πιστεύουν πως διαθέτουν τα προδιαγραφόμενα προσόντα της διακήρυξης. Ύστερα ακολουθεί προεπιλογή των συμμετεχόντων και κάλεσμα αυτών στην κυρίως δημοπρασία όπου και θα παρουσιάσει ο καθένας τις προσφορές του.

3) η απ' ευθείας ανάθεση ή διαγωνισμός, μεταξύ περιορισμένου αριθμού εργοληπτικών επιχειρήσεων που έχουν προσκληθεί.

Ο τρόπος αυτός αποτελεί εξαιρετική διαδικασία⁴¹ και εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπως:

- ✦ Θεομηνία
- ✦ Σοβαρός επικείμενος κίνδυνος
- ✦ Μοναδικότητα του κατασκευαστή
- ✦ Συνέχιση των εργασιών, ύστερα από έκπτωση του αναδόχου ή διάλυση της εργοληπτικής σύμβασης
- ✦ Ερευνητικές εργασίες ή δοκιμαστικές εφαρμογές νέων τεχνολογιών
- ✦ Έργα ειδικής φύσεως, εφόσον χαρακτηριστούν έτσι με απόφαση του φορέα κατασκευής του έργου και με γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου⁴²

³⁹

Στο σύστημα αυτό πρέπει να ζητείται μόνο το εργοληπτικό πτυχίο και ορισμένα δικαιολογητικά (διάφορα έγγραφα νομιμότητας όπως φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα). Υπερβολικές πρόσθετες απαιτήσεις (φωτογραφικές ή μη) πρέπει να αποφεύγονται γιατί νοθεύουν τον ανταγωνισμό.

⁴⁰

Απαιτείται αιτιολογημένη γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου της αρμόδιας Προϊσταμένης Αρχής.

⁴¹

Επιβάλλεται σχολαστικά, να ελέγχεται η υπαγωγή ενός έργου στις εξαιρετικές διαδικασίες της «απ' ευθείας ανάθεσης». Οι σχετικές διατάξεις θα πρέπει να ερμηνεύονται στενά και εκείνος που τις επικαλείται να έχει το βάρος της απόδειξης.

⁴²

Η γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου για ανάθεση απαιτείται για έργα ειδικής φύσεως και μόνο για το χαρακτηρισμό των έργων ως «ειδικής φύσεως». Αρμόδιο τεχνικό συμβούλιο, είναι εκείνο του φορέα ή εάν δεν υπάρχει του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

- ⇒ Μικρά έργα και εργασίες συντήρησης, εφόσον στην τελευταία περίπτωση η προϋπολογιζόμενη δαπάνη τους δεν υπερβαίνει ορισμένα ποσά⁴³ που καθορίζονται γενικά με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων έργων

Βασικά σημεία

- Η συμμετοχή στη δημοπρασία, σημαίνει αποδοχή των όρων και δεν μπορεί ο διαγωνιζόμενος να την προσβάλλει εκ των υστέρων
- Εάν κάποιος όρος της διακήρυξης είναι βλαπτικός, πρέπει να προσβληθεί πριν από την συμμετοχή στη δημοπρασία, με ένσταση ή με προσφυγή, ή με αίτηση ακύρωσης κατά το Π.Δ/γμα 18/89 στο Σ.τ.Ε.
- Η απευθείας ανάθεση σε κατασκευαστικές επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. και γενικά η κατασκευή έργων από τις επιχειρήσεις αυτές γίνεται με τις προϋποθέσεις και τους όρους που ορίζονται με Π.Δ./γμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Δημοσίων Έργων.

5.3 Η σύμβαση κατασκευής

Η σύμβαση για την κατασκευή του έργου καταρτίζεται σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης και των τευχών δημοπράτησης που τη συνοδεύουν, που με την προσφορά του αποδέχεται ο ανάδοχος ή με βάση την έγκριση για την κατάρτισή της με την οποία συμφωνεί⁴⁴.

Για την υπογραφή της σύμβασης, καλείται ο ανάδοχος σε ορισμένο τόπο και σε προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τις δεκαπέντε (15) ημέρες⁴⁵. Η πρόσκληση γίνεται μαζί με την κοινοποίηση της εγκριτικής απόφασης, αλλιώς καθίστανται άκυρη. Μέσα σ' αυτήν την προθεσμία, είναι υποχρέωση του αναδόχου να προσκομίσει τις κατάλληλες εγγυήσεις.

⁴³ Στα ποσά αυτά συνυπολογίζεται και ο Φ.Π.Α.

⁴⁴ Εννοεί την τυχόν βελτίωση της προσφοράς.

⁴⁵ Η σύμβαση λειτουργεί μόνο ως αφετηρία εκκίνησης των σχετικών προθεσμιών.

Εγγυήσεις

Για την ανάληψη της κατασκευής του έργου, απαιτείται η παροχή εγγυήσεων. Η αρχική εγγύηση συμπληρώνεται με παρακράτηση απ' τις τμηματικές πληρωμές προς τον ανάδοχο.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης ορίζεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) του προϋπολογισμού της υπηρεσίας⁴⁶. Η εγγύηση μέχρι του ποσού των 100.000.000 δρχ. παρέχεται με εγγυητική επιστολή από ένα πιστωτικό ίδρυμα, πέραν από αυτό και μέχρι το ποσό των 400.000.000 δρχ από ένα άλλο πιστωτικό ίδρυμα και στην περίπτωση άνω των 400.000.000 δρχ, δεν μπορεί να υπερβεί το 50% αυτής. Σε περίπτωση χαμηλών προσφορών, μπορεί να ζητηθεί από την διευθύνουσα αυτής πρόσθετη εγγυητική επιστολή που δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του προϋπολογισμού της υπηρεσίας⁴⁷.

Συμπληρωματική εγγύηση ιδίου ποσοστού (5%) κατατίθεται και για κάθε συμπληρωματική σύμβαση. Αν αυτή δεν κατατεθεί τότε θα γίνει παρακράτηση του αντίστοιχου ποσού μέχρι την κατάθεση της εγγυητικής επιστολής.

Τέλος, η εγγύηση καλής εκτέλεσης συμπληρώνεται με τις κρατήσεις που γίνονται σε κάθε πληρωμή προς τον ανάδοχο. Οι κρατήσεις αυτές ορίζονται σε 5% στην πιστοποιούμενη αξία των εργασιών και σε 10% στην αξία των υλικών που τυχόν περιλαμβάνονται προσωρινά στις πιστώσεις των λογαριασμών, μέχρις ότου χρησιμοποιηθούν και αυτά στις εργασίες.

Προθεσμίες

Σε κάθε σύμβαση κατασκευής έργου, ορίζεται προθεσμία για την περάτωσή του στο σύνολο και κατά τμήματα. Μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή, ο ανάδοχος υποβάλλει το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. Η υπηρεσία εγκρίνει μέσα σε δέκα (10) ημέρες το χρονοδιάγραμμα με τυχόν συμπληρώσεις ή τροποποιήσεις προς αυτό. Η έναρξη των εργασιών του έργου από μέρος του αναδόχου δεν μπορεί να καθυστερήσει πέραν των τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης.

⁴⁶

Με Π.Δ/γμα καθορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες επιτρέπεται με τη διακήρυξη να ορίζεται μεγαλύτερο ποσοστό εγγύησης, που δεν μπορεί να υπερβεί το 10% του προϋπολογισμού της υπηρεσίας.

⁴⁷

Η κατάπτωση των εγγυήσεων γίνεται πάντοτε υπέρ του υπεύθυνου του έργου.

Αν δεν τηρηθούν οι προθεσμίες αυτές, και κύριος υπαίτιος είναι ο ανάδοχος, επιβάλλονται διοικητικές και παρεπόμενες χρηματικές κυρώσεις και αποτελεί λόγο για «έκπτωση του αναδόχου» ενώ για τα αρμόδια όργανα του φορέα κατασκευής αποτελεί «πειθαρχικό αδίκημα» σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της παρ 9, του άρθρου 6 του παρόντος νόμου⁴⁸.

Παράταση των προθεσμιών γίνεται μόνο ύστερα από έγκριση της Προϊστάμενης Αρχής και χωρίς να είναι υπαίτιος ο ανάδοχος. Πάντως σε κάθε περίπτωση ο ανάδοχος θα πρέπει να συνεχίζει την κατασκευή του έργου κατά το ένα τρίτο (1/3) της συνολικής προθεσμίας και όχι μικρότερη των τριών μηνών.

Σε περίπτωση μεταβολών των προθεσμιών ή του αντικειμένου του έργου, το χρονοδιάγραμμα αναπροσαρμόζεται.

Ποινικές ρήτρες

Βασικό όρο στη σύμβαση, αποτελούν και οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται στον ανάδοχο σε περίπτωση που υπερβεί την συνολική προθεσμία κατασκευής του έργου.

Τα πεδία δράσης των ποινικών ρητρών καθορίζονται από Π.Δ/γμα, ανάλογα με την περίπτωση του έργου και συνάμα, ανάλογα με την υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών. Κατά τον καθορισμό των αυτών, περιλαμβάνεται και η συνομολόγηση «ρήτρας πρόσθετης καταβολής» (πριμ) στον ανάδοχο για την γρηγορότερη περάτωση του έργου σε σχέση με την προθεσμία που έχει τεθεί.

Η καταβολή⁴⁹ του «πριμ» στον ανάδοχο γίνεται για την ταχύτερη εκτέλεση σύμφωνα με τη σύμβαση και το χρονοδιάγραμμα και υπολογίζεται ως ποσοστό (%) του αρχικού συμβατικού αντικειμένου.

5.4 Διάλυση της σύμβασης

⁴⁸ Παράταση των προθεσμιών γίνεται μόνο ύστερα από έγκριση της Προϊστάμενης- του έργου- Αρχής, αν οι καθυστερήσεις δεν οφείλονται στον ανάδοχο (άρθρο 36, Π.Δ/γμα 609/85).

⁴⁹ Το «πριμ» καταβάλλεται μόνο εάν υπάρχει σχετική πρόβλεψη στη διακήρυξη δημοπρασίας του έργου, ειδάλλως δεν είναι νόμιμη η χορήγηση της πρόσθετης καταβολής στην ανάδοχο εταιρία.

Ο υπεύθυνος του έργου έχει πάντοτε το δικαίωμα διάλυσης της σύμβασης, χωρίς περιορισμούς και λόγους (αναίτιος) αλλά οφείλει να καταβάλει την οφειλόμενη αποζημίωση στον ανάδοχο, σε περίπτωση και μόνο εάν έχουν γίνει εργασίες υπολογίσιμης αξίας μικρότερης από τα τρία τέταρτα (3/4) του ποσού που με την υπογραφείσα σύμβαση συμφωνήθηκε να λάβει ως αντάλλαγμα ο ανάδοχος για την εκτέλεση του έργου.

Ο ανάδοχος του έργου μπορεί να ζητήσει να διαλυθεί η σύμβαση, όταν συντρέχουν περιπτώσεις, όπως:

α) υπάρχει καθυστέρηση της έναρξης των εργασιών περισσότερο από τρεις (3) μήνες μετά την υπογραφή της σύμβασης, με υπαιτιότητα του φορέα ή του υπεύθυνου κατασκευής έργου.

β) υπάρχει διακοπή των εργασιών ύστερα απ' την έναρξή τους, είτε λόγω διακοπής, είτε λόγω υπαιτιότητας του φορέα για διάστημα τριών μηνών από την επίδοση ειδικής δήλωσης του αναδόχου.

Αναφορικά με την προβλεπόμενη **αποζημίωση** (παρ. 5, άρθρο 48 του Π.Δ/γματος 609/85) καταβάλλεται στον ανάδοχο εκτός απ' την αξία των εκτελούμενων εργασιών:

- Η αξία των υλικών που έχουν προσκομισθεί ή βρίσκονται στο στάδιο της παραγωγής, καθώς και
- Το τεκμαιρόμενο όφελος που δεν θα ξεπερνά το πέντε τοις εκατό (5%) του αρχικού συνολικού συμβατικού ποσού μειωμένου κατά το ένα τέταρτο (1/4) και ύστερα από αφαίρεση της αξίας των παραπάνω στοιχείων.

5.5 Χρονοδιάγραμμα κατασκευής

Κάθε χρονοδιάγραμμα αναλύει ανά μονάδα χρόνου (με βάση τον Ν. 2052/92 κάθε τρίμηνο) τις εργασίες που προβλέπεται να εκτελεσθούν.

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος μέσα στη προθεσμία που προβλέπεται στα συμβατικά τεύχη, να συντάσσει και να υποβάλλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου. Το χρονοδιάγραμμα αυτό συντάσσεται με τη μορφή τετραγωνικού πίνακα περικλείοντας την πιο πάνω χρονική ανάλυση ανά εργασία και συνοδεύεται από γραμμικό διάγραμμα και σχετική έκθεση.

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία εγκρίνει το χρονοδιάγραμμα αυτό ενώ η επέμβασή της κρίνεται απαραίτητη κυρίως στις περιπτώσεις αναπροσαρμογών και των τροποποιήσεων (μετά από παρατάσεις για κάλυψη ή περιορισμό των καθυστερήσεων) σχετικά με τις προτάσεις του αναδόχου που αφορούν στη σειρά και τη διάρκεια κατασκευής των έργων. Σύμφωνα με τις προθεσμίες, το χρονοδιάγραμμα πρέπει να υποβληθεί μέσα σε 15 ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης, να εγκριθεί μέσα σε 10 ημέρες από την υποβολή του και η έναρξη των εργασιών να μην καθυστερήσει πλέον των 30 ημερών από την υπογραφή της σύμβασης.

Εάν η έκκριση δεν γίνει μέσα στα πλαίσια της προθεσμίας που ορίζει ο νόμος (Ν. 2229/94, άρθ.2 παρ.3) ή εφόσον η Υπηρεσία δεν ζητήσει γραπτώς περαιτέρω διευκρινήσεις ή συμπληρώσεις γι' αυτό, το χρονοδιάγραμμα θεωρείται ότι έχει εγκριθεί.

6.1 Γενικά

Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διοίκηση των έργων ανήκει στην αρμόδια τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου (διευθύνουσα ή επιβλέπουσα υπηρεσία), η οποία ενεργεί και χρησιμοποιεί ότι απαιτείται **α)** για την καλή και έγκαιρη εκτέλεση των έργων και **β)** ορίζει τους τεχνικούς υπαλλήλους που θα ασχοληθούν ειδικότερα με την επίβλεψη, προσδιορίζοντας τα καθήκοντά τους όταν είναι περισσότεροι από ένας, παρακολουθεί το έργο τους και γενικά προβαίνει σε κάθε νόμιμη ενέργεια.

Συγκεκριμένα:

- Η παραλαβή⁵⁰, και
- Ο έλεγχος της ποιότητας των υλικών, γίνεται από δύο ή περισσότερους τεχνικούς υπαλλήλους που ορίζονται από την αρμόδια υπηρεσία.

6.2 Διοίκηση των έργων – Επίβλεψη

Περίπτωση κατασκευής έργου με ανάθεση σε ανάδοχο: εδώ, η επίβλεψη αποσκοπεί στην πιστή εκπλήρωση από τον ανάδοχο των όρων της σύμβασης⁵¹. Η επίβλεψη μπορεί να ασκηθεί εκτός από τον τόπο των έργων και σε όλους τους χώρους που κατασκευάζονται τυχόν τμήματα αυτών.

Περίπτωση κατασκευής έργου με αυτεπιστασία: εδώ, η επίβλεψη οργανώνει και διευθύνει τα μέσα που έχει στη διάθεσή της κατά τον πιο συμφερό, οικονομικά και τεχνικά, τρόπο για την επίτευξη της κατασκευής του έργου σύμφωνα και με τις προδιαγραφές και τους κανόνες της τέχνης, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του.

Περίπτωση κατασκευής σημαντικών έργων⁵²: εδώ, συγκροτείται η **Επιτροπή Παρακολούθησης του έργου**, η οποία έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και παρακολουθεί την εφαρμογή της μελέτης ή την αιτιολογημένη αποδοχή των τροποποιήσεων αυτής, την τήρηση του

⁵⁰ Επιβάλλεται η σύσταση επιτροπής για την παραλαβή των εργασιών εδάφους (αφορά κυρίως έργα οδοποιίας).

⁵¹ Αυτή η πολύ γενική διατύπωση, σε συνδυασμό με τη γενικότητα του Π.Δ/γματος 609/85 (άρθρο 34,παρ 4) δημιουργεί προβλήματα, κυρίως ποινικά, στους επιβλέποντες, γιατί σε κάθε π.χ. ατύχημα κάποιος κανόνας ή μέτρο ασφαλείας παραβιάστηκε και ο εισαγγελέας συνήθως αναζητά από τον αρμόδιο υπάλληλο τις ενέργειές του προς αποφυγή του.

⁵² Ο χαρακτηρισμός των έργων ως «σημαντικών» γίνεται από τον υπεύθυνο του έργου, ο οποίος συγκροτεί και την Επιτροπή.

χρονοδιαγράμματος κατασκευής, την τήρηση των κανόνων ασφαλείας και υγιεινής του χώρου εργασίας και γενικά την πορεία του έργου.

Η επιτροπή αυτή συνιστάται και συγκροτείται για κάθε συγκεκριμένο έργο ή ομάδα έργων. Αποτελείται από όργανα της υπηρεσίας, εκπροσώπους των Ο.Τ.Α. των φορέων που θα χρησιμοποιήσουν τα έργα ή και τυχόν άλλων κοινωνικών φορέων.

Σημαντικά ή τεχνικά πολύπλοκα ή εξειδικευμένης τεχνολογίας έργα:
στην συγκεκριμένη περίπτωση, εάν υπάρχει γενικά αδυναμία στο σχεδιασμό, στη μελέτη, στη διοίκηση και την επίβλεψη του έργου από την Τεχνική Υπηρεσία, επιτρέπεται η ανάθεση καθηκόντων στο **Τεχνικό Συμβούλιο**⁵³. Η ανάθεση γίνεται με σύμβαση που προσδιορίζει και τη σχετική αμοιβή χωρίς δέσμευση από τις αμοιβές των μηχανικών ή άλλες σχετικές διατάξεις. Ο τεχνικός που αναλαμβάνει καθήκοντα και τα πρόσωπα που χρησιμοποιεί για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του σύμφωνα με τη σύμβαση, υπέχουν τις ευθύνες των δημοσίων υπαλλήλων.

6.3 Διοίκηση των έργων, από πλευράς του αναδόχου

Εδώ, η επίβλεψη γίνεται από τεχνικούς που έχουν τα κατάλληλα προσόντα και είναι αποδεκτοί από την Τεχνική Υπηρεσία.

Ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος του υπό κατασκευής έργου, η επιτόπου παρουσία τεχνικού υπαλλήλου της εργοληπτικής επιχείρησης κρίνεται υποχρεωτική και απαραίτητη. Για έργα προϋπολογισμού πάνω από ένα δισεκατομμύριο η αναλογία αυτή καθορίζεται τουλάχιστον σε τρεις (3) τεχνικούς με αντίστοιχη ειδικότητα και πείρα, εκ των οποίων:

- Ένας (1) διπλωματούχος ανωτάτου τεχνολογικού εκπαιδευτικού ιδρύματος, και

Ένας (1) πτυχιούχος τεχνολογικού εκπαιδευτικού ιδρύματος.

Για το προσωπικό, που αποτελεί την ελάχιστη τεχνική στελέχωση, απαιτείται να προσκομισθούν στην Διευθύνουσα υπηρεσία, βεβαιώσεις

⁵³

Αρμόδιο Τεχνικό Συμβούλιο, κατ' άρθρο 5, παρ. 11 του Ν. 1799/1988, για έργα σημαντικά ή εξειδικευμένου ή πολύπλοκου χαρακτήρα, που εκτελούνται από τις Ν.Α. (καθώς και τα Νομικά Πρόσωπα και τις επιχειρήσεις αυτών) είναι το Τεχνικό Συμβούλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υ.Π.Ε.ΧΩ.ΔΕ.

του οικείου ασφαλιστικού φορέα⁵⁴ στην οποία θα αναγράφεται και ο χρόνος ασφάλισης των εργαζομένων.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

⁵⁴ Π.Δ./γμα 472/85, άρθρο 7: αναφέρει ότι τα στελέχη αποδεικνύουν την συνεχή απασχόληση και ενεργό συμμετοχή με «σύμβαση μίσθωσης εργασίας» θεωρημένη από την αρμόδια Δ.Ο. Υ.

Κύρια πηγή χρηματοδότησης των έργων αποτελούν σήμερα οι επιχορηγήσεις από Σ.Α.Τ.Α και το πρόγραμμα «Ε.Π.Τ.Α.» καθώς και διάφοροι πόροι που εξασφαλίζονται από το Γ 'ΚΠΣ⁵⁵. Οι Συλλογικές Αποφάσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Σ.Α.Τ.Α) είναι πόροι από την τακτική οικονομική ενίσχυση που προσφέρει το Κράτος, και χρηματοδοτούν μόνο έργα, προμήθειες και μελέτες των έργων.

Το **Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Π.Τ.Α.)**⁵⁶ είναι ένα πρόγραμμα για την κάλυψη των βασικών λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών των δήμων, ενώ το περιεχόμενό του προσεγγίζει τα εξής σημεία:

- ⇒ Τις αναγκαίες λειτουργικές δαπάνες κατά την οργάνωση των Ο.Τ.Α.
- ⇒ Τη βελτίωση βασικών τεχνικών, παραγωγικών υποδομών και περιβάλλοντος
- ⇒ Τις κοινωνικές υποδομές και δραστηριότητες
- ⇒ Έργα, μελέτες και δράσεις που είναι επιλέξιμες στο πρόγραμμα, προτείνονται για ένταξη σ' αυτό μόνο με αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων

Σύμφωνα με στοιχεία της Περιφερειακής Επιτροπής παρακολούθησης του προγράμματος⁵⁷ (Π.Ε.Π-Ε.Π.Τ.Α.), ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του προγράμματος ανέρχεται στο ποσό των 163.457.441,86 € και το ποσοστό απορρόφησης αρχές του 2005 είναι το 80,1% και αφορά 1153 έργα και μελέτες.

Καθώς οι πόροι του Ε.Π.Τ.Α και η δράση του προγράμματος τελειώνει, καταρτίζεται **Νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το πρόγραμμα «Θησέας»** για την υποστήριξη των Ο.Τ.Α πρώτου βαθμού, ως προς την πραγματοποίηση επενδύσεων

⁵⁵

Κάθε Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης (ΚΠΣ) αποτελεί ένα συμβόλαιο χρονικής διάρκειας για κάθε Κράτος-μέλος της Ε.Ε. Το έγγραφο αυτό διαιρείται σε άξονες προτεραιότητας και εφαρμόζεται μέσω ενός ή περισσότερων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Ε.Π.).

⁵⁶

Η χρηματοδότηση κατοχυρώθηκε με το Νόμο 2539/97 «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

⁵⁷

Η λειτουργία του προγράμματος παρατάθηκε σύμφωνα με απόφαση του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α για όλο το έτος του 2005, γι' αυτό και τυχόν δημοπρατήσεις των έργων θα μπορούν να γίνουν μέχρι 31-3-2005 (με στόχο πάντα την ολοκλήρωση των εργασιών μέχρι 31-12-2005) και οι πληρωμές των λογαριασμών των έργων- μελετών θα συνεχιστούν όλο το έτος με καταληκτική ημερομηνία την 31-12-2005.

τοπικής ανάπτυξης, καθώς και για τη βελτίωση της ποιότητας των υφιστάμενων υποδομών και παρεχόμενων υπηρεσιών.

Το πρόγραμμα «Θησέας» έχει πενταετή διάρκεια (2005-2009) ενώ σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου παρατείνεται η δράση του για δύο (2) επιπλέον χρόνια. Οι Ο.Τ.Α. πρέπει να υποβάλλουν για κάθε μελέτη, έργο ή ενέργεια που θα προτείνουν στο πρόγραμμα το αντίστοιχο Τεχνικό Δελτίο.

Τέλος, οι πόροι του προγράμματος «Θησέας» είναι:

- Ποσοστό 10% των Κεντρικών Αυτοτελών πόρων του άρθρου 25 του Ν. 1282/1989, που εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό.
- Ποσοστό 25% των Κεντρικών Αυτοτελών πόρων του άρθρου 25 του Ν. 1282/1989, που εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων (Σ.Α.Τ.Α.).
- Ποσοστό 80% του φόρου των τόκων καταθέσεων του άρθρου 9 του παρ. του Ν. 2503/1997.
- Το ποσοστό των τόκων των χρηματικών υπολοίπων που διαχειρίζεται το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.
- Εθνικοί πόροι⁵⁸ του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, με τους οποίους χρηματοδοτούνται έργα δήμων και κοινοτήτων και οι οποίοι αντιστοιχούν στο 35% του συνόλου των παραπάνω πόρων.

⁵⁸

Οι πόροι αυτοί εγγράφονται σε ειδική Συλλογική Απόφαση Έργων (Σ.Α.Ε.) του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Τ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

**Τεχνική Υπηρεσία
Δήμου Λουτρακίου-
Περαχώρας**

1. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1.1 Η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Λουτρακίου-Περαχώρας

Παρόλο που έχουν περάσει τουλάχιστον επτά (7) χρόνια από την εφαρμογή της Μεταρρύθμισης «Ι. Καποδίστριας» ο Δήμος Λουτρακίου-Περαχώρας κατάφερε (με τροποποίηση του Ο.Ε.Υ.) να διαρθρώσει τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών και Περιβάλλοντος.

1.2 Το προσωπικό της Τεχνικής Υπηρεσίας

Το προσωπικό που στελεχώνει την Τεχνική Υπηρεσία είναι:

α) Δεκαέξι (16) στελέχη διαχείρισης πρακτικών και σχεδίασης έργων

- Δύο (2) αρχιτέκτονες (Π.Ε.)
- Δύο (2) τοπογράφους (Π.Ε.)
- Τρεις (3) πολιτικούς μηχανικούς (Π.Ε.)
- Πέντε (5) πολιτικούς μηχανικούς (Τ.Ε.)
- Ένας (1) γεωπόνος (Π.Ε.)
- Ένας (1) χημικός μηχανικός (Π.Ε.)
- Ένας (1) σχεδιαστής (Π.Ε.)
- Ένας (1) δομικών έργων (Π.Ε.)

β) Δύο (2) διοικητικοί υπάλληλοι (Π.Ε.) για την γραμματειακή υποστήριξη της υπηρεσίας.

1.3 Το τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών και Περιβάλλοντος

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του Δήμου Λουτρακίου-Περαχώρας (ΦΕΚ 809, τεύχος Β, 19.05.1999) παρουσιάζονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του τμήματος ως εξής:

Ως βασική προϋπόθεση το Τμήμα έχει την ευθύνη της μελέτης και εκτέλεσης έργων με αυτεπιστασία ή της επίβλεψης μελέτης για την εκτέλεση έργων που ανατίθενται σε τρίτους και που περιλαμβάνουν;

α) την κατασκευή, επισκευή, συντήρηση, διακόσμηση και εξοπλισμό των δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων του Δήμου καθώς και γενικά των κτιρίων και εγκαταστάσεων που αναλαμβάνει να κατασκευάσει και να συντηρήσει ο Δήμος.

β) έργα οδοποιίας και λοιπά έργα υποδομής

γ) έργα διαμόρφωσης υπαιθρίων χώρων

δ) εκτέλεση εργασιών σήμανσης και διαγράμμισης οδών

ε) ηλεκτρομηχανολογικά έργα και συντήρηση Η/Μ εξοπλισμού.

Οι αρμοδιότητες του τμήματος συνοψίζονται ως εξής για τους ακόλουθους επί μέρους τομείς:

A. Προγραμματισμός Τεχνικών Έργων

- Προσδιορίζει τους ετήσιους και μεσοπρόθεσμους στόχους αναφορικά με τον προγραμματισμό της τεχνικής δραστηριότητας του Δήμου ως προς την εκτέλεση νέων τεχνικών έργων στο Δήμο και τα δημοτικά διαμερίσματα αυτού και των εργασιών συντήρησης της υπάρχουσας υποδομής,
- Προγραμματίζει σε ετήσια και μεσοπρόθεσμη βάση μελέτες και κατασκευές νέων έργων στην περιοχή του δήμου και καθορίζει τις προϋποθέσεις υλοποίησης τους (χρονοδιάγραμμα, εξοπλισμός, ανθρώπινο δυναμικό κλπ.).

B. Εκπόνηση Μελετών και Επίβλεψης Εκτέλεσης έργων

- Προσδιορίζει τους ετήσιους και μεσοπρόθεσμους στόχους εκτέλεσης νέων τεχνικών έργων στο Δήμο και των εργασιών συντήρησης της υπάρχουσας υποδομής. Προγραμματίζει σε ετήσια και μεσοπρόθεσμη βάση μελέτες και κατασκευές νέων έργων και συντηρήσεων που αναλαμβάνει το Τμήμα και καθορίζει τις προϋποθέσεις υλοποίησής τους.
- Εισηγείται για την σκοπιμότητα ανάθεσης συγκεκριμένων μελετών των τεχνικών έργων σε τρίτους εκτός του Δήμου ενώ παράλληλα καταρτίζει τις προδιαγραφές των μελετών ακολουθώντας πιστά τις διαδικασίες ανάθεσης συγκεκριμένων μελετών προς τρίτους (που αφορούν τη σύνταξη διακηρύξεων , τευχών προδιαγραφών, εισήγηση σχετικών αποφάσεων κλπ.)
- Παρακολουθεί την εκπόνηση των μελετών των τεχνικών έργων που ανατίθενται σε τρίτους και από ποιοτικής και συμβατικής άποψης, ακολουθεί τις διαδικασίες παρακολούθησης ελέγχου και παραλαβής αυτών.
- Συντάσσει τις απαιτούμενες τεχνικές μελέτες είτε για έργα που θα εκτελεστούν με αυτεπιστασία, είτε για έργα που θα ανατεθούν σε τρίτους.
- Εισηγείται για τη σκοπιμότητα ανάθεσης της κατασκευής τεχνικών έργων σε τρίτους με την κατάρτιση, σαφώς των απαιτούμενων προδιαγραφών.
- Επιβλέπει την εκτέλεση των τεχνικών έργων που εκτελούνται με αυτεπιστασία είτε από τρίτους.
- Μεριμνά για την παρακολούθηση και την τήρηση της νομοθεσίας που έχει σχέση με την ανάθεση, παρακολούθηση, εκτέλεση και παραλαβή μελετών και τεχνικών έργων.
- Διευθετεί τις τεχνικές προδιαγραφές σε ότι αφορά την προμήθεια τεχνικού εξοπλισμού, μηχανημάτων, ανταλλακτικών, υλικών κλπ που χρησιμοποιεί ο Δήμος ενώ η συμμετοχή του στις επιτροπές αξιολόγησης προσφορών και στις επιτροπές παραλαβής των παραπάνω ειδών, κρίνεται απαραίτητη.

- Εκπονεί μελέτες που σχετίζονται με Μηχανολογικές και Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις.
- Παρακολουθεί την πορεία εξέλιξης των προγραμμάτων του Τμήματος.
- Παρακολουθεί τα προγράμματα αξιοποίησης και κατανομής των τεχνικών μέσων καθώς και του εργατικού δυναμικού του Τμήματος και εισηγείται για τη λήψη αποφάσεων που σχετίζονται για την καλύτερη βελτίωση αυτών.

Γ. Θέματα Χωροταξικού & Πολεοδομικού Σχεδιασμού

- Συγκεντρώνει στοιχεία και με επί τόπου αναζήτηση καταγράφει τις αδυναμίες του φυσικού και δομημένου χώρου της περιοχής του Δήμου.
- Τεκμηριώνει τις αδυναμίες αυτές και τηρεί αντίστοιχο αρχείο.
- Με βάση τα αποτελέσματα σχετικών μελετών, εισηγείται αποφάσεις και ρυθμίσεις για την βελτίωση των προβλημάτων (πολεοδομικών, οικιστικών) της περιοχής του Δήμου.
- Προασπίζει τη συμμετοχή του Δήμου στις διαδικασίες χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.
- Φροντίζει για την αξιοποίηση σύγχρονων πολεοδομικών εργαλείων από τον Δήμο αποσκοπώντας στην οικιστική ανάπτυξη, την κάλυψη στεγαστικών αναγκών, την ανάπλαση περιοχών και την αντιμετώπιση κύριων προβλημάτων στάθμευσης και κυκλοφορίας.
- Συνεργάζεται με Νομαρχιακές ή Κεντρικές υπηρεσίες αντίστοιχου αντικειμένου σε μια προσπάθεια από κοινού ρύθμισης θεμάτων Χωροταξικού και Πολεοδομικού σχεδιασμού.
- Παρέχει σε κάθε ενδιαφερόμενο γενικές πληροφορίες για την χωροταξική / πολεοδομική ανάπτυξη της περιοχής.
- Συνεργάζεται με την Υπηρεσία Προγραμματισμού για θέματα σχεδιασμού της δράσης του Δήμου σε θέματα χωροταξικά / πολεοδομικά.

- Συντάσσει εκθέσεις αυτοψίας, εξετάζει ενστάσεις κατά των εκθέσεων αυτών που αφορούν τις κατεδαφίσεις αυθαιρέτων. Διενεργεί κατεδαφίσεις ή επιβάλλει πρόστιμα αυθαιρέτων και εισφοράς.

Δ. Πολεοδομικές Εφαρμογές & Κτηματολόγιο

- Εκτελεί τοπογραφικές εργασίες για τις ανάγκες του Τμήματος ή και άλλων.
- Τηρεί αρχείο πολεοδομικών σχεδίων.
- Ενημερώνει συνεχώς τα τοπογραφικά διαγράμματα του σχεδίου πόλης.
- Εκτελεί και επιβλέπει τις εργασίες για τη σύνταξη του κτηματολογίου του Δήμου.

Ε. Θέματα Προστασίας Περιβάλλοντος & Δημόσιας Υγείας

ΣΤ. Συγκρότηση – προγραμματισμός – παρακολούθηση των Συνεργειών του Τμήματος

Ζ. Συνεργεία Κατασκευής, Επισκευής & Συντήρησης τεχνικών έργων

Η. Συνεργείο Ηλεκτροφωτισμού, σήμανσης οδών

Θ. Συνεργείο Συντήρησης & Επισκευής ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού

Ι. Συνεργείο τοπογραφικών εργασιών

Κ. Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών

Λ. Χορήγηση Αδειών Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος

Μ. Διαχείριση απορριμμάτων

Ν. Λειτουργίες Ανάπτυξης & Συντήρησης χώρων πρασίνου

Ξ. Παιδικές χαρές

1.4 Προϋπολογισμός

Σύμφωνα με το Τεχνικό Πρόγραμμα 2006, ο Δήμος Λουτρακίου-Περαχώρας προγραμματίσει να συμπεριλάβει με σειρά προτεραιότητας τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν κατά τη διάρκεια του οικ. Έτους 2006 και που η δαπάνη τους θα αντιμετωπισθεί με τα κάθε είδους έσοδα του προϋπολογισμού.

Συγκεκριμένα το ύψος των έργων που προϋπολογίσθηκαν για το Δήμο Λουτρακίου-Περαχώρας ανέρχεται στο ποσό των 13.384.561.20 € .

2. Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ-ΠΕΡΑΧΩΡΑΣ

Η Τ.Υ. και ο Δήμος Λουτρακίου-Περαχώρας προσπαθούν να δώσουν νέα πνοή με έργα υποδομής, με κοινωνική ευαισθησία και φροντίδα για τον άνθρωπο. Μερικά έργα μόλις ξεκίνησαν, κάποια ολοκληρώθηκαν και άλλα άλλαξαν για την καλύτερη επίτευξή τους. Τα κυριότερα από αυτά παρατίθενται ως εξής:

- 1) Αντικατάσταση δικτύου ύδρευσης Πόλεως Λουτρακίου **(ΕΠΤΑ)**
- 2) Σχέδιο διαχείρισης της περιοχής του υδροφόρου ορίζοντα του Δήμου Λουτρακίου-Περαχώρας
- 3) Συντήρηση παιδικών χαρών, πλατειών, πρασίνου και πάρκων Λουτρακίου-Περαχώρας και Δ.Δ. του.
- 4) Ανακαίνιση – Βελτίωση κλειστού Γυμναστηρίου “Γ. Γαλανόπουλος” **(Ελλάδα 2004)**
- 5) “Θώδειο” Αθλητικό Κέντρο Λουτρακίου **(Ελλάδα 2004)**
- 6) Κατασκευή ανοικτού κολυμβητηρίου Λουτρακίου **(Ελλάδα 2004)**
- 7) Μετατροπή ξενοδοχείου Beau Rivage σε Πνευματικό Κέντρο γραφείο νεότητας
- 8) Πεζοδρόμια, ασφαλτοστρώσεις δημοτικών οδών & συντήρηση δημοτικής οδοποιίας Λουτρακίου& δ.δ. του.
- 9) Συντήρηση δασικού οδικού δικτύου περιφέρειας Δήμου Λουτρακίου-Περαχώρας (ΣΑΤΑ- Πολιτική Προστασία)
- 10) Επεκτάσεις Ηλεκτροφωτισμού ΔΕΗ
- 11) Εκπόνηση μελέτης επιχειρησιακού σχεδίου του Δήμου
- 12) Μελέτες προετοιμασίας έργων ΕΠΤΑ (Μελέτη αποχέτευσης ομβρίων Ισθμίας)
- 13) Επισκευή σχολικών κτιρίων (ΣΑΤΑ)

- 14) Ανέγερση διθέσιου Νηπιαγωγείου Λουτρακίου
- 15) Ανέγερση κτιρίου Δημοτικού Βρεφονηπιακού Σταθμού Δήμου Λουτρακίου (Η ανάλυση και παρουσίαση του έργου περιέχεται στην επόμενη θεματική ενότητα), κλπ.

3. ΑΝΑΛΥΣΗ S.W.O.T.⁶⁵ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Η ανάλυση S.W.O.T. μπορεί να μας δώσει αρκετά συμπεράσματα ύστερα από την αξιολόγηση και παρουσίασης της κατάστασης που υφίσταται για την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Λουτρακίου-Περαχώρας. Αυτά λοιπόν που θα σημειωθούν είναι:

Δυνάμεις:

- Αυτόνομο τμήμα
- Επαρκές επιστημονικό προσωπικό

Αδυναμίες:

- Καθυστερήσεις στην εκτέλεση των έργων
- Υπέρβαση του προϋπολογιζόμενου κόστους και του χρονοδιαγράμματος εργασιών

Ευκαιρίες:

- Η τεχνική υποδομή της πόλης παρέχει τη δυνατότητα συντήρησης και ανανέωσης διαφόρων πλευρών της με απαραίτητα έργα

Απειλές:

- Οι συχνές τροποποιήσεις στο τεχνικό πρόγραμμα του δήμου.
- Υπάρχει κίνδυνος μη έγκρισης και απόδοσης των χρηματοδοτήσεων.

⁶⁵

S.W.O.T. : Strengths (Δυνάμεις) Weakness (Αδυναμίες) Opportunities (Ευκαιρίες) Treats (Απειλές).

4. ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ

4.1 Γενικά στοιχεία

Σύμφωνα με επεξεργασμένα στοιχεία του Τεχνικού Δελτίου του συγκεκριμένου πρόκειται για την ανέγερση κτιρίου με συνολικό εμβαδόν 845,13 τ.μ. Η μορφή του κτιρίου καθώς και ο όγκος του εναρμονίζονται πλήρως με το περιβάλλον της περιοχής. Όλες οι εργασίες διενεργούνται σύμφωνα με εγκεκριμένες μελέτες εφαρμογής και τα σχέδια της οικοδομικής άδειας.

4.2 Χρηματοδότηση και βασικός στόχος του έργου

Η προϋπολογισθείσα δαπάνη του έργου ανέρχεται στο ποσό των 839.511,00 € (οκτακόσιες τριάντα εννέα χιλιάδες πεντακόσια έντεκα ευρώ). Μαζί με την προβλεπόμενη αναθεώρηση των τιμών ποσό 10.074,14 € (δέκα χιλιάδες εβδομήντα τέσσερα ευρώ και δέκα λεπτά) και το ΦΠΑ 19% ποσό 161.421,18€ (εκατόν εξήντα μία χιλιάδες τετρακόσια είκοσι ένα ευρώ και δέκα οκτώ λεπτά), η συνολική δαπάνη του έργου ανέρχεται στο ποσό των **1.011.006,32 €** (ένα εκατομμύριο έντεκα χιλιάδες έξι ευρώ και τριάντα δύο λεπτά).

Το έργο χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων) για ποσόν **700.000,00 €**, σύμφωνα με την Συλλογική Απόφαση : Ε093 ΤΡΟΠ.0 του Υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ: 1997ΣΕ09300010) και από πόρους του Δήμου Α-Π για το υπόλοιπο του ποσού το οποίο ανέρχεται σε **311.006,32 €** συμπεριλαμβανομένου το Φ.Π.Α.

Η χωροθέτηση του έργου γίνεται στην πόλη του Λουτρακίου, σε οικόπεδο έκτασης 3.431,95 τ.μ. που βρίσκεται στο Ο.Τ. 185, στο Λουτράκι επί των οδών Ανδρούτσου και Μάτση με είσοδο στο οικόπεδο ανατολικά επί της οδού Ανδρούτσου.

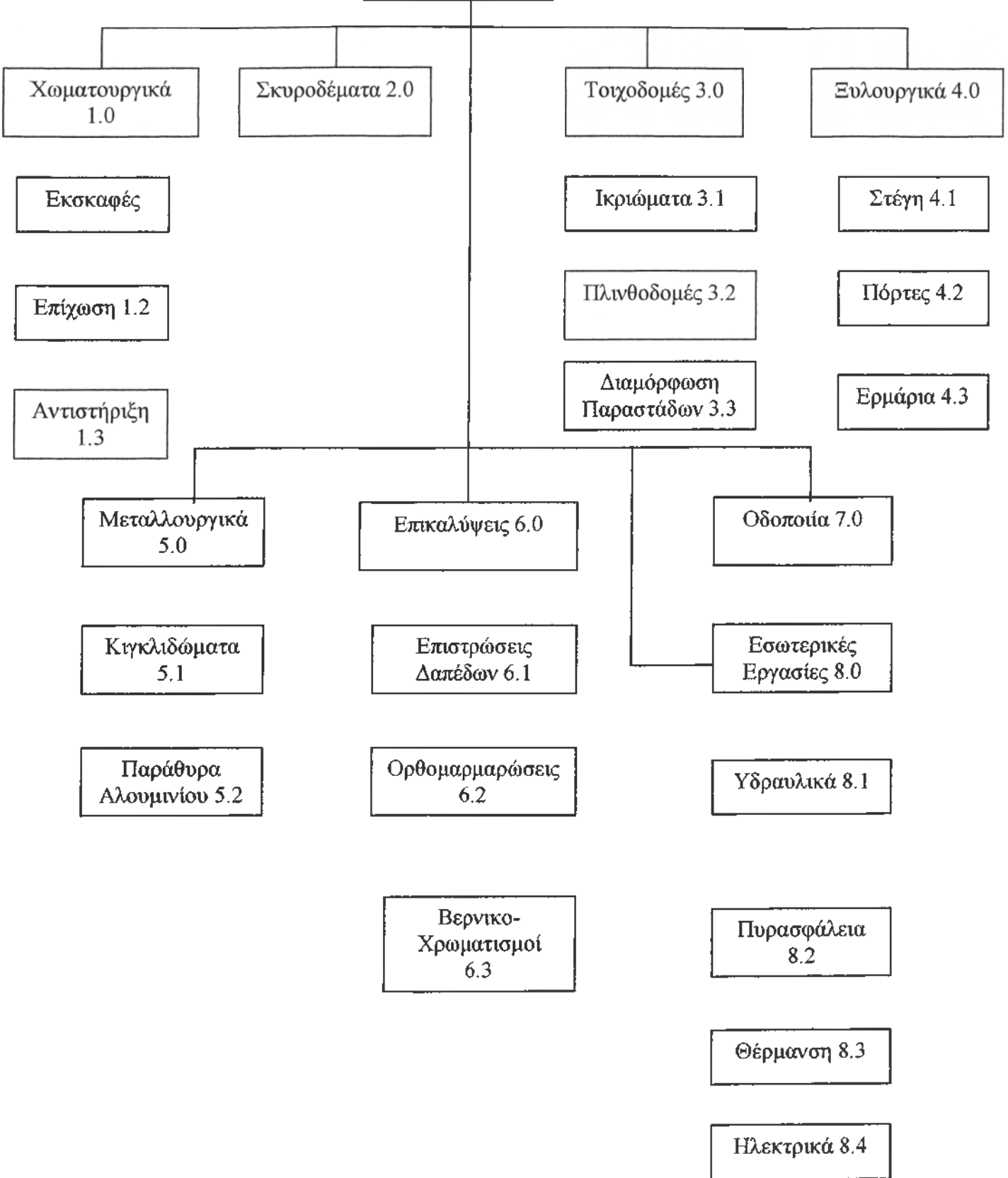
Θετικό σημείο στην ανέγερση και την κατασκευή του κτιρίου αυτού αποτελεί το γεγονός ότι ο Δήμος Λουτρακίου έχει στην ιδιοκτησία του την απαιτούμενη, για την υλοποίηση του έργου, γη και δεν χρειάστηκε να αποβεί σε αγορά του οικοπέδου, απαλλοτρίωση ή τυχόν αναδασμό για την απόκτηση της γης.

Στόχος: με την ολοκλήρωση του βρεφονηπιακού σταθμού πρόκειται να επιτευχθεί αποσυμφόρηση του υπάρχοντος βρεφονηπιακού σταθμού. Επίσης θα δοθεί η δυνατότητα στους εργαζόμενους γονείς, χωρίς κόστος, να εξασφαλίσουν την πρωινή φύλαξη των παιδιών τους.

4.3 Παρουσίαση του έργου με τη χρήση μεθόδων της Δ.Ε.

Με τη χρήση επεξεργασμένων στοιχείων της οικονομοτεχνικής μελέτης και σύμφωνα με τη μέθοδο της «Δομικής Ανάλυσης Φάσεων – WBS» που παρουσιάστηκε στο 2^ο Κεφάλαιο οι προβλεπόμενες εργασίες -φάσεις – του έργου, παρουσιάζονται διαγραμματικά ως εξής(**ΣΧΗΜΑ 9**):

**Κτίριο
Βρεφονηπιακού
Σταθμού**

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το παραπάνω χρονοδιάγραμμα είναι χρήσιμο και απαραίτητο για τον ανάδοχο, τους προμηθευτές ώστε να ετοιμάσουν τα υλικά και να παραδώσουν εγκαίρως- και τον προϊστάμενο της Τεχνικής Υπηρεσίας, ώστε να γνωρίζει ποιες βασικές δραστηριότητες θα γίνουν και πότε.

Υπογραφή σύμβασης: 30 Νοεμβρίου 2005

1^η Τμηματική προθεσμία: 1^η Δεκεμβρίου έως 6 Απριλίου 2006
(αφορά στο 20 % της συνολικής προθεσμίας περαίωσης $0,20 \times 630 = 126$ ημέρες)

Δεκέμβριος 2005

Υποβολή χρονοδιαγράμματος – έλεγχος και έγκρισή του. Συμπλήρωση μελετών όπου και αν υπάρχει ανάγκη.

Ιανουάριος 2006

Σύνταξη και υποβολή προς έγκριση στην Υπηρεσία χωροσταθμικού του οικοπέδου.

Καθαιρέσεις πάσης φύσεως κτιρίων, μαντρότοιχων κ.τ.λ. και καθαρισμός του οικοπέδου.

Έναρξη εκσκαφών για τη θεμελίωση κτιρίων και στεγασμένων χώρων.

Φεβρουάριος 2006

Ολοκλήρωση εκσκαφών, θεμελιώσεις των κτιρίων.

Πλήρωση ορυγμάτων, κατασκευή στραγγιστηρίου δικτύου.

Μάρτιος 2006

Υποβάσεις και μονώσεις υπογείων και ισογείων δαπέδων.

Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις εγκιβωτισμένες σε υποβάσεις και δάπεδα ισογείων και υπογείων.

2^η Τμηματική προθεσμία: έως 13 Σεπτεμβρίου 2006
(αφορά στο 45 % της συνολικής προθεσμίας περαίωσης $0,45 \times 630 = 283$ ημέρες)

Απρίλιος 2006

Κατασκευή τμήματος του φέροντος οργανισμού.

Μάιος 2006

Ολοκλήρωση του φέροντος οργανισμού του κτιρίου και των στεγασμένων χώρων.

Έναρξη τοιχοδομών.

Ιούνιος 2006

Ολοκλήρωση τοιχοδομών.

Ιούλιος 2006

Τοποθέτηση κασών κουφωμάτων

Μονώσεις και επιστρώσεις δωματίων, κατασκευή στεγών.

Δίκτυα σωληνώσεων ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων.

Συγκρότημα βόθρων και σύνδεσή τους με το δίκτυο αποχέτευσης.

Αύγουστος 2006 – 13 Σεπτεμβρίου 2006

Εσωτερικά επιχρίσματα

Ολοκλήρωση χωματουργικών εργασιών στον περιβάλλοντα χώρο και κατασκευή των τοίχων αντιστήριξης.

3^η Τμηματική προθεσμία: έως 19 Ιανουαρίου 2007

(αφορά στο 65 % της συνολικής προθεσμίας περαίωσης 0,65 χ 630=409 ημέρες)

Σεπτέμβριος 2006

Εξωτερικά επιχρίσματα κτιρίων και στεγασμένων χώρων.

Οκτώβριος 2006

Ολοκλήρωση εργασιών εξωτερικών επιχρισμάτων.

Σωληνώσεις κεντρικής θέρμανσης

Τοποθέτηση ηλεκτρικών πινάκων, οργάνων κ.τ.λ.

Επιστρώσεις δαπέδων.

Νοέμβριος 2006

Συνέχεια επιστρώσεων δαπέδων.

Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός λεβητοστασίου, δεξαμενή καυσίμων, καπναγωγοί.

Δεκέμβριος 2006

Ολοκλήρωση εργασιών επιστρώσεων δαπέδων κτιρίων και στεγασμένων χώρων.

Ιανουάριος 2007

Εγκαταστάσεις, εξοπλισμός μηχανοστασίου-τροχαλιοστασίου ανελκυστήρα.

4^η Τμηματική προθεσμία: έως 24 Απριλίου 2007

(αφορά στο 80 % της συνολικής προθεσμίας περαίωσης 0,80 χ 630=504 ημέρες)

Ιανουάριος 2007

Τοποθέτηση κουφωμάτων.

Φεβρουάριος 2007

Τοποθέτηση κουφωμάτων-ερμαρίων

Τοποθέτηση ειδών υγιεινής και εξαρτημάτων.

Μάρτιος 2007

Προετοιμασίες χρωματισμών

Εγκατάσταση αλεξικέρανου

Απρίλιος 2007

Εγκατάσταση ηλεκτροφωτισμού αυλείου χώρου και γηπέδων

5^η Τμηματική προθεσμία: έως 27 Ιουνίου 2007

(αφορά στο 90 % της συνολικής προθεσμίας περαίωσης 0,90 χ 630=567 ημέρες)

Μάιος 2007

Εγκατάσταση υαλοπινάκων κουφωμάτων.

Εξοπλισμός κτιρίων και στεγασμένων χώρων

Αποπεράτωση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων

Κιγκλιδώματα περίφραξης

Επιχρίσματα περιβάλλοντα χώρου

Επιστρώσεις δαπέδων και πεζοδρομίων.

Ιούνιος 2007

Δοκιμές ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων

Αποπεράτωση περίφραξης

Σύνδεση με κεντρικά δίκτυα ΔΕΗ, ΟΤΕ, ύδρευσης, αποχέτευσης.

6^η Τμηματική προθεσμία- περαίωση των εργασιών: έως 30

Αυγούστου 2007

(αφορά στο 100 % της συνολικής προθεσμίας περαίωσης 1,00 χ 630=630 ημέρες)

Ιούλιος 2007

Υπόβαση με 3 Α και ασφαλοτάπητας αυλής.

Κηπόχωμα παρτεριών και ζαρντινιέρων.

Αθλητικές εγκαταστάσεις.

Εγκαταστάσεις παιδικής χαράς.

Ηλεκτροφωτισμός αυλείου χώρου.

Αύγουστος 2007

Αποπεράτωση και δοκιμές ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων αυλείου χώρου.

Μερεμέτια πάσης φύσεως.

Πλήρης καθαρισμός όλων των χώρων εντός και εκτός κτιρίων.

Αποκομιδή αχρήστων πάσης φύσεως.

Περαίωση όλων των εργασιών. Παράδοση του έργου: 30 Αυγούστου 2007.

Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου Λουτρακίου, που ενέκρινε την εκτέλεση του έργου, ο δήμαρχος προκήρυξε διαγωνισμό για την διενέργεια δημοπρασίας, επιλέγοντας έτσι την κατάλληλη εργοληπτική επιχείρηση. Στο διαγωνισμό έγιναν δεκτές:

- 1) Κ/ξίες ελληνικών εργοληπτικών επιχειρήσεων (ατομικών ή εταιρικών) εγγεγραμμένων στο Μ.Ε.ΕΠ. (Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων) στην αναλόγου τάξης πτυχίο της κατηγορίας: ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ή αναλόγου τάξεως
- 2) Κ/ξίες ελληνικών εργοληπτικών επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων]
- 3) Κ/ξίες ελληνικών εργοληπτικών επιχειρήσεων στην περίπτωση που ο τόπος του έργου βρίσκεται μέσα στην περιφέρεια της έδρας τους
- 4) Κ/ξίες ελληνικών εργοληπτικών επιχειρήσεων στην περίπτωση που ο τόπος του έργου βρίσκεται σε ένα από τους δύο (2) γειτονικούς Νομούς από την περιφέρεια της έδρας που δηλώνονται στην αρμόδια υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. και αναγράφονται στην τεχνική βεβαίωση εγγραφής.
- 5) Δεκτές γίνονται αναβαθμισμένες σε κοινοπραξία κατά τα ως άνω, εργοληπτικές επιχειρήσεις οικοδομικών και ηλεκτρομηχανολογικών έργων.

Τελικά με απόφαση της δημορχιακής επιτροπής, κατοχυρώθηκε το αποτέλεσμα της δημοπρασίας του έργου στην Ανώνυμη Τεχνική Εταιρία ΑΤΕΡΚΑΤ.

Η προβλεπόμενη διάρκεια, σύμφωνα με τη μελέτη, για τη κατασκευή του κτιρίου και παράδοση του έργου 30 Αυγούστου 2007.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η λειτουργικότητα των Ο.Τ.Α διαφαίνεται κυρίως από τη δομή και το περιεχόμενο του Τεχνικού προγράμματος που συντάσσουν κάθε χρόνο (συνυφασμένο με τον προϋπολογισμό τους) παραθέτοντας έτσι και προσδιορίζοντας κάθε φορά τα απαραίτητα έργα υποδομής που πρέπει να υλοποιηθούν μέσα σε καθορισμένο χρονικό διάστημα, τοποθεσία και κόστος.

Σ' αυτό συντελεί η σωστή διαδικασία και οι χρήσιμες μέθοδοι της Διοίκησης Έργου.

Με βάση την παρούσα εργασία, με την εφαρμογή της Δ.Ε. σε ένα έργο, οι αρχές που διέπουν την επιτυχημένη διοίκηση-διαχείρισή του, είναι:

- **Στόχοι**, που κατέχουν πρωταρχική θέση στο στάδιο σχεδιασμού, απαιτώντας σαφήνεια και αναλυτική περιγραφή του χρονοδιαγράμματος και των δραστηριοτήτων,
- **Δομική Ανάλυση Φάσεων**, που ως δομή οργανογράμματος, διακρίνει το έργο σε φάσεις και στάδια υλοποίησης (είδος, χρόνος κλπ),
- **Αποτύπωση των ενεργειών**,
- **Δίκτυα επικοινωνίας**, που αναπτύσσονται ανάμεσα στην εργοδοσία, τον υπεύθυνο του έργου και γενικά όλο το εμπλεκόμενο προσωπικό,
- **Προγραμματισμός**,
- **Υπολογισμός της διάρκειας των ενεργειών**, χρησιμοποιώντας κατάλληλες διαδικασίες, με γνώμονα όμως να είμαι όσο το δυνατόν πιο ρεαλιστικοί,
- **Σαφής προσδιορισμός των αρμοδιοτήτων** για κάθε μέλος της ομάδας έργου,
- **Συνεχής έλεγχος** του έργου με βάση τον υπολειπόμενο χρόνο.

Παράλληλα όμως, με τον κίνδυνο να «καραδοκεί» εκτοπίζοντας ένα έργο από τα προβλεπόμενα, υπάρχει και η αποτυχία. Η βασική αιτία για την αποτυχία των έργων είναι ο ανθρώπινος παράγοντας και όχι οι τεχνικοί ή χρηματολογικοί λόγοι, αφού οι άνθρωποι που συμμετέχουν αντί να

ενθαρρύνονται, να επικοινωνούν μεταξύ τους και να βρίσκονται σε όλες τις φάσεις του έργου, συνήθως αγνοούνται, υπάρχει μεταξύ τους ασυνεννοησία κ.λ.π.

Η εφαρμογή των τεχνικών μεθόδων της Δ.Ε. για την υλοποίηση του Τεχνικού Προγράμματος, απαιτεί προγραμματισμό στο σύνολο των δράσεων του Δήμου. Εφαρμόζοντας λοιπόν σωστή διοίκηση έργου στην υλοποίηση του Τ.Π ενός Ο.Τ.Α, ώστε να «προωθηθούν» καλύτερα οι κατασκευές, και όχι μόνο, των έργων σ' ένα συγκεκριμένο δήμο μπορούμε να πετύχουμε τα εξής:

1. Βελτίωση στον τρόπο και ποιότητα ζωής των κατοίκων.
2. Βελτίωση και προστασία του περιβάλλοντος.
3. Ανασυγκρότηση της οικονομίας και κατ' επέκταση αύξηση του εισοδήματος.
4. Δημιουργία προϋποθέσεων και ευκαιριών για νέες θέσεις εργασίας (με συμβάσεις μίσθωσης έργου) ώστε να αξιοποιηθούν καταλλήλως κατά την διάρκεια των εργασιών.
5. Αξιοποίηση των τεχνικών υποδομών της περιοχής, οριοθετώντας έτσι την οικιστική της ανασυγκρότηση.
6. Καλύτερη πρόσβαση και επικοινωνία των απομακρυσμένων δημοτικών διαμερισμάτων κ.λ.π.

Συγκεκριμένα για το Δήμο Λουτρακίου, συμβαίνουν τα εξής:

- Πρόκειται για την διεθνούς φήμης Λουτρόπολη, θεραπευτικός σταθμός και τουριστικό θέρετρο, επί του βορείου μυχού του Κορινθιακού Κόλπου με περίφημα ιαματικά και φυσικά μεταλλικά νερά, σπάνιο φυσικό περιβάλλον και δυσεύρετους κλιματολογικούς παράγοντες. Ιδεώδης τόπος με απεριόριστες δυνατότητες χειμερινού και θερινού τουρισμού,
- Σε ότι αφορά την Τεχνική Υπηρεσία του δήμου, καταβάλλει προσπάθεια για την διεκπεραίωση των αναγκών που προκύπτουν κάθε φορά.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Μ.Ε.Α	Άτομα με ειδικές Ανάγκες
Δ.Σ.	Δημοτικό Συμβούλιο
Δ.Ε.	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α.	Ενιαίος κανονισμός προμηθειών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Ε.Π.Τ.Α.	Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Ε.Τ.Π.Α.	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
Η.Π.Α.	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
Κ.Δ.Α.Υ.	Κέντρο Διάγνωσης Αξιολόγησης και Υποστήριξης
Κ.Ε.Π.	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών
Κ.Π.Σ.	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
Ο.Τ.Α.	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Π.Ε.Π	Περιφερειακή Επιτροπή Παρακολούθησης
Π.Ε.	Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση
Σ.τ.Ε.	Συμβούλιο της Επικρατείας
Σ.Α.Τ.Α.	Συλλογικές αποφάσεις Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Τ.Υ.	Τεχνική Υπηρεσία
Τ.Π.	Τεχνικό Πρόγραμμα
ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.	Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.	Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
Φ.Π.Α.	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Rory Burke, «Διαχείριση έργου (Project management), Κριτική, Αθήνα, 2002.
2. Θωμάς Δ., Σημειώσεις μαθήματος «Διοίκηση Έργου», ΤΕΙ Καλαμάτας, Καλαμάτα, 2004.
3. Αγγελίδης Ι., Σημειώσεις μαθήματος «Διοικητικές Πρακτικές των Ο.Τ.Α.», ΤΕΙ Καλαμάτας, Καλαμάτα, 2005.
4. «Φύλλο Εφημερίς της Κυβερνήσεως», 1301, τεύχος Β' / 19-05-1999
5. «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου», Φ.Ε.Κ.266, ΤΕΥΧΟΣ Α' / 04-12-1996
6. site: www.loutraki.gr
7. site: www.vpes.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ
ΓΕΝ.Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΠΡΟΓΡ/ΤΟΣ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘ.ΣΥΝΤ. & ΚΩΔ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ: α
Τηλ: 210 64 29 185

ΠΡΟΣ: Τους αποδέκτες του
πίνακα διανομής

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για την εφαρμογή του ν. 3263/2004 «Μειοδοτικό σύστημα ανάθεσης των δημοσίων έργων και άλλες διατάξεις».

Σε συνέχεια της εγκυκλίου μας αριθμ. 21/1-10-2004, με την οποία σας γνωστοποιήθηκε η δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α' 179/2004) του νόμου 3263/2004 «Μειοδοτικό σύστημα ανάθεσης των δημοσίων έργων και άλλες διατάξεις», σας γνωρίζουμε και τα ακόλουθα:

Α. Ο γενικός στόχος του Ν. 3263/2004.

Ο ανωτέρω νόμος είναι μια σοβαρή επέμβαση της πολιτείας για την επίλυση των μεγάλων προβλημάτων της διαδικασίας ανάθεσης των έργων. Εξουδετερώνει τη νόθευση του ανταγωνισμού με τις συμπαιγνίες και την παραγωγή έργων με μεγάλο κόστος για τον κύριο του έργου και αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τη χρονοβόρα διαδικασία ανάθεσης και το αδιέξοδο στο οποίο έχουν ήδη περιέλθει οι διαδικασίες ανάθεσης πολλών έργων.

Αποτελεί μια εκ βάθρων τροποποίηση του υπάρχοντος νομικού πλαισίου (η «μαθηματική μέθοδος» του ν. 2576/98, καταργείται), που θα καταστήσει τη διαδικασία ανάδειξης του αναδόχου διαφανή, αξιόπιστη και ωφέλιμη για τον κύριο του έργου, θα απεμπλέξει τα έργα από τις χρονοβόρες διαδικασίες, οι οποίες είναι καταστροφικές για την απορρόφηση των κοινοτικών πόρων και εγγυάται ότι θα λειτουργήσει και πάλι ο υγιής ανταγωνισμός .

B. Άξονες και μέτρα

Ο νέος νόμος περιέχει συγκεκριμένους και συντονισμένους άξονες και μέτρα για την επίλυση όλων αυτών των προβλημάτων. Συγκεκριμένα:

- ☞ Θεσπίζεται η ανάθεση στον απόλυτο μειοδότη ώστε να λειτουργήσει ο ανταγωνισμός προς όφελος του κυρίου του έργου.
- ☞ Η διαδικασία ανάθεσης γίνεται ταχύτερη και διεξάγεται με διαφάνεια (σε δημόσιες συνεδριάσεις) και αντικειμενικότητα, σε ένα στάδιο που τελειώνει σχεδόν πάντα την πρώτη μέρα (τη μέρα του διαγωνισμού). Στη φάση αυτή ελέγχονται τυπικά δικαιολογητικά και οικονομικές προσφορές, και κατακυρώνεται η δημοπρασία. Αποτρέπονται έτσι οι υποψήφιοι από τις αλληπάλληλες προσφυγές στη δικαιοσύνη.
- ☞ Θεσπίζεται χρονικό όριο για την περαίωση της διαδικασίας ανάθεσης, η υπέρβαση του οποίου δίνει τη δυνατότητα στον κύριο του έργου να ανακαλέσει τη διακήρυξη και να επαναπροκηρύξει το έργο.

Παράλληλα λαμβάνονται **ισχυρά και αποτελεσματικά μέτρα** για εξορθολογισμό των προσφορών και την συνακόλουθη αποτροπή των υπερβολικών εκπτώσεων, οι οποίες στο παρελθόν υπήρξαν καταστροφικές για τα έργα. Τα μέτρα αυτά είναι κυρίως:

- ☞ Η σύνταξη και έγκριση ενιαίων τιμολογίων, κατά κατηγορίες και μεγέθη των έργων με τα αντίστοιχα τεύχη δημοπράτησής τους, που θα χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά από όλους τους φορείς που εκτελούν δημόσια έργα, για τη σύνταξη των προϋπολογισμών δημοπράτησης.
- ☞ Οι μεγάλες εγγυήσεις καλής εκτέλεσης σε περίπτωση υποβολής μεγάλων εκπτώσεων. Οι εγγυήσεις αυτές καταπίπτουν συνολικά ως ποινική ρήτρα σε περίπτωση έκπτωσης του αναδόχου.
- ☞ Η αύξηση των ποινικών ρητρών σε βάρος του αναδόχου, για την υπαίτια καθυστέρηση των εργασιών της εργολαβίας.
- ☞ Η υποχρεωτική έκπτωση του αναδόχου, αν συντρέχουν ορισμένες σοβαρές προϋποθέσεις, όπως η καθυστέρηση των εργασιών και παραβίαση των προθεσμιών, καθώς και η κατά σύστημα κακότεχνες εργασίες. Επί πλέον η έκπτωση που μέχρι τώρα ήταν διαδικασία μακρά και αβέβαιη (κάθε παράλειψη της υπηρεσίας οδηγούσε σε ματαιώσή της) καθίσταται ταχύρυθμη και σαφής με υποχρεωτική διαδικασία ολοκλήρωσης. Παράλληλα προστατεύονται τα νόμιμα δικαιώματα του αναδόχου και δίνεται η δυνατότητα επανόρθωσης μιας απόφασης, που κρίνεται σε δεύτερο βαθμό ως μη νόμιμη από την Προϊσταμένη Αρχή. Επί πλέον λαμβάνεται μέριμνα για τη διαφανή ανάθεση των υπολειπομένων εργασιών στο δεύτερο μειοδότη του διαγωνισμού και μετά στον τρίτο (αν δεν δεχθεί ο δεύτερος), εφόσον όμως οι προσφορές τους κρίνονται ικανοποιητικές.

Εν τέλει λαμβάνονται και μια σειρά άλλα μέτρα, εξυγιαντικά του συστήματος ανάθεσης-εκτέλεσης των έργων, όπως :

- ✦ Η απειλή πειθαρχικών μέτρων κατά των οργάνων που ασχολούνται με την εκτέλεση του έργου, για μια σειρά από συγκεκριμένες πράξεις και παραλείψεις τους, ιδιαίτερα σημαντικές στη καλή διοίκηση του έργου.
- ✦ Ο αποκλεισμός της εκχώρησης του μελλοντικού εργολαβικού ανταλλάγματος σε τράπεζες. Η εκχώρηση αποβαίνει σε βάρος του έργου, γιατί ο ανάδοχος χρησιμοποιεί κατά κανόνα το δάνειο που παίρνει με την εκχώρηση για άλλους σκοπούς του και όχι για το έργο.

Οι διατάξεις του νέου νόμου ισχύουν για τους διαγωνισμούς των έργων όλων των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Διαγωνισμοί στους οποίους μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου (28/9/04) δεν έχουν αποσφραγιστεί οικονομικές προσφορές ανακαλούνται και επαναπροκηρύσσονται (όπως αναλυτικά περιγράφεται στην παράγραφο 11 της παρούσας) για να διεξαχθούν σύμφωνα με το νέο νομικό πλαίσιο.

Γ. Οι καινοτομίες των επί μέρους άρθρων.

Ειδικότερα για τις διατάξεις των επί μέρους άρθρων, επισημαίνουμε τα ακόλουθα, με έμφαση στις εντελώς νέες ρυθμίσεις και στα σημεία που επέρχονται αλλαγές στις ισχύουσες:

Άρθρο 1

Η ανάθεση με το νέο νόμο γίνεται στον απόλυτο μειοδότη και μόνο αν μετά την υποβολή της προσφοράς του κατέστη ανίκανος να συμμετάσχει στο διαγωνισμό (αν λ.χ. πτώχευσε, ή καταδικάστηκε για ποινικό αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του συμπεριφορά ή δεν είναι φορολογικά ενήμερος) δεν κατακυρώνεται το έργο σ' αυτόν αλλά στον δεύτερο μειοδότη, ο οποίος υφίσταται ομοίως το σχετικό έλεγχο. Η νέα διαδικασία ελέγχου της ισχύος των δικαιολογητικών συμμετοχής του αναδόχου αντικαθιστά την ισχύουσα δυνάμει του άρθρου 1 ν. 2576/98, υποβολή «ερώτησης» στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., για τυχόν «δυσμενή στοιχεία» εις βάρος του και έχει το πλεονέκτημα ότι τα στοιχεία που ελέγχονται είναι προσδιορισμένα και επαρκή, ώστε να διασφαλίζεται η μη ανάθεση έργων σε εργολήπτες που, ενδεχομένως, κατέστησαν ανίκανοι για την ανάληψη του έργου μετά την υποβολή της προσφοράς τους. Ο έλεγχος περιορίζεται πάντως μόνο σε πιστοποιητικά τα οποία ίσχυαν μεν όταν διεξήχθη η δημοπρασία, αλλά στη συνέχεια έληξε ο χρόνος ισχύος τους και διεξάγεται όσο το δυνατόν εγγύτερα στον χρόνο σύναψης της συμβάσεως, δηλαδή μετά τον έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (εφόσον βέβαια

απαιτείται από τις ισχύουσες διατάξεις) και πριν την κοινοποίηση της κατακυρωτικής απόφασης στον μειοδότη-ανάδοχο. Στην περίπτωση λοιπόν που έληξε η ισχύς των πιστοποιητικών προσκομίζονται νέα, επικαιροποιημένα, ενώ εξαιρετικά, λόγω της σπουδαιότητάς τους για τη σύμβαση, προσκομίζονται σε κάθε περίπτωση, ακόμα και αν δεν έχει λήξει η ισχύς τους, επικαιροποιημένα πιστοποιητικά περί μη κηρύξεως του προσωρινού μειοδότη σε πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση. Η προθεσμία που τίθεται στον μειοδότη για την προσκόμιση των πιστοποιητικών αυτών είναι 30ήμερη. Αν για οποιοδήποτε λόγο ο πρώτος μειοδότης δεν ανταποκριθεί στην πρόσκληση της υπηρεσίας, η Προϊσταμένη Αρχή εκδίδει απόφαση που διαπιστώνει τη μη ανταπόκριση και εξετάζει την ανάθεση στον δεύτερο, επαναλαμβανόμενης της διαδικασίας (κατακύρωση, έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, πρόσκληση για υποβολή επικαιροποιημένων δικαιολογητικών, κοινοποίηση της κατακυρωτικής απόφασης) και ούτω καθεξής.

Για να αποφευχθούν τυχόν συμπαιγνίες μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου μειοδότη, απειλείται κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και επιπλέον πειθαρχική δίωξη, αν ο πρώτος μειοδότης δεν προσκομίσει για έλεγχο με υπαιτιότητά του τα δικαιολογητικά συμμετοχής στο διαγωνισμό. Εφόσον ο ανάδοχος είναι κοινοπραξία οι κυρώσεις επιβάλλονται μόνο κατά του υπαιτίου μέλους της. Για να λειτουργήσει απρόσκοπτα η διαδικασία αυτή κρατούνται οπωσδήποτε οι εγγυήσεις συμμετοχής των τριών πρώτων κατά σειρά μειοδοσίας υποψηφίων, μέχρι να υπογραφεί η σύμβαση.

Επισημαίνεται τέλος, ότι σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 12 του παρόντος νέου νόμου, οι ανωτέρω διατάξεις για το μειοδοτικό σύστημα ανάδειξης του αναδόχου, αφορούν τις περιπτώσεις ανάθεσης έργων με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή και δεν τίγονται οι περιπτώσεις ανάθεσης με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά. Στα συστήματα προσφοράς που περιλαμβάνουν «μελέτες-κατασκευή», «αντιπαροχή για την αξιοποίηση ακινήτων» και «αυτοχρηματοδότηση» (άρθρα 10, 12 και 13 του π.δ. 609/85), εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ιδιαίτερες διατάξεις που τα διέπουν. Τέλος, δεδομένου ότι με το ισχύον πλαίσιο η ανάθεση γίνεται αποκλειστικά στο μειοδότη και δεν υφίσταται διάταξη που να ρυθμίζει περιπτώσεις διαγωνισμών όπου δύο ή περισσότεροι διαγωνιζόμενοι υπέβαλαν την ίδια ακριβώς οικονομική προσφορά, θεωρούμε σκόπιμο παρόμοιες περιπτώσεις να αντιμετωπίζονται στα πλαίσια των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας (π.χ. δημόσια κλήρωση με πρόσκληση των ενδιαφερομένων και αδιάβλητα μέσα).

Με τις διατάξεις του άρθρου 2, ~~αναδιατυπώνεται με βελτιωμένη μορφή~~
Με τις διατάξεις του άρθρου 2, ~~αναδιατυπώνεται με βελτιωμένη μορφή~~
το καταργούμενο άρθρο 24 του π.δ. 609/85. Ειδικότερα στην παρ. 2

διευκρινίζεται ότι η Προϊσταμένη Αρχή **ακυρώνει** τη διαδικασία ή και το αποτέλεσμα της δημοπρασίας πριν την έγκρισή του και **ανακαλεί** αιτιολογημένα την εκδοθείσα απόφαση έγκρισης, εφόσον συντρέχει μια από τις περιπτώσεις της παρ. 2 (παράβαση διατάξεων κατά τη δημοπρασία, μη ικανοποιητική οικονομική προσφορά ή ενδείξεις συνεννόησης οπότε κινείται υποχρεωτικά η σχετική πειθαρχική διαδικασία). Με νέα διάταξη προβλέπεται ο αποκλεισμός των υπευθύνων για την ακύρωση της δημοπρασίας επιχειρήσεων λόγω συμπαιγνίας από τις μελλοντικές δημοπρατήσεις του έργου και την με οποιοδήποτε τρόπο εκτέλεση του έργου (π.χ. κατασκευαστική κοινοπραξία, υπεργολαβία) και η πειθαρχική δίωξή τους. Είναι πρόδηλο ότι πρέπει να αποφεύγεται η καταχρηστική εφαρμογή των διατάξεων αυτών, για λόγους ξένους προς το καλώς νοούμενο συμφέρον του κυρίου του έργου. Αν λόγος της μη κατακύρωσης ή της ανάκλησης της κατακυρωτικής απόφασης είναι το μη ικανοποιητικό του αποτελέσματος του διαγωνισμού, τότε πρέπει να ξαναγίνει διαγωνισμός και αν σ' αυτόν δεν επιτευχθεί καλύτερο αποτέλεσμα να επαναληφθεί. Αν, ο λόγος της μη κατακύρωσης κ.λ.π. συνδέει τις κυρώσεις με υποκειμενική συμπεριφορά των διαγωνιζομένων θα πρέπει να δίνεται δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος της προηγούμενης ακρόασης. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονισθεί, ότι, με τη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 3 περ. θ' του νόμου και προς αποφυγή παρερμηνειών, καταργείται ρητά η διάταξη του άρθρου 9 παρ. 2 περ. α' του π.δ. 171/87 (περί έργων των ΟΤΑ), που δίνει την αρμοδιότητα στην Προϊσταμένη Αρχή, κατά την απόλυτη κρίση της, να εκτιμά ως μη ικανοποιητικό το αποτέλεσμα διαγωνισμού και να αναθέτει απευθείας το έργο.

Σύμφωνα με την παρ. 4 προβλέπεται η δυνατότητα **ανάκλησης της διακήρυξης** διαγωνισμού σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας με αιτιολογημένη απόφαση για συγκεκριμένους λόγους, διάταξη που πρέπει να ερμηνεύεται και εφαρμόζεται στενά. Αυτοτελή λόγο ανάκλησης της διακήρυξης διαγωνισμού αποτελεί και η καθυστέρηση σύναψης της σχετικής σύμβασης (κοινοποίηση εγκριτικής απόφασης) για χρονικά διαστήματα (ανάλογα με το σύστημα δημοπράτησης) που ξεπερνούν τους 12 μήνες, προκειμένου να αποφεύγονται οι δυσάρεστες καταστάσεις της αποτελμάτωσης δημοσίων έργων πριν καν ξεκινήσει η κατασκευή τους. Η διάταξη αυτή θα ισχύσει εξαιρετικά, κατά τη διάταξη του άρθρου 12 παρ.1 του νόμου και στις διαδικασίες διαγωνισμών που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη. Για παράδειγμα, ένας διαγωνισμός που η προκήρυξή του δημοσιεύθηκε στις 1-12-2003 μπορεί να ανακληθεί στις 1-12-2004 αν δεν έχει συναφθεί για

οποιοδήποτε λόγο η σύμβαση. Επίσης, αν έχει ασκηθεί αίτηση ασφαλιστικών μέτρων που θα συζητηθεί μετά την ημερομηνία αυτή π.χ. στις 12-12-2004 είναι δυνατή η ανάκληση της διακήρυξης και η επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού με τις διατάξεις του νέου νόμου, γιατί έχει καταστεί βέβαιο ότι η σύμβαση (ανεξάρτητα από τη δικαστική έκβαση της υπόθεσης) δεν θα συναφθεί εντός 12 μηνών από τη δημοσίευση της διακήρυξης.

Άρθρο 3

Με τις διατάξεις του άρθρου 3 επέρχονται σημαντικές αλλαγές στη διαδικασία διεξαγωγής του διαγωνισμού η οποία απλοποιείται και επιταχύνεται με σκοπό την πλήρη εξασφάλιση της διαφάνειας. Τονίζεται ότι το άρθρο αυτό δεν εξαντλεί τη διαδικασία κατάθεσης και ελέγχου των προσφορών, για την οποία ισχύουν παράλληλα διατάξεις του ν. 1418/84 και του π.δ.609/85, ενώ στην παρ.3 του άρθρου 12 αναφέρονται περιπτώσεις διατάξεων του προϊσχύοντος δικαίου οι οποίες καταργούνται ρητά και ορίζεται γενικότερα ότι καταργείται (έμμεσα) κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται από το νόμο αυτό, γεγονός που επιβάλλει προσοχή κατά την εφαρμογή αρκετών διατάξεων μέχρι την κωδικοποίησή τους. Ειδικότερα, οι ανοικτές δημοπρασίες και η φάση υποβολής προσφορών (όχι και η αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος) στη δημοπρασία με προεπιλογή διεξάγονται κάθε Δευτέρα και Πέμπτη, με ώρα λήξης παραλαβής προσφορών τη 10 π.μ. Για διαγωνισμούς που διεξάγονται σε νησιωτικές περιοχές μπορεί οι κατά τόπους νομάρχες να ορίζουν και μία επιπλέον ημέρα διεξαγωγής διαγωνισμών. Άλλες ημερομηνίες διεξαγωγής της δημοπρασίας για την περίπτωση μη διεξαγωγής της αρχικής, προσδιορίζονται στη διακήρυξη (όχι πλέον με τοιχοκόλληση). Η διαδικασία διενεργείται από μία επιτροπή, που ονομάζεται Επιτροπή Διαγωνισμού και για τη συγκρότησή της έχει εφαρμογή το άρθρο 22 του π.δ.609/85. Μόνο στους διαγωνισμούς για την ανάθεση έργου με συνολικό προϋπολογισμό κάτω από το ανώτατο όριο της 2^{ης} τάξης του Μ.Ε.Ε.Π., η Επιτροπή του διαγωνισμού είναι τριμελής και συγκροτείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 21 του π.δ. 609/85. Στην τριμελή αυτή Επιτροπή παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου και ένας εκπρόσωπος που υποδεικνύεται από τις πανελλήνιες εργοληπτικές οργανώσεις Συμπληρωματικά εφαρμόζονται και οι διατάξεις του ν.2690/99 (Α' 45) που αφορούν τα συλλογικά όργανα της Διοίκησης (άρθρα 13-15). Σημειώνεται εδώ ότι οι ειδικές διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 171/87, που ορίζουν με διαφορετικό τρόπο την συγκρότηση των επιτροπών διαγωνισμού των Ο.Τ.Α. α' βαθμού καταργούνται ρητά και στο εξής οι διαγωνισμοί των δημοτικών έργων διεξάγονται από τις επιτροπές των άρθρων 21 και 22 του π.δ. 609/85. Τα δύο στάδια

κατάθεσης των προσφορών καταργούνται και τα τυπικά δικαιολογητικά υποβάλλονται μαζί με τις οικονομικές προσφορές οι οποίες ανοίγονται την ίδια μέρα του διαγωνισμού. Την ίδια μέρα υποβάλλονται και τυχόν τεχνικές προσφορές εφόσον πρόκειται για συστήματα που τις προβλέπουν. Για τα συστήματα αυτά εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι οικείες ειδικές διατάξεις. Η διαδικασία της δημοπράτησης περιγράφεται αναλυτικά στις διατάξεις του άρθρου και σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρείται απαρέγκλιτα διότι οποιαδήποτε παρατυπία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα της διαδικασίας.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα η διάταξη που προβλέπει το **απαράδεκτο** της προσφοράς στην περίπτωση μη υποβολής **οποιοδήποτε** από τα δικαιολογητικά συμμετοχής στη δημοπρασία **σε συνδυασμό** με την κατάργηση της συμπλήρωσης των τυπικών και επουσιωδών δικαιολογητικών που προέβλεπε η καταργούμενη (άρθρο 12 παρ. 4 περ. ε) διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 17 του π.δ.609/85. Συνεπώς εφεξής **όλα** τα δικαιολογητικά που προβλέπει η διακήρυξη θεωρούνται **ουσιώδη** και δεν είναι δυνατή εκ των υστέρων η συμπλήρωση μη υποβληθέντων και η διόρθωση εσφαλμένων ή άλλων που είχε λήξει ο χρόνος ισχύος τους. Οι μόνες αποδεκτές πλημμέλειες αφορούν απλά γραμματικά ή αριθμητικά λάθη που δεν αφήνουν σε καμία περίπτωση αμφιβολία για το περιεχόμενο του εγγράφου και βέβαια δεν αλλοιώνουν το περιεχόμενό του.

Όσον αφορά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών είναι σαφές ότι με την κατάργηση του όλου νομικού πλαισίου του «μαθηματικού τύπου» παύουν να υφίστανται οι αυξημένες απαιτήσεις συμπλήρωσης που προέβλεπαν οι σχετικές διατάξεις των καταργούμενων Υπουργικών αποφάσεων (ολόγραφη αναγραφή συνολικής δαπάνης εργασιών, εξεύρεση μέσης έκπτωσης στο σύστημα του άρθρου 7 του π.δ. 609/85 κλπ.) και οι προσφορές θα συντάσσονται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του π.δ. 609/85 σε συνδυασμό με τις νεώτερες διατάξεις που συνόδευσαν την εισαγωγή του Ευρώ στις συναλλαγές (ν.2842/00 ΦΕΚΑ 207, Κανονισμός ΕΚ 1103/97 σύμφωνα με τις σχετικές εγκυκλίους αρ.12/01 και 36/01 της ΓΓΔΕ). Η χρήση των προβλεπόμενων στο άρθρο 8 προτύπων τευχών διακηρύξεων και εντύπων προσφοράς θα είναι υποχρεωτική μετά την έγκρισή τους. Απαιτήσεις στη συμπλήρωση των οικονομικών προσφορών που θέτουν οι διακηρύξεις των δημοπρασιών (π.χ. ολόγραφη αναγραφή στο έντυπο προσφοράς του ενιαίου ή επί μέρους προσφερόμενου ποσοστού έκπτωσης), εφόσον **τίθενται στη διακήρυξη επί ποινή απαραδέκτου της προσφοράς** θα πρέπει να συμπληρώνονται, διαφορετικά υπάρχει παραβίαση ουσιώδους δεσμευτικού όρου της διακήρυξης.

Τονίζεται ότι το πρακτικό της Επιτροπής μαζί με τυχόν ενστάσεις, μετά το πέρας της προθεσμίας προσβολής του, υποβάλλεται στην

Προϊσταμένη Αρχή, που εκδικάζει τις τυχόν ενστάσεις, αποφασίζει και εγκρίνει το αποτέλεσμα της δημοπρασίας, χωρίς να αναπέμπει το πρακτικό στην Επιτροπή στις περιπτώσεις που η απόφαση για τις αντιρρήσεις επιφέρει αλλαγές στη σειρά μειοδοσίας.

Άρθρο 4

Οι διατάξεις του άρθρου 4 προβλέπουν, με σκοπό την αποτροπή των μεγάλων εκπτώσεων, ένα μηχανισμό με τον οποίο οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης αυξάνουν όσο μεγαλύτερη είναι η έκπτωση που προσφέρθηκε. Εκτός από τη γνωστή βασική εγγύηση (5% ή 10% επί του ποσού του προϋπολογισμού της υπηρεσίας), που υποβάλλεται σε κάθε περίπτωση (παρ.1), αν η προσφερθείσα έκπτωση υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο όριο, ο ανάδοχος πρέπει αν καταθέσει και πρόσθετες εγγυήσεις, οι οποίες αυξάνονται μέχρι να φτάσουν σε ποσοστό το 35% του προϋπολογισμού της υπηρεσίας. Το όριο αυτό θα οριστεί με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. Μέχρι την έκδοση της απόφασης η Προϊσταμένη Αρχή θα καθορίζει το όριο αυτό, λαμβάνοντας υπόψη της το είδος και τις συνθήκες κατασκευής του έργου και κυρίως το πραγματικό κόστος κατασκευής του, όσο αυτό είναι δυνατό να προσδιοριστεί.

Ο τρόπος υπολογισμού της πρόσθετης εγγύησης καθορίζεται με σαφήνεια στο κείμενο το νόμου αλλά παραθέτουμε και σχετικό παράδειγμα: αν λ.χ. το όριο οριστεί σε 12% και ο ανάδοχος προσφέρει έκπτωση 16% τότε, πλέον της βασικής εγγύησης θα καταθέσει και 2% πρόσθετη (δηλαδή $16\% - 12\% = 4\% \times 0,5 = 2\%$). Αν προσφέρει έκπτωση 24% τότε η πρόσθετη εγγύηση ανέρχεται σε 7% (δηλαδή $24\% - 12\% = 12\%$, άρα $10 \times 0,5 = 5\%$ και $2 \times 1 = 2\%$ σύνολο 7%).

Αυξημένες προβλέπονται και οι συμπληρωματικές εγγυήσεις, σε περίπτωση που υπογραφούν συμπληρωματικές συμβάσεις. Αυτές υπολογίζονται στο ποσό τη συμπληρωματικής σύμβασης σύμφωνα με την παρ.5 του άρθρου αυτού. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την επιστροφή της πρόσθετης εγγύησης σε περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή η έναρξη των εργασιών μετά την υπογραφή τη σύμβασης για λόγους που αφορούν τον κύριο του έργου.

Τέλος, προβλέπεται ότι η πρόσθετη (δηλαδή πάνω από τη βασική εγγύηση του 5% ή 10%) εγγύηση, επιστρέφεται σταδιακά, μετά την ολοκλήρωση από τον ανάδοχο του 30% του συμβατικού αντικειμένου. Η βασική εγγύηση επιστρέφεται κατά ένα ποσοστό (60%) μετά την έγκριση του πρωτοκόλλου προσωρινής παραλαβής και το υπόλοιπο μετά την οριστική. Οι διατάξεις του άρθρου 4 για τις εγγυήσεις ρυθμίζουν εξαντλητικά το θέμα και συνεπώς κάθε σχετική διάταξη θεωρείται καταργημένη (παρ.3 του άρθρου 5 του ν.1418/84 και άρθρο 27 του π.δ. 609/85).

Άρθρο 5

Με τις διατάξεις του άρθρου 5 αυξάνονται οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται στον ανάδοχο για την υπαίτια υπέρβαση των προθεσμιών του έργου (άρθρο 36 του π.δ. 609/85), προκειμένου να αποτραπούν καθυστερήσεις στην κατασκευή του.

Άρθρο 6

Με τις διατάξεις του άρθρου 6 ρυθμίζονται συνολικά η διαδικασία έκπτωσης του αναδόχου (το άρθρο 47 το π.δ. 609/85 καταργείται με την παρ. 4 του άρθρου 12), με σκοπό να γίνει πιο λειτουργική και να εξυπηρετεί πλήρως το σκοπό για το οποίο υφίσταται.

Ειδικότερα η έκπτωση καθίσταται πλέον υποχρεωτική, εφόσον συντρέχει μι από τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2. Για την περίπτωση γ' τονίζουμε την επιεική ρύθμιση σύμφωνα με την οποία αν έχει ολοκληρωθεί ποσοστό 80% του συνόλου των εργασιών, μπορεί να δοθεί παράταση για το συμφέρον του έργου, ακόμα και αν ευθύνεται για τις καθυστερήσεις κατασκευής ο ανάδοχος. Επίσης για να κινηθεί η διαδικασία της έκπτωσης για κακοτεχνίες (περίπτωση δ') πρέπει ο ανάδοχος να είναι υπότροπος, δηλαδή να έχει κινηθεί έστω και μια φορά εναντίον του η διαδικασία του άρθρου 46 π.δ.609/85 για την αποκατάσταση των κακοτεχνιών και για παρέκκλιση από τα εγκεκριμένα τεύχη, κλπ δύο τουλάχιστον έγγραφες προειδοποιήσεις (περιπτ.ε).

Για να παρακολουθείται στενά κατά την πρώτη κρίσιμη περίοδο κατασκευής του έργου ή πρόοδος του αναδόχου, καθίσταται υποχρεωτικός ο ορισμός, με σαφή αναφορά στα τεύχη δημοπράτησης, για την περίοδο έναρξης του έργου (το πρώτο τέταρτο της συμβατικής προθεσμίας) ενδεικτικών προθεσμιών (ανά 1 ή 2 μήνες), η παραβίαση των οποίων κατά δύο μήνες καθιστά υποχρεωτική την έκπτωση του αναδόχου (παρ.3).

Η διαδικασία της έκπτωσης ρυθμίζεται λεπτομερειακά στις διατάξεις του άρθρου 6 και τα χρονικά διαστήματα των προγενέστερων διατάξεων έχουν συμπιεστεί προκειμένου η διαδικασία να είναι ταχύτερη. Επιστάται η προσοχή των υπηρεσιών στο καθορισμό (με την ειδική πρόσκληση) εργασιών ή ενεργειών των οποίων η υλοποίηση να είναι εφικτή εντός της τασσόμενης προθεσμίας. Εργασίες οι οποίες αντικειμενικά απαιτούν χρονικό διάστημα λ.χ. τριών μηνών για να εκτελεσθούν, δεν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται στην ειδική πρόσκληση (των τριάντα το πολύ ημερών), δεδομένου ότι παρόμοιες τακτικές 'χουν καταλήξει σε ακύρωση των διαδικασιών της έκπτωσης και σε βλάβη του κυρίου του έργου με την υποχρέωση καταβολής αποζημιώσεων.

Αν ο ανάδοχος δεν συμμορφωθεί ή δεν συμμορφωθεί πλήρως με το περιεχόμενο της ειδικής πρόσκλησης, κηρύσσεται έκπτωτος εντός προθεσμίας 15 ημερών από την παρέλευση της προθεσμίας με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Ο ανάδοχος μπορεί να ασκήσει ένσταση κατά της απόφασης, η οποία εκδικάζεται από την Προϊσταμένη Αρχή εντός δύο μηνών. Επισημαίνεται ότι η παράλειψη εξέτασης της ένστασης από την υπηρεσία κινεί την πειθαρχική διαδικασία κατά των υπαιτίων υπαλλήλων και συγχρόνως διακόπτει τις εργασίες μέχρι **την έκδοση ρητής απόφασης για την ένσταση του αναδόχου**. Δεδομένων των σοβαρών συνεπειών που επιφέρει η διακοπή έργου λόγω εκκρεμούς ένστασης κατά έκπτωσης του αναδόχου είναι προφανής η ανάγκη έγκαιρης έκδοσης της σχετικής απόφασης από την Προϊσταμένη Αρχή. Την οριστικοποίηση της έκπτωσης ακολουθεί η επιβολή των νομίμων συνεπειών στον ανάδοχο, μεταξύ των οποίων προβλέπεται και η **κατάπτωση του συνόλου**, και όχι μέρους όπως μέχρι σήμερα, της εγγύησης καλής εκτέλεσης (όπως ορίζεται στο άρθρο 4 του νόμου), ως ειδικής ποινικής ρήτρας.

Αντίθετα καταργείται σαν συνέπεια η εκτέλεση σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου του υπολοίπου της εργολαβίας, δεδομένων των μεγάλων προβλημάτων που η ρύθμιση αυτή συνάντησε στην εφαρμογή της.

Αν η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίσει την ολοκλήρωση του έργου, υποχρεούται να καλέσει τον επόμενο μειοδότη του διαγωνισμού στον οποίο αναδείχθηκε ο έκπτωτος ανάδοχος, προκειμένου να του αναθέσει το έργο με τους όρους της προσφοράς του και στη συνέχεια, αν αυτός δεν δεχθεί, τον επόμενο, εκτός αν η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίσει αιτιολογημένα, ότι οι προσφορές αυτές δεν είναι συμφέρουσες οικονομικά.

Άρθρο 7

Με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2940/01 και αυξάνεται σε 70% το ποσοστό το οποίο πρέπει να διατηρήσει στην κατασκευαστική κοινοπραξία ο αρχικός ανάδοχος και το ποσοστό των συμβατικών εργασιών που υποχρεούται αυτός να εκτελέσει σε περίπτωση υπεργολαβίας. Επίσης ο αρχικός ανάδοχος σε περίπτωση εργολαβίας δεν δικαιούται να συνυπολογίσει πλέον ως εμπειρία του το ποσό της σύμβασης της υπεργολαβίας, αλλά τα στελέχη του δικαιούνται εμπειρία για την επίβλεψη (στο μισό του χρόνου) των εργασιών της υπεργολαβίας, δεδομένου ότι απέναντι στον κύριο του έργου ο αρχικός ανάδοχος παραμένει υπεύθυνος για την καλή εκτέλεση.

Εφόσον ο αρχικός ανάδοχος στην κατασκευαστική κοινοπραξία ήταν κοινοπραξία, τίθεται ως ελάχιστο όριο συμμετοχής στο νέο κοινοπρακτικό σχήμα των επιχειρήσεων της αρχικής κοινοπραξίας το 15% (δηλαδή αυτό που ισχύει και για τις νεοεισερχόμενες στην κατασκευαστική κοινοπραξία επιχειρήσεις), εκτός αν η αρχική συμμετοχή ήταν μικρότερη, οπότε παραμένει η ίδια και στο νέο κοινοπρακτικό σχήμα. Σε κοινοπραξία επιχειρήσεων της ίδιας κατηγορίας το προβλεπόμενο, για την κάθε μία, ποσοστό 25% στην αρχική κοινοπραξία δεν είναι δυνατόν να μειωθεί στην κατασκευαστική.

Άρθρο 9

Με το άρθρο 9 προσδιορίζονται οι πράξεις και παραλείψεις των οργάνων του φορέα κατασκευής που αποτελούν πειθαρχικά αδικήματα και επισύρουν πειθαρχικές ποινές σύμφωνα με τον Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων. Προσδιορίζονται και περιγράφονται ενδεικτικά οι παραλείψεις του Προϊσταμένου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας με έμφαση σε αυτές που έχουν σχέση με την κίνηση της διαδικασίας έκπτωσης του αναδόχου και τέλος οι παραλείψεις του Προϊσταμένου και των οργάνων της Προϊσταμένης Αρχής. Στο τέλος του άρθρου αυτού υπάρχει η πρόβλεψη καθορισμού με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, μεγάλων ή ειδικών έργων, στην επίβλεψη των οποίων θα μετέχει απαραίτητα ο μελετητής του έργου.

Άρθρο 10

Με το άρθρο 10 τροποποιείται ο σχετικός ν.4694/30 και αφαιρείται από τους αναδόχους η δυνατότητα να εκχωρούν τις μελλοντικές απαιτήσεις τους κατά του κυρίου του έργου, σε τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα. Εκχώρηση είναι δυνατή μόνο για χρηματικές απαιτήσεις για τις οποίες έχουν συνταχθεί και εγκριθεί πιστοποιήσεις στην κατασκευή του έργου. Σκοπός της ρύθμισης είναι να αποκλειστεί η συνήθης πρακτική της εκχώρησης που δεν έχουν σχέση με την εκτέλεσή του. Με τον τρόπο αυτό διατηρείται ο δεσμός παροχής-αντιπαροχής που πρέπει να συνδέει την κατασκευή του έργου και το εργολαβικό αντάλλαγμα.

Άρθρο 12

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 12 οι διατάξεις του νόμου εφαρμόζονται στους διαγωνισμούς όλων των φορέων του ευρύτερου δημοσίου τομέα που εκτελούν δημόσια έργα, αντικαθιστώντας τις καταργούμενες διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του ν.2576/98. Συνεπώς, όπου μέχρι τώρα εφαρμόζεται ο μαθηματικός τύπος αντικαθιστάται από τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι νέες ρυθμίσεις καταλαμβάνουν διαγωνισμούς για τους οποίους θα δημοσιευθούν διακηρύξεις μετά την

έναρξη ισχύος του. Διαγωνισμοί των οποίων η διακήρυξη έχει δημοσιευθεί πριν την ισχύ του συνεχίζονται μόνο εφόσον δεν εμπίπτουν στην παρ. 2 του άρθρου αυτού (δηλ. έχουν αποσφραγιστεί οι οικονομικές προσφορές). Ακόμα προς αποφυγή παρερμηνειών ερμηνεύεται ο όρος «δημοσίευση της διακήρυξης» ως η αποστολή της περίληψης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα για δημοσίευση ή η πρώτη δημοσίευση στον ελληνικό τύπο.

Επισημαίνουμε την εξαίρεση του α' εδαφίου της παρ.1 η οποία, με αναφορά στην παρ.4 του άρθρου 2 του νόμου, δίνει τη δυνατότητα ανάκλησης της διακήρυξης εκκρεμών (κατά την ισχύ του νόμου) δημοπρασιών, με έμφαση σε αυτές που παρουσιάζουν μεγάλη καθυστέρηση. Αναδρομική εφαρμογή σε εκτελούμενες συμβάσεις προβλέπεται και για διαδικαστικές διατάξεις του άρθρου 6 που αφορούν την έκπτωση του αναδόχου.

Κατά την παρ. 2, **ανακαλούνται και επαναπροκηρύσσονται** υποχρεωτικά όλοι οι διαγωνισμοί (πλην του συστήματος «μελέτη-κατασκευή»), στους οποίους έχει μεν δημοσιευτεί περίληψη, πλην δεν έχουν αποσφραγιστεί οικονομικές προσφορές. Μειωμένες προθεσμίες στην επαναδημοσίευση είναι δυνατές εφόσον διενεργήθηκε ήδη δημοπρασία.

Στην παρ. 3 περιλαμβάνονται οι διατάξεις του ισχύοντος δικαίου που αντικαθίστανται με τον καινούριο νόμο.

Άρθρο 13

Τέλος, στο άρθρο 13 ορίζεται η ότι η ισχύς του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δηλαδή από τις 20-9-04.

Δ. Παρακαλούμε να λάβουν γνώση της παρούσας εγκυκλίου όλοι οι αρμόδιοι υπάλληλοι των υπηρεσιών σας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Θ. Ξανθόπουλου
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της ΓΓΔΕ
4. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της ΓΓΣΔΕ
5. Γραφεία κ. κ. Γεν. Δ/ντών της ΓΓΔΕ
6. Δ/ση Δ17 (10)

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΕΛ. ΝΙΚΟΛΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το πρακτικό συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου αριθ. 29
της 7^{ης} Δεκεμβρίου 2005

Αριθμός Απόφασης 418

Θέμα 7^ο : «Κατάρτιση Τεχνικού Προγράμματος Εκτελεστέων
έργων Δήμου, για το έτος 2006».

Στο Λουτράκι και στην αίθουσα συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου (Ιάσονος & Εθ. Αντιστάσεως) σήμερα την 7^η του μηνός Δεκεμβρίου, του έτους 2005 ημέρα της εβδομάδος Τετάρτη και ώρα 6:00 μ.μ., συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο, μετά την υπ' αριθ. 18240/02-12-2005 πρόσκληση του κ. Προέδρου ΣΠΑΝΟΥ Παναγιώτη, η οποία νόμιμα και εμπρόθεσμα επιδόθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 94, 108 και 119 του Δημοτικού Κώδικα, σε κάθε ένα Δημοτικό Σύμβουλο και τον κ. Δήμαρχο ΠΑΥΛΟΥ Πάυλο, ο οποίος ήταν παρών προκειμένου να συζητήσει και να αποφασίσει στα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι επί συνόλου 21(είκοσι ενός) μελών του Συμβουλίου βρέθηκαν παρόντα 13(δεκατρία), ο κ. Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Π α ρ ό ν τ ε ς : 1. Σπανός Παναγιώτης - Πρόεδρος, 2.Κυριάκης Δημήτριος, 3.Λάμπρου Ιωάννης, 4.Μπολέτης Παναγιώτης, 5.Πρωτονοτάριος Δημήτριος, 6.Παπαθεοδώρου Λάμπρος, 7.Πέρου Γεώργιος, 8.Βασιλείου Γεώργιος, 9.Πρωτοπαππά Μαρία, 10.Ζέρβας Νικόλαος, 11.Κόντης Κων/νος, 12.Μαστρογιάννης Νικόλαος & 13. Γκιώνης Γεώργιος

Α π ό ν τ ε ς : 1.Γεωργίου Χαράλαμπος, 2.Ρουμελιώτης Γεώργιος, 3.Γεωργίου Αθανάσιος, 4.Δρίτσας Μιχαήλ, 5.Κοφινάς Ηλίας, 6.Στέφας Δημήτριος, 7.Παπαδημητρίου Αναστάσιος, 8.Πέρρας Σωτήριος, οι οποίοι δεν προσήλθαν αν και κλήθηκαν νόμιμα.

Επί του 7^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης ο κ. Πρόεδρος έθεσε υπόψη των μελών του Σώματος τον οικείο φάκελο, στον οποίο περιλαμβάνονται τα εξής:

1.Η υπ'αριθ. 30/2005 απόφαση του Τοπικού Συμβουλίου του δ.δ. Ισθμίας, όπου προτείνεται σειρά έργων προκειμένου να ενταχθούν στο Τεχνικό Πρόγραμμα Εκτελεστέων Έργων έτους 2006 του Δήμου Λουτρακίου - Περαχώρας.

2.Η υπ'αριθ. 10/2005 απόφαση του Τοπικού Συμβουλίου του δ.δ. Πισίων, όπου προτείνεται σειρά έργων προκειμένου να ενταχθούν στο Τεχνικό Πρόγραμμα Εκτελεστέων Έργων έτους 2006 του Δήμου Λουτρακίου - Περαχώρας.

3.Η πρόταση Τεχνικού Προγράμματος Εκτελεστέων Έργων έτους 2006 την οποία εισηγήθηκε ο κ. Δήμαρχος.

Το Δημοτικό Συμβούλιο, αφού έλαβε υπ'όψη του τα ανωτέρω, τις διατάξεις του άρθρου 265 του Π.Δ. 410/95

(φωιοψηφούντος του κ. Α. Παπαθεοδώρου)

Εγκρίνει το Τεχνικό Πρόγραμμα Εκτελεστέων Έργων έτους 2006 ως
ακολουθώς

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΕΩΝ
ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΥ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ ΠΕΡΑΧΩΡΑΣ
ΕΤΟΥΣ 2006**

ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΑ

: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
Επισκευή - Συντήρηση Δημοτικών Καταστημάτων Λουτρακίου	€ 10.000,00
Επισκευή - Συντήρηση Δημοτικών Καταστημάτων Δ.Δ.Δήμου	€ 7.789,70
Εκπόνηση μελέτης επιχειρησιακού σχεδίου του Δήμου	€ 59.500,00
ΣΥΝΟΛΟ (Α1) :	€ 77.289,70

**Α2: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΡΔΕΥΣΗΣ
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ**

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
1	Αντικατάσταση δικτύου ύδρευσης Πόλεως Λουτρακίου (ΕΠΤΑ)	€ 945.316,95
2	Κλειστός ορθογωνικός αγωγός ομβρίων στη Κυρά Βρύση	€ 392.273,98
3	Σχέδιο διαχείρισης της περιοχής του υδροφόρου ορίζοντα του Δήμου Λουτρακίου Περαχώρας	€ 59.500,00
4	"Μελέτες προετοιμασίας έργων ΕΠΤΑ (Μελέτη αποχέτευσης ομβρίων Ισθμίας)"	€ 130.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ (Α2) :	€ 1.527.090,93

	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
	Συντήρηση παιδικών χαρών Λουτρακίου - Περαχώρας	€ 1.400,00
	Συντήρηση πλατειών Λουτρακίου	€ 9.672,50
	Συντήρηση - Ανανέωση Κ.Χ. Λουτρακίου	€ 9.483,00
	Συντήρηση Κ.Χ. πρασίνου και πάρκων Δ.Δ. Ισθμίας	€ 3.924,00
5	Συντήρηση Κ.Χ. πρασίνου και πάρκων Δ.Δ. Πισσίων	€ 5.997,60
6	Συντήρηση Κ.Χ. πρασίνου και πάρκων Λουτρακίου-Περαχώρας (ανατολικά Ελ. Βενιζέλου)	€ 10.500,00
7	Κατασκευή παιδικών χαρών	€ 4.903,41
8	Συντήρηση πάρκου Ειρήνης στο Λουτράκι	10.000,00
9	Συντήρηση πλατειών Δ.Δ.Ισθμίας	10.257,39
10	Συντήρηση συντριβανιών σε πεζόδρομους του Λουτρακίου	5.234,31
11	Συντήρηση συντριβανιών Δ.Δ. Ισθμίας	3.047,33
	ΣΥΝΟΛΟ (Α3) :	€ 74.421,14

Α 4 : Υ Π Η Ρ Ε Σ Ι Ε Σ Η Λ Ε Κ Τ Ρ Ο Φ Ω Τ Ι Σ Μ Ο Υ & Κ Α Θ Α Ρ Ι Ο Τ Η Τ Α Σ		
Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
1	Ηλεκτροφωτισμός σε οδούς του Λουτρακίου (τμήμα Β)	106.655,08
2	Ηλεκτροφωτισμός σε οδούς του Λουτρακίου (τμήμα Γ)	505.105,02
3	Ηλεκτροφωτισμός σε οδούς του Λουτρακίου	19.853,02
4	Ηλεκτροφωτισμός σε δρόμο στο Σχοίνο	39.534,24
5	Ηλεκτροφωτισμός σε δρόμο στο Κάλαμάκι	46.476,64
6	Συντήρηση δημοτ. Φωτισμού Λουτρακίου	10.380,00

Ηλεκτροφωτισμός πλατείας Δημοδιδασκάλων στην Περαχώρα	2.892,62
ΣΥΝΟΛΟ (Α4) :	€ 758.732,62

5 : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
1	Συντήρηση νεκροταφείων Λουτρακίου	30.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ (Α5) :	€ 30.000,00

Α6 : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
1	Ανακαίνιση -Βελτίωση κλειστού Γυμναστηρίου "Γ. Γαλανόπουλος" (Ελλάδα 2004)	85.131,85
2	"Θώδειο" Αθλητικό Κέντρο Λουτρακίου (Ελλάδα 2004)	128.000,00
3	Συντήρηση αθλητικών χώρων	6.387,92
	ΣΥΝΟΛΟ (Α6) :	€ 219.519,77

Α7 : ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
1	Κατεδάφιση επικίνδυνων, αυθαίρετων και ρυμοτομούμενων κτισμάτων	48.849,50
2	Κτηματογράφηση - Πολεοδομική μελέτη στις πολεοδομικές ενότητες του Δήμου Λουτρακίου-Περαχώρας	1.130.500,00
	ΣΥΝΟΛΟ (Α7) :	€ 1.179.349,50

Α8 : ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
-----	--------------	-------

	Συντήρηση δημοτικής οδοποιίας Δήμου	13.155,24
	Συντήρηση δημοτικής οδοποιίας στο Δ.Δ. Ισθμίας	20.880,00
	Συντήρηση αγροτικής οδοποιίας Δήμου	23.717,16
	Επισκευή-συντήρηση οδού Περικλέους στο Λουτράκι	40.211,29
5	Συντήρηση ντους παραλίας	8.865,50
6	Συντήρηση-επισκευή 2ου Δημοτικού Σχολείου Λουτρακίου	5.878,22
7	Δημοτική οδοποιία (συνεχ. 2001)	25.000,00
8	Ασφαλτόστρωση δρόμων στο Λουτράκι	333.731,00
9	Αγροτική οδοποιία Δήμου	152.599,66
10	Αγροτική οδοποιία περιοχής Ισθμίας	195.998,95
11	Αποκατάσταση τμήματος οδού προς Γηροκομείο στο Λουτράκι	53.332,23
12	Διαπλάτυνση δρόμου στο Λειβαδάκι	5.866,22
13	Διαμόρφωση εισόδου Περαχώρας	8.216,94
14	Διαμόρφωση εισόδου Πισσίων	20.910,00
15	Βελτίωση οδών Διδασκαλοπούλου και Κωλέττη στην Περαχώρα	28.201,81
16	Βελτίωση πεζοδρομίων οδού Μελέτη Σπυρογιαννάκη στο Λουτράκι	53.437,00
17	Βελτίωση δρόμου Γηροκομείο -Γροφήτης Ηλίας περιοχή Λουτρακίου	93.758,91
18	Πληροφοριακή και ρυθμιστική σήμανση Περαχώρας	23.923,76

	Τοποθέτηση πινακίδων ονοματοθεσίας οδών και αριθμηση οικιών στο Λουτράκι	58.977,48
20	Ανάπλαση πλατείας Ανατολικά του Ο.Τ. 131 στο Λουτράκι	140.000,00
21	Ανάπλαση οδού Κολοκοτρώνη στο Λουτράκι	62.000,00
22	Αναπλάσεις στις γειτονιές του Λουτρακίου (ΘΗΣΕΑΣ)	976.863,43
23	Ανάπλαση δρόμων στο Παλαιό Σχέδιο Λουτρακίου (ΣΑΤΑ)	554.999,34
24	Ανάπλαση περιοχής Διδύμων δεξαμενών στην Περαχώρα	114.240,00
25	Ανάπλαση δρόμων στον οικισμό Πισσίων	53.550,00
26	Δημιουργία χώρου αναψυχής βόρεια του Νεκροταφείου Περαχώρας	35.610,04
27	Ανακαίνιση Δημοτικών Ουρητηρίων στο Πάρκο Ειρήνης στο Λουτράκι	47.821,34
28	Ανέγερση κτιρίου Δημοτικού Βρεφονηπιακού Σταθμού Δήμου Λουτρακίου	750.000,00
29	Ανέγερση διθέσιου Νηπιαγωγείου Λουτρακίου	410.627,35
30	Κατασκευή έργων αντιπλημμυρικής προστασίας (πολιτική προστασία/ΣΑΤΑ)	7.735,00
31	Κατασκευή γέφυρας στο ρέμα Αγίου Κων/νου	105.407,82
32	Αποπεράτωση γέφυρας στην επέκταση οδού Εθνικής Αντίστασης στο Λουτράκι	12.216,50
33	Καθαρισμός χειμάρρων - ρεμμάτων	22.938,90
34	Εργασίες ανασκαφικής έρευνας στον κόμβο Επαρχιακής οδού Επιδαύρου με οδό προς Κυρά Βρύση	3.700,00
35	Συνδυασμένη έρευνα για την ένταξη στο σχέδιο πόλης του Δήμου Λουτρακίου - Περαχώρας περιοχών με ιδιαίτερα Γεωδυναμικά - Περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά	54.870,00
36	Διεξαγωγή γεωφυσικής έρευνας στην περιοχή των κατολισθήσεων στο δρόμο προς Γηροκομείο στο Λουτράκι	9.520,00
37	Αρση Καταπτώσεων στη θέση "Γαϊδουρολάτι" στο	53.316,00

	Εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών εφαρμογής εντός Δ/κών ορίων Δήμου Λουτρακίου - Περαχώρας	5.500,00
39	Κατασκευή τοίχων αντιστήριξης στα Πίσσια	3.670,00
Σ Υ Ν Ο Λ Ο (Α8) :		€ 4.591.247,97
Σ Υ Ν Ο Λ Ο Ι (Α1+Α2+Α3.....Α7+Α8) :		€ 8.457.651,63

II ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΕΤΟΥΣ 2006

A 1 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
1	Συντήρηση δημοτικών καταστημάτων Λουτρακίου	€ 12.000,00
2	Συντήρηση δημοτικών καταστημάτων Περαχώρας	€ 4.000,00
3	Συντήρηση Δημοτικών Καταστημάτων Ισθμίας κ' Πισσίων	€ 3.000,00
4	Μετατροπή ξενοδοχείου Beau Rivage σε Πνευματικό Κέντρο γραφείο νεότητας	€ 1.000,00
Σ Υ Ν Ο Λ Ο (Α1) :		€ 20.000,00

A 2 : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
1	Κατασκευή κιβωτοειδούς αγωγού στη Περαχώρα (Διευθέτηση ρέματος)	€ 150.000,00
		€ 6.000,00

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
1	Συντήρηση χώρων Πρασίνου στο Λουτράκι	€ 10.000,00
2	Συντήρηση χώρων Πρασίνου στη Περαχώρα	€ 10.000,00
3	Συντήρηση χώρων Πρασίνου στο Δ.Δ. Ισθμίας	€ 10.000,00
4	Συντήρηση χώρων Πρασίνου στο Δ.Δ. Πισσίων	€ 10.000,00
5	Συντήρηση παιδικών χαρών Λουτρακίου - Περαχώρας	€ 10.000,00
6	Συντήρηση παιδικών χαρών Δ.Δ. Δήμου	€ 10.000,00
7	Συντήρηση δασικού οδικού δικτύου περιφέρειας Δήμου Λουτρακίου-Περαχώρας(ΣΑΤΑ-Πολιτική Προστασία)	€ 58.658,00
8	Κατασκευή παιδικών χαρών	€ 27.586,00
9	Κατασκευή χώρων Πρασίνου στο Λουτράκι	€ 20.000,00
10	Συντήρηση -Επισκευή κτιρίου πάρκου Δεξαμενής στο Λουτράκι	€ 10.000,00
ΣΥΝΟΛΟ (Α3) :		€ 176.244,00

Α4 : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
1	Συντήρηση Δημοτ. φωτισμού Λουτρακίου	€ 31.140,00
2	Συντήρηση Δημοτ. φωτισμού Περαχώρας	€ 10.380,00
3	Συντήρηση Δημοτ. φωτισμού Ισθμίας	€ 10.380,00
4	Συντήρηση Δημοτ. φωτισμού Πισσίων	€ 10.380,00

6	Συντήρηση Δημοτ. Φωτισμού οικισμού Καλαμακίου	€ 10.380,00
7	Συντήρηση Δημοτ. φωτισμού οικισμού Κυρά - Βρύσης	€ 10.380,00
8	Συντήρηση Δημοτ. Φωτισμού οικισμού Αγ. Σωτήρος	€ 10.380,00
9	Συντήρηση Δημοτ. φωτισμού οικισμού Βουλιαγμένης	€ 10.380,00
10	Συντήρηση Δημοτ. φωτισμού οικισμού Γέφυρας Ισθμού	€ 10.380,00
11	Συντήρηση Δημοτ. φωτισμού οικισμού "Ειρήνης"	€ 10.380,00
12	Συντήρηση Δημοτ. φωτισμού οικισμού "Παραδείσου"	€ 10.380,00
13	Συντήρηση Δημοτ. φωτισμού οικισμού "Καλλιθέα"	€ 10.380,00
14	Επεκτάσεις Ηλεκτροφωτισμού ΔΕΗ	€ 80.000,00
Σ Υ Ν Ο Λ Ο (Α 4) :		€ 235.700,00

A5 : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Π Ο Σ Ο Ν
1	Συντήρηση νεκροταφείων του Δήμου	€ 30.000,00
2	Κατασκευή νέου Νεκροταφείου Λουτρακίου	€ 1.000,00
3	Ανάπλαση Νεκροταφείου Πισσίων	€ 15.000,00
Σ Υ Ν Ο Λ Ο (Α 5) :		€ 46.000,00

A6 : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Π Ο Σ Ο Ν
1	Συντήρηση αθλητικών χώρων	€ 30.000,00

3	Κατασκευή ανοικτού θεάτρου στο Λουτράκι	€ 1.000,00
4	Εκπόνηση μελέτης μετατροπής φυσικών λουτρών σε βιβλιοθήκη -Γκαλερί	€ 1.000,00
5	Πνευματικό Κέντρο Περαχώρας (Θ Η Σ Ε Α Σ 2008-2009)	€ 1.000,00
ΣΥΝΟΛΟ (Α6):		€ 1.793.821,7%

Α7 : ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
1	Μελέτη οριοθέτησης οικισμού Παλαιού Καλαμακίου	€ 3.000,00
2	Μελέτη οριοθέτησης επέκτασης και αναγκαστικών παρεμβάσεων οικισμού Κυρά Βρύσης	€ 3.000,00
3	Μελέτη Οριοθέτησης οικισμού Ειρήνης	€ 3.000,00
4	Μελέτη αναθεώρησης σχεδίου Πόλης Ισθμίας	€ 6.000,00
5	Εκπόνηση ΣΧΟΑΠ στο Δ. Δ Ισθμίας	€ 6.000,00
6	Μελέτη οριοθέτησης οικισμού Αγίου Σώζοντος	€ 5.000,00
7	Μελέτη οριοθέτησης οικισμού Αγίου Χαραλάμπους	€ 3.000,00
ΣΥΝΟΛΟ (Α7) :		€ 29.000,00

Α8 : ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΝ
1	Συντήρηση Δημοτικής οδοποιίας Λουτρακίου	€ 53.000
2	Συντήρηση Δημοτικής οδοποιίας Περαχώρας	€ 53.000
3	Συντήρηση Δημοτικής οδοποιίας στο Δ Δ Ισθμίας	€ 30.000

25	Εκπόνηση μελέτης αλιευτικού καταφυγίου στο Καλαμάκι	
26	Εκπόνηση μελέτης αντιμετώπισης διάβρωσης ακτής στην παραλία του Σχοίνου	€ 7.
27	Αξιοποίηση κτήματος Δασκαλόπουλου στο Σχοίνο	€ 1.
28	Ανάπλαση περιοχής στο Δ.Δ. Ισθμίας	€ 150.
29	Ανάπλαση πεζοδρομίων στο Λουτράκι	€ 200.
30	Ανάπλαση περιοχής Κολωνακίου στο Λουτράκι	€ 80.
31	Ανάπλαση -εξωραϊσμός Λίμνης Βουλιαγμένης	€ 1.
32	Ανάπλαση στον οικισμό Πισσίων	€ 53.
33	Επισκευή σχολικών κτιρίων(ΣΑΤΑ)	€ 181.
34	Συντήρηση & Βελτίωση καταστρώματος του Γερμανικού δρόμου από διασταύρωση Αγ. Τριάδας μέχρι το χείμαρρο Πραθίου(ΣΑΤΑ-Πολιτική Προστασία)	€ 21.
35	Μετατροπή Δημοτικού κτιρίου σε νηπιαγωγείο στο Λουτράκι	€ 53.0
36	Κατασκευή πλατείας δυτικά του Αγίου Φανουρίου	€ 53.0
37	Κατασκευή τοίχου αντιστήριξης ρέμματος στη περιοχή Γκράβα Λουτράκι (Λάιος)	€ 20.0
38	Κατασκευή τοίχου αντιστήριξης στη Περαχώρα (Δημοπουλείκα)	€ 53.0
39	Κατασκευή κρηνών στο Σχοίνο	€ 15.0
40	Κατασκευή πλατείας στον οικισμό Καλύβια-Σχοίνου	€ 53.0
41	Κατασκευή αναψυκτηρίου στη πλατεία Κυρά -Βρύσης	€ 230.0
42	Αποφράξεις αποχετεύσεων Δημοτικών καταστημάτων	€ 2.0

43	Αντιμετώπιση βραχών καταπτώσεων - κατολισθήσεων ιδιαίτερα σε περιπτώσεις σεισμικής φόρτισης σε περιοχές του Δήμου Λουτρακίου - Περαχώρας	€ 1.00
ΣΥΝΟΛΟ (Α8) :		€ 2.470.14
ΣΥΝΟΛΟ ΙΙ (Α1+Α2+Α3+Α4+Α5+Α6+Α7+Α8) :		€ 4.926.90
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ Ι + ΙΙ :		€ 13.384.56

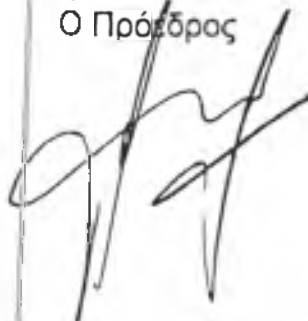
Όλα τα ανωτέρω έργα που περιλαμβάνονται στο Τεχνικό Πρόγραμμα Εκτελεστέων Έργων έτους 2006 είναι ανεξάρτητα, αυτοτελή και αυτοχρησιμοποιούμενα.

Η παρούσα απόφαση πήρε αύξοντα αριθμό 418/2005.

Ο Πρόεδρος

Τα Μέλη

Ακριβές Αντίγραφο
(Έπονται υπογραφές)
Λουτράκι 20-12-2005
Ο Πρόεδρος

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΦΑΛΛΙΟ Α : ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (α1): ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΜΕ ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΤΙΜΗΜΑΤΑ

A	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	Αριθμός Τιμολογίου	Άρθρο Αναθεώρ.	Μονάδα	ποσότητα	Τιμή Μονάδας	Μερική δαπάνη €	Ολική δαπάνη €
	ΟΜΑΔΑ Α: ΚΤΙΡΙΟΔΟΜΙΚΑ							
1	Πλήρης κατασκευή των οικοδομικών εργασιών των κτιρίων και των στεγασμένων χώρων του έργου.	A1	Πιν. Α1	TEM	1	262.710,00	262.710,00	
2	Πλήρης κατασκευή δαπέδων κτιρίων στεγασμένων χώρων του έργου επί του εδάφους με την μόνωση και την υπόβαση τους.	A2	Πιν. Α2	TEM	1	25.425,00	25.425,00	
3	Πλήρης κατασκευή των δωματίων και στεγών των κτιρίων και των στεγασμένων χώρων του έργου.	A3	Πιν. Α3	TEM	1	17.000,00	17.000,00	
	Άθροισμα δαπανών κατηγορίας - ομάδας (Σα1)						305.135,00	305.135,00

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (α2) : ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΜΕ ΤΙΜΕΣ ΜΟΝΑΔΟΣ (ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΧΩΡΟΣ)

A	Σύντομη περιγραφή αντικειμένου	Αριθ. Τιμολ.	Άρθρο Αναθεώρ.	Μονάδα	ποσότητα	Τιμή Μονάδας	Μερική δαπάνη €	Ολική δαπάνη €
	ΟΜΑΔΑ Β1: ΠΡΟΕΡΓΑΣΙΕΣ							
4	Γενικές εκσκαφές σε έδαφος γαιώδες-ημιβραχώδες για την δημιουργία υπογείων κλπ χώρων, χωρίς την καθαρή μεταφορά των προϊόντων εκσκαφής	B1.1	ΟΙΚ-2112	m3	1.300,00	3,00	3.900,00	
5	Γενικές εκσκαφές σε έδαφος βραχώδες, χωρίς την καθαρή μεταφορά των προϊόντων εκσκαφής	B1.2						
6	σε εδάφη βραχώδη, εκτός από γρανιτικά-κροκαλοπαγή χωρίς χρήση εκρηκτικών υλών	B1.2α	ΟΙΚ-2117	m3	10,00	20,00	200,00	
7	Εκσκαφή θεμελίων και τάφρων με χρήση μηχανικών μέσων, χωρίς την καθαρή μεταφορά των προϊόντων εκσκαφής	B1.3						
8	σε εδάφη γαιώδη-ημιβραχώδη	B1.3α	ΟΙΚ-2124	m3	100,00	5,00	500,00	
9	σε εδάφη βραχώδη, εκτός από γρανιτικά-κροκαλοπαγή, χωρίς χρήση εκρηκτικών υλών	B1.3β	ΟΙΚ-2127	m3	1,00	30,00	30,00	
0	Προσαύξηση τιμών εκσκαφών βάθους μεγαλύτερου των 2,00 m	B1.4						
1	για τις γενικές εκσκαφές	B1.4α	ΟΙΚ-2132	m3	1,00	0,50	0,50	
2	για τις εκτελούμενες με μηχανικά μέσα εκσκαφές θεμελίων και τάφρων	B1.4β	ΟΙΚ-2133	m3	1,00	4,00	4,00	
3	Εκσκαφές μεμονωμένες (ντουλάπια)	B1.5	ΟΙΚ-2135.1	m3	1,00	17,00	17,00	
4	Επίχωση με προϊόντα εκσκαφών, εκβραχισμών ή κατεδαφίσεων	B1.6	ΟΙΚ-2162	m3	900,00	4,50	4.050,00	
15	Πρόσθετη αποζημίωση πλαγίων μεταφορών υλικών επίχωσης	B1.7	ΟΙΚ-2163	m3	400,00	1,50	600,00	
16	Εξυγιαντικές στρώσεις με θραυστό υλικό λατομείου (στραγγυστήρια , υπόβαση θεμελίων, κλπ)	B1.8	ΟΙΚ-2162	m3	1,00	21,80	21,80	
17	Εξυγιαντικές στρώσεις με κατάλληλα προϊόντα εκσκαφών	B1.9	ΟΙΚ-2162	m3	1,00	4,00	4,00	
	σε μεταφορά:						9.327,30	

	κωδ.	κωδ. υλ.	μν.	μν.	Μονάδα	€	€
από μεταφορά:						9.327,30	
Φορτοεκφόρτιση προϊόντων εκσκαφών με μηχανικά μέσα	B1.10	ΟΙΚ-2171	m3	800,00	1,00	800,00	
Καθαρή μεταφορά προϊόντων εκσκαφών και κατεδαφίσεων με αυτοκίνητο	B1.11	ΟΙΚ-2180	m3.km	1,00	0,32	0,32	
Δάνεια χώματα	B1.12	ΟΔΟ-1510	m3	1,00	6,10	6,10	
Προμήθεια και διάστρωση άμμου θαλάσσης	B1.13	ΟΔΟ-3211.B	m3	10,00	26,00	260,00	
Σκάμμα Δήμου κούρ. Νηπιαγωγείου, επίθεσης προϊόντων, 6Μ2	B1.14	ΟΔΟ-3211.B	m3	3,00	445,00	1.335,00	
Σκάμμα αμύλων σε μήκος	B1.15	ΟΔΟ-3211.B	m3	9,00	765,00	6.885,00	
Γραμμικά στραγγιστήρια από τσιμεντοσωλήνες Φ200 με περίβλημα γεωυφάσματος.	B1.16	ΟΔΟ-2861	m	1,00	15,00	15,00	
Γραμμικά στραγγιστήρια από διάτρητους πλαστικούς σωλήνες με περίβλημα γεωυφάσματος	B1.17						
Στραγγιστήρια με διάτρητους σωλήνες D 200 mm	B1.17α	ΥΔΡ-6620.4	m	1,00	17,00	17,00	
Άθροισμα δαπανών κατηγορίας - ομάδας (Σβ1)						10.425,72	10.425,72

ΟΜΑΔΑ Β2: ΚΟΝΙΟΔΕΜΑΤΑ - ΟΠΛΙΣΜΕΝΑ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΑ							
Προμήθεια, μεταφορά επί τόπου, διάστρωση και συμπύκνωση σκυροδέματος με χρήση αντλίας ή πυργογερανού	B2.1						
Για κατασκευές από σκυρόδεμα κατηγορίας C12/16	B2.1α	ΟΙΚ-3213	m3	80,00	75,00	6.000,00	
Για κατασκευές από σκυρόδεμα κατηγορίας C16/20	B2.1β	ΟΙΚ-3214	m3	100,00	85,00	8.500,00	
Για κατασκευές από σκυρόδεμα κατηγορίας C20/25	B2.1γ	ΟΙΚ- 3215	m3	350,00	90,00	31.500,00	
Ξυλότυποι χιτών τοίχων	B2.2	ΟΙΚ -3801	m2	1,00	10,00	10,00	
Ξυλότυποι χιτών μικροκατασκευών	B2.3	ΟΙΚ -3811	m2	10,00	13,00	130,00	
Ξυλότυποι συνήθων χιτών κατασκευών	B2.4	ΟΙΚ- 3816	m2	560,00	11,50	6.440,00	
Καμπύλοι ξυλότυποι απλής καμπυλότητας	B2.5	ΟΙΚ -3821	m2	1,00	30,00	30,00	
Προσαύξηση τιμής ξυλοτύπων λόγω ύψους	B2.6	ΟΙΚ -3824	m2	1,00	6,00	6,00	
Πρόσθετη αποζημίωση για την κατασκευή επιμελημένων ξυλοτύπων.	B2.7	ΟΙΚ -3841	m2	500,00	5,00	2.500,00	
Ξυλότυποι εμφανών σκυροδεμάτων	B2.8	ΟΙΚ -3841	m2	500,00	12,00	6.000,00	
Χαλύβδινι οπλισμοί σκυροδέματος	B2.9						
Χαλύβδινι οπλισμοί λείοι κατηγορίας S220	B2.9α	ΟΙΚ-3872	kg	1,00	0,80	0,80	
Χαλύβδινι οπλισμοί κατηγορίας S500 ή S500s	B2.9β	ΟΙΚ-3873	kg	9.500	0,80	7.600,00	
Δομικά πλέγματα S500s	B2.9γ	ΟΙΚ-3873	kg	800,00	0,80	640,00	
Πρόχυτα κράσπεδα 0.15x0.30m από σκυρόδεμα με τη βάση τους	B2.10	ΟΔΟ-2921	m	200,00	17,00	3.400,00	
Ζαρντινιέρα αυλής.	B2.11	ΟΙΚ-3214	τεμ.	10,00	85,00	850,00	
Διακοσμητικοί αρμοί δαπέδων από σκυρόδεμα.	B2.12	ΟΙΚ -3811	m	1,00	2,65	2,65	
Προκατασκευασμένος πάγκος καθιστικός υλείου χώρου χωρίς πλάτη	B2.13						
Με κοινό τσιμέντο	B2.13α	ΟΙΚ-3214	m	1,00	70,00	70,00	
Με λευκό τσιμέντο	B2.13β	ΟΙΚ-3214	m	10,00	75,00	750,00	
Προκατασκευασμένος πάγκος καθιστικός υλείου χώρου με πλάτη	B2.14						
Με κοινό τσιμέντο	B2.14α	ΟΙΚ-3214	m	1,00	165,00	165,00	
Με λευκό τσιμέντο	B2.14β	ΟΙΚ-3214	m	4,00	170,00	680,00	
Άθροισμα δαπανών κατηγορίας - ομάδας (Σβ2)						75.274,45	75.274,45

ΟΜΑΔΑ Β3: ΤΟΙΧΟΔΟΜΕΣ								
51						1.350,00	1.350,00	
52	Επίπλοιοι τοίχοι από κόνια με ασβεστοσιμεντοκονίαμα (Α.Τ.26.1)	B3.2	ΟΙΚ-4205	m	0,00	60,00	0,00	
53	Επίπλοιοι τοίχοι από κόνια με αργολιθοδομές (Α.Τ.26.2)	B3.3	ΟΙΚ-4206	m	0,00	16,00	0,00	
54	Αργολιθοδομές με ασβεστοσιμεντοκονίαμα των 150 kg τσιμέντου	B3.4						
55	Αργολιθοδομές με ασβεστοσιμεντοκονίαμα (χωρίς ορατές άκρες)	B3.4.α	ΟΙΚ-4205	m ²	0,00	60,00	0,00	
56	Αργολιθοδομές με ασβεστοσιμεντοκονίαμα μιας ορατής άκρας	B3.4.β	ΟΙΚ-4206	m ²	0,00	65,00	0,00	
57	Αργολιθοδομές με ασβεστοσιμεντοκονίαμα δύο ορατών άκρων	B3.4.γ	ΟΙΚ-4207	m ²	0,00	70,00	0,00	
58	Αργολιθοδομές από αργολιθοδομίες	B3.5	ΟΙΚ-4208	m	0,00	9,00	0,00	
59	Διασφραγιστή οριζων σιλικονίου	B3.6	ΟΙΚ-4503	m ²	0,00	21,00	0,00	
Άθροισμα δαπανών κατηγορίας - ομάδας (Σβ3)							0,00	0,00

ΟΜΑΔΑ Β4: ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΑ								
60						5.570,00	5.570,00	
61	Κατασκευή κούινιας σύμφωνα με την μελέτη και την λεπτομέρεια (Α.Τ.26.1)	B4.2						
62	Ξύλινος σκελετός κούινιας από αντεπικολητή ξυλεία (Α.Τ.26.1)	B4.2.α	ΟΙΚ-5621	τεμ.	1	1.100,00	1.100,00	
63	Κάθισμα κούινιας παιδιών από διπλά διαμορφωμένα φύλλα αλουμινίου με ενδιάμεση μαλακή πολυουρεθάνη (Α.Τ.26.1)	B4.2.β	ΟΙΚ-7231	τεμ.	1	145,00	145,00	
	Κάθισμα κούινιας παιδιών από ρόδα πλαστική, από καουτσούκ (Α.Τ.26.1)	B4.2.γ	ΟΙΚ-7397	τεμ.	1	127,00	127,00	
	Κάθισμα ασφαλείας κούινιας νηπίων από διπλά διαμορφωμένα φύλλα αλουμινίου με ενδιάμεση μαλακή πολυουρεθάνη (Α.Τ.26.1)	B4.2.δ	ΟΙΚ-7231	τεμ.	2	500,00	1.000,00	
	Ξύλινη τραμπάλα από αντεπικολητή ξυλεία. (Α.Τ.26.3)	B4.3	ΟΙΚ-5622	τεμ.	1	685,00	685,00	
	Ξύλινη αντεπικολητή ξυλεία από το σε κλασικό στυλ (Α.Τ.26.1.α)	B4.4	ΟΙΚ-5623	τεμ.	0	0,00	0,00	
	Ξύλινη αντεπικολητή ξυλεία από το σε κλασικό στυλ (Α.Τ.26.1.β)	B4.5	ΟΙΚ-5624	τεμ.	0	0,00	0,00	
	Ξύλινη αντεπικολητή ξυλεία από το σε κλασικό στυλ (Α.Τ.26.1.γ)	B4.6	ΟΙΚ-5625	τεμ.	0	0,00	0,00	
	Ξύλινη αντεπικολητή ξυλεία από το σε κλασικό στυλ (Α.Τ.26.1.δ)	B4.7	ΟΙΚ-5626	τεμ.	0	0,00	0,00	
	Ξύλινη αντεπικολητή ξυλεία από το σε κλασικό στυλ (Α.Τ.26.1.ε)	B4.8	ΟΙΚ-5627	τεμ.	0	0,00	0,00	
	Ξύλινη αντεπικολητή ξυλεία από το σε κλασικό στυλ (Α.Τ.26.1.ζ)	B4.9	ΟΙΚ-5628	τεμ.	0	0,00	0,00	
	Ξύλινη αντεπικολητή ξυλεία από το σε κλασικό στυλ (Α.Τ.26.1.η)	B4.10	ΟΙΚ-5629	τεμ.	0	0,00	0,00	
	Ξύλινη αντεπικολητή ξυλεία από το σε κλασικό στυλ (Α.Τ.26.1.θ)	B4.11	ΟΙΚ-5630	τεμ.	0	0,00	0,00	
	Ξύλινη αντεπικολητή ξυλεία από το σε κλασικό στυλ (Α.Τ.26.1.ι)	B4.12	ΟΙΚ-5631	τεμ.	0	0,00	0,00	
	Ξύλινη αντεπικολητή ξυλεία από το σε κλασικό στυλ (Α.Τ.26.1.κ)	B4.13	ΟΙΚ-5632	τεμ.	0	0,00	0,00	
	Ξύλινη αντεπικολητή ξυλεία από το σε κλασικό στυλ (Α.Τ.26.1.λ)	B4.14	ΟΙΚ-5633	τεμ.	0	0,00	0,00	
Άθροισμα δαπανών κατηγορίας - ομάδας (Σβ4)							5.057,00	5.057,00

Κωδικός	Σύντομη περιγραφή αντικείμενου	Ποσ. Τιμολ.	Αρθρο Αναθέρωρ.	Μονάδα	Ποσότητα	Τιμή Μονάδας	Μερική δαπάνη €	Ολική δαπάνη €
	ΟΜΑΔΑ Β5: ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΑ							
76	Κιγκλίδωμα αλουμινο-ελαστικό χρωματισμένο σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης και την αρχιτεκτονική λεπτομέρεια (Λ.Τ. 11.1.8 και Λ.Τ. 11.1.9)	85.2	ΟΙΚ-6401 93% ΟΙΚ-7774 7%	m2	220,00	105,00	23.100,00	
77	Κιγκλίδωμα μεταλλικό για θύρες περιφραγής χρωματισμένο, κατασκευασμένο σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης και την αρχιτεκτονική λεπτομέρεια (Λ.Τ. 11.1.9)	85.2	ΟΙΚ-6402 93% ΟΙΚ-7774 7%	m2	220,00	105,00	23.100,00	
78	Κιγκλίδωμα μεταλλικό περίφραξης αυλείου χώρου, πλήρως χρωματισμένο, κατασκευασμένο σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης και την αρχιτεκτονική λεπτομέρεια (Λ.Τ.24.1)	85.3	ΟΙΚ-6401 93% ΟΙΚ-7774 7%	m2	220,00	125,00	27.500,00	
79	Κιγκλίδωμα περίφραξης αυλείου χώρου, τύπου Κ8 βιομηχανικής κατασκευής, γαλβανισμένο εν θερμώ κατά DIN 50978, πλήρως χρωματισμένο, κατασκευασμένο σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης και την αρχιτεκτονική λεπτομέρεια (Λ.Τ.24.2)	85.4	ΟΙΚ-6402 93% ΟΙΚ-7774 7%	m2	0,00	200,00	0,00	
80	Κιγκλίδωμα μεταλλικό περίφραξης αυλείου χώρου, χρωματισμένο, κατασκευασμένο σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης και την αρχιτεκτονική λεπτομέρεια (Λ.Τ.24.3)	85.5	ΟΙΚ-6401 93% ΟΙΚ-7774 7%	m2	0,00	102,00	0,00	
81	Κιγκλίδωμα μεταλλικό περίφραξης αυλείου χώρου, χρωματισμένο, κατασκευασμένο σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης και την αρχιτεκτονική λεπτομέρεια (Λ.Τ.24.4)	85.6	ΟΙΚ-6401 93% ΟΙΚ-7774 7%	m2	0,00	102,00	0,00	
82	Κιγκλίδωμα μεταλλικό περίφραξης αυλείου χώρου, χρωματισμένο, κατασκευασμένο σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης και την αρχιτεκτονική λεπτομέρεια (Λ.Τ.24.5)	85.7	ΟΙΚ-6401 93% ΟΙΚ-7774 7%	m2	0,00	102,00	0,00	
83	Θύρα μεταλλική διφυλής, περίφραξης αυλείου χώρου, πλήρως χρωματισμένη, κατασκευασμένη σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης και τις αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες (Λ.Τ.24.7)	85.9	ΟΙΚ-6401 93% ΟΙΚ-7774 7%	m2	0,00	140,75	0,00	
84	Θύρες μεταλλικές διφυλές, περίφραξης αυλείου χώρου, πλήρως χρωματισμένες, κατασκευασμένες σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης, και τις αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες Λ.Τ.24.8 και Λ.Τ.24.9	85.10	ΟΙΚ-6402 90% ΟΙΚ-7774 10%	m2	1,00	140,75	140,75	
85	Κιγκλίδωμα μεταλλικό κιγκλίδωμα αυλείου χώρου, βιομηχανικής κατασκευής, γαλβανισμένο εν θερμώ κατά DIN 50978, πλήρως χρωματισμένο, κατασκευασμένο σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης και την αρχιτεκτονική λεπτομέρεια (Λ.Τ. 24-10)	85.11	ΟΙΚ-6402 90% ΟΙΚ-7774 10%	m2	0,00	130,75	0,00	
ΣΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ							27.640,75	

Σύντομη περιγραφή αντικειμένου	Αριθ. Τιμολ.	Αρθρο Αναθεώρ.	Μονάδα	ποσότητα	Τιμή Μονάδας	Μερική δαπάνη €	Ολική δαπάνη €
από μεταφορά:						27.640,75	
7					172,35		
8					106,75		
9					75,75		
0					120,00		
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
0							
1							
2							
3							
4							
5	</						

	Σύντομη περιγραφή αντικείμενου	Τιμολ.	Αρθρο Αναθεώρ.	Μονάδα	Ποσότητα	Τιμή Μονάδας	Ποσό €	Ολική δαπάνη €
	ΟΜΑΔΑ Β6: ΚΑΛΥΨΕΙΣ							
06	Επιχρίσματα τριπτά - τριβιδιστά με μαρμαροκονίαμα των 150 kg τσιμέντου	B6.1	ΟΙΚ -7132	m2	1,00	9,50	9,50	
07	Επιχρίσματα τριπτά (ραβιστά)	B6.2	ΟΙΚ-7138	m2	1,00	8,50	8,50	
08	Επιχρίσματα τριπτά σπυρωτά ή σαγρέ	B6.3	ΟΙΚ-7141	m2	1,00	11,00	11,00	
09	Προσαύξηση τιμής επιχρισμάτων λόγω ύψους από το δάπεδο εργασίας	B6.4	ΟΙΚ -7171	m2	1,00	0,50	0,50	
10	Επιχρίσματα έγχρωμα με έτοιμο κονίαμα	B6.5	ΟΙΚ-7136	m2	1,00	15,00	15,00	
11	Επιστρώσεις δαπέδων με χονδρόπλακες ακανόνιστες	B6.6	ΟΙΚ -7311	m2	20,00	26,00	520,00	
12	Επιστρώσεις δαπέδων με χονδρόπλακες ορθογωνισμένες	B6.7	ΟΙΚ-7312	m2	10,00	18,00	180,00	
13	Επιστρώσεις δαπέδων, με πλάκες πεζοδρομίου αντιολισθητικές, κοινού τσιμέντου, διαστάσεων 50X50 cm.	B6.8	ΟΙΚ -7317	m2	10,00	21,50	215,00	
14	Επιστρώσεις με πλάκες αντιολισθητικές λευκού τσιμέντου, έγχρωμες ή όχι, με ραβδώσεις παντός σχεδίου και διαστάσεων σύμφωνα με την μελέτη.	B6.9	ΟΙΚ -7316	m2	150,00	24,00	3.600,00	
15	Επιστρώσεις βαθμίδων αυλής (Π/Ρ) με πλάκες αντιολισθηρές λευκού τσιμέντου (έγχρωμες ή όχι)	B6.10	ΟΙΚ-7541	m	1,00	24,00	24,00	
16	Κατασκευή ελαφρού βιομηχανικού δαπέδου	B6.11	ΟΙΚ -7373.1	m2	1,00	18,00	18,00	
17								
18								
19	Επιστρώσεις δαπέδων με πλάκες αντιολισθητικές με βότσαλα, ανάγλυφες	B6.14	ΟΙΚ -7316	m2	1,00	22,25	22,25	
20								
21								
22	Επιστρώσεις δαπέδων με συμπαγείς κυβολίθους	B6.17	ΟΙΚ-7316	m2	20,00	42,40	848,00	
23	Επιστρώσεις δαπέδων αυλής με συμπαγή τούβλα	B6.18	ΟΙΚ-4642	m	1,00	8,00	8,00	
24	Επίστρωση γαρμπιλοδέματος, παχ. 5 cm και διαμόρφωση της τελικής επιφάνειας με ραβδώσεις (ραβδωτή επιφάνεια)	B6.19	ΟΙΚ -3208	m2	1,00	10,60	10,60	
25	Δημιουργία σκουπιστής επιφάνειας, σε δαπέδα από σκυρόδεμα ή σε βαθμίδες και κερκίδες αυλείου χώρου, δια επίτασης τσιμέντου και σκούπισμα με σκούπτα πλατιά από ναύλον.	B6.20	ΟΙΚ -7341	m2	1,00	2,30	2,30	
26	Διαμόρφωση και πλήρωση αρμών διαστολής δαπέδων από σκυρόδεμα	B6.21	ΟΙΚ-7395	m	1,00	2,15	2,15	
27	Αδροποίηση επιφανειών από μάρμαρο ή δημιουργία χτενιστής επιφάνειας	B6.22						
28	Επιστρώσεις δαπέδων με ισομεγέθεις πλάκες μαρμάρου	B6.23						
29	Επιστρώσεις με πλάκες μαρμάρου σκληρού έως εξαιρετικά σκληρού, πάχους 2 cm, σε αναλογία έως 5 τεμάχια ανά τετραγωνικό μέτρο	B6.23α	ΟΙΚ 7441	m2	1,00	80,00	80,00	
30	Επιστρώσεις με πλάκες μαρμάρου σκληρού έως εξαιρετικά σκληρού, πάχους 2 cm, σε αναλογία 6 έως 10 τεμάχια ανά τετραγωνικό μέτρο	B6.23β	ΟΙΚ 7442	m2	1,00	83,00	83,00	
31	Κατώφλια και περιζώματα (μπορτούρες) επιστρώσεων από μάρμαρο	B6.24						
32	Κατώφλια από μάρμαρο σκληρό έως εξαιρετικά σκληρό, πάχους 2 cm και πλάτους 11 - 30 cm	B6.24α	ΟΙΚ 7503	m2	1,00	70,00	70,00	
	σε μεταφορά:						5.727,80	

Σύντομη περιγραφή αντικειμένου	Αριθ. Τιμολ.	Άρθρο Αναθεώρ.	Μονάδα	ποσότητα	Τιμή Μονάδας	Μερική δαπάνη €	Ολική δαπάνη €
από μεταφορά:						5.727,80	
3 Σοβατεπια από μάρμαρο σκληρό έως εξαιρετικά σκληρό. πάχους 2	B6.25	ΟΙΚ 7513	μμ	1,00	9,50	9,50	
4 Επενδύσεις βαθμιδών μήκους έως 2,00 m με μάρμαρο λευκό πάχους 3 / 2 cm (βατήρων/μετώπων)	B6.26	ΟΙΚ 7541	μμ	1,00	48,00	48,00	
5 Σκαλομέρια από μάρμαρο σκληρό πάχους 2 cm	B6.27	ΟΙΚ 7559	τεμ	1,00	14,00	14,00	
3 Υδροχρωματισμοί επιφανειών σκυροδέματος ή τσιμεντοκονιάματος με ακρυλικό υδατοδιαλυτό τσιμεντόχρωμα	B6.28	ΟΙΚ 7725	m2	800,00	4,00	3.200,00	
7 Χρωματισμοί επί επιφανειών επιχρισμάτων με πλαστικά χρώματα	B6.29						
3 Εξωτερικών επιφανειών με χρήση πλαστικών ακρυλικών χρωμάτων, ακρυλικής ή πολυβινυλικής βάσεως.	B6.29α	ΟΙΚ 7785.1	m2	1,00	10,00	10,00	
1 Εξωτερικών επιφανειών με χρήση πλαστικών χρωμάτων αλκυδικής βάσεως	B6.29β	ΟΙΚ 7785.1	m2	1,00	9,00	9,00	
Χρωματισμοί επιφανειών επιχρισμάτων με πλαστικό ανάγλυφο χρώμα τύπου RELIEF	B6.30	ΟΙΚ 7788	m2	1,00	8,00	8,00	
Χάραξη και βαφή διαχωριστικών λωρίδων γηπέδου μπάσκετ - βόλεϋ- χώρων parkin	B6.31	ΟΙΚ 7753	m	1,00	4,00	4,00	
Υπόβαση οδοστρώσας μεταβλητού πάχους (Π.Τ.Π. Ο-150)	B6.32	ΟΔΟ-3121.Β	m3	1,00	16,40	16,40	
Βάση οδοστρώσας μεταβλητού πάχους (Π.Τ.Π. Ο-155)	B6.33	ΟΔΟ-3211.Β	m3	1,00	16,60	16,60	
Ασφαλτική προεπάλειψη	B6.34	ΟΔΟ-4110	m2	1,00	0,90	0,90	
Ασφαλτική στρώση κυκλοφορίας πάχους 0,05 μ (ΠΤΠ Α 265)	B6.35						
Ασφαλτική στρώση κυκλοφορίας 0,05 μ με χρήση κοινής ασφάλτου	B6.35α	ΟΔΟ-4521.Β	m2	1,00	5,90	5,90	
Προετοιμασία των χώρων για εγκατάσταση πρασίνου (εξαιρουμένων των χώρων εγκατάστασης χλοοτάπητα και μεσημβριάνθρου)	B6.39						
Γενική μόρφωση επιφάνειας	B6.39α	ΠΡΣ - 1410	στρέμ.	1,00	250,00	250,00	
Ενσωμάτωση βελτιωτικού εδάφους	B6.39β	ΠΡΣ - 1420	m3	1,00	5,20	5,20	
Φύτευση δένδρων	B6.40	ΠΡΣ - 391	τεμ.	10,00	19,25	192,50	
Φύτευση θάμνων	B6.41	ΠΡΣ - 392	τεμ.	10,00	10,60	106,00	
Φύτευση αναρριχώμενων	B6.42	ΠΡΣ - 393	τεμ.	5,00	6,60	33,00	
Φύτευση ποοδών - Πολυετών φυτών	B6.43	ΠΡΣ - 396	τεμ.	10,00	3,36	33,60	
Φύτευση χλοοτάπητα με σπορά	B6.44	ΠΡΣ - 5210	στρέμ.	0,30	2.050,00	615,00	
Προμήθεια και διάστρωση κηποχώματος	B6.46	ΠΡΣ - 1240	m3	20,00	5,00	100,00	
Άθροισμα δαπανών κατηγορίας - ομάδας (Σβ6)						10.405,40	10.405,40
Άθροισμα δαπανών κατηγορίας - ομάδας (Σα2)							176.437,02
Γενικό άθροισμα του συνόλου των δαπανών (Σα1 + Σα2) = Σα							481.572,02
Γ.Ε & Ο.Ε (18%)							86.682,96
Σύνολο:							568.254,98
Απρόβλεπτα (15%)							85.238,25
ΣΥΝΟΛΟ:							653.493,23
τρογγυλοποίηση:							-0,23
ΤΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑ ΔΑΠΑΝΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α - (Σ1Α):							653.493,00

ΔΛΑΙΟ Β: ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΜΕ ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΤΙΜΗΜΑΤΑ

Σύντομη περιγραφή αντικειμένου	Αριθ. Τιμολ.	Άρθρο Αναθεώρ.	Μονάδα	Ποσότητα	Τιμή Μονάδας	Μερική δαπάνη €	Ολική δαπάνη €
ΟΜΑΔΑ Γ: Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ							
Πλήρης κατασκευή των υδραυλικών εγκαταστάσεων μετά των ειδών υγιεινής, υδρορορών κλπ. Και των εγκαταστάσεων αποχετεύσεως, των κτιρίων και των στεγασμένων χώρων του έργου.	A4	Πιν. A4	Πιν. A4	1	36.600,00	36.600,00	
Πλήρης κατασκευή της εγκατάστασης της κεντρικής θέρμανσης μετά των θερμαντικών σωμάτων κλπ.	A5	Πιν. A5	τεμ.	1	15.730,00	15.730,00	
Πλήρης κατασκευή των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων μετά των φωτιστικών σωμάτων των κτιρίων και στεγασμένων χώρων του έργου.	A6	Πιν. A6	τεμ.	1	18.220,00	18.220,00	
Πλήρης κατασκευή των συγκροτημάτων σηπτικού και απορροφητικού βόθρου του έργου.	A7	Πιν. A7	τεμ.	1	10.170,00	10.170,00	
Πλήρης κατασκευή των αλεξικεραύνων του έργου.	A8	Πιν. A8	τεμ.	1	10.850,00	10.850,00	
Πλήρης κατασκευή του ανεκκυστήρα του έργου.	A9	Πιν. A9	τεμ.	1	24.410,00	24.410,00	
Πλήρης κατασκευή των υδραυλικών και αποχετευτικών εγκαταστάσεων του αυλείου χώρου, υδροπιθάκων κ.λ.π. του έργου.	A11	Πιν. A11	τεμ.	1	6.100,00	6.100,00	
Πλήρης κατασκευή και παράδοση σε λειτουργία της εγκατάστασης Πυρανίχνευσης και σήμανσης του έργου.	A12	Πιν. A12	τεμ.	1	7.500,00	7.500,00	
Πλήρης κατασκευή και παράδοση σε λειτουργία της εγκατάστασης Πυρόσβεσης του έργου.	A13	Πιν. A13	τεμ.	1	7.500,00	7.500,00	
Άθροισμα δαπανών κατηγορίας - ομάδας (Σγ)						137.080,00	137.080,00
Γενικό άθροισμα του συνόλου των δαπανών (Σβ)							137.080,00
Γ.Ε & Ο.Ε (18%)							24.674,40
Σύνολο:							161.754,40
Απρόβλεπτα (15%)							24.263,16
ΣΥΝΟΛΟ:							186.017,56
Ετρογγυλοποίηση:							0,44
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑ ΔΑΠΑΝΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β - (Στβ):							186.018,00

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη (Σ1Α + Σ1Β)	839.511,00
Προβλεπόμενη αναθεώρηση κεφαλαίου Α	7.841,92
Προβλεπόμενη αναθεώρηση κεφαλαίου Β	2.232,22
Δαπάνη του έργου χωρίς Φ.Π.Α.	849.585,14
Φόρος Προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ 19%)	161.421,18
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΕΡΓΟΥ ΜΕ ΦΠΑ	1.011.006,32

ΕΘΕΩΡΗΘΗ

Λουτράκι 29/8/2005

ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΑΣΕΣ

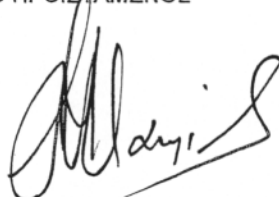
ΑΘΗΝΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ
Αρχιτέκτων Μηχανικός ΠΕ4

ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
Μηχανολόγος Μηχικός ΠΕ5

Λουτράκι 30/8/2005

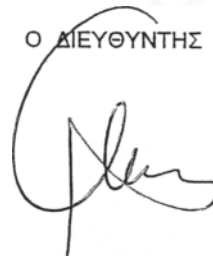
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΚΡΙΔΗΣ
Τοπογράφος Μηχανικός ΠΕ6-Α

Λουτράκι 30/8/2005

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΜΑΝΟΣ ΜΑΥΡΟΓΟΝΑΤΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός ΠΕ3-Α

Προδιαγραφές Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Προστασία του Περιβάλλοντος από έργα & δραστηριότητες

σελ. 1-10

Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Είναι πλέον παγκοσμίως αποδεκτό το γεγονός ότι η αποκατάσταση βλάβης στο περιβάλλον κοστίζει δεκαπλάσια από ότι η προστασία του και αυτό όταν η αποκατάσταση είναι δυνατή, γιατί δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι πολλές φορές οι βλάβες στο περιβάλλον είναι μη αναστρέψιμες, οπότε η προστασία του με ή χωρίς οικονομικά δεδομένα είναι ανυπολόγιστης αξίας. Μέρος αυτού του τρόπου σκέψης, συνδυασμένο με τη μόνη πια προοπτική ανάπτυξης που είναι η Αειφόρος Ανάπτυξη, οδήγησαν στην καθιέρωση θεσμών όπως είναι η ΜΠΕ.

Οι μελέτες ΜΠΕ θεσμοθετήθηκαν με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 69269/5387/90 Στα πλαίσια του νόμου Ν. 1650/86 και αφορούν κάθε είδους επέμβαση που γίνεται στο περιβάλλον (φυσικό και ανθρώπινο), ο κατάλογος των έργων που προβλέπεται από την νομοθεσία ότι χρήζουν ΜΠΕ είναι τεράστιος και δεν είναι σκόπιμο να αναφερθεί. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι από την τεραστίου μεγέθους κατασκευή διυλιστηρίων πετρελαίου έως οποιοδήποτε έργο ή εγκατάσταση απαιτείται ΜΠΕ, φυσικά διαφορετικής κατηγορίας και διαφορετικών απαιτήσεων και αυτά ορίζονται με λεπτομέρεια από το νόμο.

Με λίγα λόγια κανείς δεν μπορεί να πάρει πλέον νέα άδεια λειτουργίας ή να αναθεωρήσει παλαιότερη, για μια τεράστια λίστα δραστηριοτήτων, εάν δεν καταθέσει μια ΜΠΕ στην αρμόδια υπηρεσία.

Πληροφορίες μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος πολίτης να πάρει ξεφυλλίζοντας την αντίστοιχη νομοθεσία και φυσικά από τις κατά τόπους υπηρεσίες περιβάλλοντος των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Οι ΜΠΕ προηγούνται κάθε έργου, γίνονται σε σχέση με τις τεχνικές μελέτες του έργου και είναι υποχρεωτικά τεκμηριωμένες επιστημονικά, πράγμα που πρέπει να διαπιστώνεται στη συνέχεια από διεπιστημονική επιτροπή ελέγχου. Οι ΜΠΕ αφορούν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και τον άνθρωπο από κάθε έργο ή επέμβαση.

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Σε σχέση με τις προδιαγραφές η νομοθεσία ορίζει όλες τις παραμέτρους που πρέπει να ελεγχθούν, να αναλυθούν και να εξηγηθούν επαρκώς, αυτό όμως δεν μπορεί να καλύψει τις επιμέρους λεπτομερείς παραμέτρους που πρέπει οι μελετητές να ελέγξουν και να αξιοποιήσουν ανάλογα με τη περίπτωση του έργου. Αυτόματη διαπίστωση, η ομάδα εργασίας που θα πραγματοποιεί μια ΜΠΕ πρέπει να αποτελείται από επιστήμονες διαφορετικών ειδικοτήτων, ανάλογα με τις ανάγκες της μελέτης.

Βασικές προδιαγραφές μιας ΜΠΕ

- ✓ Διεπιστημονική ομάδα εργασίας
- ✓ Τεκμηρίωση όλων των αναφερόμενων στοιχείων
- ✓ Εναλλακτικές προτάσεις για την κατασκευή του έργου
- ✓ Λεπτομερής αναφορά στην έλλειψη στοιχείων
- ✓ Ανάλυση και εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον και στον άνθρωπο με βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη δράση
- ✓ Αναλυτική αναφορά για επιπτώσεις ή και πιθανότητες επιπτώσεων στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.
- ✓ Προτάσεις για αποκατάσταση βλαβών που θα προκληθούν στο περιβάλλον
- ✓ Όροι για τη μικρότερη δυνατή πρόκληση περιβαλλοντικών βλαβών
- ✓ Στοιχειώδης οικονομική προσέγγιση αποκατάστασης βλάβης στο περιβάλλον
- ✓ Προσδιορισμός προσθετικής ή συνεργατικής επίδρασης στο περιβάλλον
- ✓ Περίληψη σε κατανοητή γλώσσα από το μη ειδικευμένο μέσο αναγνώστη κ.α.

Προβλήματα που ανακύπτουν τόσο στη σύνταξη της ΜΠΕ όσο και στην εφαρμογή των όρων

- Μεγάλη δυσκολία στον προσδιορισμό των επιπτώσεων
- Δυσκολία στην αξιολόγηση των προβλέψεων των ΜΠΕ
- Δυσκολία στη συγκρότηση επιτροπής ελέγχου της ποιότητας των ΜΠΕ αποτελούμενη από όλες τις απαιτούμενες ειδικότητες
- Έλλειψη επιτήρησης στην εφαρμογή των προτεινόμενων περιβαλλοντικών όρων
- Δεν γίνεται ουσιαστικός έλεγχος της ΜΠΕ μετά την εκτέλεση του έργου για τον έλεγχο της αξιοπιστίας της κλπ.

Νόμος 1650 της 15/16.10.86

Για την προστασία του περιβάλλοντος (Α' 160)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η θέσπιση θεμελιωδών κανόνων και η καθιέρωση κριτηρίων και μηχανισμών για την προστασία του περιβάλλοντος, έτσι ώστε ο άνθρωπος, ως άτομο και ως μέλος του κοινωνικού συνόλου, να ζει σε ένα υψηλής ποιότητας περιβάλλον, μέσα στο οποίο να προστατεύεται η υγεία του και να ευνοείται η ανάπτυξη της προσωπικότητάς του. Η προστασία του περιβάλλοντος, θεμελιώδες και αναπόσπαστο μέρος της πολιτιστικής και αναπτυξιακής διαδικασίας και πολιτικής, υλοποιείται μέσα από το δημοκρατικό προγραμματισμό.
2. Ειδικότερα, **βασικοί στόχοι του νόμου** αυτού είναι οι ακόλουθοι:
 - α) Η αποτροπή της ρύπανσης και γενικότερα της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και η λήψη όλων των αναγκαίων, για το σκοπό αυτόν, προληπτικών μέτρων.
 - β) Η διασφάλιση της ανθρώπινης υγείας και από τις διάφορες μορφές υποβάθμισης του περιβάλλοντος και ειδικότερα από τη ρύπανση και τις οχλήσεις.
 - γ) Η προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης του εθνικού χώρου συνολικά και των επί μέρους γεωγραφικών και οικιστικών ενότητων του και μέσα από την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος.
 - δ) Η διασφάλιση της δυνατότητας ανανέωσης φυσικών πόρων και η ορθολογική αξιοποίηση των μη ανανεώσιμων ή σπάνιων σε σχέση με τις τωρινές και τις μελλοντικές ανάγκες και με κριτήρια την προστασία του περιβάλλοντος.
 - ε) Η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας των φυσικών οικοσυστημάτων και η διασφάλιση της αναπαραγωγικής τους ικανότητας.
 - στ) Η αποκατάσταση του περιβάλλοντος.
3. Αναλυτικότερα, με τις διατάξεις του παρόντος νόμου επιδιώκονται:
 - α) Η προστασία του εδάφους και η λήψη των αναγκαίων μέτρων ώστε οι χρήσεις του να γίνονται σύμφωνα με τις φυσικές ιδιότητές του και την παραγωγική του ικανότητα.

β) Η προστασία των επιφανειακών και υπογείων νερών θεωρούμενων ως φυσικών πόρων και ως οικοσυστημάτων.

γ) Η προστασία της ατμόσφαιρας.

δ) Η προστασία και διατήρηση της φύσης και του τοπίου και ιδιαίτερα περιοχών με μεγάλη βιολογική, οικολογική, αισθητική ή γεωμορφολογική αξία.

ε) Η προστασία των ακτών των θαλασσών, των αχθών των ποταμών, των λιμνών, του βυθού αυτών και των νησίδων ως φυσικών πόρων, ως στοιχείων οικοσυστημάτων και ως στοιχείων του τοπίου.

στ) Ο καθορισμός της επιθυμητής και της επιτρεπόμενης ποιότητας των φυσικών αποδεκτών καθώς και των κάθε είδους επιτρεπόμενων εκπομπών αποβλήτων, με την καθιέρωση και χρησιμοποίηση κατάλληλων παραμέτρων και οριακών τιμών, ώστε να μην προκαλείται υποβάθμιση του περιβάλλοντος, με κριτήρια :

- _ την επιστημονική γνώση και εμπειρία
- _ την καλύτερη διαθέσιμη και οικονομικά εφικτή τεχνολογία
- _ τις τοπικές συνθήκες και ιδιομορφίες του περιβάλλοντος και του πληθυσμού καθώς επίσης και τις ανάγκες ανάπτυξης
- _ την προϋπάρχουσα διαμόρφωση συλλογικής χρήσης μιας περιοχής
- _ τα υφιστάμενα χωροταξικά και αναπτυξιακά σχέδια.

ζ) Η ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών στα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος μέσα από τη σωστή πληροφόρηση και εκπαίδευση.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Κατά την έννοια του νόμου αυτού νοούνται ως :

1. **Περιβάλλον** : το σύνολο των φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων και στοιχείων που βρίσκονται σε αλληλεπίδραση και επηρεάζουν την οικολογική ισορροπία, την ποιότητα της ζωής, την υγεία των κατοίκων, την ιστορική και πολιτισμική παράδοση και τις αισθητικές αξίες.
2. **Ρύπανση** : η παρουσία στο περιβάλλον ρύπων, δηλαδή κάθε είδους ουσιών, θορύβου, ακτινοβολίας ή άλλων μορφών ενέργειας, σε ποσότητα, συγκέντρωση ή διάρκεια που μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία, στους ζωντανούς οργανισμούς και στα οικοσυστήματα ή υλικές ζημιές και γενικά να καταστήσουν το περιβάλλον ακατάλληλο για τις επιθυμητές χρήσεις του.
3. **Μόλυνση** : η μορφή ρύπανσης που χαρακτηρίζεται από την παρουσία παθογόνων μικροοργανισμών στο περιβάλλον ή δεικτών που υποδηλώνουν την πιθανότητα παρουσίας τέτοιων μικροοργανισμών.
4. **Υποβάθμιση** : η πρόκληση από ανθρώπινες δραστηριότητες ρύπανσης ή οποιασδήποτε άλλης μεταβολής στο περιβάλλον, η οποία είναι πιθανό να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην οικολογική ισορροπία, στην ποιότητα ζωής και στην υγεία των κατοίκων, στην ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά και στις αισθητικές αξίες.
5. **Προστασία του Περιβάλλοντος** : σύνολο των ενεργειών, μέτρων και έργων που έχουν στόχο την πρόληψη της υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή την αποκατάσταση, διατήρηση ή βελτίωσή του.

6. **Οικοσύστημα** : κάθε σύνολο βιοτικών παραγόντων και στοιχείων του περιβάλλοντος που δρουν σε ορισμένο χώρο και βρίσκονται σε αλληλεπίδραση μεταξύ τους.
7. **Φυσικός Αποδέκτης** : κάθε στοιχείο του περιβάλλοντος που χρησιμοποιείται για την τελική διάθεση των αποβλήτων.
8. **Υγεία** : η κατάσταση πλήρους φυσικής, διανοητικής και κοινωνικής ευεξίας του ατόμου ή του συνόλου του πληθυσμού.
9. **Οικολογική Ισορροπία** : η σχετικά σταθερή σχέση που διαμορφώνεται με την πάροδο του χρόνου ανάμεσα στους παράγοντες και τα στοιχεία του περιβάλλοντος ενός οικοσυστήματος.
10. **Φυσικοί Πόροι** : κάθε στοιχείο του περιβάλλοντος που χρησιμοποιείται ή μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον άνθρωπο για την ικανοποίηση των αναγκών του και αποτελεί αξία για το κοινωνικό σύνολο.
11. **Απόβλητα** : κάθε ποσότητα ρύπων (ουσιών, θορύβου, ακτινοβολίας ή άλλων μορφών ενέργειας) σε οποιαδήποτε φυσική κατάσταση ή αντικειμένων από τα οποία ο κάτοχός τους θέλει ή πρέπει ή υποχρεούται να απαλλαγεί, εφόσον είναι δυνατό να προκαλέσουν ρύπανση.
12. **Διαχείριση αποβλήτων** : το σύνολο των δραστηριοτήτων συλλογής, διαλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας, επαναχρησιμοποίησης ή τελικής διάθεσης αποβλήτων σε φυσικούς αποδέκτες, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος.
13. **Ουσίες** : χημικά στοιχεία και ενώσεις τους όπως παρουσιάζονται στη φυσική τους κατάσταση ή όπως παράγονται δευτερογενώς.
14. **Παρασκευάσματα** : μείγματα ή διαλύματα που αποτελούνται από δύο ή περισσότερες ουσίες.
15. **Επικίνδυνες ουσίες ή παρασκευάσματα** : οι ουσίες ή τα παρασκευάσματα που είναι τοξικές, διαβρωτικές, ερεθιστικές, εκρηκτικές, εύφλεκτες, καρκινογόνες, μεταλλαξιογόνες, ραδιενεργές ή άλλες ουσίες που έχουν την ιδιότητα να επιταχύνουν την καύση, να αλλοιώνουν την φυσική κατάσταση του νερού, του εδάφους ή του αέρα και να προσβάλλουν δυσμενώς τον άνθρωπο και όλα έμβια όντα καθώς και το φυσικό περιβάλλον.
16. **Τοπία** : κάθε δυναμικό σύνολο βιοτικών και μη βιοτικών παραγόντων και στοιχείων του περιβάλλοντος που μεμονωμένα ή αλληλεπιδρώντας σε συγκεκριμένο χώρο συνθέτουν μια οπτική εμπειρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΠΟ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 3

Κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση αρμοδίου υπουργού, τα δημόσια ή ιδιωτικά έργα και οι δραστηριότητες κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες, ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. Ως κριτήρια για την κατάταξη αυτή λαμβάνονται :
 - α) το είδος και το μέγεθος του έργου ή της δραστηριότητας ,
 - β) το είδος και η ποσότητα των ρύπων που εκπέμπονται καθώς και κάθε άλλη επίδραση στο περιβάλλον
 - γ) η δυνατότητα να προληφθεί η παραγωγή ρύπων από την εφαρμοζόμενη παραγωγική διαδικασία ,
 - δ) ο κίνδυνος σοβαρού ατυχήματος και η ανάγκη επιβολής περιορισμών για την προστασία του περιβάλλοντος.

2. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τα έργα και τις δραστηριότητες που λόγω της φύσης, του μεγέθους ή έκτασής τους είναι πιθανό να προκαλέσουν σοβαρούς κινδύνους για το περιβάλλον. Στα έργα και τις δραστηριότητες της κατηγορίας αυτής επιβάλλονται κατά περίπτωση, πέρα από τους γενικούς όρους και τις προδιαγραφές, ειδικοί όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει έργα και δραστηριότητες, που χωρίς να προκαλέσουν σοβαρούς κινδύνους ή οχλήσεις, πρέπει να υποβάλλονται για την προστασία του περιβάλλοντος σε γενικές προδιαγραφές, όρους και περιορισμούς που προβλέπονται από κανονιστικές διατάξεις.

Η τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει έργα και δραστηριότητες που προκαλούν ιδιαίτερα μικρό κίνδυνο ή όχληση ή υποβάθμιση στο περιβάλλον.

3. Προκειμένου να προστατευθεί ιδιαίτερα το περιβάλλον, η κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων μπορεί να διαφοροποιείται κατά περιοχή ή ανάλογα με το φυσικό αποδέκτη, σύμφωνα με εγκεκριμένα χωροταξικά ή ρυθμιστικά σχέδια και προγράμματα και γενικά πολεοδομικά σχέδια ή σύμφωνα με τις ζώνες χρήσεων γης ή με τομεακές μελέτες προστασίας του περιβάλλοντος. Η κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων μέσα στα όρια του ρυθμιστικού σχεδίου της Αθήνας γίνεται ύστερα από εισήγηση του Οργανισμού Αθήνας (ν. 1515/1985, ΦΕΚ 18) και μέσα στα όρια του ρυθμιστικού σχεδίου της Θεσσαλονίκης ύστερα από εισήγηση του Οργανισμού Θεσσαλονίκης (ν. 1561/1985, ΦΕΚ 148)
4. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας καθορίζεται αντιστοιχία της κατάταξης των βιομηχανικών έργων και δραστηριοτήτων της Κ.Υ.Α. 69269/5387/1990 σε έργα ή δραστηριότητες μεγάλου, μεσαίου ή μικρού κινδύνου με την αναφερόμενη στις πολεοδομικές διατάξεις διάκριση σε έργα ή δραστηριότητες υψηλής, μέσης και χαμηλής όχλησης. Με όμοια απόφαση μπορεί να εξειδικεύεται η κατάσταση των παραπάνω δραστηριοτήτων και έργων σε υψηλής, μέσης και χαμηλής όχλησης.

Άρθρο 4

Έγκριση περιβαλλοντικών όρων

1. Για την πραγματοποίηση νέων ή την επέκταση, τον εκσυγχρονισμό ή τη μετεγκατάσταση υφιστάμενων έργων ή δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στις κατηγορίες του προηγούμενου άρθρου, απαιτείται η έγκριση όρων για την προστασία του περιβάλλοντος, η οποία αποτελεί απαραίτητη η έγκριση όρων για την προστασία του περιβάλλοντος, η οποία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης ή πραγματοποίησης της δραστηριότητας ή του έργου.

2α. Για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για τα έργα και τις δραστηριότητες της πρώτης κατηγορίας απαιτείται υποβολή μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

2β. Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για τα έργα και τις δραστηριότητες της κατηγορίας αυτής χορηγείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και των κατά περίπτωση συναρμόδιων υπουργών. Με όμοια απόφαση είναι δυνατόν η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για ορισμένα έργα ή δραστηριότητες της κατηγορίας αυτής να ανατίθενται στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας ή στο νομάρχη. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας ή ο νομάρχης χορηγεί την έγκριση ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας περιφερειακής ή νομαρχιακής υπηρεσίας αντίστοιχα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και της κατά περίπτωση άλλης συναρμόδιας περιφερειακής ή νομαρχιακής υπηρεσίας και γνώμη του οικείου νομαρχιακού συμβουλίου.

***Το εντός " " δεύτερο και τρίτο αντιτάθηκαν ως άνω με την παρ.1 του άρθρου 6 του Ν.2242/1994 (Α 162). Για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων στα έργα και τις δραστηριότητες της περιοχής των ρυθμιστικών σχεδίων Αθήνας και Θεσσαλονίκης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν.1515/1985 και του άρθρου 11 του ν.1561/1985.

3. Για τα έργα και τις δραστηριότητες της δεύτερης κατηγορίας, αρκεί η υποβολή δικαιολογητικών που τεκμηριώνουν τη συμμόρφωση με τις διατάξεις που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων στις περιπτώσεις αυτές γίνεται με απόφαση του νομάρχη. Για

τα έργα και τις δραστηριότητες της κατηγορίας αυτής είναι δυνατό να επιβάλλονται κατά την παραπάνω διαδικασία πρόσθετοι, κατά περίπτωση, ειδικοί όροι για την προστασία του περιβάλλοντος, εφ' όσον πριν από την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων είναι πιθανοί ή διαπιστώνονται μετά τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας κίνδυνοι και οχλήσεις που δεν καλύπτονται από τις γενικές διατάξεις που αφορούν την κατηγορία αυτή.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ : Κατά το άρθρο 3 παρ. 1 της Υ.Α. 8243/1113 (ΚΟΙΝΗ) της 26.2/8.3.91 (Β'138) : " Για κάθε έργο ή δραστηριότητα, που περιλαμβάνει χρησιμοποίηση αμιάντου ή κατεργασία προϊόντων που περιέχουν αμιάντο, απαιτείται έγκριση περιβαλλοντικών όρων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 (παρ. 1, 2 και 3) του Ν. 1650/86 που χορηγείται κατά περίπτωση, ανάλογα εάν το έργο ή η δραστηριότητα είναι Α' ή Β' κατηγορίας, με κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ή με απόφαση του οικείου Νομάρχη, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στις σχετικές διατάξεις της υπ' αριθμ. 69269/5387/1990 κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 678Β/90) "

4. Για τα έργα και τις δραστηριότητες της τρίτης κατηγορίας, αρκεί η υποβολή δικαιολογητικών που τεκμηριώνουν τη συμμόρφωση με τις διατάξεις που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος. Ο έλεγχος των δικαιολογητικών αυτών και η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων γίνεται με απόφαση του οικείου δημάρχου ή προέδρου κοινότητας. Εφ' όσον πριν από την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων είναι πιθανοί ή διαπιστώνονται μετά τη λειτουργία του συγκεκριμένου έργου ή της δραστηριότητας κίνδυνοι και οχλήσεις που δεν καλύπτονται από τις γενικές διατάξεις που αφορούν την κατηγορία αυτή, ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας παραπέμπει το θέμα στον οικείο νομάρχη με απόφαση του οποίου το έργο ή η δραστηριότητα υπάγεται στη διαδικασία έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων της δεύτερης κατηγορίας.

5. Για τα έργα και τις δραστηριότητες των οποίων η ίδρυση, λειτουργία ή πραγματοποίηση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εγκρίνεται από κεντρικές, διανομαρχιακές ή περιφερειακές υπηρεσίες και εφ' όσον αυτά δεν ενταχθούν στην πρώτη κατηγορία έργων και δραστηριότητες του άρθρου 3, η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

6. Για νέα έργα και δραστηριότητες της πρώτης κατηγορίας απαιτείται προέγκριση που αφορά τη χωροθέτηση. Για τα έργα της δεύτερης κατηγορίας η προέγκριση αυτή είναι δυνατή. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η απαιτούμενη με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου προέγκριση χωροθέτησης πρέπει να εναρμονίζεται με τις γενικές και τις ειδικές κατευθύνσεις της χωροταξικής πολιτικής που προκύπτουν από τυχόν εγκεκριμένα χωροταξικά σχέδια και προγράμματα, καθώς και με τις χρήσεις και τις λειτουργίες της ευρύτερης περιοχής που προβλέπονται από τα εγκεκριμένα ρυθμιστικά και πολεοδομικά σχέδια ή άλλα σχέδια χρήσεων γης. Σε περίπτωση που δεν έχουν εγκριθεί τέτοια σχέδια και προγράμματα και μέχρι της εγκρίσεως αυτών, η προέγκριση χωροθέτησης γίνεται μετά από συνεκτίμηση στοιχείων χωροταξικού σχεδιασμού της ευρύτερης περιοχής και ιδίως της συμβατότητας της αιτούμενης εγκατάστασης με άλλες υφιστάμενες ή προγραμματιζόμενες χρήσεις και λειτουργίες, της προστασίας των ανανεώσιμων ή μη φυσικών πόρων, των κατευθύνσεων των περιφερειακών και τομεακών αναπτυξιακών προγραμμάτων και της ανάγκης προστασίας της απασχόλησης, ούτως ώστε να τεκμηριώνεται η καταλληλότητα του τόπου εγκατάστασης της αιτούμενης δραστηριότητας και να διασφαλίζεται η βιώσιμη ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής "

*** Τα άνω εντός " " εδάφια προστέθηκαν με την παρ.2 του άρθρου 6 του Ν.2242/1994 (Α 162) και αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 18 Ν.2732/1999, ΦΕΚ Α 154/30.7.1999.

Η διαδικασία για την προέγκριση, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 10.

Προέγκριση δεν απαιτείται στις βιομηχανικές περιοχές (ν. 4458/1965, ΦΕΚ 33, όπως τροποποιήθηκε με το νόμο 742/1977, ΦΕΚ 319) και στις περιπτώσεις που η χωροθέτηση προβλέπεται από εγκεκριμένο χωροταξικό ή πολεοδομικό ή ρυθμιστικό σχέδιο ή από τις ζώνες που καθορίζονται στο άρθρο 24 καθώς και στις βιομηχανικές μεταλλευτικές και λατομικές περιοχές που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία.

7. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων μπορεί να δοθεί για ορισμένο διάστημα που καθορίζεται στην εγκριτική πράξη , μετά την πάροδο του οποίου υπόκεινται σε αναθεώρηση.
8. Αν δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή αν παρατηρηθούν επιπτώσεις στο περιβάλλον , που δεν είχαν προβλεφθεί από τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων , ο Υπουργός Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων από κοινού με τον κατά περίπτωση συναρμόδιο υπουργό μπορεί να επιβάλλει πρόσθετους περιβαλλοντικούς όρους ή να μεταβάλλει τους αρχικούς.
9. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για τα έργα και τις δραστηριότητες πρώτης κατηγορίας του άρθρου 3 γίνεται μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για ίσο χρόνο με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου υπουργού , αν λόγω της σοβαρότητας ή της δυσχέρειας του έργου δικαιολογείται η παράταση.

Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για τα έργα και τις δραστηριότητες της δεύτερης και της τρίτης κατηγορίας του άρθρου 3 γίνεται μέσα σε σαράντα (40) ημέρες από την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Αν οι αρμόδιοι φορείς δεν απαντήσουν μέσα στις προθεσμίες αυτές , θεωρείται ότι οι όροι που προβλέπονται από τη σχετική μελέτη ή τα σχετικά δικαιολογητικά έχουν εγκριθεί.

10. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση αρμοδίου υπουργού καθορίζεται η διαδικασία έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων , τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η προθεσμία υποβολής τους και ο συνδυασμός της έγκρισης αυτής με τις διαδικασίες χορήγησης άλλων αδειών που απαιτούνται για τα έργα και τις δραστηριότητες του άρθρου 3.
11. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζεται αναλόγως και στα έργα και τις δραστηριότητες που υφίστανται ή βρίσκονται στο στάδιο της κατασκευής κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Με κοινές αποφάσεις που εκδίδονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και τον κατά περίπτωση αρμόδιο υπουργό , καθορίζονται ο αναγκαίος χρόνος προσαρμογής των παραπάνω έργων και δραστηριοτήτων στις διατάξεις του νόμου αυτού και στις διατάξεις που θα εκδοθούν κατ' εξουσιοδότησή του οι σχετικοί όροι και η διαδικασία.

Άρθρο 5

Περιεχόμενο και δημοσιότητα μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση αρμοδίου υπουργού καθορίζεται το περιεχόμενο της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων , που μπορεί να διαφοροποιείται κατά κλάδους ή ομάδα έργων και δραστηριοτήτων. Με όμοια απόφαση ορίζεται το περιεχόμενο της μελέτης ανάλογα με τα στάδια έγκρισης του έργου σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 6.

Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων περιλαμβάνει τουλάχιστον :

- α)** περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας με πληροφορίες για το χώρο εγκατάστασης , το σχεδιασμό και το μέγεθος του ,
- β)** εντοπισμό και αξιολόγηση των βασικών επιπτώσεων στο περιβάλλον ,
- γ)** περιγραφή των μέτρων για την πρόληψη , μείωση ή αποκατάσταση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον ,
- δ)** εξέταση εναλλακτικών λύσεων και υπόδειξη των κύριων λόγων της επιλογής της προτεινόμενης λύσης ,
- ε)** απλή περίληψη του συνόλου της μελέτης.

2. Το οικείο νομαρχιακό συμβούλιο λαμβάνει γνώση της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και πριν από την έγκρισή της ενημερώνει κάθε πολίτη και τους φορείς εκπροσώπησης του , για να εκφράσουν τη γνώμη τους. Ο τρόπος ενημέρωσης καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ : Σχετική η Υ.Α. 75308/5512 (ΥΠΕΧΩΔΕ-ΕΘΝ.ΟΙΚ) της 26/10.2/11.90, περί καθορισμού τρόπου ενημέρωσης των πολιτών και φορέων εκπροσώπησης τους για το περιεχόμενο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων των Έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του Ν. 1650/1986 (Β' 691).

Άρθρο 6

Έλεγχος τήρησης περιβαλλοντικών όρων – Ανταποδοτικά τέλη

1. Ο έλεγχος για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων ανήκει στα όργανα της υπηρεσίας που είναι αρμόδια , κατά τις οικείες διατάξεις , να εγκρίνουν την ίδρυση , λειτουργία ή πραγματοποίηση έργου ή δραστηριότητας. Όπου , κατά την κείμενη νομοθεσία , ο έλεγχος για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων γίνεται από διανομαρχιακές ή περιφερειακές υπηρεσίες , ανεξάρτητα από το αν έχουν ή όχι και την αρμοδιότητα για την έγκριση της ίδρυσης , λειτουργίας ή πραγματοποίησης του αντιστοιχου έργου ή δραστηριότητας , οι υπηρεσίες αυτές διατηρούν την παραπάνω αρμοδιότητα ελέγχου.
2. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μπορεί αυτοτελώς να διενεργεί ελέγχους για την παρακολούθηση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων σε ολόκληρη τη χώρα.
3. Ελέγχους για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων διενεργούν και τα κατά το άρθρο 26 Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος.
4. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας , Οικονομικών , Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και άλλου κατά περίπτωση αρμοδίου υπουργού , ύστερα από εισήγηση του οικείου νομάρχη , είναι δυνατό να επιβάλλονται τέλη σε βάρος των επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητες ή εκτελούν έργα που υπάγονται στις δύο πρώτες κατηγορίες του άρθρου 3 , προκειμένου να καλυφθούν τα έξοδα κατασκευής και λειτουργίας συγκεκριμένων έργων και προγραμμάτων προστασίας του περιβάλλοντος που προβλέπονται από τους περιβαλλοντικούς όρους σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3,4 και 5. Τα πιο πάνω έργα ή προγράμματα προστασίας του περιβάλλοντος εκτελούνται από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή άλλους φορείς.

Τα τέλη αυτά καθορίζονται ανάλογα με το μέγεθος , το ρυπαντικό φορτίο και την ποσότητα των αποβλήτων του έργου ή της δραστηριότητας και δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα πιο πάνω έξοδα. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ο τρόπος και ο χρόνος είσπραξης των τελών και απόδοσής τους στον Ο.Τ.Α. ή φορέα που κατασκευάζει ή έχει την ευθύνη λειτουργίας του έργου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ : Κατά το άρθρο 6 παρ. 1 της Υ.Α. 8243/1113 (ΚΟΙΝΗ) της 26.2/8.3.91 (Β' 138) : " Οι έλεγχοι τήρησης των περιβαλλοντικών όρων που εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 3 (παρ.1) της παρούσας απόφασης , διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν.1650/86 "

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Άρθρο 25 Ενιαίος Φορέας Περιβάλλοντος

1. Με προεδρικό διάταγμα , που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης , Οικονομικών και Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων , ιδρύεται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία " Ενιαίος Φορέας Περιβάλλοντος " (Ε.Φ.Ο.Π.).
2. Ο Ε.Φ.Ο.Π. εδρεύει στην Αθήνα , έχει πλήρη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και εποπτεύεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

3. Με προεδρικό διάταγμα , που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης , Εσωτερικών , Οικονομικών και Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων , μπορούν να συνιστώνται περιφερειακά παραρτήματα του Ε.Φ.Ο.Π. , διανομαρχιακού ή νομαρχιακού επιπέδου. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα ρυθμίζονται για τι συνιστώμενο περιφερειακό παράρτημα τα θέματα που αναφέρονται στην παράγραφο 15.

4. Σκοποί του Ε.Φ.Ο.Π. είναι ιδίως :

α) Ο καθορισμός , σε εθνικό επίπεδο , οριακών τιμών παραμέτρων ποιότητας περιβάλλοντος , οριακών τιμών αποβλήτων , προτύπων για παραγωγικές διαδικασίες και κανονισμών , καθώς και η παρακολούθηση της εφαρμογής τους.

β) Η εγκατάσταση εθνικών δικτύων μέτρησης και ανάλυσης των περιβαλλοντικών παραμέτρων.

γ) Ο συντονισμός , η συλλογή και η διανομή σε εθνικό και διεθνές επίπεδο πληροφοριών , σχετικών με το περιβάλλον.

δ) Η προώθηση της έρευνας για το περιβάλλον.

Ειδικότερα ο Ε.Φ.Ο.Π. :

α) Εισηγείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων την έκδοση και το περιεχόμενο νομοθετημάτων και κανονιστικών πράξεων γενικού περιεχομένου που αφορούν θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και γνωμοδοτεί για το περιεχόμενο νομοθετημάτων και κανονιστικών πράξεων ειδικού περιεχομένου , για την πρόταση ή την έκδοση των οποίων είναι αρμόδιος ή συναρμόδιος ο Υπουργός Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

β) Εκπονεί μελέτες , σχέδια και προγράμματα προστασίας του περιβάλλοντος σε εθνικό , περιφερειακό επίπεδο , ετήσιας ή πενταετούς ισχύος , καθώς και μελέτες , σχέδια και προγράμματα για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών.

γ) Συντονίζει τη δραστηριότητα των άλλων αρμόδιων φορέων στον τομέα της εφαρμογής σχεδίων και προγραμμάτων προστασίας περιβάλλοντος και παρέχει τη συνδρομή του , όταν απαιτείται.

δ) Ιδρύει , οργανώνει και εξοπλίζει εθνικά δίκτυα παρακολούθησης της ποιότητας του περιβάλλοντος και μεριμνά για τη λειτουργία τους.

ε) Εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων προγράμματα επενδύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος , προκειμένου να γίνει η σχετική χρηματοδότηση από το Δημόσιο ή διεθνείς οργανισμούς.

στ) Συντάσσει ετήσια έκθεση για την κατάσταση του περιβάλλοντος της Χώρας , τους στόχους , τις κατευθύνσεις και τα μέτρα της περιβαλλοντικής πολιτικής.

ζ) Υποβάλλει στον Υπουργό Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ετήσια έκθεση πεπραγμένων και αξιολόγησης της πολιτικής προστασίας του περιβάλλοντος σε εθνικό , περιφερειακό ή νομαρχιακό επίπεδο.

η) Οργανώνει μηχανισμό ελέγχου τήρησης των όρων και προϋποθέσεων άσκησης των δραστηριοτήτων , οι οποίοι προβλέπονται από την υφιστάμενη νομοθεσία.

θ) Γνωμοδοτεί σχετικά με την έγκριση από τον Υπουργό Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων γενικών προγραμμάτων , σχεδίων και μέτρων που προτείνονται από άλλους φορείς για την προστασία του περιβάλλοντος.

ι) Γνωμοδοτεί σχετικά με την έγκριση από τον Υπουργό Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή το νομάρχη κατά περίπτωση , περιβαλλοντικών όρων για την άσκηση δραστηριοτήτων με σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον ή για οποιοδήποτε άλλο θέμα προστασίας του περιβάλλοντος

, που παραπέμπεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή το νομάρχη.

ια) Συνεργάζεται με ξένες χώρες και διεθνείς οργανισμούς για την εφαρμογή κοινών προγραμμάτων προστασίας του περιβάλλοντος.

ιβ) Μεριμνά για την έκδοση προδιαγραφών και πρακτικών οδηγιών σχετικά με την έγκριση περιβαλλοντικών όρων και γενικά για τη διάδοση των ειδικών τεχνικών γνώσεων και της τεχνολογίας στα θέματα της προστασίας του περιβάλλοντος και παρέχει τεχνικές υποδείξεις στις δημόσιες υπηρεσίες και στους οργανισμούς του δημόσιου τομέα.

ιγ) Μεριμνά, σε συνεργασία με το εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης, για την εκπαίδευση στελεχών της διοίκησης σε τομείς σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος.

ιδ) Μεριμνά για την εκπόνηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής ενημέρωσης των πολιτών και ιδιαίτερα των μαθητών και σπουδαστών όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης.

ιε) Χρηματοδοτεί εφαρμοσμένες έρευνες και μελέτες που εξυπηρετούν τους σκοπούς του, καθώς και έργα και προγράμματα περιβαλλοντικής προστασίας.

ιστ) Εισηγείται τις σχετικές με την περιβαλλοντική προστασία προδιαγραφές χωροταξικών και ρυθμιστικών σχεδίων και γενικών προγραμμάτων διαχείρισης φυσικών πόρων.

5. Τα περιφερειακά παραρτήματα του Ε.Φ.Ο.Π ασκούν το έργο της παρ. 4, κατά τα οριζόμενα σύμφωνα με την παρρ. 15, με την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή του οικείου νομάρχη, όταν πρόκειται για παράρτημα νομαρχιακού επιπέδου.
6. Ωστόσο ιδρυθεί ο Ε.Φ.Ο.Π. οι αρμοδιότητες της παρ. 4 ασκούνται από τον Οργανισμό Αθήνας για την περιοχή Αττικής, από τον Οργανισμό Θεσσαλονίκης για την περιοχή Θεσσαλονίκης και από τις κεντρικές, περιφερειακές ή νομαρχιακές υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων για την υπόλοιπη Ελλάδα.
7. Με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 1 καθορίζονται τα κεντρικά και περιφερειακά όργανα διοίκησης του Ε.Φ.Ο.Π. στα οποία εκπροσωπούνται κρατικοί και μη κρατικοί φορείς, καθώς και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης. Στα όργανα αυτά ανατίθεται αφ' ενός η ευθύνη εισήγησης της περιβαλλοντικής πολιτικής στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και αφ' ετέρου η ευθύνη για την εφαρμογή των στόχων του Ε.Φ.Ο.Π. Με το ίδιο ή όμοιο παράδειγμα καθορίζονται οι αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης του Ε.Φ.Ο.Π., ο αριθμός και οι ιδιότητες, οι γνώσεις και η εμπειρία των μελών των οργάνων αυτών, η διάρκεια της θητείας τους καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων καθορίζονται οι αποζημιώσεις των μελών των οργάνων διοίκησης του Ε.Φ.Ο.Π. σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 1505/1984 (ΦΕΚ 194).
9. Με απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ρυθμίζονται τα θέματα που αναφέρονται στη συγκρότηση και λειτουργία των οργάνων διοίκησης του Ε.Φ.Ο.Π. και ιδίως τα σχετικά με την απαρτία, την απαιτούμενη πλειοψηφία για την λήψη των αποφάσεων, τον τρόπο πρόσκλησης και την αναπλήρωση των μελών, τον τρόπο τήρησης των πρακτικών, την ημερήσια διάταξη, τη γραμματειακή εξυπηρέτηση και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Ποθεσία στην Ελλάδα σχετικά με την λειτουργία του Έργου

I. Το ΗΣΚ για τις Μ.Π.Ε για έργα

II. Νόμος 1650

III. Επιπτώσεις του έργου στο Περιβάλλον

σελ. 1-62

ΤΟ ΝΣΧ για τις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων για έργα και επενδύσεις

Εισηγητική στο σχέδιο νόμου :

“εναρμόνιση του νόμου 1650/1986 με τις οδηγίες 97/11 ΕΕ και 96/61 ΕΕ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα.”

Με το παρόν σχέδιο νόμου τροποποιούνται οι διατάξεις του ν. 1650/1986 ως προς το θεματικό πλαίσιο που διέπει την εκ των προτέρων περιβαλλοντική αξιολόγηση έργων και δραστηριοτήτων και την επιβολή περιβαλλοντικών όρων, με στόχο την εξάλειψη των αδυναμιών που προέκυψαν κατά την εφαρμογή του συστήματος και την εναρμόνιση της Χώρας προς τις Κοινοτικές Οδηγίες α) 97/11/ΕΕ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (τροποποίηση της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ) και β) 96/61/ΕΕ για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης. Παράλληλα αναπροσαρμόζονται τα διοικητικά πρόστιμα που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις του ν. 1650/1986 και επιβάλλονται στις περιπτώσεις ρύπανσης ή υποβάθμισης περιβάλλοντος.

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει σήμερα την εκ των προτέρων περιβαλλοντική αξιολόγηση έργων και δραστηριοτήτων και την επιβολή περιβαλλοντικών όρων, καθορίζεται από τα άρθρα 3,4 και 5 του Ν. 1650/86 (ΦΕΚ Α΄ 160) για το περιβάλλον και εξειδικεύεται με α) την Κοινή Υπουργική Απόφαση 69269/5387/90 (ΦΕΚ Β΄ 678) περί κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), καθορισμός περιεχομένου Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (Ε.Μ.Π.) και λοιπές συναφείς διατάξεις, σύμφωνα με το Ν. 1650/1986 και β) την ΚΥΑ 75308/5512/90 (ΦΕΚ Β΄ 691) για τον καθορισμό του τρόπου ενημέρωσης του κοινού. Οι προαναφερόμενες Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις ενσωμάτωσαν επίσης στο ελληνικό δίκαιο τις Οδηγίες 84/360/ΕΟΚ και 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από την υλοποίηση βιομηχανικών δραστηριοτήτων η πρώτη και έργων και δραστηριοτήτων γενικότερα η δεύτερη.

Ήδη από την πρώτη ολοκληρωμένη εφαρμογή του θεσμού έχουν περάσει 10 χρόνια. Στο χρονικό αυτό διάστημα, έχουν καταγραφεί οι αδυναμίες του συστήματος καθώς και τα σημεία δυσλειτουργίας του. Παράλληλα την τελευταία δεκαετία έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές στη διοικητική δομή των Υπηρεσιών της χώρας, με αξιοσημείωτη ενίσχυση και καθοριστικό ρόλο στη λήψη αποφάσεων των περιφερειακών διοικήσεων. Το περιβάλλον ήταν ένας από τους τομείς εκείνους, για τον οποίο έγινε σημαντική αποκέντρωση αρμοδιοτήτων προς τις Περιφέρειες της Χώρας. Για τον σκοπό αυτό σε κάθε Περιφέρεια, δημιουργήθηκε και λειτουργεί σήμερα Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (Δ/ση ΠΕ.ΧΩ.), με σημαντικές αρμοδιότητες.

Επίσης κατά τη δεκαετία εφαρμογής του θεσμού των Μελετών εκτίμησης των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για έργα και δραστηριότητες σειρά αποφάσεων της διοίκησης συζητήθηκαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας και λήφθηκαν σχετικές αποφάσεις. Ορισμένες εκ των αποφάσεων αυτών ανέδειξαν προβλήματα που σχετίζονται με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο των Μελετών εκτίμησης των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και γενικότερα της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων.

Επισημαίνεται ότι παρεμφερή προβλήματα εντοπίστηκαν και στην εφαρμογή της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από την υλοποίηση έργων και δραστηριοτήτων στο σύνολο σχεδόν των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για το λόγο αυτό, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο των Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθέτησε τροποποίηση της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ και εξέδωσε τη νέα Οδηγία 97/11/ΕΕ.

Σημειώνεται επίσης ότι με τη θέση σε ισχύ της Οδηγίας 96/61/ΕΕ για την ολοκλήρωση πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης, τροποποιήθηκε εν μέρει το καθεστώς περιβαλλοντικής αδειοδότησης ορισμένων δραστηριοτήτων, οι οποίες περιλαμβάνουν στις εγκαταστάσεις τους παραγωγικές και μη διαδικασίες που η λειτουργία τους εν δυνάμει παρουσιάζει αυξημένους κινδύνους για το περιβάλλον. Τέλος, αναφέρεται ότι η εκ των προτέρων εκτίμηση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, από την υλοποίηση και λειτουργία έργων και δραστηριοτήτων, αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την πρόληψη της υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και κατευθύνσεις της αιεφόρου ανάπτυξης, τα εργαλεία πρόληψης της υποβάθμισης του περιβάλλοντος θα

πρέπει σε μια δυναμική πορεία συνεχώς να εξελίσσονται, εκσυγχρονίζονται και αναβαθμίζονται προκειμένου η άσκηση περιβαλλοντικών πολιτικών να γίνεται ολοένα και πιο αποτελεσματική. Οι προαναφερόμενοι λόγοι, καθώς και η υποχρέωση της χώρας να εναρμονιστεί με τις Κοινοτικές Οδηγίες :

α) 97/11/ΕΕ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (τροποποίηση της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ) και

β) 96/61/ΕΕ για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης επιβάλλουν την ανάγκη τροποποίησης των άρθρων 3,4 και 5 του Ν. 1650/86 για το περιβάλλον, με την παράλληλη αναμόρφωση και αναβάθμιση του θεσμού των Μελετών εκτίμησης των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την υλοποίηση και λειτουργία έργων και δραστηριοτήτων.

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου ο θεσμός της εκ των προτέρων περιβαλλοντικής αξιολόγησης αναμορφώνεται στα εξής σημεία :

α) διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του θεσμού της περιβαλλοντικής αδειοδότησης με την εισαγωγή νέων έργων και δραστηριοτήτων για τα οποία απαιτείται πλέον η εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών. Αυτό επιβάλλεται από την οδηγία 97/11 και προβλέπεται να γίνει με την κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 3 κανονιστική απόφαση.

β) η κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων προβλέπεται να γίνει σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και ομάδες. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται η δυνατότητα βελτίωσης και αναβάθμισης των Μ.Π.Ε. αφού αυτές μπορούν να εξειδικευθούν ανά ομοειδείς ενότητες έργων και δραστηριοτήτων (π.χ. εξειδικευμένες προδιαγραφές Μ.Π.Ε. για έργα οδοποιίας, λιμενικά έργα κ.λ.π.).

Η περαιτέρω κατηγοριοποίηση διευκολύνει επίσης την αποκέντρωση αρμοδιοτήτων περιβαλλοντικής αδειοδότησης, αφού το κριτήριο αποκέντρωσης είναι σαφές και συγκεκριμένο. Η αποκέντρωση αυτή προβλέπεται να φτάνει μέχρι το επίπεδο Δήμου εφ' όσον αυτός διαθέτει περιβαλλοντικές υπηρεσίες.

γ) Για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων της Β' κατηγορίας (έργα μεσαίας περιβαλλοντικής επίπτωσης), δεν θα απαιτείται πλέον η υποβολή δικαιολογητικών και η συμπλήρωση ερωτηματολογίου, αλλά η υποβολή περιβαλλοντικής έκθεσης και η αξιολόγησή της από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

δ) Καταργείται η διαδικασία της προέγκρισης χωροθέτησης που προβλέπεται σήμερα στο ν. 1650/86. Η νομική φύση της διαδικασίας αυτής δημιούργησε ιδιαίτερα προβλήματα και εμπλοκές τόσο με την Ε.Ε. όσο και με τις εθνικές δικαστικές αρχές λόγω της ερμηνείας που δόθηκε για τη δεσμευτικότητα του χώρου υλοποίησης του έργου ή της δραστηριότητας. Παράλληλα, η μελέτη για την προέγκριση χωροθέτησης δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαχείριση των περιβαλλοντικών μέσων, αλλά ήταν προσανατολισμένη σε πολύ γενικές χωροθετικές κατευθύνσεις με αποτέλεσμα να μη βοηθά στο προκαταρκτικό σχεδιασμό των έργων και δραστηριοτήτων, με τρόπο φιλικό προς το περιβάλλον.

Η παραπάνω διαδικασία αντικαθίστανται με την πρώτη φάση της ενιαίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, που ονομάζεται προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση. Με την προτεινόμενη αναμόρφωση της διαδικασίας, διασφαλίζεται ο περιβαλλοντικός χαρακτήρας της α' φάσης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, επιτυγχάνεται το ενιαίο της αρμοδιότητας για ολοκλήρωση της συνολικής διαδικασίας (ενώ σήμερα σε πολλές περιπτώσεις, άλλα όργανα της Διοίκησης είναι αρμόδια για την προέγκριση χωροθέτησης και άλλα για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων, γεγονός που οδηγεί σε καθυστερήσεις, ανακολουθίες της διοίκησης και κακό επενδυτικό κλίμα) διασφαλίζεται επίσης η ορθολογική αλληλουχία των απαιτούμενων μελετών για την υλοποίηση έργων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα.

Ειδικότερα από το πρώιμο στάδιο σχεδιασμού ενός έργου ή δραστηριότητας, δίδονται περιβαλλοντικές κατευθύνσεις, προκειμένου αυτό να προσαρμόζεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στο περιβάλλον και στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής. Έτσι ο επενδυτής δεν αιφνιδιάζεται από τη διοίκηση και σχεδιάζει την επένδυσή του με αίσθημα ασφάλειας, λόγω των περιβαλλοντικών κατευθύνσεων που του έχουν δοθεί από τη διοίκηση.

ε) Αυξάνεται η χρονική διάρκεια της διαδικασίας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων από 60 ημέρες που προβλέπεται σήμερα, σε 90 ημέρες. Το χρονικό διάστημα που προβλέπεται σήμερα δεν ανταποκρίνεται σε καμία περίπτωση στους πραγματικούς χρόνους που απαιτούνται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση και η Διοίκηση σε ελάχιστες περιπτώσεις μπόρεσε να ανταποκριθεί σ' αυτό.

Τονίζεται ότι σήμερα στις 90 ημέρες πρέπει να γνωμοδοτήσουν οι υπηρεσίες των συναρμοδίων Υπουργείων και να ολοκληρωθεί η διαδικασία δημοσιοποίησης (Νομαρχιακό Συμβούλιο) και διαβούλευσης με το κοινό και τους φορείς εκπροσώπησης του.

Ως εκ τούτου το διάστημα των 90 ημερών κρίνεται ρεαλιστικό γι' αυτή τη φάση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και η συνολική επιτάχυνση της διαδικασίας (που σήμερα παρά την πρόβλεψη του

Νόμου για 60 ημέρες διαρκεί πολύ περισσότερο και από 90 ημέρες) επιδιώκεται να επιτευχθεί με την ενιαιοποίηση της αρμοδιότητας αδειοδότησης και την αποκέντρωσή της με σαφή κριτήρια.
στ) Δημοσιοποιείται όχι μόνο η Μ.Π.Ε. αλλά και η γνωμοδότηση της διοίκησης για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση έργου ή δραστηριότητας, με συνέπεια τη μεγαλύτερη διαφάνεια στις αποφάσεις της διοίκησης.

B. Ειδικότερα : Επί του άρθρου 1

Με το άρθρο 1 αντικαθίστανται το άρθρο 3 του ν. 1650/1986 , ώστε τα έργα και οι δραστηριότητες εκτός από την κατάταξή τους σε κατηγορίες ανάλογα με την ένταση, το είδος και το μέγεθος των επιπτώσεών τους στο περιβάλλον, να μπορούν να καταταγούν και σε ομοειδείς ενότητες (ομάδες) όπως π.χ. έργα οδοποιίας, λιμενικά έργα, βιομηχανικές εγκαταστάσεις κ.λ.π.
Η κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και ομάδες, γίνεται με Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.
Προσωρινή ένταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και ομάδες μπορεί να γίνει με απόφαση του αρμοδίου Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, όταν τα έργα ή οι δραστηριότητες αυτές είναι πρωτοεμφανιζόμενα και δεν έχουν συμπεριληφθεί και καταταγεί με την κανονιστική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3. Στην περίπτωση όμως αυτή δεν ολοκληρώνεται η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργου ή δραστηριότητας με την έκδοση της προβλεπόμενης από τις κείμενες διατάξεις Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, μέχρις ότου εκδοθεί νέα Κοινή Υπουργική Απόφαση για την οριστική κατάταξή του.

Επί του άρθρου 2

Με το άρθρο 2 αντικαθίστανται το άρθρο 4 του ν. 1650/1986, προκειμένου να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής των έργων και δραστηριοτήτων, για την υλοποίηση των οποίων απαιτείται η εκ των προτέρων εκτίμηση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση διοικητικών πράξεων που απαιτούνται κατά περίπτωση για την πραγματοποίηση ενός έργου ή μιας δραστηριότητας. Επισημαίνεται όμως ότι η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και η απόφαση για την προεπιλογή αναδόχων προκειμένου να διευρυνθεί η δυνατότητα των δυνάμεων της αγοράς να υλοποιήσουν ένα έργο ή μια δραστηριότητα εθνικής σημασίας, δεν αποτελεί διοικητική πράξη για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, αλλά διερευνητική, προπαρασκευαστική ενέργεια, η οποία μπορεί να μην τελεσφορήσει.
Η δυνατότητα έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για έργα και δραστηριότητες της πρώτης κατηγορίας δίδεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και στον κάθε φορά αρμόδιο Υπουργό, καθώς και στον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.
Για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων στα έργα και τις δραστηριότητες της πρώτης κατηγορίας γνωμοδοτούν οι Οργανισμοί Αθήνας και Θεσσαλονίκης αντίστοιχα, καθώς και οι Οργανισμοί που θα συσταθούν σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 2508/1997.
Για έργα και δραστηριότητες της Β' κατηγορίας του ν. 1650/1986 δεν αρκεί για την περιβαλλοντική τους αδειοδότηση η υποβολή δικαιολογητικών, αλλά η υποβολή Περιβαλλοντικής Έκθεσης που τεκμηριώνει τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος. Με απόφαση του αρμοδίου Νομάρχη, η οποία εγκρίνεται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, δίνεται η δυνατότητα έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, για ορισμένα έργα και δραστηριότητες της ΒΔ κατηγορίας, στον οικείο Δήμο, εφ' όσον αυτός διαθέτει περιβαλλοντική υπηρεσία.
Για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων σε έργα και δραστηριότητες της Β' κατηγορίας (όπως θα εξειδικευθούν με την κανονιστική απόφαση της παρ. 10 α) των περιοχών των Οργανισμών Αθήνας και Θεσσαλονίκης ή των Οργανισμών του άρθρου 3 του ν. 2508/1997, γνωμοδοτούν και οι Οργανισμοί αυτοί.
Για τα έργα και τις δραστηριότητες Β' κατηγορίας των οποίων η ίδρυση, λειτουργία ή πραγματοποίηση αποφασίζεται ή εγκρίνεται από περιφερειακές Υπηρεσίες, τότε αυτά αδειοδοτούνται περιβαλλοντικά από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Περιβάλλοντος της οικείας Περιφέρειας.
Καταργείται η διαδικασία της Προέγκρισης Χωροθέτησης έργων και δραστηριοτήτων της Α' κατηγορίας και αντικαθίστανται από τη διαδικασία της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης με βάση Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Π.Π.Ε.).
Για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση, λαμβάνονται υπόψη :

- Οι γενικές και ειδικές κατευθύνσεις της χωροταξικής πολιτικής
- Η περιβαλλοντική ευαισθησία της περιοχής
- Τα χαρακτηριστικά των ενδεχομένων περιβαλλοντικών επιπτώσεων
- Τα οφέλη για την εθνική οικονομία, την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια υγεία και η εξυπηρέτηση άλλων λόγων δημοσίου συμφέροντος
- Οι θετικές επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον σε μία ευρύτερη περιοχή από εκείνη που επηρεάζεται άμεσα από το έργο ή τη δραστηριότητα.

Η προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση έργου ή δραστηριότητας, γίνεται αφού ληφθούν υπόψη η θέση, το μέγεθος, το είδος, η εφαρμοζόμενη τεχνολογία, τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου ή της δραστηριότητας, η χρήση των φυσικών πόρων, η συσσωρευτική δράση με άλλα έργα, η παραγωγή αποβλήτων, η ρύπανση και οι οχλήσεις, καθώς και ο κίνδυνος ατυχημάτων ιδίως από τη χρήση ουσιών ή της εφαρμοζόμενης τεχνολογίας.

Η προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση αποτελεί κατ' αρχήν άποψη της διοίκησης ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου ή της δραστηριότητας. Η οριστική απόφαση της διοίκησης δίδεται με την απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση ενός έργου ή μιας δραστηριότητας.

Η διοίκηση, προκειμένου να εγκρίνει περιβαλλοντικούς όρους, μπορεί, κατά την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση οποιασδήποτε πρότασης έργου ή δραστηριότητας, να απαιτήσει την υποβολή περιβαλλοντικής μελέτης ανώτερης κατηγορίας και να υπαγάγει το έργο ή τη δραστηριότητα στη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ανώτερης κατηγορίας από αυτή που υπάγεται, αν εκτιμάται ότι θα προκύψουν σοβαρές επιπτώσεις για το περιβάλλον.

Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για έργα και δραστηριότητες της Α' κατηγορίας γίνεται σε ενενήντα (90) ημέρες αντί εξήντα (60) ημερών που προεβλέπετο, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα ευχερέστερης έκφρασης των απόψεων φορέων και πολιτών όπως επιβάλλουν οι οδηγίες τη Ε.Ε.

Αν οι συναρμόδιες για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων Υπηρεσίες δεν απαντήσουν μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες, τότε οι αρμόδιες κάθε φορά Υπηρεσίες δεν απαντήσουν μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες, τότε οι αρμόδιες κάθε φορά Υπηρεσίες περιβάλλοντος της κεντρικής, περιφερειακής ή νομαρχιακής διοίκησης, μπορούν να χορηγήσουν την απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων χωρίς τη γνωμοδότηση των υπηρεσιών αυτών.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθορίζεται η διαδικασία, οι αρμόδιες αρχές και ο τύπος των απαιτούμενων μελετών για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων.

Με κοινές Αποφάσεις του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και του κατά περίπτωση κάθε φορά αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται οι προδιαγραφές και τα περιεχόμενα των κάθε τύπου Προμελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΠΠΕ) και Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για κάθε ομάδα, κατηγορία και υποκατηγορία έργων ή δραστηριοτήτων, καθώς και τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να τις συνοδεύουν.

Με απόφαση των αρμοδίων Γενικών Διευθυντών των ιδίων ως άνω Υπουργείων, μπορούν να ρυθμιστούν λεπτομέρειες για την πληρέστερη εφαρμογή των παραπάνω Κοινών Υπουργικών αποφάσεων.

Με Απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. καθορίζονται οι αμοιβές για τις Προμελέτες και τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων έργων και δραστηριοτήτων.

Επίσης, με κοινή Απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζεται το ύψος, ο τρόπος, η διαδικασία, η διαχείριση και απόδοση, καθώς και κάθε άλλη συναφή λεπτομέρεια σχετικά με τα τέλη που καταβάλλονται προκειμένου α) για την περιβαλλοντική αξιολόγηση και αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα και β) για τον περιοδικό έλεγχο και την παρακολούθηση της εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων που επιβάλλονται για την πραγματοποίηση και λειτουργία έργων και δραστηριοτήτων τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα.

Οι προαναφερόμενες Υπουργικές Αποφάσεις εκδίδονται εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Μέχρι τότε εκκρεμείς διαδικασίες για την Προέγκριση Χωροθέτησης, εξετάζονται με σκοπό να γίνει προκαταρκτική εκτίμηση και αξιολόγηση και εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης περιβαλλοντικών όρων συνεχίζονται και ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Επί του άρθρου 3

Με το άρθρο 3 αντικαθίστανται το άρθρο 5 του ν. 1650/1986 ώστε :

Στη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων έργων και δραστηριοτήτων να περιλαμβάνονται εκτός των άλλων και :

- Περιγραφή των στοιχείων του περιβάλλοντος που ενδέχεται να θιγούν σημαντικά από το προτεινόμενο έργο ή την δραστηριότητα
- Σύντομη αναφορά των δυσκολιών που προέκυψαν κατά την εκπόνηση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Στο οικείο Νομαρχιακό Συμβούλιο διαβιβάζονται τόσο οι αποφάσεις της διοίκησης για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων έργων και δραστηριοτήτων, όσο και οι γνωμοδοτήσεις επί των υποβαλλόμενων σ' αυτές Προμελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, προκειμένου να λάβει γνώση και να ενημερώσει τους πολίτες και τους φορείς εκπροσώπησής τους.

Επί του άρθρου 4

Με το άρθρο 4 τροποποιούνται οι διατάξεις των παραγράφων 1,2 και 6 του άρθρου 30(Διοικητικές κυρώσεις) του ν. 1650/1986, προκειμένου να επαυχθεί η προσαρμογή των ορίων των προβλεπόμενων σ' αυτές διοικητικών προστίμων στα σημερινά οικονομικά και πραγματικά δεδομένα. Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι η αναπροσαρμογή υπαγορεύεται από την ανάγκη ενίσχυσης της αποτρεπτικής λειτουργίας των διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται στο βασικό νόμο για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η ανάγκη αυτή προβάλλει βασικά, λόγω παρελεύσεως δεκαπενταετίας (15ετίας) από την ψήφιση και θέση σε εφαρμογή του, χρονικό διάστημα αρκετά εκτεταμένο κατά το οποίο έχουν σημειωθεί σημαντικές οικονομικές και πραγματικές διαφοροποιήσεις και ιδίως επαύξηση του αριθμού των πηγών προσβολής και επιβάρυνσης του περιβάλλοντος, λόγω επεκτάσεως των πάσης φύσεως δραστηριοτήτων.

Επί του άρθρου 5

Με την προτεινόμενη από το άρθρο 5 τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 880/1979 επιδιώκεται η προσαρμογή της νομοθεσίας για τον καθορισμό της οριογραμμής των ρεμάτων με τα νέα δεδομένα της διοικητικής οργάνωσης της χώρας καθώς επίσης και τις υποδείξεις της νομολογίας του Σ.τ.Ε.

Προσδιορίζεται σε τι συνίστανται η οριοθέτηση, επιβάλλεται η εκπόνηση προηγούμενης τεχνικής έκθεσης με τα απαραίτητα υδρολογικά, υδραυλικά και περιβαλλοντικά στοιχεία ή μελέτες καθώς και σχετικό τοπογραφικό διάγραμμα.

Ο καθορισμός επικυρώνεται και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Κατά την τμηματική οριοθέτηση, επιβάλλεται να έχουν ληφθεί υπόψη τα τεχνικά στοιχεία για το σύνολο του υδατορέματος.

Με την παρ.2, ρυθμίζονται θέματα αρμοδιοτήτων μελέτης και εκτέλεσης έργων αντιπλημμυρικής προστασίας καθώς και αστυνόμευσης και ελέγχου τήρησης των κειμένων διατάξεων για τα υδατορέματα.

Επί του άρθρου 6

Με τις διατάξεις του άρθρου 6 ρυθμίζονται τα ζητήματα συνέχισης και ολοκλήρωσης διαδικασιών προέγκρισης χωροθέτησης ή έγκρισης περιβαλλοντικών όρων που εκκρεμούν σήμερα και μέχρι την έκδοση των κανονιστικών αποφάσεων που προβλέπονται από τα άρθρα 1 και 2.

Επί του άρθρου 7

Με το άρθρο αυτό καταργείται κάθε γενική ή ειδική αντίθετη διάταξη και ειδικά τα άρθρα 11 του ν. 1515/85 και 1561/85 αφού η αρμοδιότητα των Οργανισμών αυτών αντικαταστάθηκε με γνωμοδότησή τους στα έργα και τις δραστηριότητες της Α' και Β' κατηγορίας.

Αυτά επιδιώκονται με το παρόν σχέδιο νόμου και παρακαλείται η Εθνική Αντιπροσωπεία για την ψήφισή του.

Άρθρο 1

Το άρθρο 3 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α' 160) αντικαθίστανται ως εξής :

Άρθρο 3

Κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, που εκδίδεται μέσα σε προθεσμία ενός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος, τα δημόσια ή ιδιωτικά έργα και οι δραστηριότητες κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες , και κάθε κατηγορία μπορεί να κατατάσσεται σε υποκατηγορίες, καθώς και σε ομάδες κοινές για όλες τις κατηγορίες, ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. Ως κριτήρια για την κατάταξη αυτή λαμβάνονται : α) το είδος και το μέγεθος του έργου ή της δραστηριότητας, β) το είδος και η ποσότητα των ρύπων που εκπέμπονται καθώς και κάθε άλλη επίδραση στο περιβάλλον, γ) η δυνατότητα να προληφθεί η παραγωγή ρύπων από την εφαρμοζόμενη παραγωγική διαδικασία και δ) ο κίνδυνος σοβαρού ατυχήματος και η ανάγκη επιβολής περιορισμών για την προστασία του περιβάλλοντος. Εάν ένα έργο ή δραστηριότητα δεν περιλαμβάνεται στην ανωτέρω απόφαση και η αδειοδοτούσα αρχή θεωρεί ότι λόγω των επιπτώσεών του στο περιβάλλον θα έπρεπε να καταταγεί στην πρώτη (Α) ή δεύτερη (Β) κατηγορία, διαβιβάζει την αίτηση του ενδιαφερομένου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, προκειμένου να κριθεί αν για το συγκεκριμένο έργο ή δραστηριότητα πρέπει να τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο νόμο αυτό για την πρώτη (Α) ή δεύτερη (Β) με απόφαση του αρμόδιου Γεν. Δ/ντή του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων που εκδίδεται μέσα σε προθεσμία 20 ημερών. Για κάθε έργο ή δραστηριότητα που έχει καταταγεί προσωρινά το αρμόδιο όργανο δεν εκδίδει την προβλεπόμενη από τις κείμενες διατάξεις έγκριση περιβαλλοντικών όρων πριν συμπληρωθεί η απόφαση του πρώτου εδαφίου με την οριστική κατάταξη του έργου ή της δραστηριότητας.
2. Η πρώτη (Α) κατηγορία περιλαμβάνει τα έργα και τις δραστηριότητες που λόγω της φύσης, του μεγέθους ή της έκτασής τους, είναι πιθανό να προκαλέσουν σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Στα έργα και στις δραστηριότητες της κατηγορίας αυτής επιβάλλονται κατά περίπτωση, με την έγκριση περιβαλλοντικών όρων του επόμενου άρθρου, εκτός από τους γενικούς όρους και τις προδιαγραφές, ειδικοί όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος. Η δεύτερη (Β) κατηγορία περιλαμβάνει έργα και δραστηριότητες, τα οποία χωρίς να προκαλούν σοβαρές επιπτώσεις πρέπει να υποβάλλονται για την προστασία του περιβάλλοντος σε γενικές προδιαγραφές, όρους και περιορισμούς που προβλέπονται από κανονιστικές διατάξεις. Η Τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει έργα και δραστηριότητες που προκαλούν μικρές επιπτώσεις στο περιβάλλον.
3. Προκειμένου να προστατευθεί ιδιαίτερα το περιβάλλον, η κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων μπορεί να διαφοροποιείται κατά περιοχή ή ανάλογα με το φυσικό αποδέκτη, αφού ληφθούν υπόψη και τα συγκεκριμένα χωροταξικά ή ρυθμιστικά σχέδια, τα προγράμματα και τα γενικά πολεοδομικά σχέδια ή οι θεσμοθετημένες ζώνες χρήσεων γης ή άλλες κανονιστικές διατάξεις που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος.
4. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Ανάπτυξης, μπορεί να καθορίζεται αντιστοιχία της κατάταξης σε κατηγορίες και υποκατηγορίες των βιομηχανικών έργων και δραστηριοτήτων για τη διάκριση που αναφέρεται στις πολεοδομικές διατάξεις σε έργα ή δραστηριότητες υψηλής, μέσης και χαμηλής όχλησης. Με την ίδια απόφαση μπορεί να εξειδικεύεται για την εφαρμογή της πολεοδομικής νομοθεσίας, η κατάταξη των παραπάνω δραστηριοτήτων και έργων σε υψηλής, μέσης και χαμηλής όχλησης.

Άρθρο 2

Το άρθρο 4 του ν. 1650/1986 αντικαθίστανται ως εξής :

Άρθρο 4

Έγκριση περιβαλλοντικών όρων

- 1.α. Για την πραγματοποίηση νέων έργων ή δραστηριοτήτων ή τη μετεγκατάσταση υφισταμένων, τα οποία έχουν καταταγεί στις κατηγορίες του προηγούμενου άρθρου, απαιτείται η έγκριση όρων για την προστασία του περιβάλλοντος. Έγκριση όρων για την προστασία του περιβάλλοντος απαιτείται επίσης για την επέκταση, την τροποποίηση ή και τον εκσυγχρονισμό υφισταμένων έργων ή δραστηριοτήτων, που έχουν καταταγεί στις κατηγορίες του προηγούμενου άρθρου, εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον.
- β. Με την έγκριση των όρων η διοίκηση επιβάλλει προϋποθέσεις, όρους, περιορισμούς και διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, ιδίως ως προς τη θέση, το

μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τα γενικά χαρακτηριστικά. Επίσης η διοίκηση μπορεί να αποφασίσει τη μη έγκριση των όρων.

γ. Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας.

δ. Για την χορήγηση της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων πρέπει να τηρείται :

- Η διαδικασία της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης του προτεινόμενου έργου ή δραστηριότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 6 α και 10α και η δημοσιοποίηση τη θετικής γνωμοδότησης ή της αρνητικής απόφασης επί της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης της αρμόδιας αρχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 5.
 - Η διαδικασία υποβολής και η αξιολόγηση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ή Περιβαλλοντικής Έκθεσης, κατά περίπτωση, καθώς και η διαδικασία δημοσιοποίησης Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5.
2. Για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για έργα και δραστηριότητες της πρώτης (Α) κατηγορίας απαιτείται υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων χορηγείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του συναρμόδιου υπουργού. Ως συναρμόδιος θεωρείται ο αρμόδιος Υπουργός για το έργο ή τη δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το γεγονός άσκησης εποπτείας επί της αδειοδοτούσας αρχής. Με κοινή απόφαση των Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του συναρμόδιου για το έργο ή τη δραστηριότητα Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατόν η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για ορισμένα έργα ή δραστηριότητες της πρώτης (Α) κατηγορίας να ανατίθεται στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας. Για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων γνωμοδοτούν : α) οι Οργανισμοί που έχουν συσταθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 3 του ν. 2508/97 ή του ν. 1515/85 ή του ν. 1561/85 και β) το οικείο Νομαρχιακό Συμβούλιο.
 3. Για τα έργα και τις δραστηριότητες της δεύτερης (Β) κατηγορίας, απαιτείται η υποβολή είτε Περιβαλλοντικής Έκθεσης με την οποία τεκμηριώνεται η συμμόρφωση με τις διατάξεις που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, είτε προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση κατά τις διακρίσεις της κανονιστικής απόφασης που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 10α. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για τα έργα και τις δραστηριότητες της κατηγορίας αυτής χορηγείται με απόφαση του Νομάρχη, η οποία εγκρίνεται από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατό η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για ορισμένα έργα ή δραστηριότητες της κατηγορίας αυτής να ανατίθεται στον Οικείο Δήμο, εφ' όσον αυτός διαθέτει περιβαλλοντική υπηρεσία. Για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων στα έργα και στις δραστηριότητες που καθορίζονται με την κανονιστική απόφαση της παρ. 10α γνωμοδοτούν οι Οργανισμοί που έχουν συσταθεί, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 3 του ν. 2508/97 ή του ν. 1515/85 ή του ν. 1561/85, μέσα σε προθεσμία 20 ημερών.
 4. Για τα έργα και τις δραστηριότητες της δεύτερης (Γ) κατηγορίας, απαιτείται η υποβολή δικαιολογητικών που τεκμηριώνουν τη συμμόρφωση με τις διατάξεις που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος. Ο έλεγχος των δικαιολογητικών αυτών και η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων γίνεται με απόφαση του οικείου δημάρχου ή προέδρου κοινότητας. Εφ' όσον πριν από την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων κρίνονται πιθανοί ή διαπιστώνονται μετά τη λειτουργία του συγκεκριμένου έργου ή της δραστηριότητας κίνδυνοι και σχλήσεις που δεν καλύπτονται από τις διατάξεις που αφορούν την κατηγορία αυτή, ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας παραπέμπει το θέμα στον οικείο νομάρχη με απόφαση του οποίου το έργο ή η δραστηριότητα υπάγεται στη διαδικασία έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων της δεύτερης κατηγορίας.
 5. Κατ' εξαίρεση των προηγούμενων διατάξεων : α) για έργα ή δραστηριότητες τα οποία πραγματοποιούνται από κεντρικές υπηρεσίες Υπουργείων, η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων, ανεξάρτητα από την κατηγορία στην οποία υπάγονται, χορηγείται με κοινή απόφαση των Υπουργών της παρ. 2 και β) για έργα ή δραστηριότητες τα οποία πραγματοποιούνται από υπηρεσίες της Περιφέρειας, εφόσον υπάγονται στη δεύτερη (Β) ή της Τρίτη (Γ) κατηγορία, η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.
 6. Α . Για νέα έργα και δραστηριότητες ή τη μετεγκατάσταση, τον εκσυγχρονισμό, επέκταση ή τροποποίηση των υφισταμένων, της πρώτης (Α) κατηγορίας εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, απαιτείται μαζί με την αίτηση και η υποβολή Προμελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Επί της Προμελέτης αυτής, η αρμόδια για έγκριση περιβαλλοντικών όρων αρχή προβαίνει σε προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση της πρότασης που συνίσταται σε γνωμοδότηση ως προς τη θέση, το μέγεθος, το

είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία, τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά, τη χρήση των φυσικών πόρων, τη συσσωρευτική δράση με άλλα έργα, την παραγωγή αποβλήτων, τη ρύπανση και τις οχλήσεις, καθώς και τον κίνδυνο ατυχημάτων ιδίως από τη χρήση ουσιών ή τεχνολογίας. Β. Για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη : β α) Οι γενικές και ειδικές κατευθύνσεις της χωροταξικής πολιτικής, που προκύπτουν από τυχόν εγκεκριμένα χωροταξικά, ρυθμιστικά και πολεοδομικά σχέδια ή άλλα σχέδια χρήσεων γης. β β) Η περιβαλλοντική ευαισθησία της περιοχής, που ενδέχεται να θιγεί από το έργο ή τη δραστηριότητα. β γ) Τα χαρακτηριστικά των ενδεχομένων σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπως το μέγεθος, η πολυπλοκότητα, η ένταση και η έκτασή τους, ο διασυννοριακός χαρακτήρας τους, η διάρκεια, η συχνότητα και η αναστρεψιμότητά τους. β δ) Τα οφέλη για την εθνική οικονομία, την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια υγεία και η εξυπηρέτηση άλλων λόγων δημοσίου συμφέροντος. β ε) Οι θετικές επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον σε μία ευρύτερη περιοχή από εκείνη που επηρεάζεται άμεσα από το έργο ή τη δραστηριότητα. Γ. Μετά την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση της πρότασης : γ α) είτε καλείται ο ενδιαφερόμενος ιδιώτης ή αρμόδιος φορέας να υποβάλλει ΜΠΕ για Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων, ώστε να ακολουθηθεί η διαδικασία των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, όπου ενδεχομένως μπορεί να απαιτηθούν πρόσθετα στοιχεία και τεκμηριώσεις για επιμέρους περιβαλλοντικά μέσα ή παραμέτρους. γ β) είτε του γνωστοποιείται ότι δεν είναι δυνατή η πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας όπως προτάθηκε. Δ. Για τα έργα και τις δραστηριότητες της δεύτερης (Β) κατηγορίας, η προκαταρκτική εκτίμηση και αξιολόγηση είναι δυνατή. Ε. Η Διοίκηση, προκειμένου να εγκρίνει περιβαλλοντικούς όρους, μπορεί κατά το στάδιο της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης οποιασδήποτε πρότασης έργου ή δραστηριότητας να απαιτήσει την υποβολή περιβαλλοντικής μελέτης ανώτερης κατηγορίας ή υποκατηγορίας και να υπαγάγει το έργο ή τη δραστηριότητα στη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ανώτερης κατηγορίας ή υποκατηγορίας από αυτήν που υπάγεται το έργο ή η δραστηριότητα, αν εκτιμάται ότι θα προκύψουν σοβαρές επιπτώσεις για το περιβάλλον από την πραγματοποίησή του. Αρμόδια προς τούτο είναι η αρχή που αξιολογεί την Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που γνωμοδοτεί σχετικά. Στ) Προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση δεν απαιτείται στις θεσμοθετημένες βιομηχανικές περιοχές, στις βιοτεχνικές περιοχές και πάρκα, στις ναυπηγοεπισκευαστικές περιοχές σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία, στις ΠΟΑΠ του άρθρου 10 του ν. 2742/1999 και στις περιπτώσεις που η χωροθέτηση προβλέπεται από νόμο ή εγκεκριμένο χωροταξικό ή πολεοδομικό ή ρυθμιστικό σχέδιο καθώς και στις μεταλλευτικές και λατομικές περιοχές που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

7. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων μπορεί να δοθεί για ορισμένο χρονικό διάστημα που καθορίζεται στην εγκριτική πράξη, μετά την πάροδο του οποίου υπόκειται σε αναθεώρηση ή ανανέωση.
8. Αν δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή αν παρατηρηθούν επιπτώσεις στο περιβάλλον, που δεν είχαν προβλεφθεί από τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ή από την περιβαλλοντική έκθεση, το αρμόδιο όργανο για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων μπορεί σε κάθε περίπτωση να επιβάλλει πρόσθετους περιβαλλοντικούς όρους ή να μεταβάλλει τους αρχικούς, ανεξάρτητα από την κατηγορία στην οποία υπάγεται το έργο ή η δραστηριότητα.
9. α. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για τα έργα και τις δραστηριότητες πρώτης (Α) κατηγορίας του άρθρου 3, χορηγείται μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, εφ' όσον ο κατατεθείς φάκελος ήταν πλήρης και περιελάμβανε τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για ίσο χρονικό διάστημα με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας κατά περίπτωση αν λόγω της σοβαρότητας ή της δυσχέρειας του έργου ή της δραστηριότητας δικαιολογείται η παράταση. β. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για τα έργα και τις δραστηριότητες της δεύτερης (Β) και της τρίτης (Γ) κατηγορίας, χορηγείται μέσα σε σαράντα (40) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, εφ' όσον ο κατατεθείς φάκελος ήταν πλήρης και περιελάμβανε τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. γ. Αν οι υπηρεσίες ή φορείς που γνωμοδοτούν, προκειμένου να εγκριθούν περιβαλλοντικοί όροι, δεν απαντήσουν μέσα στις καθορισμένες κάθε φορά προθεσμίες, η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων μπορεί να χορηγηθεί από την αρμόδια υπηρεσία και χωρίς τις γνωμοδοτήσεις αυτές, αμέσως μετά την παρέλευση της ταχθείσας προθεσμίας.
10. α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζονται :
 - τα έργα και οι δραστηριότητες της δεύτερης κατηγορίας (Β) κατηγορίας για τα οποία απαιτείται προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση

- οι αρμόδιες υπηρεσίες και η διαδικασία για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση, όπου απαιτείται, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία με την οποία οι αρμόδιες αρχές αποφασίζουν εάν επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από τη βελτίωση ή τροποποίηση ή επέκταση ή εκσυγχρονισμό ενός έργου ή μιας δραστηριότητας και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια
- οι αρμόδιες υπηρεσίες και η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, ο τύπος των απαιτούμενων μελετών και στοιχείων, η προθεσμία υποβολής τους και έκφρασης απόψεων των αρμοδίων αρχών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

β. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση αρμοδίου καθορίζονται οι προδιαγραφές και το περιεχόμενο των κάθε τύπου Προμελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Π.Π.Ε.), Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) και Περιβαλλοντικής Έκθεσης για κάθε ομάδα έργων ή δραστηριοτήτων, τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να τις συνοδεύουν, το περιεχόμενο των φακέλων με βάση τους οποίους οι αρμόδιες αρχές αποφασίζουν εάν επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από τον εκσυγχρονισμό, επέκταση, βελτίωση, τροποποίηση ή ανανέωση έργου ή δραστηριότητας, καθώς και ο συνδυασμός των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης της προαναφερόμενης απόφασης με τις διαδικασίες χορήγησης άλλων αδειών που απαιτούνται για έργα και τις δραστηριότητες του άρθρου 3. γ. Με τις αποφάσεις των προηγούμενων υποπαραγράφων μπορεί να παρέχεται εξουσιοδότηση στους αρμόδιους Γενικούς Δ/ντές των ιδίων ως άνω Υπουργείων, με κοινή τους απόφαση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως να ρυθμίζουν ειδικότερα λεπτομερειακά και τεχνικά ζητήματα. δ. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων καθορίζονται οι αμοιβές για τις Προμελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων έργων και δραστηριοτήτων. ε. Με αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται το ύψος, ο τρόπος, η διαδικασία, η διαχείριση και απόδοση, οι αρμόδιες Υπηρεσίες, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια σχετικά :

- με τα τέλη που καταβάλλονται για την περιβαλλοντική αξιολόγηση και έγκριση περιβαλλοντικών όρων, έργων και δραστηριοτήτων τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα. Τα ανωτέρω τέλη καταβάλλονται σε ειδικό λογαριασμό που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και διατίθενται για έργα και δραστηριότητες που αποσκοπούν στην αναβάθμιση, την προστασία και τη διαχείριση του περιβάλλοντος.
 - Με τα τέλη που καταβάλλονται και αποδίδονται στην Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του άρθρου 9 του Ν. 2947/2001 (ΦΕΚ Α 228/9.1.2001) για τον περιοδικό έλεγχο και την παρακολούθηση της εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων που επιβάλλονται για την πραγματοποίηση και λειτουργία έργων και δραστηριοτήτων τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα.
11. Οι αποφάσεις της προηγούμενης παραγράφου εκδίδονται μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος άρθρου

Άρθρο 3

Το άρθρο 5 του ν. 1650/1986 αντικαθίστανται ως εξής :

Άρθρο 5

Περιεχόμενο και δημοσιότητα μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων

1. Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων περιλαμβάνει τουλάχιστον :
- α) περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας με πληροφορίες για το χώρο εγκατάστασης, το σχεδιασμό και το μέγεθος του
 - β) περιγραφή των στοιχείων του περιβάλλοντος που ενδέχεται να θιγούν σημαντικά από το προτεινόμενο έργο ή τη δραστηριότητα
 - γ) εντοπισμό και αξιολόγηση των βασικών επιπτώσεων στο περιβάλλον
 - δ) περιγραφή των μέτρων για την πρόληψη, μείωση ή αποκατάσταση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον
 - ε) σύνοψη των κύριων εναλλακτικών λύσεων και υπόδειξη των κύριων λόγων της επιλογής της προτεινόμενης λύσης
 - στ) μη τεχνική περίληψη του συνόλου της μελέτης
 - ζ) σύντομη αναφορά των ενδεχόμενων δυσκολιών που προέκυψαν κατά την εκπόνηση της μελέτης. Οι προδιαγραφές και το ειδικότερο περιεχόμενο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, καθορίζονται με τις Υπουργικές Αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 10β του προηγούμενου άρθρου.

2. Η αρμόδια αρχή πριν τη χορήγηση της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ξεκινά τη διαδικασία δημοσιοποίησης με τη διαβίβαση στο οικείο Νομαρχιακό Συμβούλιο φακέλου με τη ΜΠΕ και τα απαιτούμενα συνοδευτικά της στοιχεία καθώς και τη γνωμοδότηση της Διοίκησης για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση επί της Προμελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Π.Π.Ε) που υποβλήθηκε, όπου απαιτείται. Το Νομαρχιακό Συμβούλιο πριν γνωμοδοτήσει επί του περιεχομένου του φακέλου της ΜΠΕ, υποχρεούται να θέτει στη διάθεση του κοινού και των φορέων εκπροσώπησής του το φάκελο για να εκφράσουν τη γνώμη τους. Η διαδικασία και ο τρόπος ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
3. Οι αποφάσεις που αφορούν στην έγκριση περιβαλλοντικών όρων, για έργα πρώτης και δεύτερης κατηγορίας, καθώς και οι γνωμοδοτήσεις της Διοίκησης για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση επί των υποβαλλομένων Π.Π.Ε., διαβιβάζονται στο οικείο ή στα οικεία νομαρχιακά συμβούλια προκειμένου να λάβουν γνώση και να ενημερώσουν τους πολίτες και τους φορείς εκπροσώπησής τους. Η διαδικασία ενημέρωσης των πολιτών καθορίζονται με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 4

Η παράγραφος 1 του άρθρου 30 του Ν. 1650/86 αντικαθίστανται ως εξής :

Σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προκαλούν οποιαδήποτε ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή παραβαίνουν τις διατάξεις του νόμου αυτού ή των κατ' εξουσιοδότηση του εκδιδόμενων διαταγμάτων ή υπουργικών ή περιφερειακών ή νομαρχιακών αποφάσεων, ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη, επιβάλλεται ως διοικητική κύρωση, πρόστιμο, από πενήντα (50) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, ύστερα από εισήγηση είτε των κατά το άρθρο 6 υπηρεσιών είτε των κατά το άρθρο 26 κλιμακίων Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης ως εξής :

α. από τον οικείο Νομάρχη εφ' όσον το πρόστιμο που προτείνεται, ανέρχεται έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ.

β. από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, εφ' όσον το πρόστιμο που προτείνεται, κυμαίνεται από εξήντα χιλιάδες ευρώ έως εκατόν χιλιάδες (150.000) ευρώ.

γ. από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, εφ' όσον το πρόστιμο που προτείνεται υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ.

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 30 του Ν. 1650/1986 προστίθεται εδάφιο ως εξής :

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα κατώτατα και ανώτατα όρια των διοικητικών προστίμων που προβλέπονται στην παρούσα και την προηγούμενη παράγραφο.

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986 (Α' 160) αντικαθίστανται ως εξής :

Προκειμένου για εγκαταστάσεις κατά την έννοια του άρθρου 1 περίπτωση στ' του ν. 743/1977- όπως κωδικοποιήθηκε με το π. δ/γμα 55/1998 (Α' 58) - που ρυπαίνουν τη θάλασσα, η επιβολή προστίμου που υπερβαίνει τα ανώτατα όρια του άρθρου 13 παρ. 1 κατηγορία β' περίπτωση ι' του ίδιου παραπάνω νόμου όπως αυτά εκάστοτε ισχύουν και μέχρι εκατόν είκοσι (120.000) ευρώ γίνεται από τον οικείο Νομάρχη.

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 2242/1994 (162 Α' 3.10.94), μετά την φράση στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης προστίθεται η φράση Α' και Β' βαθμού.

Άρθρο 5

Διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα

Οι παράγραφοι 1,2, και 3 του άρθρου 6 του Ν. 880/1979 (ΦΕΚ Α' 58) όπως η παράγραφος 3 συμπληρώθηκε με το άρθρο 6 παράγραφο 1γ του Ν. 2052/1992 (ΦΕΚ Α' 94) αντικαθίστανται ως ακολούθως :

1. Τα υδατορέματα (μη πλεύσιμοι ποταμοί, χείμαρροι, ρέματα και ρυάκια), που βρίσκονται εντός ή εκτός ρυμοτομικού σχεδίου ή εντός οικισμών που δεν έχουν ρυμοτομικό σχέδιο, οριοθετούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Η οριοθέτηση συνίσταται στον καθορισμό και

επικύρωση των πολυγωνικών γραμμών εκατέρωθεν της βαθιάς γραμμής του υδατορέματος οι οποίες περιβάλλουν τις γραμμές πλημμύρας, τις όχθες, καθώς και τα τυχόν φυσικά ή τεχνακά στοιχεία, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του υδατορέματος. Ο κατά τα ανωτέρω καθορισμός μπορεί να γίνεται και σε τμήματα μόνο των υδατορεμάτων. Στις περιπτώσεις αυτές η τεχνική έκθεση της επόμενης παραγράφου συνοδεύεται από τα απαραίτητα υδρολογικά, υδραυλικά και περιβαλλοντικά στοιχεία ή μελέτες για το συνολικό μήκος του υδατορέματος.

2. Για την κατά τα ανωτέρω οριοθέτηση απαιτούνται:

I. Οριζοντιογραφικό και υψομετρικό τοπογραφικό διάγραμμα αποτύπωσης του υδατορέματος σε κατάλληλη κλίμακα που συντάσσεται με μέρμινα :

α) του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή

β) της οικείας Περιφέρειας ή

γ) της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή

δ) του οικείου ΟΤΑ Α΄ Βαθμού ή

ε) άλλου προσώπου που αναθέτει σε μηχανικό ο οποίος έχει δικαίωμα για τη σύνταξη τέτοιου διαγράμματος

Στις περιπτώσεις (δ) και (ε) τα τοπογραφικά διαγράμματα ελέγχονται και θεωρούνται από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

II Τεχνική Έκθεση που συνοδεύεται από τα απαραίτητα υδρολογικά και περιβαλλοντικά στοιχεία ή μελέτες των οποίων προτείνονται οι οριογραμμές του υδατορέματος στο ανωτέρω τοπογραφικό διάγραμμα.

Η Τεχνική Έκθεση με τα συνοδευτικά της στοιχεία συντάσσεται, ελέγχεται και θεωρείται όπως το τοπογραφικό διάγραμμα της παραγράφου (I) από τις αντίστοιχες Υπηρεσίες της παραγράφου (I).

3. Ο καθορισμός των οριογραμμών γίνεται στο τοπογραφικό διάγραμμα της προηγούμενης παραγράφου από τις Υπηρεσίες της παραγράφου αυτής, ύστερα από γνώμη του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, η οποία παρέχεται μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από τη σχετική πρόσκληση ή και χωρίς τη γνώμη αυτή ύστερα από πάροδο άπρακτης της παραπάνω προθεσμίας. Η επικύρωση του καθορισμού γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή των κατά περίπτωση αρμοδίων Υπουργών Μακεδονίας-Θράκης και Αιγαίου ή του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας στις περιπτώσεις που αυτός είναι αρμόδιος για την έγκριση, επέκταση ή τροποποίηση ρυμοτομικών σχεδίων. Η απόφαση αυτή συνοδεύεται από το τοπογραφικό διάγραμμα του πρώτου εδαφίου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Στις περιπτώσεις έγκρισης τροποποίησης σχεδίου, η απόφαση επικύρωσης μπορεί να δημοσιεύεται με τη διοικητική πράξη έγκρισης τροποποίησης του σχεδίου.

Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας σε υδατορέματα μπορεί να μελετώνται και να εκτελούνται από τους Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού ή να ανατίθενται από αυτούς σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εφ' όσον τα συγκεκριμένα υδατορέματα βρίσκονται εξ ολοκλήρου εντός των διοικητικών τους ορίων και δεν αποτελούν κλάδο άλλου υδατορέματος. Σε περίπτωση που το υδατορέμα εκτείνεται σε διοικητικά όρια περισσότερων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, τα ως άνω αντιπλημμυρικά έργα μπορούν να μελετώνται και να εκτελούνται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις της οικείας Περιφέρειας.

Για την περιοχή της Περιφέρειας Αττικής στις περιπτώσεις που η αρμοδιότητα ανήκει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων τα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, μπορεί να μελετώνται και να εκτελούνται και από τις οικείες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ύστερα από, απόφαση που εκδίδεται κάθε φορά από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παραγράφου 4 του ν. 2576/1998 (ΦΕΚ Α΄ 25) και σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται στην απόφαση αυτή.

Η έγκριση των μελετών αυτών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην προηγούμενη απόφασή του. Η αστυνόμευση και ο έλεγχος τήρησης των κειμένων διατάξεων για τα υδατορέματα στα διοικητικά όρια κάθε νομού, ασκείται από τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, διατηρούμενων των διατάξεων που προβλέπουν αρμοδιότητα και άλλων οργάνων. Με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μπορεί ο παραπάνω έλεγχος να ανατίθεται στους οικείους ΟΤΑ Α΄ βαθμού εφ' όσον διαθέτουν επαρκώς στελεχωμένες υπηρεσίες, που μπορούν να ασκήσουν τα καθήκοντα αυτά.

Άρθρο 6 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Διαδικασίες για την προέγκριση χωροθέτησης ή την έγκριση περιβαλλοντικών όρων που εκκρεμούν μέχρι την έκδοση των Υπουργικών Αποφάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 3 και στην παρ. 10α του άρθρου 4 του Ν. 1650/1986, όπως αντικαθίστανται με τα άρθρα 1 και 2 του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται ως εξής :

α) διαδικασίες Προέγκρισης Χωροθέτησης :

η Προέγκριση Χωροθέτησης συνιστά γνωμοδότηση της αρμόδιας υπηρεσίας κατά την έννοια προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης της πρότασης του έργου ή δραστηριότητας που προβλέπεται στην παρ. 6 α του άρθρου 4 του ν. 1650/1986, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 2 του νόμου αυτού.

β) διαδικασίες Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων :

η έγκριση περιβαλλοντικών όρων διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 1650/1986 όπως ίσχυαν πριν την αντικατάστασή τους με τον παρόντα νόμο, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 9 του άρθρου 4 του Ν. 1650/1986, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του νόμου αυτού, οι οποίες εφαρμόζονται και για τις διαδικασίες αυτές.

2. Εκκρεμείς υποθέσεις για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, θεωρούνται εκείνες για τις οποίες έχει υποβληθεί από τον ενδιαφερόμενο φορέα ή ιδιώτη αίτηση, που συνοδεύεται από τα απαιτούμενα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά, στην αρμόδια κάθε φορά υπηρεσία, είτε για προέγκριση χωροθέτησης, είτε για έγκριση περιβαλλοντικών όρων.
3. Όπου στο ν. 1650/1986 για την προστασία του περιβάλλοντος ή άλλο νόμο αναφέρεται ο όρος προέγκριση χωροθέτησης, νοείται εφεξής προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση.
4. Στις Υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 3,4 και 5 του Ν. 1650/1986, όπως αντικαθίστανται με τα άρθρα 1,2 και 3 του παρόντος νόμου, μπορεί να περιλαμβάνονται μεταβατικές διατάξεις για την προσαρμογή του υφιστάμενου μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου συστήματος προέγκρισης, χωροθέτησης ή έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, έργων και δραστηριοτήτων, στο προβλεπόμενο με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, σύστημα προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης ή έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

Άρθρο 7 **Καταργούμενες διατάξεις**

1. Οι παρ. 9 και 10 των άρθρων 11 του Ν. 1515/1985 (ΦΕΚ Α' 148) καταργούνται.
2. Καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

Άρθρο 8 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οδηγία 97/11/ΕΚ	Περί τροποποίησης της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον
Οδηγία 92/43/ΕΟΚ	Περί διατήρησης των φυσικών οικοτόπων, της άγριας πανίδας και χλωρίδας
Οδηγία 85/337/ΕΟΚ	Για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον
Οδηγία 79/409/ΕΟΚ	Πτηνά
Ν. 1650/1986	Για την προστασία του περιβάλλοντος
Ν. 2657/98	Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στις περιφέρειες και την Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις
Ν. 3010/2002	Για την εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ
Π.Δ. 256/1998	Συμπλήρωση διατάξεων του Π.Δ. 541/78 «Περί κατηγοριών μελετών»
Π.Δ. 28/1993	Καθορισμός αρμοδιοτήτων που διατηρούνται από τον Υπουργό και τις περιφερειακές υπηρεσίες διανομαρχιακού επιπέδου το Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
ΚΥΑ 53571/3839/ (ΦΕΚ 1105/6-9-00)	Μέτρα προφύλαξης του κοινού από την λειτουργία κεραιών εγκατεστημένων στην ξηρά
ΚΥΑ 69269/5387/90	Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο ΜΠΕ, καθορισμός περιεχομένου Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ) και λοιπές συναφείς διατάξεις σύμφωνα με τον Ν. 1650/86
ΚΥΑ 75308/5512/90	Καθορισμός τρόπου ενημέρωσης των πολιτών και φορέων εκπροσώπησης του για το περιεχόμενο της ΜΠΕ των έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του Ν. 1650/86
ΚΥΑ 15393/2332/02 (ΦΕΚ 1022)	Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 1650/1986
ΚΥΑ 82743, ΚΥΑ 47159	Ανάθεση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του άρθ. 3 Ν. 1650/86 στους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών της Χώρας, εξαιρουμένης της Περιφέρειας Αττικής

Ν 1650/1986 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**5. Α 5 Περιεχόμενο και δημοσιότητα μελετών****Άρθρο 5****Περιεχόμενο και δημοσιότητα μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων**

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση αρμοδίου υπουργού καθορίζεται το περιεχόμενο της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που μπορεί να διαφοροποιείται κατά κλάδους ή ομάδα έργων και δραστηριοτήτων. Με όμοια απόφαση ορίζεται το περιεχόμενο της μελέτης ανάλογα με τα στάδια έγκρισης του έργου σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 6.

Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων περιλαμβάνει τουλάχιστον :

- α) περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας με πληροφορίες για το χώρο εγκατάστασης, το σχεδιασμό και το μέγεθος του,
 - β) εντοπισμό και αξιολόγηση των βασικών επιπτώσεων στο περιβάλλον,
 - γ) περιγραφή των μέτρων για την πρόληψη μείωση ή αποκατάσταση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον,
 - δ) εξέταση εναλλακτικών λύσεων και υπόδειξη των κυρίων λόγων της επιλογής της προτεινόμενης λύσης,
 - ε) απλή περίληψη του συνόλου της μελέτης
2. Το οικείο νομαρχιακό συμβούλιο λαμβάνει γνώση της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και πριν από την έγκρισή της ενημερώνει κάθε πολίτη και τους φορείς εκπροσώπησης του, για να εκφράζουν τη γνώμη τους. Ο τρόπος ενημέρωσης καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

N 1650/1986 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

16. Α 16 Λειτουργία και συντήρηση εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων

Άρθρο 16

Παρακολούθηση των φυσικών αποδεκτών. Λειτουργία και συντήρηση εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων συντονίζει τη λειτουργία δικτύου εργαστηρίων που αναλύουν δείγματα των φυσικών αποδεκτών και των αποβλήτων. Στο δίκτυο των εργαστηρίων αυτών περιλαμβάνονται το Γενικό Χημείο του Κράτους και τα σχετικά εργαστήρια του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Υγειονομικής Σχολής, των λοιπών υπουργείων και των δημοσίων φορέων. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού ορίζονται ο τρόπος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εναρμόνισης των χρησιμοποιούμενων εργαστηριακών μεθόδων, ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία των εργαστηρίων στον τομέα των περιβαλλοντικών αναλύσεων και η δυνατότητα σύγκρισης των αναλύσεων και ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μεριμνά για τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης των φυσικών αποδεκτών.
2. Έργα και δραστηριότητες που εντάσσονται στην πρώτη κατηγορία του άρθρου 3 και διαθέτουν κάθε είδους απόβλητα ύστερα από επεξεργασία υποχρεούνται να απασχολούν κατάλληλο και επαρκές τεχνικό προσωπικό για τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων. Έργα και δραστηριότητες, που εντάσσονται στη δεύτερη κατηγορία του άρθρου 3 και διαθέτουν κάθε είδους απόβλητα ύστερα από επεξεργασία, μπορούν κατά την κρίση της αρμόδιας για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων αρχής, να υποχρεώνονται να απασχολούν κατάλληλο και επαρκές τεχνικό προσωπικό για τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων. Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για την πρώτη και δεύτερη κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 4, περιλαμβάνει τον καθορισμό του κατάλληλου και επαρκούς κατά περίπτωση, τεχνικού προσωπικού για τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού καθορίζονται τα απαιτούμενα ουσιαστικά και τυπικά προσόντα του προσωπικού αυτού, ανάλογα με τις κατηγορίες εγκαταστάσεων.

Νομολογία που αφορά στις μελέτες και έργα

Μέσω της βάσης ΝΟΜΟΣ της Τράπεζας Πληροφοριών του ΤΕΕ παρέχεται η δυνατότητα ανεύρεσης νομολογίας (Αποφάσεις Αρείου Πάγου, Συμβουλίου της Επικρατείας κλπ.) που αφορά στην ανάθεση και εκπόνηση μελετών και έργων. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις ακόλουθες περιλήψεις :

(1) Περίληψη της Απόφασης με αριθμ. 1938/1996 του Δ Τμήματος του ΣτΕ

Ανάθεση και εκπόνηση μελετών σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 716/1977. Διαδικασία που προηγείται της αναθέσεως της μελέτης κατά την επιλογή από τον εργοδότη γραφείων μελετών που συγκεντρώνουν τα απαραίτητα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Άσκηση ένστασης από κάθε ενδιαφερόμενο γραφείου κατά πράξης του εργοδότη μέχρι και την ανάθεση της μελέτης. Πρόσκληση ενδιαφέροντος από το Πανεπιστήμιο Θράκης για την ανάθεση της σύνταξης ολοκληρωμένης μελέτης αρχιτεκτονικών, στατιστικών και ηλεκτρομηχανολογικών των κτιριακών εγκαταστάσεων. Επιλογή από την αρμόδια επιτροπή 7 γραφείων μελετών και ανεπίτρεπτη προσθήκη από το Πανεπιστημιακό Συμβούλιο άλλων δύο γραφείων. Παραδεκτά προβάλλεται σχετικός λόγος ακυρώσεως, αν και δεν είχε προβληθεί αυτός με ένσταση, αφού πρόκειται για σύνθετη διοικητική ενέργεια. Περιστατικά. Δεκτή η αίτηση ακύρωσης.

(2) Περίληψη της Απόφασης με αριθμ. 1232/1996 του Στ Τμήματος του ΣτΕ

Δημόσια έργα. Έργα δήμων και κοινοτήτων. Οι μελέτες των έργων καταρτίζονται και θεωρούνται από την τεχνική υπηρεσία του οικείου ΟΤΑ ή από την τεχνική υπηρεσία δήμων και κοινοτήτων της Νομαρχίας. Προϋποθέσεις ανάθεσης της μελέτης σε ιδιώτη μηχανικό : Απαιτείται η έκδοση απόφασης του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που θα διαπιστώνει την συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών και θα επιτρέπει την κατά παρέκκλιση ανάθεση. Η απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως ακινήτου, αποτελεί πράξη ενάρξεως πραγματοποιήσεως του έργου διάνοιξης δρόμου. Περιστατικά. Δεκτή η αίτηση ακύρωσης.

(3) Περίληψη της Απόφασης με αριθμ. 620/1995 του Β Πολ. Τμήματος του Δικαστηρίου του Αρείου Πάγου

Σύμβαση έργου. Εκπόνηση αρχιτεκτονικής μελέτης. Πραγματικά ελαττώματα του έργου. Δικαίωμα του εργοδότη για μείωση της αμοιβής ή διόρθωση των ελαττωμάτων ή αναστροφή της συμβάσεως. Αγωγή του εργολάβου-μηχανικού για καταβολή της αμοιβής του. Υποκατάσταση του ΤΕΕ για την επιδίωξη είσπραξης της αμοιβής Μηχανικού. Λόγοι αναίρεσης. Πράγματα κατά το άρθρο 559, περ. 8 ΚπολΔ.

(4) Περίληψη της Απόφασης με αριθμ. 423/1995 του Β Πολ. Τμήματος του Δικαστηρίου του Αρείου Πάγου

Ανάθεση εκπόνησης μελέτης σε μηχανικό. Συνιστά μίσθωση έργου. Αμοιβή. Υποκατάσταση του Τεχνικού Επιμελητηρίου στο δικαίωμα δικαστικής επιδίωξης της είσπραξης της. Δεν έχει το αποκλειστικό δικαίωμα. Στοιχεία της αγωγής απαραίτητα για το ορισμένο της. Αύξηση της αμοιβής για έργο εκτός έδρας του μηχανικού. Αμοιβή μηχανικού για σύνταξη τευχών δημοπρατήσεως κτιριακών έργων. Εκτέλεση του έργου κατά της αρχής της καλής πίστης. Καταγγελία της συμβάσεως εκ μέρους του εργοδότη μετά την ολοκλήρωση της μελέτης λόγω νομοθετικής μεταβολής (αναπτυξιακού νόμου). Υποχρέωση καταβολής της αμοιβής αφού δεν εξαρτήθηκε από το μελλοντικό γεγονός της υπαγωγής της επένδυσης στον αναπτυξιακό νόμο. Δικονομία πολιτική. Αναίρεση. Λόγοι. Δεκτή η αναίρεση με λόγους το 559 άρθ. 11 και άρθ. 19.

(5) Περίληψη της Απόφασης με αριθμ. 3831/1995 του Δ Τμήματος του ΣτΕ

Μελετητές. Προϋποθέσεις και διαδικασία εγγραφής στο μητρώο μελετητών και ανανέωσης των πτυχίων μελετητών σύμφωνα με το Ν. 716/1977. Διδακτικό-Ερευνητικό προσωπικό των ΑΕΙ. Ενταξη των μελών του ΔΕΠ σε κατηγορίες. Ασυμβίβαστα. Περιορισμοί στην επαγγελματική απασχόληση των μελών του ΔΕΠ θεσπισθέντες προ του Ν. 1268/1982. Η Ρύθμιση του άρθρου 3 παρ. 2 του Ν. 716/1977 ως προς το ΔΕΠ των ΑΕΙ δεν έχει καταργηθεί. Απορρίπτεται η αίτηση ακύρωσης. Αντίθετη μειοψηφία.

(6) Περίληψη της Απόφασης με αριθμ. 3797/1996 του Δ Τμήματος του ΣτΕ

Στρατιωτικά έργα. Διαδικασία και αρμόδια όργανα διενέργειας της δημοπρασίας για την ανάθεση κατασκευής του έργου. Προϋποθέσεις ακύρωσης του αποτελέσματος της δημοπρασίας. Η συμμετοχή σε διαγωνισμό εκτελέσεως δημοσίου έργου έχει την έννοια της πλήρους αποδοχής της νομιμότητας

της διακήρυξης του διαγωνισμού ρήξης. Συνέπειες συμμετοχής μελετητή σε περισσότερες από μία μελέτες διαγωνιζόμενες στον ίδιο διαγωνισμό. Απορρίπτεται η αίτηση ακύρωσης.

Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (Οδηγίες 85/337/ΕΟΚ, 97/11/ΕΚ)

1. ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (Μ.Π.Ε.) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο θεσμός της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εμφανίζεται στην ελληνική νομοθεσία από το έτος 1981 και αφορά αποκλειστικά την βιομηχανική δραστηριότητα. Η πιο σύγχρονη μορφή αυτού του θεσμού «εισάγεται» στον Ν. 1650/86 για την προστασία περιβάλλοντος, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Οδηγία 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιουνίου 1985 για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 27^{ης} Ιουνίου 1985

για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (85/337/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη :

Τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και ιδίως τα άρθρα 100 και 325, Την πρόταση της Επιτροπής (1)

Τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2),

Τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας :

Ότι τα προγράμματα δράσης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στον τομέα του περιβάλλοντος του 1973 (4) και του 1977 (5), καθώς και το πρόγραμμα δράσης του 1983 (6) των οποίων οι γενικές κατευθυντήριες γραμμές εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και τους αντιπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών, υπογραμμίζουν ότι η καλύτερη πολιτική περιβάλλοντος συνίσταται στην πρόληψη στην πηγή της δημιουργίας ρυπάνσεων ή οχλήσεων και όχι στην καταπολέμηση των επιδράσεων τους εκ των υστέρων ότι επιβεβαιώνουν την ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη όσο το δυνατό πιο έγκαιρα οι επιπτώσεις στο περιβάλλον όλων των τεχνικών διαδικασιών σχεδιασμού και λήψη αποφάσεων ότι, για το σκοπό αυτό προβλέπουν την εφαρμογή διαδικασιών για την εκτίμηση παρόμοιων επιπτώσεων ότι οι διαφορές μεταξύ των νομοθεσιών που ισχύουν στα διάφορα κράτη μέλη στον τομέα της εκτίμησης των επιπτώσεων των σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον μπορούν να δημιουργήσουν άνισες συνθήκες ανταγωνισμού και να έχουν, εκ τούτου, άμεση επίπτωση στη λειτουργία της κοινής αγοράς, ότι πρέπει συνεπώς, να γίνει η προσέγγιση των νομοθεσιών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 100 της συνθήκης, ότι, αφετέρου, είναι απαραίτητο να επιτευχθεί ο ένας από τους στόχους της Κοινότητας στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος και της ποιότητας της ζωής, ότι, επειδή, οι προς το σκοπό αυτό απαιτούμενες εξουσίες δεν προβλέπονται από τη συνθήκη, πρέπει να γίνει επίκληση του άρθρου 235 αυτής, ότι πρέπει να εισαχθούν γενικές αρχές για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον με σκοπό τη συμπλήρωση και το συντονισμό των διαδικασιών με τις οποίες χορηγούνται άδειες για σχέδια δημοσίων και ιδιωτικών έργων που μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, ότι η χορήγηση αδειας για σχέδια δημοσίων και ιδιωτικών έργων που μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον πρέπει να γίνεται μόνο μετά από προηγούμενη εκτίμηση των σημαντικών επιδράσεων που ενδέχεται να έχουν αυτά τα σχέδια στο περιβάλλον, ότι αυτή εκτίμηση πρέπει να γίνεται με βάση τις κατάλληλες πληροφορίες που παρέχει ο κύριος του έργου και ενδεχόμενα, να συμπληρώνεται από τις αρχές και το κοινό που μπορεί να αφορά το σχέδιο, ότι είναι απαραίτητο να εναρμονιστούν οι αρχές που θα διέπουν την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, όσο αφορά ιδίως τα σχέδια που θα πρέπει να υπόκεινται σε εκτίμηση, οι βασικές υποχρεώσεις του κυρίου του έργου και το περιεχόμενο της εκτίμησης, ότι τα σχέδια που ανήκουν σε ορισμένες κατηγορίες έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και ότι, κατ' αρχήν, πρέπει να υπόκεινται συστηματικά σε εκτίμηση, ότι άλλες κατηγορίες σχεδίων δεν έχουν απαραίτητα σε όλες τις περιπτώσεις σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και ότι

τα σχέδια που υπόκεινται σε εκτίμηση, πρέπει να παρέχονται ορισμένες ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με το σχέδιο και τις επιπτώσεις του, ότι οι επιδράσεις ενός σχεδίου στο περιβάλλον πρέπει να εκτιμώνται με σκοπό την προστασία της ανθρώπινης υγείας, τη συμβολή, με τη δημιουργία ενός καλύτερου περιβάλλοντος, στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής, τη φροντίδα για τη διατήρηση των ποικιλιών των ειδών και τη διατήρησή της αναπαραγωγικής ικανότητας του οικοσυστήματος ως θεμελιώδους πόρου της ζωής

Ότι δεν πρέπει, ωστόσο, να εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία στα σχέδια που εγκρίνονται λεπτομερώς με ειδική εθνική νομοθετική πράξη, επειδή οι επιδιωκόμενοι με την παρούσα οδηγία στόχοι συμπεριλαμβανομένου και του στόχου για την παροχή πληροφοριών επιτυγχάνονται με τη νομοθετική διαδικασία

Ότι δύναται, εξάλλου, να αποδειχθεί σκόπιμη, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η εξαίρεση ενός ειδικού σχεδίου από τις διαδικασίες εκτίμησης που προβλέπει η παρούσα οδηγία, με την επιφύλαξη κατάλληλης πληροφόρησης της Επιτροπής.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ :

Άρθρο 1

1. Η παρούσα οδηγία αφορά την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον των σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον

2. Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, **νοείται ως σχέδιο :**

- Η υλοποίηση κατασκευαστικών εργασιών ή άλλων εγκαταστάσεων ή έργων,
- Άλλες επεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον ή το τοπίο, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι επεμβάσεις που αφορούν την εκμετάλλευση των πόρων του εδάφους

Κύριος του έργου :

Είτε ο υποβάλλων αίτηση για άδεια που αφορά σχέδιο ιδιωτικού έργου, είτε η δημόσια αρχή που αναλαμβάνει την πρωτοβουλία για ένα σχέδιο

Άδεια :

Απόφαση της ή των αρμόδιων αρχών που δίνει το δικαίωμα στον κύριο του έργου να πραγματοποιήσει το σχέδιο

3. Αρμόδια (ες) αρχή (ες) είναι αυτή (ες) που ορίζουν τα κράτη μέλη για την εκπλήρωση των καθηκόντων που απορρέουν από την παρούσα οδηγία.
4. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στα σχέδια που εγκρίνονται καταλεπτώς με ειδική νομοθετική πράξη, καθότι οι στόχοι που επιδιώκονται με την παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένης και της επιδιωκόμενης παροχής πληροφοριών, επιτυγχάνονται μέσω της νομοθετικής διαδικασίας

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις απαραίτητες διατάξεις ώστε τα σχέδια που, ιδίως, λόγω της φύσης, του μεγέθους ή της θέσης τους, μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, να υποβάλλονται σε εκτίμηση όσον αφορά τις επιπτώσεις τους πριν δοθεί η άδεια.

Αυτά τα σχέδια καθορίζονται στο άρθρο 4.

2. Η εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον μπορεί να διεξάγεται από τα κράτη μέλη στα πλαίσια των υπάρχουσών διαδικασιών παροχής αδειών για σχέδια ή αν δεν υπάρχει τέτοια διαδικασία, στα πλαίσια άλλων διαδικασιών ή των διαδικασιών ή των διαδικασιών που θα θεσπιστούν για την εκπλήρωση των στόχων της παρούσας οδηγίας
3. Τα κράτη μέλη μπορούν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να εξαρούν, εν όλω ή εν μέρει, ένα ειδικό σχέδιο από τις διατάξεις που προβλέπει η παρούσα οδηγία.

Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη :

α) εξετάζουν αν ενδείκνυται άλλη μορφή εκτίμησης, αν είναι σκόπιμο, να τίθενται στη διάθεση του κοινού οι πληροφορίες που συλλέγονται κατ' αυτό τον τρόπο

β) θέτουν στη διάθεση του ενδιαφερομένου κοινού τις πληροφορίες σχετικά με την εξαίρεση αυτή και τους λόγους για τους οποίους παρέχεται

γ) ενημερώνουν την Επιτροπή, πριν από την παροχή της άδειας, για τους λόγους οι οποίοι δικαιολογούν την παρεχόμενη εξαίρεση και της δίνουν τις πληροφορίες τις οποίες, ενδεχομένως, θέτουν στη διάθεση των δικών τους υπηκόων.

Η Επιτροπή διαβιβάζει αμέσως τα έγγραφα που λαμβάνει στα άλλα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή κάνει κάθε χρόνο απολογισμό της εφαρμογής της παρούσας παραγράφου στο Συμβούλιο.

Άρθρο 3

Η εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον εντοπίζει, περιγράφει και αξιολογεί κατάλληλα, σε συνάρτηση με κάθε ειδική περίπτωση και σύμφωνα με τα άρθρα 4 έως 11 τις άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις ενός σχεδίου πάνω στους εξής παράγοντες :

- Στον άνθρωπο, στην πανίδα και στη χλωρίδα,
- Στο έδαφος, στα ύδατα, στον αέρα, στο κλίμα και στο τοπίο,
- Στην αλληλεπίδραση των παραγόντων που αναφέρονται στην πρώτη και δεύτερη περίπτωση,

- Στα υλικά αγαθά και στην πολιτιστική κληρονομιά

Άρθρο 4

1. Τα σχέδια των κατηγοριών που αναφέρονται στο παράρτημα I, με την επιφύλαξη του άρθρου 2 παράγραφος 3, υποβάλλονται σε εκτίμηση, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10.
2. Τα σχέδια τα οποία υπάγονται στις κατηγορίες που απαριθμούνται στο παράρτημα II, υποβάλλονται σε εκτίμηση, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10, όταν τα κράτη μέλη κρίνουν ότι το απαιτούν τα χαρακτηριστικά τους. Προς το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν ιδίως να συγκεκριμενοποιούν ορισμένους τύπους σχεδίων προς εκτίμηση ή να καθορίζουν τα κριτήρια ή/και τα κατώφλια που πρέπει να επιλεγούν προκειμένου να μπορεί να καθοριστεί ποια από τα σχέδια που υπάγονται στις κατηγορίες που απαριθμούνται στο Παράρτημα II πρέπει να υποβληθούν σε εκτίμηση σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10.

Άρθρο 5

1. Στην περίπτωση των σχεδίων που, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4, πρέπει να υποβάλλονται σε εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε ο κύριος του έργου να παρέχει, υπό την κατάλληλη μορφή, τις πληροφορίες που καθορίζονται στο παράρτημα III, στο μέτρο που :
 - α) τα κράτη μέλη κρίνουν ότι οι πληροφορίες αυτές ανταποκρίνονται σε ένα δεδομένο στάδιο της διαδικασίας για άδεια και στα ειδικά χαρακτηριστικά ενός συγκεκριμένου σχεδίου ή ενός τύπου σχεδίου και των στοιχείων του περιβάλλοντος που ενδέχεται να θιγούν
 - β) τα κράτη μέλη κρίνουν ότι μπορούν εύλογα να απαιτήσουν από τον κύριο του έργου να συλλέξει τα στοιχεία, λαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, υπόψη τις υπάρχουσες γνώσεις και μεθόδους εκτίμησης.
2. Οι πληροφορίες τις οποίες παρέχει ο κύριος του έργου, σύμφωνα με την παράγραφο 1, πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον :
 - Περιγραφή του σχεδίου ως προς τη θέση, το σχεδιασμό και το μέγεθος του,
 - Περιγραφή των μέτρων που μελετώνται προκειμένου να αποφευχθούν, να μειωθούν και, αν είναι δυνατό, να αντιμετωπισθούν οι σημαντικότερες δυσμενείς επιπτώσεις,
 - Τα απαραίτητα στοιχεία για την εξακρίβωση και την εκτίμηση των σημαντικών επιπτώσεων που το σχέδιο προβλέπεται ότι θα έχει στο περιβάλλον,
 - Μια μη τεχνική περίληψη των πληροφοριών που αναφέρονται στην πρώτη, δεύτερη και τρίτη περίπτωση.
3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν, όταν το κρίνουν απαραίτητο, ώστε οι αρχές να παρέχουν, στον κύριο του έργου, τις κατάλληλες πληροφορίες που διαθέτουν.

Άρθρο 6

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι αρχές τις οποίες μπορεί να αφορά το σχέδιο, εξαιτίας της ειδικής τους ευθύνης στον τομέα του περιβάλλοντος, να έχουν τη δυνατότητα να διατυπώνουν γνώμη για την αίτηση άδειας. Προς το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρχές των οποίων πρέπει να ζητηθεί η γνώμη, γενικά ή κατά περίπτωση, κατά την υποβολή των αιτήσεων άδειας. Στις αρχές αυτές γνωστοποιούνται οι πληροφορίες που έχουν συγκεντρωθεί δυνάμει του άρθρου 5. Ο τρόπος με τον οποίο πραγματοποιείται η διαβούλευση αυτή ορίζεται από τα κράτη μέλη.
2. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε .
 - Να τίθεται στη διάθεση του κοινού κάθε αίτηση άδειας, καθώς και οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται δυνάμει του άρθρου 5,
 - Να δίνεται στο ενδιαφερόμενο κοινό η δυνατότητα να εκφράσει τη γνώμη του πριν αρχίσει το σχέδιο
3. Ο τρόπος με τον οποίο πραγματοποιείται αυτή η πληροφόρηση και η διαβούλευση ορίζεται από τα κράτη μέλη, που μπορούν, ιδίως ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των σχετικών σχεδίων ή τοποθεσιών :
 - Να ορίζουν κατάλληλες προθεσμίες για τα διάφορα στάδια της διαδικασίας ώστε να είναι δυνατό να λαμβάνεται απόφαση μέσα σε εύλογες προθεσμίες.

Άρθρο 7

Όταν ένα κράτος μέλος διαπιστώνει ότι ένα σχέδιο μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλου κράτους μέλους, ή αν το ζητήσει ένα κράτος μέλος που μπορεί να υποστεί σημαντικές επιπτώσεις, το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου πρόκειται να εκτελεστεί το σχέδιο, διαβιβάζει στο άλλο κράτος μέλος τις πληροφορίες που έχουν συγκεντρωθεί δυνάμει του άρθρου 5 την ίδια στιγμή που τις θέτει στη διάθεση των δικών του υπηκόων. Οι πληροφορίες αυτές χρησιμεύουν ως βάση όλων των αναγκαίων διαβουλεύσεων στα πλαίσια των διμερών σχέσεων των δυο κρατών μελών σε βάση αμοιβαιότητας και ισοδυναμίας.

Άρθρο 8

Οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται δυνάμει των άρθρων 5,6 και 7 πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στα πλαίσια της διαδικασίας για τη χορήγηση αδειάς.

Άρθρο 9

Εφόσον ληφθεί απόφαση, η αρμόδια αρχή ή οι αρμόδιες αρχές θέτουν στη διάθεση του ενδιαφερομένου κοινού :

- Το περιεχόμενο της απόφασης και τους όρους που ενδεχομένως συνοδεύουν την απόφαση,
- Τους λόγους και τις θεωρήσεις στις οποίες θεμελιώθηκε η απόφασή τους, εφόσον αυτό προβλέπεται από τη νομοθεσία των κρατών μελών. Οι λεπτομέρειες που διέπουν την πληροφόρηση αυτή ορίζονται από τα κράτη μέλη.

Αν έχουν διαβιβαστεί πληροφορίες σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 7, ενημερώνεται για την εν λόγω απόφαση και το κράτος αυτό.

Άρθρο 10

Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν επηρεάζουν την υποχρέωση των αρμόδιων αρχών να τηρούν τα όρια που επιβάλλονται από τις εθνικές κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις και από την καθιερωμένη νομική πρακτική όσον αφορά το απόρρητο των επιχειρήσεων και το εμπορικό απόρρητο, καθώς και όσον αφορά τη προστασία του δημόσιου συμφέροντος.

Όταν εφαρμόζεται το άρθρο 7, η διαβίβαση πληροφοριών σε άλλο κράτος μέλος και η λήψη πληροφοριών από άλλο κράτος μέλος υπόκεινται στους περιορισμούς που ισχύουν στο κράτος μέλος όπου πρόκειται να εκτελεστεί το σχέδιο.

Άρθρο 11

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με την πείρα που αποκόμισαν κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
2. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη επισημαίνουν στην Επιτροπή τα κριτήρια ή/ και τα κατώτατα όρια που ορίστηκαν, ενδεχομένως, για την επιλογή των εν λόγω σχεδίων, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2, ή τους σχετικούς τύπους σχεδίων που έχουν εκτιμηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 2.
3. Πέντε χρόνια μετά την κοινοποίηση της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή υποβάλλει στη Συνέλευση και στο Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητά της. Η έκθεση καταρτίζεται βάσει της εν λόγω ανταλλαγής πληροφοριών.
4. Η Επιτροπή, με βάση αυτή την ανταλλαγή πληροφοριών, εάν χρειάζεται, υποβάλλει στο Συμβούλιο συμπληρωματικές προτάσεις, προκειμένου να εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία κατά τρόπο επαρκώς συντονισμένο.

Άρθρο 12

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία μέσα σε προθεσμία τριών ετών από την κοινοποίησή της (1).
2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 13

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την ευχέρεια που έχουν τα κράτη μέλη να ορίζουν αυστηρότερους κανόνες όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και τη διαδικασία εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Άρθρο 14

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

1. Διυλιστήρια αργού πετρελαίου (με εξαίρεση τις επιχειρήσεις που παράγουν μόνο λιπαντικά από αργό πετρέλαιο), καθώς και εγκαταστάσεις για την αεριοποίηση και υγροποίηση 500 τουλάχιστον τόνων άνθρακα και ασφαλτούχων σχιστόλιθων την ημέρα
2. Θερμοηλεκτρικοί σταθμοί και άλλες εγκαταστάσεις καύσεως με ελάχιστη θερμική ισχύ 300 MW, καθώς και πυρηνικοί σταθμοί και άλλοι πυρηνικοί αντιδραστήρες (με εξαίρεση τα ερευνητικά κέντρα για την παραγωγή και κατεργασία σχάσμου υλικού και πρώτων υλών, με ανώτατη διαρκή θερμική ισχύ που δεν υπερβαίνει το 1 kW)
3. Εγκαταστάσεις με αποκλειστικό σκοπό την μόνιμη αποθήκευση ή οριστική διάθεση ραδιενεργών καταλοίπων.
4. Ολοκληρωμένες μεταλλουργικές βιομηχανίες για την παραγωγή ακατέργαστου σιδήρου και χάλυβα

5. Εγκαταστάσεις για την εξόρυξη αμιάντου, καθώς και για την κατεργασία και μεταποίηση του αμιάντου και των προϊόντων του : στην περίπτωση των προϊόντων αμιαντοτσιμέντου, εγκαταστάσεις με ετήσια παραγωγή άνω των 20 000 τόνων έτοιμων προϊόντων στην περίπτωση των υλικών τριβής, εγκαταστάσεις με ετήσια παραγωγή άνω των 50 τόνων έτοιμων προϊόντων για τις άλλες χρήσεις του αμιάντου, εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν πάνω από 200 τόνους το χρόνο
6. Ολοκληρωμένες χημικές εγκαταστάσεις
7. Κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, οδών ταχείας κυκλοφορίας (1), σιδηροδρομικών γραμμών μεγάλων αποστάσεων καθώς και αερολιμένων (2), των οποίων οι διάδρομοι απογείωσης και προσγείωσης έχουν μήκος 2 100m και πλέον.
8. Λιμάνια θαλάσσιου εμπορίου, καθώς και πλωτές οδοί και λιμάνια εσωτερικής ναυσιπλοΐας για πλοία με εκτόπισμα μεγαλύτερο των 1 350 τόνων.
9. Εγκαταστάσεις διάθεσης αποβλήτων τοξικών και επικίνδυνων με αποτέφρωση, χημική κατεργασία ή εναπόθεση στη γη
 - (1) << Οδοί ταχείας κυκλοφορίας>> νοούνται κατά την έννοια της οδηγίας αυτής οι οδοί ταχείας κυκλοφορίας σύμφωνα με τους ορισμούς της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για τις Κύριες Οδούς των Διεθνών Συγκοινωνιών της 15^{ης} Νοεμβρίου 1975.
 - (2) << Αερολιμένες >> νοούνται κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας τα αεροδρόμια που αναπαροκρίνονται στον ορισμό που δίνει η Συμφωνία του Σικάγου του 1944 για την ίδρυση της Διεθνούς Οργάνωσης Πολιτικής Αεροπορίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π

ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2

1. Γεωργία

- α) Σχέδια αγροτικού αναδασμού
- β) Σχέδια χρησιμοποίησης χέρσων γαιών ή ημιφυσικών εκτάσεων προς εντατική γεωργική εκμετάλλευση
- γ) Σχέδια γεωργικής υδραυλικής
- δ) Δενδροφυτεύσεις για δημιουργία δασών που μπορούν να οδηγήσουν σε αρνητικές, από οικολογική άποψη, μεταβολές και εκχερσώσεις με σκοπό μία άλλη μορφή εκμετάλλευσης του εδάφους
- ε) Επιχειρήσεις με εγκαταστάσεις για πουλερικά
- στ) Επιχειρήσεις με εγκαταστάσεις για χοίρους
- ζ) Εκτροφή σολομού
- η) Ανάκτηση εδαφών από τη θάλασσα

2. Εξορυκτικές βιομηχανίες

- α) Εξόρυξη τύρφης
 - β) γεωτρήσεις βάθους, εκτός από τις γεωτρήσεις για τη μελέτη τη σταθερότητας των εδαφών, και ιδίως:
 - Γεωθερμικές γεωτρήσεις
 - Γεωτρήσεις για την αποθήκευση πυρηνικών καταλοίπων
 - Υδρογεωτρήσεις
 - γ) Εξόρυξη ορυκτών εκτός από τα μέταλλα και τις ορυκτές πηγές ενέργειας, όπως μαρμάρου, άμμου, χαλκισιού, σχιστόλιθου, αλατιού, φωσφορικών αλάτων, ποτάσας
 - δ) Εξόρυξη λιθάνθρακα και λιγνίτη σε ορυχείο βάθους
 - ε) Εξόρυξη λιθάνθρακα και λιγνίτη σε ορυχείο επιφάνειας
 - στ) Άντληση πετρελαίου
 - ζ) Άντληση φυσικού αερίου
 - η) Εξόρυξη μεταλλευμάτων
 - θ) Εξόρυξη ασφαλτούχων σχιστόλιθων
 - ι) Εξόρυξη ορυκτών εκτός από τα μέταλλα και τις ορυκτές πηγές ενεργείας σε ορυχεία επιφάνειας
 - ια) Εγκαταστάσεις επιφάνειας της βιομηχανίας εξόρυξης λιθάνθρακα, πετρελαίου, φυσικού αερίου και μεταλλευμάτων, καθώς και ασφαλτούχων σχιστόλιθων
 - ιβ) Παραγωγή σπένθρακα (ξηρά απόσταξη του άνθρακα)
 - ιγ) Εγκαταστάσεις για την παραγωγή τσιμέντου
- #### **3. Ενεργειακή βιομηχανία**
- α) Βιομηχανικές εγκαταστάσεις για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ατμού και θερμού ύδατος
 - β) Βιομηχανικές εγκαταστάσεις για τη μεταφορά αερίου, ατμού και θερμού ύδατος, μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας με εναέρια καλώδια
 - γ) Επίγεια αποθήκευση φυσικού αερίου
 - δ) Αποθήκευση εύφλεκτων αερίων σε υπόγειες δεξαμενές

- ε) Επίγεια αποθήκευση ορυκτών καυσίμων
- στ) Βιομηχανική μπρικετοποίηση λιθάνθρακα και λιγνίτη
- ζ) Εγκαταστάσεις για την παραγωγή ή τον εμπλουτισμό πυρηνικών καυσίμων
- η) Εγκαταστάσεις επανεπεξεργασίας ακτινοβολημένων πυρηνικών καυσίμων
- θ) Εγκαταστάσεις υποδοχής και επεξεργασίας ραδιενεργών καταλοίπων
- ι) Εγκαταστάσεις για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας

4. Μεταλλουργία

- α) εργοστάσια σιδήρου και χάλυβα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα χυτήρια, εγκαταστάσεις σφυρηλάτησης, συρματοποίησης και έλασης
- β) εγκαταστάσεις παραγωγής καθώς και τήξης, καθαρισμού, εφελκυσμού και έλασης των μη σιδηρούχων μετάλλων, εξαιρουμένων των πολυτίμων μετάλλων
- γ) κοίλανση και κατάτμηση μεγάλων τεμαχίων
- δ) κατεργασία επιφανειών και επικάλυψη μετάλλων
- ε) λεβητοποιία, κατασκευή δεξαμενών και άλλες λαμαρινοκατασκευές
- στ) κατασκευή και συναρμολόγηση αυτοκινήτων και κινητήρων αυτοκινήτων
- ζ) ναυπηγεία
- η) εγκαταστάσεις κατασκευής και επισκευής αεροσκαφών
- θ) κατασκευή σιδηροδρομικού υλικού
- ι) βαθεία κοίλανση με χρήση εκρηκτικών
- ια) εγκαταστάσεις φρύξης και περίτξης μεταλλευμάτων

5. Υαλουργία

6. Χημική βιομηχανία

- α) επεξεργασία ενδιάμεσων προϊόντων και παρασκευή χημικών προϊόντων
- β) Παρασκευή φυτοφαρμάκων και φαρμακευτικών προϊόντων, χρωμάτων και βερνικιών, ελαστομερών και υπεροξειδίων
- γ) εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαίου, πετροχημικών και χημικών προϊόντων

7. Βιομηχανία τροφίμων

- α) βιομηχανία φυτικών και ζωικών λιπαρών ουσιών
- β) κονσερβοποιία ζωικών και φυτικών προϊόντων
- γ) Παρασκευή γαλακτοκομικών προϊόντων
- δ) ζυθοποιία και παραγωγή βύνης
- ε) ζαχαροπλαστική και Παρασκευή σιροπιών
- στ) σφαγεία
- ζ) βιομηχανίες παραγωγής αμύλου
- η) εργοστάσια παραγωγής ιχθυάλευρου και ιχθυελαίου
- θ) ζαχαρουργεία

8. Κλωστοϋφαντουργία, βιομηχανία δέρματος, ξύλου και χαρτιού

- α) εγκαταστάσεις για το πλύσιμο, την απολίπανση και τη λεύκανση του μαλλιού
- β) κατασκευή νιοσανίδων, μοριοσανίδων και κοντραπλακέ
- γ) κατασκευή ξυλοπολτού, χαρτιού και χαρτονιού
- δ) νηματοβαφεία
- ε) εργοστάσια παραγωγής και κατεργασίας κυτταρίνης
- στ) βυρσοδεψία και λευκαντήρια δέρματος

9. Βιομηχανία ελαστικού

Παραγωγή και κατεργασία προϊόντων που προέρχονται από ελαστομερή

10. Σχέδια έργων υποδομής

- α) εργασίες διαρρύθμισης βιομηχανικών ζωνών
- β) εργασίες πολεοδομίας
- γ) τελεφερίκ και συναφείς κατασκευές
- δ) κατασκευή δρόμων λιμανιών και αεροδρομίων
- ε) έργα διευθέτησης και ρύθμισης της ροής υδάτων
- στ) φράγματα και λοιπές εγκαταστάσεις προς συγκράτηση ή μονιμότερη αποθήκευση των υδάτων
- ζ) τροχόδρομοι, εναέρια ή υπόγεια μετρό, εναέριοι σιδηρόδρομοι ή ανάλογες γραμμές ειδικού τύπου που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ή κυρίως για τη μεταφορά επιβατών

- η) εγκαταστάσεις πετρελαιοαγωγών και αγωγών αερίου
- θ) εγκαταστάσεις υδραγωγείων μεγάλων αποστάσεων
- ι) μαρίνες σκαφών αναψυχής

11. Άλλα σχέδια

- α) χωριά διακοπών, ξενοδοχειακά συγκροτήματα
- β) μόνιμες πίστες αγώνων και δοκιμών για αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες
- γ) εγκαταστάσεις για τη διάθεση των βιομηχανικών αποβλήτων και των οικιακών απορριμμάτων
- δ) σταθμοί καθαρισμού
- ε) χώροι απόθεσης υλίου
- στ) αποθήκευση παλαιοσιδήρων
- ζ) εγκαταστάσεις δοκιμής κινητήρων, στροβίλων ή αεριοθητών
- η) παραγωγή τεχνητών ανόργανων ιών
- θ) παραγωγή, συσκευασία, φόρτωση πυρίτιδας και εκρηκτικών υλών, γόμωση φυσιγγίων και καυαλλίων
- ι) εργαστήρια τεμαχισμού

12. Τροποποίηση των σχεδίων του παραρτήματος Ι καθώς και των σχεδίων του παραρτήματος Ι που εξυπηρετούν αποκλειστικά ή κυρίως την ανάπτυξη και δοκιμή νέων μεθόδων ή προϊόντων και που δεν χρησιμοποιούνται περισσότερο από ένα χρόνο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 5 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ι

1. Περιγραφή του σχεδίου όπου περιλαμβάνεται ειδικότερα :
 - Περιγραφή των φυσικών χαρακτηριστικών του συνόλου του σχεδίου και απαιτήσεις όσον αφορά τη χρήση γης κατά τα στάδια της κατασκευής και της λειτουργίας
 - Περιγραφή των κυριότερων χαρακτηριστικών των μεθόδων κατασκευής, για παράδειγμα σχετικά με τη φύση και τις ποσότητες των χρησιμοποιούμενων υλικών
 - Πρόβλεψη του τύπου και της ποσότητας των καταλοίπων και εκπομπών (ρύπανση του νερού, του ατμοσφαιρικού αέρα και του εδάφους, θόρυβος, δονήσεις, φως, θερμότητα, ακτινοβολία κλπ), που αναμένεται να προκύψουν από τη λειτουργία του προτεινόμενου σχεδίου.
 2. Ενδεχομένως, σκιαγράφηση των κυριότερων εναλλακτικών λύσεων που εξετάστηκαν από τον κύριο του έργου και υπόδειξη των κύριων λόγων της επιλογής, σχετικά με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον.
 3. Περιγραφή των στοιχείων του περιβάλλοντος που ενδέχεται να θιγούν σημαντικά από το προτεινόμενο σχέδιο, συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα του πληθυσμού, της πανίδας, της χλωρίδας, του εδάφους, του νερού, του αέρα, των κλιματικών παραγόντων, των υλικών αγαθών, μεταξύ των οποίων η αρχιτεκτονική και αρχαιολογική κληρονομιά, του τοπίου καθώς και περιγραφή της αλληλεπίδρασης των παραγόντων αυτών.
 4. Περιγραφή (1) των σημαντικών επιπτώσεων που το προτεινόμενο σχέδιο ενδέχεται να δημιουργήσει στο περιβάλλον από :
 - Την ίδια την ύπαρξη του όλου σχεδίου,
 - Την χρήση των φυσικών πόρων,
 - Την εκπομπή ρυπαντών, τη δημιουργία οχλήσεων και τη διάθεση των αποβλήτων, και αναφορά, εκ μέρους του κυρίου του έργου, των μεθόδων πρόβλεψης που ακολουθεί για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον.
 5. Περιγραφή των μέτρων που εξετάζονται για να αποφευχθούν, να μειωθούν και, αν είναι δυνατό, να αντισταθμιστούν οι σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις του σχεδίου στο περιβάλλον
 6. Μη τεχνική περίληψη των πληροφοριών που διαβιβάζονται βάσει των παραπάνω θεμάτων
 7. Σύντομη αναφορά των ενδεχομένων δυσκολιών (τεχνικές ελλείψεις ή ελλυπείς γνώσεις) που συνάντησε ο κύριος του έργου κατά τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών.
- (1) Αυτή η περιγραφή θα πρέπει να αφορά τις άμεσες και, ενδεχομένως, τις έμμεσες, τις δευτερεύουσες, τις σωρευτικές, τις βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες, τις μόνιμες και προσωρινές, τις θετικές και αρνητικές επιπτώσεις του σχεδίου.

**ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ (Μ.Π.Ε.)
ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ (Μ.Π.Ε.)**

Αποφ. 69269/5387/90

Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), καθορισμός περιεχομένου ειδικών περιβαλλοντικών μελετών (ΕΠΜ) και λουπές συναφείς διατάξεις, σύμφωνα με το Ν.1650/1986 (ΦΕΚ 678 Β΄ της 25.10.90) ++Θ.Φ.++

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Σκοπός – Ορισμοί – Πεδίο Εφαρμογής Σκοπός

Άρθρο 1

Σκοπός

Με αυτήν την υπουργική απόφαση αποσκοπείται η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 3, 4 και 5 του Ν. 1650/1986, και συγχρόνως η εναρμόνιση με τις σχετικές διατάξεις α) την υπ' αριθ. 84/360/ΕΟΚ οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 28^{ης} Ιουνίου 1984 Σχετικά με την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προέρχεται από βιομηχανικές εγκαταστάσεις και ειδικότερα με τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 4, 6, 7, 11, 12, 13, και 15 αυτής και β) της υπ' αριθ. 85/337/ΕΟΚ οδηγίας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 27^{ης} Ιουνίου 1985 "για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον" και ειδικότερα με τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 5, 6 (παρ. 1), 8 και 11 (παρ. 2) αυτής, που έχουν δημοσιευθεί στην Ελληνική γλώσσα στη επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αντίστοιχα, ώστε στο πλαίσιο της ισόρροπης ανάπτυξης του Εθνικού χώρου να καθίσταται ευχερής και αποτελεσματική η προσπάθεια για την αποτροπή της ρύπανσης και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος με την αξιολόγηση των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων των έργων και δραστηριοτήτων.

Με αυτή την Υπουργική Απόφαση αποσκοπείται επίσης ο καθορισμός του περιεχομένου των ειδικών περιβαλλοντικών μελετών και τη διαδικασία κατάρτισης και έγκρισής τους, σύμφωνα με το άρθρο 21 (παρ. 1) του Ν.1650/1986.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης νοούνται ως :

1. Βιομηχανικές και συναφείς δραστηριότητες :

Κάθε κτιριακή ή άλλη μόνιμη εγκατάσταση που χρησιμεύει για σκοπούς βιομηχανικούς ή κοινής ωφέλειας και ενδέχεται να προκαλέσει ρύπανση στο περιβάλλον.

2. Έργα και μη βιομηχανικές δραστηριότητες :

- Η υλοποίηση κατασκευαστικών εργασιών ή άλλων εγκαταστάσεων.
- Άλλες επεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον ή στο τοπίο στις οποίες περιλαμβάνονται και οι επεμβάσεις που αφορούν εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση ή υποβάθμιση στο περιβάλλον

3. Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (Ε.Π.Μ.) καλείται κάθε επιστημονική εργασία και έρευνα της οποίας το περιεχόμενο καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 της παρούσας απόφασης και αποβλέπει :

α) Στην τεκμηρίωση και αξιολόγηση της σημασίας του προστατευτέου αντικειμένου και στην ένταξη του σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 19, του Ν. 1650/1986 και σε μία από τις κατηγορίες του άρθρου 18 του Νόμου αυτού, καθώς και

β) Στην διατύπωση προτάσεων μέτρων προστασίας ή και διαχείρισης του προστατευτέου αντικειμένου ή και της ευρύτερης περιοχής και στην τεκμηρίωση της σκοπιμότητας των μέτρων αυτών.

4. "Υφιστάμενες μελέτες" καλούνται οι μελέτες οι οποίες μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης, είχαν ανατεθεί και παραληφθεί, σύμφωνα με τις τότε ισχύουσες διατάξεις, από το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δημόσιες Επιχειρήσεις και λοιπούς Οργανισμούς Δημοσίου Συμφέροντος.

Άρθρο 3 Πεδίο Εφαρμογής

Η απόφαση αυτή αφορά α) τα Έργα και δραστηριότητες της Α' και Β' κατηγορίας του άρθρου 3, του Ν. 1650/1986 τόσο του ιδιωτικού όσο και του Δημοσίου τομέα, εκτός από εκείνες που εξυπηρετούν σκοπούς εθνικής άμυνας και β) την προστασία της φύσης και του τοπίου με τον καθορισμό περιοχών προστασίας σύμφωνα με ορισμένες προδιαγραφές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' Κατάταξη Έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες

Άρθρο 4 Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Στην πρώτη (Α) Κατηγορία κατατάσσονται τα εξής έργα και δραστηριότητες όπως αναγράφονται στον πίνακα και υποδιαιρούνται σε ομάδες I και II :

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΜΑΔΑ I

1. Διυλιστήρια αργού πετρελαίου (με εξαίρεση τις επιχειρήσεις που παράγουν μόνο λιπαντικά από αργό πετρέλαιο), καθώς και εγκαταστάσεις για την αεριοποίηση και υγροποίηση 500 τουλάχιστον τόνων άνθρακα και ασφαλτούχων σχιστόλιθων την ημέρα.
2. Θερμοηλεκτρικοί σταθμοί και άλλες εγκαταστάσεις καύσης με ελάχιστη θερμική ισχύ 300 MW καθώς και πυρηνικοί σταθμοί και άλλοι πυρηνικοί αντιδραστήρες (με εξαίρεση τα ερευνητικά κέντρα για την παραγωγή και κατεργασία σχάσιμου υλικού και πρώτων υλών, με ανώτατη διαρκή θερμική ισχύ που δεν υπερβαίνει το 1 KW).
3. Εγκαταστάσεις με αποκλειστικό σκοπό την μόνιμη αποθήκευση ή οριστική διάθεση ραδιενεργών καταλοίπων.
4. Ολοκληρωμένες μεταλλουργικές βιομηχανίες για την παραγωγή ακατέργαστου σιδήρου και χάλυβα.
5. Εγκαταστάσεις για την εξόρυξη αμιάντου, καθώς και για την κατεργασία και μεταποίηση του αμιάντου και των προϊόντων του. Στην περίπτωση των προϊόντων αμιαντοτσιμέντου, εγκαταστάσεις με ετήσια παραγωγή άνω των 20.000 τόνων έτοιμων προϊόντων στην περίπτωση των υλικών τριβής εγκαταστάσεις με ετήσια παραγωγή άνω των 50 τόνων έτοιμων προϊόντων. Για τις άλλες χρήσεις του αμιάντου, εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν πάνω από 200 τόνους το χρόνο.
6. Ολοκληρωμένες χημικές εγκαταστάσεις.
7. Κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, οδών ταχείας κυκλοφορίας σιδηροδρομικών γραμμών μεγάλων αποστάσεων καθώς και αερολιμένων των οποίων οι διάδρομοι απογείωσης και προσγείωσης έχουν μήκος 2100m και πλέον.
8. Λιμάνια θαλασσιού εμπορίου, καθώς και πλωτές οδοί και λιμάνια εσωτερικής ναυσιπλοΐας για πλοία με εκτόπισμα μεγαλύτερο των 1350 τόνων.
9. Εγκαταστάσεις διάθεσης αποβλήτων τοξικών και επικινδύνων με αποτέφρωση, χημική κατεργασία ή εναπόθεση στη γη.

ΟΜΑΔΑ Π

1. ΓΕΩΡΓΙΑ

α) Σχέδια αγροτικού αναδασμού.

β) Σχέδια χρησιμοποίησης χέρσων γαιών ή ημιφυσικών εκτάσεων προς εντατική γεωργική εκμετάλλευση.

γ) Σχέδια γεωργικής υδραυλικής.

δ) Δενδροφυτεύσεις για δημιουργία δασών που μπορούν να οδηγήσουν σε αρνητικές από οικολογική άποψη, μεταβολές και εκχερσώσεις με σκοπό μία άλλη μορφή εκμετάλλευσης του εδάφους.

ε) Επιχειρήσεις με εγκαταστάσεις για πουλερικά άνω των 5.000 κεφαλών.

στ) Επιχειρήσεις με εγκαταστάσεις για χοίρους άνω των 20 χοιρομητέρων με τα παράγωγά τους.

ζ) Εκτροφή σολομού, ιχθυοτροφεία, ιχθυογενετικοί σταθμοί.

η) Ανάκτηση εδαφών από τη θάλασσα.

2. ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ – ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΤΩΝ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

α) Εξόρυξη τύρφης.

β) Γεωτρήσεις βάθους εκτός από τις γεωτρήσεις για τη μελέτη της σταθερότητας των εδαφών και ιδίως:

- Γεωθερμικές γεωτρήσεις
- Γεωτρήσεις για την αποθήκη πυρηνικών καταλοίπων,
- Υδρογεωτρήσεις.

γ) Εξόρυξη ορυκτών εκτός από τα μέταλλα και τις ορυκτές πηγές ενέργειας, όπως μαρμάρου, άμμου, χαλικιού, σχιστόλιθου, αλατιού, φωσφορικών αλάτων, ποτάσας.

δ) Εξόρυξη λιθάνθρακα και λιγνίτη σε ορυχείο βάθους.

ε) Εξόρυξη λιθάνθρακα και λιγνίτη σε ορυχείο επιφάνειας.

στ) Άντληση πετρελαίου.

ζ) Άντληση φυσικού αερίου.

η) Εξόρυξη μεταλλευμάτων.

θ) Εξόρυξη ασφαλτούχων σχιστόλιθων.

ι) Εξόρυξη ορυκτών εκτός από τα μέταλλα και τις ορυκτές πηγές ενέργειας σε ορυχεία επιφάνειας

ια) Εγκαταστάσεις επιφάνειας της βιομηχανίας εξόρυξης λιθάνθρακα, πετρελαίου, φυσικού αερίου και μεταλλευμάτων, καθώς και ασφαλτούχων σχιστόλιθων.

ιβ) Παραγωγή οπτάνθρακα (ξηρά απόσταξη του άνθρακα).

ιγ) Εγκαταστάσεις για την παραγωγή τσιμέντου και ασβέστου.

ιδ) Βιομηχανία κεραμικών ειδών, και ιδίως πυρίμαχων πλίνθων, οξυμαχων σωλήνων, βαρέων πλίνθου δαπέδου και επενδύσεων, καθώς και κεράμων.

3. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

α) Βιομηχανικές εγκαταστάσεις για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ατμού και θερμού ύδατος.

α1. Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, πλην εκείνων που λειτουργούν με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που έχουν θερμική ισχύ μικρότερη από 300 MW και μεγαλύτερη από 1 MW.

α2. Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας αποτελούμενες από :

- Αιολικούς σταθμούς όταν ο αριθμός των ανεμογεννητριών ανά σταθμό υπερβαίνει τις 5 μονάδες ή η συνολική ισχύς κάθε σταθμού είναι μεγαλύτερη από 2 MW και μικρότερη από 50 MW,
- Από θερμικά ηλιακά συστήματα όταν η ισχύς τους είναι μεγαλύτερη από 2 MW και μικρότερη από 50 MW,
- Από φωτοβολταϊκά συστήματα όταν η ισχύς τους είναι μεγαλύτερη από 20 KW και μικρότερη από 50 MW,
- Από γεωθερμικούς σταθμούς και από σταθμούς χρήσης βιομάζας (περιπτώσεις άμεσης καύσης δασικών και αγροτικών απορριμμάτων, ενεργειακών φυτών και βιοαερίου, καθώς και αεριοποίησης βιομάζας και πυρόλυσης), όταν η ισχύς τους είναι μεγαλύτερη από 2 MW και μικρότερη από 50 MW.

α3. Εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας με χρήση στερεών ή/και υγρών αποβλήτων.

β) Βιομηχανικές εγκαταστάσεις για τη μεταφορά αερίου, ατμού και θερμού ύδατος και μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας με εναέρια καλώδια εφόσον η τάση του μεταφερόμενου ηλεκτρικού ρεύματος είναι ίση ή μεγαλύτερη των 150 KV. Προκειμένου για μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας τάσης μικρότερης των 150 KV, οι γραμμές μεταφοράς και οι αντίστοιχοι υποσταθμοί εντάσσονται στα έργα Β' κατηγορίας. Όσον αφορά τους Υποσταθμούς (Υ/Σ) υποβιβασμού τάσης από 150 KV σε 20 KV ή και μικρότερη και εφόσον βρίσκονται σε απόσταση έως και 1000 μέτρα από τον άξονα υφιστάμενης γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος τάσης ίσης ή μικρότερης των 150 KV, εντάσσονται στη Β' κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων, καθώς και η αντίστοιχη διασυνδετική γραμμή μεταφοράς τάσεως 150 KV, υπό την προϋπόθεση ότι η διασυνδετική γραμμή μεταφοράς δεν διέρχεται από προστατευόμενες ή υπό προστασία περιοχές. Σε περίπτωση χάραξης νέων γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος τάσης ίσης ή μεγαλύτερης των 150 KV, τότε οι Υ/Σ θα εξετάζονται στο πλαίσιο της ΜΠΕ των γραμμών μεταφοράς.

γ) Επίγεια αποθήκευση φυσικού αερίου.

δ) Αποθήκευση εύφλεκτων αερίων σε υπόγειες δεξαμενές.

ε) Επίγεια αποθήκευση ορυκτών καυσίμων.

στ) Βιομηχανική μπρικετοποίηση λιθάνθρακα και λιγνίτη.

ζ) Εγκαταστάσεις για την παραγωγή ή τον εμπλουτισμό πυρηνικών καυσίμων.

η) Εγκαταστάσεις επανεπεξεργασίας ακτινοβολημένων πυρηνικών καυσίμων.

θ) Εγκαταστάσεις υποδοχής και επεξεργασίας ραδιενεργών καταλοίπων(εφόσον δεν συμπεριλαμβάνονται στο παράρτημα Ι).

ι) Εγκαταστάσεις για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας

4. ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ

α) Εργοστάσια σιδήρου και χάλυβα στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα χυτήρια. Εγκαταστάσεις σφυρηλάτησης συρματοποίησης και έλασης (εκτός από τις εγκαταστάσεις που περιέχονται στο παράρτημα Ι).

β) Εγκαταστάσεις παραγωγής καθώς και τήξης, καθαρισμού, εφελκυσμού και έλασης των μη σιδηρούχων μετάλλων, εξαιρουμένων των πολυτίμων μετάλλων.

- γ) Κοίλανση και κατάτμηση μεγάλων τεμαχίων.
- δ) Κατεργασία επιφανειών και επικάλυψη μετάλλων.
- ε) Λεβητοποιία, κατασκευή δεξαμενών και άλλες λαμαρινοκατασκευές.
- στ) Κατασκευή και συναρμολόγηση αυτοκινήτων και κινητήρων αυτοκινήτων.
- ζ) Ναυπηγεία.
- η) Εγκαταστάσεις κατασκευής και επισκευής αεροσκαφών.
- θ) Κατασκευή σιδηροδρομικού υλικού.
- ι) Βαθεία κοίλανση με χρήση εκρηκτικών.
- ια) Εγκαταστάσεις φρύξης και περίτηξης μεταλλευμάτων.

5. ΥΑΛΟΥΡΓΙΑ

6. ΧΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

- α) Επεξεργασία ενδιάμεσων προϊόντων και παρασκευή χημικών προϊόντων (εκτός από αυτά που περιέχονται στο παράρτημα Ι).
- β) Παρασκευή φυτοφαρμάκων και φαρμακευτικών προϊόντων, χρωμάτων και βερνικιών, ελαστομερών και υπεροξειδίων.
- γ) Εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαίου, πετροχημικών και χημικών προϊόντων.

7. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

- α) Βιομηχανία φυτικών και ζωικών λιπαρών ουσιών.
- β) Κονσερβοποιία ζωικών και φυτικών προϊόντων.
- γ) Παρασκευή γαλακτοκομικών προϊόντων.
- δ) Ζυθοποιία και παραγωγή βύνης.
- ε) Ζαχαροπλαστική και παρασκευή σιροπιών.
- στ) Σφαγεία.
- ζ) Βιομηχανίες παραγωγής αμύλου.
- η) Εργοστάσια παραγωγής ιχθυάλευρου και ιχθυελαίου.
- θ) Ζαχαρουργεία.

8. ΚΛΩΣΤΟΨΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ, ΞΥΛΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΤΙΟΥ

- α) Εγκαταστάσεις για το πλύσιμο, την απολίπανση και τη λεύκανση του μαλλιού.
- β) Κατασκευή ινοσανίδων, μοριωσανίδων και κοντραπλακέ.
- γ) Κατασκευή ξυλοπολλτού, χαρτιού και χαρτονιού και εμποτισμός ξυλείας με χημικά μέσα συντήρησης.
- δ) Νηματοβαφεία.

ε) Εργοστάσια παραγωγής και κατεργασίας κυτταρίνης.

στ) Βυρσοδεψία και λευκαντήρια δέρματος.

9. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΛΑΣΤΙΚΟΥ

Παραγωγή και κατεργασία προϊόντων που προέρχονται από ελαστομερή.

10. ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

α) Εργασίες διαρρύθμισης βιομηχανικών ζωνών.

β) Εργασίες πολεοδομίας.

γ) Τελεφερίκ και συναφείς κατασκευές.

δ) Κατασκευή δρόμων λιμανιών (στα οποία συμπεριλαμβάνονται αλιευτικά λιμάνια) και αεροδρομίων.

ε) Έργα διευθέτησης και ρύθμιση της ροής υδάτων.

στ) Φράγματα και λουιές εγκαταστάσεις προς συγκράτηση ή μονιμότερη αποθήκευση των υδάτων.

ζ) Τροχιόδρομοι εναέρια ή υπόγεια μετρό, εναέριοι σιδηρόδρομοι ή ανάλογες γραμμές ειδικού τύπου που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ή κυρίως για τη μεταφορά επιβατών.

η) Εγκαταστάσεις πετρελαιοαγωγών και αγωγών αερίου.

θ) Εγκαταστάσεις υδραγωγείων μεγάλων αποστάσεων.

ι) Μαρίνες σκαφών αναψυχής.

11. ΑΛΛΑ ΣΧΕΔΙΑ

- α) Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα σε περιοχές εκτός σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων οικισμών ανεξαρτήτως δυναμικότητας.
- Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα δυναμικότητας μεγαλύτερης ή ίσης των 1000 κλινών εντός σχεδίου πόλεων ή οικισμών άνω των 20.000 κατοίκων και 500 κλινών αντίστοιχα εντός ορίων σχεδίων πόλεων ή οικισμών κάτω των 20.000 κατοίκων.
- Νέα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα ή επεκτάσεις αυτών σε οικισμούς που έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί καθώς και σε τμήματα πόλεων που έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά κέντρα.
- Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής.
- Χώροι οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων.

β) Μόνιμες πίστες αγώνων και δοκιμών για αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες.

γ) Εγκαταστάσεις για τη διάθεση των βιομηχανικών αποβλήτων και των οικιακών απορριμμάτων.

δ) Σταθμοί καθαρισμού.

ε) Χώροι απόθεσης ύλους.

στ) Αποθήκευση παλαιοσιδήρων.

ζ) Εγκαταστάσεις δοκιμής κινητήρων, στροβίλων ή αεριοωθητών.

η) Παραγωγή τεχνητών ανόργανων ινών.

θ) Παράγον, συσκευασία, φόρτωση πυρίτιδας και εκρηκτικών υλών, γόμωση φυσηγίων και καφυλλίων.

ι) Διαλυτήρια πλοίων.

ια) Εγκαταστάσεις επεξεργασίας στερεών και υγρών αποβλήτων με καύση.

12. Τροποποίηση των σχεδίων της ομάδας I καθώς και των σχεδίων της ομάδας I που εξυπηρετούν αποκλειστικά ή κυρίως την ανάπτυξη και δοκιμή νέων μεθόδων ή προϊόντων και που δεν χρησιμοποιούνται περισσότερο από ένα χρόνο.
13. Σε όσες από τις δραστηριότητες των υπεδαφίων α1, α2 και α3 του εδαφίου 3 α της ομάδας II του Πίνακα του παρόντος άρθρου έχουν τεθεί κατώτατα όρια (αριθμός σταθμών ή ισχύς κατά περίπτωση) για την υπαγωγή τους στην Ομάδα ΑΙΙ , νοείται ότι οι δραστηριότητες μικρότερου μεγέθους, από τα τεθέντα κατώτατα όρια κατατάσσονται στην Β' κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων.
14. Οι πειραματικοί ή ερευνητικοί σταθμοί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς φορείς και για όσο χρονικό διάστημα διεξάγεται η έρευνα ή το πείραμα, δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της Κ. Υ.Α. 69269/5387/90.

Το ίδιο ισχύει, για τους σταθμούς που εγκαθίστανται από το ΚΑΠΕ, για λόγους πιστοποίησης ή μετρήσεων και για όσο χρονικό διάστημα διεξάγονται οι μετρήσεις ή η πιστοποίηση.

Όταν ολοκληρωθεί η προαναφερόμενη λειτουργία τους και αποκτήσουν μόνιμο χαρακτήρα απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που ορίζει η απόφαση 69269/5387/90.

Άρθρο 5 Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Στην κατηγορία κατατάσσονται όσα έργα και δραστηριότητες δεν αναφέρονται στον πίνακα του άρθρου 4 εφόσον για την εγκατάσταση και λειτουργία τους απαιτείται, κατά την ισχύουσα νομοθεσία, σχετική άδεια

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' Περιεχόμενο μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.)

Άρθρο 6 Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

1. Το περιεχόμενο της Μ.Π.Ε. για έργα και δραστηριότητες της ομάδας I του άρθρου 4 καθορίζεται στον πίνακα I του άρθρου 16.
2. Το περιεχόμενο της Μ.Π.Ε. για έργα και δραστηριότητες της Ομάδας II καθορίζεται στον πίνακα 2 του ίδιου ως άνω άρθρου.
3. Αν από τις ισχύουσες διατάξεις προβλέπονται σε Μ.Π.Ε. για ορισμένα έργα ή δραστηριότητες ειδικότερα στοιχεία, τα στοιχεία αποτελούν συμπλήρωμα του περιεχομένου της Μ.Π.Ε. του παρόντος κεφαλαίου.

Άρθρο 7 Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Ως Μ.Π.Ε. για έργα και δραστηριότητες της Β' κατηγορίας, θεωρείται το ερωτηματολόγιο του πίνακα 3 του άρθρου 16 με τις απαντήσεις επί των ερωτημάτων.
Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται, αν ζητηθεί, να αιτιολογήσει τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου ή να προσκομίσει πρόσθετα στοιχεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Διαδικασία προέγκρισης χωροθέτησης και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων

Άρθρο 8

Προέγκριση χωροθέτησης

1. Η προέγκριση χωροθέτησης αφορά στην πραγματοποίηση νέων έργων ή δραστηριοτήτων. Αφορά επίσης στον εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων, εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον.
2. Για την προέγκριση χωροθέτησης, ακολουθείται η εξής διαδικασία :

Ο ενδιαφερόμενος ιδιώτης ή ο αρμόδιος φορέας υποβάλλει στην αρμόδια, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις κεντρική ή περιφερειακή υπηρεσία Χωροταξίας του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. σχετική αίτηση που συνοδεύεται, από τα παρακάτω δικαιολογητικά σε τρία (3) τουλάχιστον αντίτυπα.

α) Τοπογραφικό διάγραμμα (απόσπασμα χάρτου Γ.Υ.Σ.) της ευρύτερης περιοχής, κλίμακας από 1:50.000 έως 1:20.000 με ιδιαίτερη επισήμανση της θέσης του γηπέδου.

β) Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου, κλίμακα 1:1000 έως 1:200.

γ) Σειρά φωτογραφιών με ιδιαίτερη επισήμανση του γηπέδου της εγκατάστασης.

δ) Ερωτηματολόγιο σύμφωνα με τον Πίνακα 3 του άρθρου 16 της παρούσας απόφασης.

2.2. Η υπηρεσία της προηγούμενης παραγράφου μετά από εξέταση της αίτησης του ενδιαφερομένου και των δικαιολογητικών που τη συνοδεύουν διαβιβάζει εντός 20 ημερών στην κεντρική ή περιφερειακή υπηρεσία άλλου αρμοδίου κατά περίπτωση Υπουργείου φάκελο με αντίγραφο των δικαιολογητικών, για να εκφράσει την άποψή της εντός 20 ημερών. Για τις περιοχές Αθήνας ή Θεσσαλονίκης η αίτηση και τα δικαιολογητικά αποστέλλονται και στους Οργανισμούς Αθήνας ή Θεσσαλονίκης αντίστοιχα.

2.3. Για έργα ή δραστηριότητες της ομάδας II της Α΄ κατηγορίας τα ως άνω δικαιολογητικά αποστέλλονται και στην αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., η οποία οφείλει εντός 20 επίσης ημερών να εκφράσει τις απόψεις της. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή καθώς και η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, τεκμαίρεται ότι υπάρχει σύμφωνη γνώμη για την προέγκριση χωροθέτησης. Εφόσον κατά την εξέταση από την ως άνω Υπηρεσία του ερωτηματολογίου προκύψει ότι το συγκεκριμένο έργο ή δραστηριότητα δεν προκαλεί σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον τότε το ερωτηματολόγιο αυτό με τις απαντήσεις αποτελεί την Μ.Π.Ε. για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων.

Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να αιτιολογεί τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο εφόσον ζητηθεί από τις πάνω υπηρεσίες προσκομίζοντας και πρόσθετα στοιχεία.

2.4. Η προέγκριση χωροθέτησης γίνεται με απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ Ή ΤΟΥ Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας κατά περίπτωση, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας ΥΠΕΧΩΔΕ, μέσα σε προθεσμία 60 ημερών από την υποβολή της αίτησης του ενδιαφερομένου. Για τις περιοχές Αθήνας ή Θεσσαλονίκης απαιτείται γνώμη του Οργανισμού Αθήνας ή Θεσσαλονίκης αντίστοιχα.

3. Η προέγκριση χωροθέτησης δεν απαιτείται για την ανανέωση της άδειας λειτουργία υφιστάμενων βιομηχανιών και συναφών δραστηριοτήτων. Για τις γεωτρήσεις προς αποθήκευσης πυρηνικών καταλοίπων απαιτείται προέγκριση χωροθέτησης.

Άρθρο 9

Διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων Α΄ Κατηγορίας έργων και δραστηριοτήτων

1. Η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων αφορά στην πραγματοποίηση νέων έργων και δραστηριοτήτων της Α΄ κατηγορίας. Αφορά επίσης στον εκσυγχρονισμό ή επέκταση

υφισταμένων, εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις του στο περιβάλλον.

2. Για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων έργων και δραστηριοτήτων της ομάδας I του άρθρου 4 ο ενδιαφερόμενος ή ο αρμόδιος φορέας υποβάλλουν στην αρμόδια Δ/νση Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.ΧΩ.ΔΕ. σχετική αίτηση που συνοδεύεται :

α) Από την κατά το άρθρο 6 Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Μ.Π.Ε. σε τέσσερα αντίτυπα εκ των οποίων το ένα αναπαράξιμο (διαφάνειες κλπ.). Αντίγραφο της παραπάνω μελέτης αποστέλλεται στα αρμόδια κατά περίπτωση Υπουργεία. Για τις περιοχές Αθήνας ή Θεσσαλονίκης η παραπάνω μελέτη αποστέλλεται και στους οργανισμούς Αθήνας ή Θεσσαλονίκης αντίστοιχα και

β) Από την προέγκριση χωροθέτησης

3. Για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων έργων και δραστηριοτήτων της Ομάδας II της Α' Κατηγορίας ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση η οποία συνοδεύεται από :

α) Προέγκριση χωροθέτησης

β) Το ερωτηματολόγιο ή Μ.Π.Ε. , εφόσον ήθελε κριθεί κατά το στάδιο της προέγκρισης χωροθέτησης, ότι πρέπει να συνταχθεί τέτοια μελέτη.

4. Οι περιβαλλοντικοί όροι για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παρόν άρθρο εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού. Για τις περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης οι περιβαλλοντικοί όροι εγκρίνονται ύστερα από γνώμη του Οργανισμού Αθήνας ή Θεσσαλονίκης. Η απόφαση αναφέρεται τουλάχιστον στα παρακάτω θέματα :

α) Στο είδος και στο μέγεθος της δραστηριότητας.

β) Στις ειδικές οριακές τιμές εκπομπής ρυπαντικών φορτίων και συγκεντρώσεων σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

δ) Στα τεχνικά έργα και μέτρα αντιρρύπανσης ή γενικότερα αντιμετώπισης της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, που επιβάλλεται να κατασκευασθούν λαμβανομένης υπόψη της καλύτερης διαθέσιμης τεχνολογίας, με τον όρο ότι η εφαρμογή τέτοιων μέτρων δεν συνεπάγεται υπερβολικό κόστος.

ε) Στο περιβάλλον της περιοχής και ιδιαίτερα στα ευαίσθητα στοιχεία του ενδεχομένως στις ειδικά προστατευόμενες ζώνες και στον καθορισμό αναγκαίων για την διατήρησή τους μέτρων και έργων.

στ) Στον καθορισμό του χρονικού διαστήματος για το οποίο ισχύει η χορηγούμενη έγκριση περιβαλλοντικών όρων καθώς και των προϋποθέσεων για την αναθεώρησή τους.

5. Εάν από τη λειτουργία της εγκατάστασης προκύπτει ότι δεν προστατεύεται επαρκώς το περιβάλλον, με όμοια απόφαση επιβάλλονται πρόσθετοι όροι.
6. Σε περίπτωση ανανέωσης ή τροποποίησης της άδειας λειτουργίας των έργων ή βιομηχανικών και συναφών δραστηριοτήτων του παρόντος άρθρου η αρμόδια υπηρεσία του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργείου, πριν την χορήγησή της, ενημερώνει την αρμόδια υπηρεσία του Υ.Π.Ε.ΧΩ.ΔΕ. για ενδεχόμενη επανεξέταση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων.

Άρθρο 10

Έγκριση περιβαλλοντικών όρων έργων ή δραστηριοτήτων Β' Κατηγορίας

1. Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων αφορά την πραγματοποίηση νέων, επέκταση ή εκσυγχρονισμό έργων ή δραστηριοτήτων της Β' Κατηγορίας.

2. Για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων των παραπάνω δραστηριοτήτων, ο ενδιαφερόμενος ή ο αρμόδιος φορέας υποβάλλουν στην αρμόδια Νομαρχιακή Υπηρεσία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. σχετική αίτηση που συνοδεύεται από το ερωτηματολόγιο του Πίνακα 3 του άρθρου 16. Αντίγραφο του πιο πάνω ερωτηματολογίου διαβιβάζεται στην Νομαρχιακή Υπηρεσία του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργείου καθώς και στον Οργανισμό Αθήνας ή Θεσσαλονίκης όταν πρόκειται για τις περιοχές αυτές. Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται εφόσον ζητηθεί να αιτιολογεί τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου.
3. Οι περιβαλλοντικοί όροι για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παρόν άρθρο εγκρίνονται με απόφαση του οικείου Νομάρχη. Για τις περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης, οι περιβαλλοντικοί όροι εγκρίνονται ύστερα από γνώμη του Οργανισμού Αθήνας ή Θεσ/κης. Η απόφαση αυτή αναφέρεται τουλάχιστον στα παρακάτω θέματα :
 - α) Στο είδος και στο μέγεθος της δραστηριότητας
 - β) Στις ειδικές οριακές τιμές εκπομπής ρυπαντικών φορτίων και συγκεντρώσεων σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
 - γ) Στις ειδικές οριακές τιμές στάθμης θορύβου και δονήσεων σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
 - δ) Στα σχετικά έργα και μέτρα αντιρρύπανσης ή γενικότερα αντιμετώπισης της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, που επιβάλλεται να κατασκευασθούν λαμβανομένης υπόψη της καλύτερης διαθέσιμης τεχνολογίας με τον όρο ότι η εφαρμογή τέτοιων μέτρων δεν συνεπάγεται υπερβολικό κόστος.
 - ε) Στον καθορισμό του χρονικού διαστήματος για το οποίο ισχύει η χορηγούμενη έγκριση περιβαλλοντικών όρων.
4. Εάν από την λειτουργία της τουριστικής εγκατάστασης της κατηγορίας αυτής προκύπτει, ότι δεν προστατεύεται επαρκώς το περιβάλλον, με όμοια απόφαση επιβάλλονται πρόσθετοι όροι.
5. Σε περίπτωση ανανέωσης ή τροποποίησης της άδειας λειτουργίας των έργων ή βιομηχανικών και συναφών δραστηριοτήτων του παρόντος άρθρου ή αρμόδια υπηρεσία του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργείου, πριν την χορήγησή της, ενημερώνει την αρμόδια υπηρεσία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. για ενδεχόμενη επανεξέταση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Καθορισμός περιεχομένου ειδικών περιβαλλοντικών μελετών (ΕΠΜ) και διαδικασία κατάρτισης και έγκρισής τους

Άρθρο 11

Καθορισμός περιεχομένου Ε.Π.Μ.

1. Περιεχόμενο των Ε.Π.Μ. συνιστούν οι προδιαγραφές που περιγράφονται στον πίνακα 4 του άρθρου 16 της απόφασης αυτής.
2. Κάθε Ε.Π.Μ. περιλαμβάνει κατά περίπτωση ανάλογα με το προστατευτέο αντικείμενο εκείνες τις προδιαγραφές που κυρίως απαιτούνται για την τεκμηρίωση της σημασίας του προστατευτέου αντικειμένου.
3. Η επιλογή προδιαγραφών για κάθε Ε.Π.Μ. πραγματοποιείται από τον φορέα ανάθεσης ή και κατάρτισής της, που προσδιορίζεται από το άρθρο 12 της παρούσας απόφασης. Για την επιλογή αυτή απαιτείται η γνώμη των αρμοδίων Δ/νσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υπουργείου Γεωργίας, η οποία πρέπει να παρέχεται εντός προθεσμίας 20 ημερών από τότε που θα περιέλθει σ' αυτούς το σχετικό ερώτημα. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, η επιλογή των προδιαγραφών πραγματοποιείται και χωρίς τη γνώμη των υπηρεσιών αυτών. Ο φορέας ανάθεσης ή κατάρτισης της Ε.Π.Μ. που προβλέπει στο άρθρο

12 (παρ. 1) της παρούσας απόφασης υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση προς τα συναρμόδια Υπουργεία του υπό μελέτη προστατευτέου αντικειμένου.

Άρθρο 12 **Φορείς ανάθεσης ή και κατάρτισης Ε.Π.Μ.**

1. Αρμόδιοι φορείς που αναθέτουν ή καταρτίζουν οι ίδιοι Ε.Π.Μ. είναι οι ακόλουθοι :

Το Δημόσιο , τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι Δημόσιες Επιχειρήσεις και οι λοιποί οργανισμοί Δημοσίου Συμφέροντος.

2. Ε.Π.Μ. καταρτίζουν και αναθέτουν επίσης φυσικά πρόσωπα, ή ενώσεις προσώπων και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που έχουν ως έδρα την Ελλάδα ή άλλη χώρα.

Άρθρο 13 **Τρόπος και διαδικασία ανάθεσης της Ε.Π.Μ.**

1. Για την ανάθεση Ε.Π.Μ. ο εργοδότης προβαίνει σε δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες της πρωτεύουσας και σε μία ημερήσια εφημερίδα της έδρας του Νομού ή των Νομών που αναφέρεται η Ε.Π.Μ. καθώς και στο Ενημερωτικό Δελτίο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

2. Την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος πρέπει να αναγράφονται απαραίτητα τα ακόλουθα στοιχεία :

α) Ονομασία του εργοδότη.

β) Τίτλος και αντικείμενο της μελέτης.

γ) Οι απαιτούμενες ειδικότητες επιστημόνων.

δ) Τρόπος ανάθεσης της μελέτης και οι όροι επιλογής αναδόχου.

ε) Η προβλεπόμενη αμοιβή της μελέτης.

στ) Προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 20 ημερών και αρμόδια Υπηρεσία για την κατάθεση των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

ζ) Απαιτούμενα συνοδευτικά της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

3. Ανάδοχος μπορεί να είναι φυσικό πρόσωπο ή ενώσεις προσώπων ή Ν.Π.Ι.Δ. που εδρεύει στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα.

4. Η ανάθεση Ε.Π.Μ. γίνεται με σύμβαση που συνομολογείται με απευθείας επιλογή, βάσει αιτιολογημένης απόφασης του εργοδότη μετά από αξιολόγηση των προσόντων του αναδόχου και εφόσον κριθεί ότι ανταποκρίνεται στους όρους που εμπεριέχονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Συνεκτιμώνται επίσης τα οικονομικά δεδομένα της προσφοράς.

5. Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης συνάπτεται σύμβαση που υπογράφονται από τον εργοδότη ή τον νόμιμα εξουσιοδοτούμενο εκπρόσωπό του και τον ανάδοχο.

6. Η υπογραφή της σύμβασης ανάθεσης της μελέτης πραγματοποιείται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος στο Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ.

Η υπογραφή της σύμβασης μπορεί να πραγματοποιηθεί και μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής εφόσον συμφωνεί ο ανάδοχος, διαφορετικά η ανάθεση της μελέτης επαναπροκηρύσσεται.

7. Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει ένσταση κατά οποιαδήποτε πράξης του εργοδότη από τη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μέχρι και την έκδοση της εγκριτικής απόφασης του για την ανάθεση της μελέτης.

Η προθεσμία άσκησης της ένστασης είναι δέκα (10) ημέρες από την ανακοίνωση της σχετικής πράξης του εργοδότη. Η ένσταση ασκείται στον εργοδότη επί της οποίας τελικά και αποφαινεται.

8. Συστατικά στοιχεία της σύμβασης θεωρούνται :

α) Συμφωνητικό συναποδοχής των όρων εκπόνησης της μελέτης.

β) Ειδική συγγραφή υποχρεώσεων όπου λεπτομερώς αναφέρονται τουλάχιστον : ο σκοπός της Ε.Π.Μ., η διάρθρωση και το περιεχόμενο της μελέτης, ο τρόπος παρουσίασης της μελέτης, ο τρόπος καταβολής της αμοιβής της μελέτης, εγγυήσεις, προθεσμίες εκπόνησης και υποβολής της μελέτης, ο επιβλέπων τις εργασίες κατάρτισης της μελέτης και ο τρόπος άσκησης της επιβλεψής, υποχρεώσεις αναδόχου- όροι έκτασης του , ποινικές ρήτρες, υπηρημερίες, υποχρεώσεις εργοδότη- όροι λύσης της σύμβασης, τρόπος άσκησης ενστάσεων, αιτήσεων θεραπείας και επίλυσης λύσης της σύμβασης, τρόπος άσκησης ενστάσεων, αιτήσεων θεραπείας και επίλυσης των διαφορών καθώς και η προθεσμία παραλαβής και έγκριση της μελέτης.

Άρθρο 14

Παραλαβή και έγκριση της μελέτης

Η Παραλαβή της μελέτης πραγματοποιείται με την έκδοση από τον εργοδότη βεβαίωσης ότι ο ανάδοχος συμμορφώθηκε με τις συμβατικές του υποχρεώσεις και ακολουθεί η έγκριση της μελέτης.

Άρθρο 15

Έγκριση της Ε.Π.Μ. από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

Η μελέτη αποστέλλεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Χωροταξίας, Περιβάλλοντος και Δημοσίων Έργων και εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 16

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας απόφασης οι πίνακες 1, 2 και 3 και 4.

Άρθρο 17

1. Έργα ή δραστηριότητες που κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης υφίστανται ή βρίσκονται στο στάδιο της κατασκευής ή έχουν λάβει, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, σχετική έγκριση ή άδεια εγκατάστασης, προσαρμόζονται στις σχετικές διατάξεις ως προς την διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του όρου του άρθρου 9 της παρούσας απόφασης μετά από τέσσερα (4) χρόνια από την έναρξη ισχύος της. Αν η άδεια λειτουργίας λήγει πριν από την τετραετία η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ανανέωση ή τροποποίηση της άδειας λειτουργίας.

Εάν πριν από την πάροδο της τετραετίας, κατά την κατασκευή ή την λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας προκύπτει ότι δεν προστατεύεται επαρκώς το περιβάλλον, επιβάλλονται περιβαλλοντικοί όροι σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της παρούσας απόφασης.

2. Σε περίπτωση ανανέωσης ή τροποποίησης της άδειας λειτουργίας υφισταμένων έργων ή δραστηριοτήτων της Α' και Β' κατηγορίας της παρούσας απόφασης, η αρμόδια Κεντρική ή Νομαρχιακή υπηρεσία του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργείου πριν την χορήγησή της, ενημερώνει την αντίστοιχη υπηρεσία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. για ενδεχόμενη επανεξέταση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων.

3. Κατά την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για τα έργα ή δραστηριότητες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο επιδιώκεται η σταδιακή προσαρμογή τους στην καλύτερη διαθέσιμη τεχνολογία λαμβάνοντας κυρίως υπόψη :

- _ Την κατάσταση του περιβάλλοντος,
- _ Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των εγκαταστάσεων,
- _ Το ποσοστό χρησιμοποίησης και την υπόλοιπη διάρκεια ζωής αυτών,
- _ Τη φύση και το μέγεθος των ρυπαντικών εκπομπών της εγκατάστασης,
- _ Τη σκοπιμότητα του να μην προκύπτει υπερβολικό κόστος για την εν λόγω εγκατάσταση λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης

Άρθρο 18

Με την επιφύλαξη των ισχυουσών διατάξεων για το εμπορικό απόρρητο, το Υπουργείο Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., αποστέλλει πληροφορίες στα κράτη μέλη της ΕΟΚ και στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τις εμπειρίες και τις γνώσεις που έχουν αποκτηθεί σχετικά με την πρόληψη και μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της παρούσας απόφασης και ειδικότερα των διατάξεων των κεφαλαίων Β, Γ και Δ αυτής καθώς και τις μεθόδους, τον τεχνικό εξοπλισμό και τις οριακές τιμές των εκπομπών και της ποιότητας των αποδεκτών.

Άρθρο 19

Είναι δυνατόν να εγκρίνονται ως ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες σύμφωνα με το άρθρο 15 αυτής της απόφασης :

α) Υφιστάμενες μελέτες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 (παρ. 4) της παρούσας απόφασης.

β) Μελέτες που έχουν καταρτισθεί από τους φορείς του άρθρου 12 (παρ. 2), εφόσον μέσα σε έξι (6) μήνες από την δημοσίευση της παρούσας απόφασης έχουν κατατεθεί στην αρμόδια Δ/νση του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.

Άρθρο 20

Κάθε διάταξη που έρχεται σε αντίθεση με τα οριζόμενα στην παρούσα απόφαση ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτή καταργείται.

Άρθρο 21

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευση της στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΥΠΟΥ Α' ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ Ή ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Επωνυμία και είδος έργου ή δραστηριότητας, μέγεθος διεύθυνσης, αρμόδιος για θέματα σχετικά με το περιεχόμενο της μελέτης, φορέας υλοποίησης.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Περιγραφή του έργου, των πιθανών σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της μονιμότητας τους, των προτεινόμενων μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων. Σύνοψη περιγραφή των τυχόν υφιστάμενων εναλλακτικών λύσεων.

3. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ – ΕΚΤΑΣΗ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΑΓΩΓΗ

Περιγραφή της γεωγραφικής θέσης, με πληροφορίες για την περιοχή στην οποία θα γίνει το έργο ή η δραστηριότητα, το τοπωνύμιο της θέσης και τη διοικητική υπαγωγή της. Θα δίνεται η έκταση σε στρέμματα ή σε τ.μ. και θα σημειώνεται η θέση της περιοχής στους χάρτες.

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Για την εγκεκριμένη πρόταση χωροθέτησης θα περιγράφονται αναλυτικά τα στοιχεία όλων των παραγράφων, τα οποία ακολουθούν παρακάτω :

4.1. Καταγραφή περιβάλλοντος - χάρτες

4.1.1. Γενικοί χάρτες (ευρείας περιοχής)

Σε τοπογραφικούς χάρτες (ή και σε αεροφωτογραφίες) κλίμακας 1:50.000 – 1:20.000 πρέπει να φαίνεται η μορφολογία της περιοχής στην οποία πρόκειται να γίνει το υπό μελέτη έργο ή δραστηριότητα, οι χρήσεις της και η θέση του έργου ή της δραστηριότητας.

Στους χάρτες αυτούς πρέπει να φαίνονται η μορφολογία της περιοχής (βουνά, λόφοι, ποταμοί, λίμνες) η χρήση της γης (δάση, καλλιέργειες, οικισμοί), μεγάλα τεχνικά έργα (λιμάνια, αεροδρόμια, σιδηροδρομικές γραμμές, αυτοκινητόδρομοι), βιομηχανικές ζώνες, αρχαιολογικές περιοχές, βοσκότοποι, έλη, προστατευόμενες περιοχές, ευαίσθητα οικοσυστήματα κλπ.

4.1.2. Χάρτες της περιοχής άμεσης επιρροής

Σε τοπογραφικούς χάρτες κλίμακας 1:2000 – 1:5000 θα σημειώνεται η ακριβής θέση στην οποία θα γίνει το υπό μελέτη έργο ή δραστηριότητα (κύρια ή βοηθητικά κτίρια, υποδομές, οικοπέδα εργοστάσια κλπ.) και η περιοχή που περιβάλλει το έργο ή την δραστηριότητα, προς όλες τις κατευθύνσεις και σε απόσταση από το έργο ή την δραστηριότητα, περίπου μέχρι 1000μ. Στους χάρτες αυτούς θα γίνεται λεπτομερής απεικόνιση της περιοχής που περιβάλλει το έργο ή την δραστηριότητα ώστε να φαίνονται σ' αυτούς λεπτομερώς ο χαρακτήρας και οι υφιστάμενες χρήσεις της περιοχής του έργου ή της δραστηριότητας.

Ενδεικτικά αναφέρεται εδώ ότι στους παραπάνω χάρτες πρέπει να φαίνονται :

Οικισμοί (μόνιμης ή εποχιακής κατοικίας), αρχαιολογικοί χώροι και γνωστά αρχαιολογικά μνημεία, οδικό δίκτυο περιοχής (εθνικό και τοπικό), δρόμοι εξυπηρέτησης (έκταση και είδος), πηγές και τρεχούμενα νερά, λίμνες, συστήματα ύδρευσης και αποχέτευσης, σιδηροδρομικό δίκτυο (πιθανή ή επιδιωκόμενη σύνδεση με το έργο ή την δραστηριότητα), δασικές εκτάσεις, πάρκα, μεμονωμένες κατοικίες, τουριστικές εγκαταστάσεις, αρδευτικά έργα.

Επίσης στους παραπάνω χάρτες πρέπει να σημειώνονται εκτάσεις οι οποίες έχουν τυχόν προγραμματιστεί για μελλοντική αστική ή βιομηχανική ή τουριστική ή γεωγραφική ανάπτυξη.

4.2. Περιγραφή περιβάλλοντος - Έκθεση

Στην έκθεση αυτή θα περιγράφονται συνοπτικά στοιχεία τα οποία μπορούν να απεικονιστούν στους χάρτες της παραγράφου 4.1. όπως αναφέρονται και εξηγούνται στη συνέχεια.

4.2.1. Φυσικό περιβάλλον

4.2.1.1. Οικοσυστήματα

Περιγραφή του ευρύτερου οικοσυστήματος ή οικοσυστημάτων της περιοχής που περιβάλλουν το έργο ή την δραστηριότητα και αποτελούν ενιαία μεταξύ τους ενότητα.

Το εύρος της καλυπτόμενης περιοχής είναι ανάλογο με το μέγεθος του έργου ή της δραστηριότητας, τη σημασία του και τις αναμενόμενες επιπτώσεις στο περιβάλλον. Εδώ πρέπει να αναφέρεται η

ενδεχόμενη ύπαρξη δασικών εκτάσεων, ποταμών, λιμνών, υγροβιότοπων, και άλλων αξιόλογων σχηματισμών. Επίσης ζητούνται οι νομοθετημένες θεσμικές ρυθμίσεις για την περιοχή και το καθεστώς προστασίας.

4.2.1.2. Έδαφος

Συνοπτική αναφορά στη μορφολογία και τη σύσταση του εδάφους, τους γεωλογικούς σχηματισμούς ή την κατάσταση και τις ιδιότητες τους όπως π.χ. η διαπερατότητα, ενδεχόμενα φαινόμενα μετατόπισης εδαφών.

4.2.1.3. Μετεωρολογικά και υδρογραφικά – υδρολογικά στοιχεία

Σε υδρογραφικά υπομνήματα ή στους γενικούς χάρτες της παρ. 4.1.1. πρέπει να σημειώνονται τα μετεωρολογικά στοιχεία της περιοχής της εγκατάστασης εφ' όσον είναι διαθέσιμα.

Ειδικότερα πρέπει να σημειώνεται :

- Η κατεύθυνση και η ένταση των ανέμων οι οποίοι πνέουν συνήθως στην περιοχή καθώς και το ποσοστό νηνεμίας.
- Οι συνθήκες υγρασίας και θερμοκρασίας που επικρατούν συνήθως κατά τις διάφορες εποχές του έτους, το μέσο ετήσιο ύψος βροχής και οι θέσεις συγκέντρωσης και φυσικής απορροής των βρόχινων νερών.
- Η συχνότητα εμφάνισης και η ένταση άλλων καιρικών φαινομένων όπως ομίχλη, ισχυροί άνεμοι, χιονοπτώσεις, τυχόν θερμοκρασιακές αναστροφές ιδίως σε περίπτωση εκπομπής σημαντικών ρύπων.

Περιγραφή του υδάτινου δυναμικού της περιοχής με έμφαση στα στοιχεία που έχουν σχέση με το έργο ή την δραστηριότητα. Ειδικά απαιτείται η αναφορά στην υπόγεια υδροφορία και τις πηγές, στην ποσότητα και την ποιότητα των υδάτινων αποθεμάτων, στα επιφανειακά νερά (λίμνες και ποτάμια) καθώς και στα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά τους. Επίσης περιγραφή των λεκανών απορροής και της κατά παράκτιου θαλάσσιου οικοσυστήματος με στοιχεία μορφολογίας και ποιότητας εφόσον το έργο ή η δραστηριότητα ενδέχεται να επηρεάσουν το παράκτιο – θαλάσσιο οικοσύστημα.

Στην περίπτωση κατά την οποία το έργο ή η δραστηριότητα είναι παραθαλάσσιο και η θαλάσσια περιοχή θα χρησιμοποιηθεί για διάθεση υγρών αποβλήτων, πρέπει να περιληφθεί υδρογραφικός χάρτης της θαλάσσιας έκτασης άμεσης επιρροής, όπου θα σημειώνονται επίσης, διαθέσιμα ωκεανογραφικά στοιχεία (επικρατούντα ρεύματα, στάθμη καλιρροιών, ύψος κυματισμού κλπ.). Όλοι οι παραπάνω χάρτες των παραγράφων 4.2.1.1., 4.2.1.2., 4.2.1.3., πρέπει να περιλαμβάνουν σχετικά αναλυτικά υπομνήματα, να είναι σαφείς, ευανάγνωστοι και κατατοπιστικοί.

4.2.1.4. Χλωρίδα - Πανίδα

- Περιγραφή του ποσοστού φυτοκάλυψης
- Περιγραφή της χλωρίδας της περιοχής
- Αναφορά στα υπάρχοντα ή λογικά αναμενόμενα είδη πανίδας, στα ενδεχόμενα σπάνια, προστατευόμενα και ενδημικά είδη, στην ορνιθοπανίδα, στα αλιεύματα, στα θηράματα και στις περιοχές φωλιάσματος.

4.2.2. Ανθρωπογενές περιβάλλον

Για κάθε μια από τις ακόλουθες παραγράφους θα περιγράφονται η έκταση, η ένταση, ο φόρτος, η δυναμικότητα και θα εντοπίζονται στον ανάλογο με την περίπτωση χάρτη της παρ. 4.1.

4.2.2.1. Οικισμοί της περιοχής

- Πληθυσμός – Απασχόληση
- Ιδιοκτησία γης
- Θεσμικές και νομοθετικές ρυθμίσεις, όπως χωροταξικό σχέδιο, ΓΠΣ, ΖΟΕ, κλπ.

4.2.2.2. Παραγωγικοί τομείς – Φυσικοί πόροι - Τουρισμός

- Γεωργία (καλλιεργούμενες εκτάσεις, είδος καλλιέργειας κλπ.)
- Κτηνοτροφία
- Αλιεία
- Ορυκτός πλούτος
- Δασικός πλούτος
- Βιομηχανία
- Υδάτινοι πόροι (έκταση και όγκος λιμνών υπόγεια νερά κλπ.)
- Είδος τουρισμού (αριθμός ξενοδοχείων κλπ.)

4.2.2.3. Υφιστάμενη υποδομή της περιοχής

Θα περιγράφονται και θα εντοπίζονται στον ανάλογο με την περίπτωση χάρτη της παραγράφου 4.1. τα παρακάτω :

- Δίκτυα μεταφορών (οδικό, σιδηροδρομικό)
- Λιμάνια, αεροδρόμια
- Δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεπικοινωνιών
- Δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, υπάρχουσες εγκαταστάσεις, επεξεργασία υγρών αποβλήτων (π.χ. βιομηχανικής περιοχής ή πόλης).

4.2.3. Πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον

Μέσα στα όρια της εξεταζόμενης περιοχής να δοθούν στοιχεία για :

- Την εκμετάλλευση του εδάφους και υπεδάφους και επιπτώσεις στο ανάγλυφο της περιοχής
- Την εκμετάλλευση της υπόγειας υδροφορίας (γεωτρήσεις) και των πηγών, των επιφανειακών νερών (άρδευση – ύδρευση) και της επιβάρυνσης του υδάτινου δυναμικού από ανθρωπογενείς δραστηριότητες.

4.2.4. Υφιστάμενη κατάσταση ρύπανσης – Αλληλεπίδραση φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

- Περιγραφή των υφισταμένων πηγών ρύπανσης και εκτίμηση της κατάστασης του περιβάλλοντος
- Γενική περιγραφή των αλληλεπιδράσεων του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και εκτίμηση της δυναμικής του συστήματος.

5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ Ή ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

5.1. Εναλλακτικές λύσεις

Σύντομη περιγραφή των τυχόν εναλλακτικών λύσεων οι οποίες εξετάστηκαν ως προς :

- Την τεχνολογία και τις μεθόδους κατασκευής και λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας
- Τους τρόπους επεξεργασίας και διάθεσης των τυχόν στερεών, υγρών και αερίων αποβλήτων ή άλλων απορριμμάτων της εγκατάστασης.

Στην περιγραφή θα αναφέρονται και οι λόγοι απόρριψης των εναλλακτικών λύσεων.

5.2. Φάση κατασκευής

Αν κατά τη φάση κατασκευής προβλέπονται αποψίλωση, εκτεταμένα έργα μεταφοράς χωμάτων και γενικά επεμβάσεις στο φυσικό τοπίο, πρέπει να δοθούν με λεπτομέρεια όσα στοιχεία αφορούν στην ποσότητα και τον τόπο μεταφοράς και απόθεσης των υλικών του εργοταξίου καθώς και στον επηρεασμό και την αποκατάσταση του φυσικού τοπίου.

5.3. Φάση λειτουργίας

- Περιγραφή του τρόπου έναρξης λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας. Αναλυτική περιγραφή των ενδεχομένων φάσεων της διαδικασίας αυτής συνοδευόμενη με τα απαραίτητα τεχνικά στοιχεία, σχέδια και διαγράμματα.
- Περιγραφή της λειτουργίας του έργου ή της άσκησης της δραστηριότητας. Στοιχεία μεγέθους, αναλυτικού σχεδιασμού και ανάπτυξης της τεχνολογικής μεθόδου που προτείνεται. Αναλυτική παρουσίαση των απαιτούμενων ποσοτήτων φυσικών πόρων : ορυκτών, νερού και πρώτων υλών. Διάρκεια λειτουργία (συνεχής, ασυνεχής, εποχιακή).

Προκειμένου για παραγωγική εγκατάσταση απαιτούνται τα ακόλουθα.

5.3.1. Σχέδιο κάτοψης της εγκατάστασης

Σχέδιο κάτοψης της εγκατάστασης.

Σχέδιο κάτοψης της εγκατάστασης σε κλίμακα 1:100 έως 1:500 στο οποίο θα σημειώνεται με λεπτομέρεια :

- Η ακριβής θέση και ο χαρακτηρισμός όλων των κτισμάτων
- Η θέση τυχόν υπογείων δεξαμενών
- Τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης (βρόχινων, ακάθαρτων νερών)
- Τα σημεία εκπομπής αερίων, υγρών και στερεών αποβλήτων της εγκατάστασης προς οιονδήποτε αποδέκτη
- Οι προβλεπόμενες εγκαταστάσεις επεξεργασίας αερίων, υγρών και στερεών αποβλήτων.

5.3.2. Λειτουργία – Απασχολούμενο προσωπικό

- Προβλεπόμενος χρόνος λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας (βάρδιες, ώρες ανά βάρδια, περίοδοι λειτουργία κατά τη διάρκεια του έτους).
- Μέσος αριθμός απασχολούμενων στο έργο ή τη δραστηριότητα (συνολικά και ανά βάρδια) για κάθε περίοδο λειτουργίας (διοικητικοί ειδικευμένοι, ανειδίκευτοι).

5.3.3. Πρώτες ύλες - Προϊόντα

- Κατάλογος πρώτων υλών, προσθέτων υλικών τα οποία χρησιμοποιούνται κατά την παραγωγική διαδικασία, τελικών προϊόντων και παραπροϊόντων, στον θα φαίνονται το είδος, οι ποσότητες, τα μέσα μεταφοράς, ο τόπος προμήθειας και διάθεσής τους.
- Ειδικότερα απογραφή τυχόν τοξικών ουσιών, οι οποίες πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ή να αποθηκευτούν στην εγκατάσταση.

5.3.4. Παραγωγική διαδικασία

Περιγραφική της παραγωγικής διαδικασίας, η οποία θα συνοδεύεται από διαγράμματα ροής (FLOW CHART), όπου θα αναγράφονται το είδος, το μέγεθος, ο εξοπλισμός κάθε ενδιάμεσης μονάδας της παραγωγικής διαδικασίας καθώς και επεξεργασία αποβλήτων, το είδος των εισερχόμενων και εξερχόμενων υλών κάθε μονάδας, η παραγωγική ικανότητα για τα τελικά και τα ενδιάμεσα Προϊόντα και το γενικό ισοζύγιο υλικών.

5.3.5. Χρήση νερού και ενέργειας

- Περιγραφή του τρόπου ύδρευσης της εγκατάστασης (πηγή και σημεία υδροληψίας, απαιτούμενες περιοχές, συστήματα ύδρευσης, κυκλώματα νερού).
- Εφικτές εναλλακτικές λύσεις ως προς τον τρόπο ύδρευσης της εγκατάστασης
- Στοιχεία χρήσης νερού, ηλεκτρικής ενέργειας και καυσίμων και εφικτές εναλλακτικές λύσεις χρήσης τους
- Περιγραφή των προβλέψεων για την ανακύκλωση του νερού

Συμπληρώνονται οι πίνακες α, β, και γ.

5.3.6. Αέρια απόβλητα

Στοιχεία για τις πηγές, την ποσότητα και την ποιότητα των αναφερόμενων αερίων αποβλήτων της εγκατάστασης πριν από την επεξεργασία, όπως περιγράφεται παρακάτω.

Αέρια – Ατμοί – Αερολύματα

Εκπομπές αερίων, ατμών ή αερολυμάτων σε υψηλή στάθμη (καπνοδόχος) και χαμηλή στάθμη (διάχυση), οι οποίες προκαλούνται από τη λειτουργία των διαφόρων μονάδων της εγκατάστασης. Συμπληρώνεται ο πίνακας 4. Όπου υπάρχουν περισσότερα από ένα σημεία εκπομπής αερίων, ατμών ή αερολυμάτων, θα δίνονται χωριστές για κάθε ένα.

Σε περίπτωση που υπάρχουν λέβητες ή άλλες εστίες καύσης στην εγκατάσταση, θα δίνονται λεπτομέρειες ως προς :

- Τον τύπο του λέβητα ή των εστιών καύσης (υψηλής ή χαμηλής πίεσης)
- Τη μέγιστη ικανότητα ατμοπαραγωγής
- Τη μέγιστη κατανάλωση καυσίμου
- Τον τύπο του χρησιμοποιούμενου καυσίμου
- Την περιεκτικότητα των καυσίμων σε θείο

Σωματίδια

Εκπομπές σωματιδίων που προκαλούνται από τη λειτουργία των διαφόρων μονάδων της εγκατάστασης (όπου προβλέπονται περισσότερα από ένα σημεία εκπομπής σωματιδίων για κάθε μονάδα, θα πρέπει να δοθούν στοιχεία χωριστά για κάθε ένα).

Συμπληρώνεται ο πίνακας δ.

Καπνός

Εκπομπές καπνού που προκαλούνται από τη λειτουργία των διαφόρων μονάδων της εγκατάστασης.

Σκόνη

α) Λεπτομέρειες για τις λειτουργίες που προκαλούν σκόνη επηρεάζοντας το ευρύτερο περιβάλλον γύρω από την εγκατάσταση (π.χ. μεταφορά προϊόντων χύδην, αποθήκευση κλπ.).

β) Εφικτές εναλλακτικές λύσεις ως προς τα μέτρα ελέγχου των αερίων αποβλήτων (π.χ. επιλογή καυσίμων και μεθόδων που να μπορούν να περιορίζουν τις εκπομπές, ανακύκλωση αερίων, συστήματα επεξεργασίας αερίων εκπομπών κλπ.).

γ) Αποδόσεις των μέτρων ελέγχου και χαρακτηριστικά των αερίων εκπομπών μετά την επεξεργασία.

Συμπληρώνεται ο πίνακας δ.

5.3.7. Υγρά απόβλητα

α) Λεπτομερές διάγραμμα ισοζυγίου νερού στην εγκατάσταση με αναλυτική περιγραφή των χρήσεων και ποσοτήτων νερού σε κάθε μονάδα, παίρνοντας χωριστά την παραγωγική διαδικασία καθώς και τα παραγόμενα απόβλητα.

β) Ονομαστικά ο πρώτος, οι ενδιάμεσοι και ο τελικός αποδέκτης κάθε εκβολής υγρών αποβλήτων και

- Οι αποστάσεις μεταξύ του σημείου αναχώρησης των υγρών αποβλήτων από εγκατάσταση και του σημείου τελικής εκβολής των υγρών αποβλήτων.
- Το σύνολο της διαδρομής που διανύουν τα υγρά απόβλητα μέσα από τους διαδοχικούς αποδέκτες μέχρι τον τελικό (πρώτοι ή ενδιάμεσοι αποδέκτες μπορεί να είναι : υπόνομοι,

παραπόταμοι, ποταμοί, κοιλότητες εδάφους. Σαν τελικοί αποδέκτες εννοούνται η θάλασσα, οι λίμνες, το έδαφος ή τα υπόγεια νερά).

γ) Πραγματοποιούμενες ή προβλεπόμενες χρήσεις νερών των διαφόρων αποδεκτών.

δ) Στοιχεία υγρών αποβλήτων για κάθε χωριστή πηγή πριν από τυχόν επεξεργασία.

Συμπληρώνεται ο πίνακας ε.

ε) Στοιχεία ποιότητας των υγρών αποβλήτων πριν από τυχόν επεξεργασία για κάθε χωριστή πηγή, με συμπλήρωση του πίνακα στ και επιλογή από τον κατάλογο εκείνων των παραμέτρων ποιότητας οι οποίες σχετίζονται με την εγκατάσταση. Στον πίνακα πρέπει επίσης να περιλαμβάνονται και οι παράμετροι ποιότητας γνωστές στους υπεύθυνους της εγκατάστασης οι οποίες τυχόν δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο.

στ) Εφικτές εναλλακτικές λύσεις ως προς τα μέτρα ελέγχου των υγρών αποβλήτων (π.χ. επιλογή μεθόδων παραγωγής που να περιορίζουν την κατανάλωση ή τη ρύπανση των νερών). Πρόληψη των συμπτωματικών ρυπάνσεων στο επίπεδο της παραγωγής όπως, για παράδειγμα, με λεκάνες κατακράτησης, αυτόματα συστήματα ελέγχου ροής υγρών κλπ.

ζ) Συστήματα επεξεργασίας υγρών αποβλήτων.

η) Αποδόσεις των μέτρων ελέγχου και παράμετροι ποιότητας, των υγρών αποβλήτων μετά την επεξεργασία του εκφρασμένες σε kg ανά παραγόμενη μονάδα προϊόντος ή πρώτης ύλης, σε mg/l κλπ.

Συμπληρώνεται ο πίνακας ζ.

θ) Εναλλακτικές λύσεις προς ανακύκλωση των υγρών αποβλήτων (υποχρεωτική ή ανακύκλωση όπου είναι εφικτό).

5.3.8. Στερεά απόβλητα – Ιλύς – Τοξικά απόβλητα - Απορρίμματα

α) Τύποι και ποσότητες στερεών αποβλήτων, ιδρύων, τοξικών αποβλήτων ή απορριμμάτων, που παράγονται από την εγκατάσταση.

β) Εφικτές, εναλλακτικές λύσεις διάθεσής τους : έδαφος, θάλασσα, υπογείως, ανακύκλωση κλπ.

γ) Χαρακτηριστικά διάθεσης (τρόπος μεταφοράς, θέση διάθεσης, μέθοδος διάθεσης ή ανακύκλωσης) για κάθε λύση.

δ) Μέτρα περιορισμού των στερεών αποβλήτων και απορριμμάτων : επιλογή μεθόδων που να περιορίζουν την παραγωγή τους, διαχωρισμός των απορριμμάτων τα οποία μπορούν να ανακτηθούν.

5.3.9. Θόρυβος

α) Αναμενόμενα επίπεδα θορύβου κατά τη λειτουργία (κανονική και εντατική, ημέρα και νύχτα) της εγκατάστασης σε χαρακτηριστικά σημεία του ορίου της ιδιοκτησίας της.

β) Χαρακτηριστικά θορύβου.

Θα αναφέρεται αν ο θόρυβος είναι συνεχής ή όχι. Αν ο θόρυβος δεν είναι συνεχής, πόσο διαρκεί όταν εμφανίζεται. Τι ποσοστό του συνολικού χρόνου καλύπτει ο θόρυβος ο οποίος ακούγεται κατά τη νύχτα και την ημέρα.

Θα περιγράφεται αν ο παραγόμενος θόρυβος της ημέρας και νύχτας έχει ειδικά χαρακτηριστικά π.χ. γδούπους, εκρήξεις κλπ. και αν είναι τέτοια ώστε να προσελκύουν την προσοχή, καθώς επίσης και αν περιέχει ορισμένους ενδιάκριτους συνεχείς τόνους (π.χ. συριγμούς, βόμβους κλπ.). Παρόμοιες πληροφορίες θα δίνονται για τις περιόδους εντατικής λειτουργίας.

γ) Προβλεπόμενα μέτρα ελέγχου του θορύβου, π.χ. πρόληψη των θορύβων στην πηγή.

5.3.10. Άλλες οχλήσεις

- Δονήσεις : Χρονική συχνότητα και αιτίες που τις προκαλούν
- Οσμές : Τύποι πιθανών οσμών και μέτρα ελέγχου.

6. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Θα αναφέρονται, εκτιμώνται και διατυπώνονται όλες οι επιπτώσεις από την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας (άμεσες- έμμεσες, βραχυχρόνιες- μακροχρόνιες, θετικές- αρνητικές, επανορθούμενες- μη επανορθούμενες) στο περιβάλλον της περιοχής (ευρείας και άμεσης επιρροής).

Η ανάλυση θα γίνεται σύμφωνα με τις παρακάτω κατηγορίες επιπτώσεων :

6.1. Οικολογικές επιπτώσεις

6.1.1. Ατμόσφαιρα

- Σύγκριση της ποιότητας των αερίων εκπομπών με τα καθορισμένα όρια της εκπομπής ή με τυχόν ειδικούς όρους.
- Επίδραση των αερίων εκπομπών της εγκατάστασης στο μικροκλίμα της περιοχής της εγκατάστασης και στο κλίμα της ευρύτερης περιοχής.
- Εκτίμηση της επίδρασης των αερίων εκπομπών στην ποιότητα του αέρα της περιοχής της εγκατάστασης (λαμβάνοντας υπ' όψη τις συνθήκες διασποράς και διάχυσής τους σε συνδυασμό με μετεωρολογικά, τοπογραφικά στοιχεία κλπ.0

Περιγραφή άλλων σχετικών προβλημάτων.

6.1.2. Νερά

- Επιδράσεις στην ισορροπία των υπόγειων νερών της περιοχής λόγω υδροληψίας ή εκβολής υγρών αποβλήτων.
- Επιδράσεις στην ποσότητα των υπόγειων νερών λόγω υδροληψίας ή αντλήσεων κατά τις εκσκαφές κατά τη διάρκεια της κατασκευής.
- Πιθανότητα επηρεασμού της ποιότητας των υπογείων και επιφανειακών νερών από τη διάθεση στερεών αποβλήτων ή υλών τοξικών αποβλήτων ή απορριμμάτων της εγκατάστασης στο έδαφος.

6.1.3. Μορφολογία - Έδαφος

Επίδραση λόγω της κατασκευής ή λειτουργίας της εγκατάστασης :

- Στα μορφολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής.
- Στα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά του εδάφους και ειδικότερα στους παράγοντες καταλληλότητάς του, όταν μεγάλες εκτάσεις πρόκειται να επηρεαστούν άμεσα ή έμμεσα, ώστε να μην είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για άλλες χρήσεις όπως γεωργικές, αναψυχής κλπ.

Επιδράσεις στην ασφάλεια της περιοχής από κατολισθήσεις, καθιζήσεις, πλημμύρες κλπ.

6.1.4. Χλωρίδα - Πανίδα

Επίδραση των αερίων εκπομπών, των υγρών και στερεών αποβλήτων στη χλωρίδα και πανίδα της περιοχής (χερσαία – υδρόβια), (βραχυχρόνια και μακροχρόνια).

6.2. Επιπτώσεις από τους θορύβους

Επίδρασης του θορύβου από τη λειτουργία εγκατάστασης στην περιοχή (βραχυχρόνια – μακροχρόνια)

6.3. Επιπτώσεις σε κρατικές εξυπηρετήσεις - Δίκτυα

Ανάγκες για τη δημιουργία νέων ή για μεταβολές των υφιστάμενων κρατικών εξυπηρετήσεων στην περιοχή, που θα προκύψουν από τη δημιουργία της εγκατάστασης, όπως : Προστασία από πυρκαγιές, κατασκευή νέων δρόμων ή συντήρηση υπάρχοντων κλπ.

Παρατήρηση : Πρέπει να δίνεται έμφαση στο οδικό δίκτυο (υφιστάμενο ή προτεινόμενο) με πλήρη στοιχεία (χαρακτηρισμός δρόμων ως προς την κυκλοφορία, διαστάσεις δρόμων, κυκλοφοριακός φόρτος πριν και μετά τη λειτουργία της εγκατάστασης, αριθμός, είδος και μέσα μεταφοράς που θα εξυπηρετούν την εγκατάσταση).

6.4. Αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Τα συμφέροντα από την ανάλυση και το σχολιασμό των επιπτώσεων των παραγράφων 6.1, 6.2 και 6.3 θα συγκεντρώνονται σε πίνακες ή μητρώα και θα αξιολογούνται ως προς την σημασία και το χαρακτήρα των επιπτώσεων (π.χ. άμεσες- έμμεσες, θετικές- αρνητικές, βραχυχρόνιες- μακροχρόνιες κλπ.).

7. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Αναλυτική περιγραφή των κατά περίπτωση μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων, σε μορφή τεχνικής έκθεσης εάν πρόκειται για τεχνικό μέτρο ή σε μορφή προκαταρκτικού σχεδίου αν πρόκειται για θεσμική ή άλλη ρύθμιση.

Στις περιπτώσεις παραγωγικών εγκαταστάσεων απαιτούνται τα ακόλουθα :

7.1. Αέρια απόβλητα

- Μέτρα προστασίας
- Εφικτές εναλλακτικές λύσεις ως προς τα μέτρα ελέγχου των αερίων αποβλήτων, π.χ. επιλογή καυσίμων και μεθόδων που να περιορίζουν τις εκπομπές, ανακύκλωση αερίων, συστήματα επεξεργασίας αερίων εκπομπών κλπ.
- Πρόληψη των συμπτωματικών ρυπάνσεων στο επίπεδο της παραγωγής όπως π.χ. με λεκάνες κατακράτησης, αυτόματα συστήματα επεξεργασίας αερίων εκπομπών κλπ.
- Αποδόσεις των μέτρων ελέγχου και χαρακτηριστικά των αερίων εκπομπών μετά την επεξεργασία (ποιότητα και ποσότητα).
- Πλήρη τεχνικά χαρακτηριστικά και υπολογισμοί των συστημάτων αντιρρύπανσης.

7.2. Υγρά απόβλητα.

Μέτρα Προστασίας.

Εφικτές εναλλακτικές λύσεις ως προς τα μέτρα ελέγχου των υγρών αποβλήτων (π.χ. επιλογή μεθόδων παραγωγής που να περιορίζουν την κατανάλωση ή την ρύπανση των νερών, επιλογή νερών παραγωγικής διαδικασίας, χώρων υγιεινής και βρόχινων νερών).

Πρόληψη των συμπτωματικών ρυπάνσεων στο επίπεδο της παραγωγής όπως π.χ. με λεκάνες κατακράτησης, αυτόματα συστήματα ελέγχου ροής υγρών κλπ.

Αποδόσεις των μέτρων ελέγχου και παράμετροι ποιότητας των υγρών αποβλήτων μετά την επεξεργασία (ποιότητα και ποσότητα εκφρασμένες σε μονάδες kg/παραγ. Μονάδα, mg/l, g/ώρα ή kg/ώρα).

Πλήρη τεχνικά χαρακτηριστικά και υπολογισμοί των συστημάτων αντιρρύπανσης.

Στοιχεία για την ανακύκλωση των υγρών αποβλήτων.

7.3. Στερεά απόβλητα – Ιλύς – Τοξικά απόβλητα - Απορρίμματα

Μέτρα προστασίας.

Εφικτές εναλλακτικές λύσεις διάθεσής τους, όπως π.χ. έδαφος, θάλασσα, υπογείως, ανακύκλωση.

Χαρακτηριστικά διάθεσης (τρόπος μεταφοράς, θέση διάθεσης, μέθοδος διάθεσης ή ανακύκλωσης) για κάθε λύση.

Μέτρα περιορισμού των στερεών αποβλήτων και απορριμμάτων όπως π.χ. επιλογή μεθόδων που να περιορίζουν την παραγωγή τους, διαχωρισμούς των απορριμμάτων τα οποία μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν.

Πλήρη τεχνικά χαρακτηριστικά και υπολογισμοί των συστημάτων αντιρρύπανσης.

7.4. Θόρυβος

Μέτρα προστασίας από το θόρυβο.

Προβλεπόμενα μέτρα ελέγχου, π.χ. πρόληψη των θορύβων στην πηγή (επιλογή μηχανών), σύστημα χρησιμοποιούμενων συσκευών για την ηχητική μόνωση (επικάλυψη, αντικραδασμικά υπόβαθρα, διαγράμματα, τοίχου).

Απόδοση των μέτρων ελέγχου.

Πλήρη τεχνικά χαρακτηριστικά και υπολογισμοί των συστημάτων αντιρρύπανσης.

Στην περίπτωση κατά την οποία έχουν ήδη προταθεί και εξεταστεί, ως τις περιπτώσεις, περισσότερες από μια εναλλακτικές λύσεις μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος, να δικαιολογηθεί η τελικά προτεινόμενη λύση.

7.5. Πρόγραμμα παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Θα περιγράφονται τα προγράμματα που απαιτούνται για την παρακολούθηση :

α) Των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο ευρύτερο περιβάλλον (MONITORING).

β) Της απόδοσης των μέτρων προστασίας καθώς και της ποιότητας των παραγόμενων αποβλήτων κατά την λειτουργία της εγκατάστασης (MONITORING).

8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σε παράρτημα της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων θα καταχωρούνται κείμενα επιστημονικής επεξεργασίας στοιχείων, ειδικές εκθέσεις, έγγραφα τεκμηρίωσης κλπ.

9. ΤΥΧΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΝΤΥΠΩΝ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

10. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Όσες εγκαταστάσεις χαρακτηρίζονται από σημαντικές εκπομπές αερίων αποβλήτων (συμπεριλαμβανομένων και των σωματιδίων) πρέπει να εκπονούν μοντέλο διασποράς των αερίων εκπομπών τους με δυσμενείς μετεωρολογικές συνθήκες.

11. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων πρέπει να αποφεύγεται η συσσώρευση γενικών στοιχείων, να γίνεται επεξεργασία των οριακών θεμάτων από άποψη περιβάλλοντος με συντομία και να δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα σημαντικά περιβαλλοντικά θέματα.

Τα σχόλια που αφορούν στις επιπτώσεις πρέπει να τεκμηριώνονται επιστημονικά όσο είναι δυνατόν και να μην είναι εγκυκλοπαιδικά.

Ειδικά η έκθεση περιγραφής του περιβάλλοντος μπορεί να αναφέρεται και σε τυχόν άλλες αξιολογες πληροφορίες, οι οποίες μπορούν να συμβάλλουν στην καλύτερη απεικόνιση του περιβάλλοντος της εγκατάστασης και στις συνθήκες οι οποίες επικρατούν σ' αυτό.

Ωστόσο πρέπει να είναι σύντομη και να δίνει έμφαση μόνο στα στοιχεία εκείνα τα οποία είναι απαραίτητα για την κατανόηση των επιπτώσεων. Η έκταση παράθεσης και ανάλυσης των διαφόρων στοιχείων της έκθεσης πρέπει να υπαγορεύεται από τη σπουδαιότητα των αναμενόμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Όσον αφορά στα μέτρα ασφαλείας, υπενθυμίζεται ότι ισχύουν οι Νομοθετικές Διατάξεις για την ασφαλεία των εγκαταστάσεων.

Σύντομη αναφορά των ενδεχομένων δυσκολιών (τεχνικές ελλείψεις ή ελλιπείς γνώσεις) που αντιμετώπισε ο κύριος του έργου κατά τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΥΠΟΥ Β' ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ Ή ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Επωνυμία, είδος έργου ή δραστηριότητας, μέγεθος, διεύθυνση έδρας, τηλέφωνο, έδρας, αρμόδιοι για θέματα σχετικά με το περιεχόμενο της μελέτης, φορέας υλοποίησης.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας.

3. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ

Τοποθεσία, (περιγραφή περιοχής, τοπογραφικό σκαρίφημα) σε ακτίνα 7 km από τα όρια του γηπέδου θα γίνεται αναφορά στην ανθρωπογενή και φυσικά οικοσυστήματα (π.χ οικισμοί, γεωργικές ζώνες, δρυμοί, δασικές εκτάσεις, έργα υποδομής κλπ.). Επίσης θα γίνεται αναφορά στις θεσμικές ή λοιπές ρυθμίσεις που διέπουν όλη ή μέρος της περιοχής (ΖΟΕ, ΒΠΠΕ, ΓΠΣ κλπ.).

Να διερευνηθεί και να αναφερθεί τυχόν χαρακτηρισμός της περιοχής επέμβασης ή μέρος αυτής σαν προστατευτέα περιοχή με Π.Δ. σύμφωνα με το άρθρο 21 το Ν.1650/86 ή βάσει άλλης νομοθετικής ρύθμισης ή διεθνούς συνθήκης.

Τα προαναφερόμενα απεικονίζονται σε χάρτες κατάλληλης κλίμακας.

4. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΡΥΠΑΝΣΗΣ

- Συνοπτική περιγραφή των υφιστάμενων πηγών ρύπανσης και εκτίμησης της κατάστασης του περιβάλλοντος.
- Συνοπτική περιγραφή ανάγλυφου, μορφολογίας, σύσταση εδάφους, κλίσεις εδάφους κλπ.
- Συνοπτική περιγραφή της υδρογεωλογίας της περιοχής.
- Περιγραφή κλιματολογικών στοιχείων – στοιχείων ατμόσφαιρας κλπ.

5. ΧΛΩΡΙΔΑ – ΠΑΝΙΔΑ

Γενική περιγραφή της χλωρίδας, της πανίδας και τυχόν οικοσυστημάτων στην θέση εγκατάστασης.

6. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Ή ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Περιγραφή της φάσης κατασκευής και ειδικά όσον αφορά τις επεμβάσεις στο περιβάλλον (π.χ. προσωρινές επιχωματώσεις, προσπέλαση, δάπεδα εργασίας) και γενικά είδη και προϊόντα όχλησης (π.χ. απόβλητα, απορρίμματα, θόρυβος κλπ.).

Προκειμένου για παραγωγική εγκατάσταση χρειάζονται απαραίτητα τα ακόλουθα :

6.1. Περιγραφή της λειτουργία των διαφόρων μονάδων της εγκατάστασης

(παραγωγική διαδικασία κλπ., καθώς επίσης και των τυχόν μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων κλπ.) κατά φάσεις, συνοδευόμενης από διαγράμματα ροής, όπου θα αναφέρονται το είδος, το μέγεθος και η παραγωγική ικανότητα του εξοπλισμού της. Επίσης θα γίνεται αναλυτικά το είδος και οι ποσότητες των εισερχομένων και εξερχομένων υλικών, καθώς επίσης και το γενικό ισοζύγιο υλικών.

6.2. Σχέδιο κάτοψης και διάγραμμα ροής της όλης εγκατάστασης

Σχέδιο κάτοψης της εγκατάστασης σε κλίμακα 1:100 ως 1:500, όπου θα σημειώνονται λεπτομερώς :

- Η ακριβής θέση και ο χαρακτηρισμός όλων των κτισμάτων των εγκαταστάσεων.
- Τα σημεία εκπομπής αερίων, υγρών και στερεών αποβλήτων της εγκατάστασης προς οιονδήποτε αποδέκτη.
- Αναλυτικό διάγραμμα ροής της όλης εγκατάστασης.

6.3. Χρήση νερού και ενέργειας

α) Συνοπτική περιγραφή του τρόπου ύδρευσης της εγκατάστασης (πηγή και σημεία) υδροληψίας, απαιτούμενες παροχές, σύστημα ύδρευσης, κυκλώματα νερού).

β) Εφικτές εναλλακτικές λύσεις για τον τρόπο ύδρευσης της εγκατάστασης.

γ) Γενικά στοιχεία νερού, ηλεκτρικής ενέργειας και καυσίμων και εφικτές εναλλακτικές λύσεις χρήσης (π.χ. διαφορετικοί τρόποι ψύξης νερών).

6.4. Πρώτες ύλες – Προϊόντα

α) Κατάλογος πρώτων υλών, πρόσθετων υλικών που χρησιμοποιούνται κατά τη λειτουργία των διαφόρων μονάδων της εγκατάστασης, τελικών προϊόντων και παραπροϊόντων, στον οποίο θα φαίνονται το είδος, οι ποσότητες και οι τρόποι μεταφοράς.

β) Ειδικότερα, απογραφή τυχόν τοξικών ουσιών που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ή να αποθηκευθούν στην εγκατάσταση.

6.5.1. Αέρια Απόβλητα

Στοιχεία που αφορούν τις πηγές, την ποσότητα και την ποιότητα των αναφερόμενων αερίων αποβλήτων της εγκατάστασης πριν από την επεξεργασία (ποιότητα και ποσότητες εκφρασμένες σε KG ανά παραγόμενη, μονάδα προϊόντων ή πρώτης ύλης, σε mg/l ή g/ώρα ή kg/ώρα).

α) Αέρια – Ατμοί – Αερολύματα

Εκπομπές αερίων, ατμών ή αερολυμάτων σε υψηλή στάθμη (καπνοδόχος) και σε χαμηλή στάθμη (διάχυση) που προκαλούνται από τη λειτουργία των διαφόρων μονάδων της εγκατάστασης. Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μια εκπομπές αερίων, ατμών ή αερολυμάτων θα δοθούν πληροφορίες χωριστά για τη κάθε μία.

β) Σωματίδια

Εκπομπές σωματιδίων που προκαλούνται από τη λειτουργία των διαφόρων μονάδων της εγκατάστασης. Όπου προβλέπονται περισσότερα από ένα σημεία για κάθε μονάδα, θα δοθούν στοιχεία χωριστά για το καθένα.

γ) Καπνός

Εκπομπές καπνού που προκαλούνται από τη λειτουργία διαφόρων μονάδων της εγκατάστασης.

δ) Σκόνη

Λεπτομέρειες για τις λειτουργίες που προκαλούν σκόνη και που επηρεάζουν το ευρύτερο περιβάλλον γύρω από το εργοστάσιο (π.χ. μεταφορά προϊόντων, χύδην, αποθήκευση κλπ.).

6.5.2. Υγρά απόβλητα

- Ποσότητες νερού που χρησιμοποιούνται στην εγκατάσταση με αναλυτική περιγραφή των χρήσεων και των αναγκαίων ποσοτήτων νερού χωριστά για κάθε μονάδα της εγκατάστασης, καθώς επίσης και των ποσοτήτων των παραγομένων αποβλήτων.
- Στοιχεία υγρών αποβλήτων χωριστά για κάθε πηγή, πριν από τυχόν επεξεργασία (ποιότητα και ποσότητες εκφρασμένες σε KG ανά παραγόμενη, προϊόντος ή πρώτης ύλης, σε mg/l ή kg/ώρα). Ονομαστικά, ο πρώτος, οι ενδιάμεσοι και ο τελικός αποδέκτης κάθε εκβολής υγρών αποβλήτων και επισήμανση στο χάρτη της παρ. 10.
- Πραγματοποιούμενες ή προβλεπόμενες χρήσεις νερού των διαφόρων αποδεκτών.

6.5.3. Στερεά απόβλητα – Ιλύς – Τοξικά απόβλητα - απορρίμματα

- Τύποι, ποιότητα και ποσότητες εκφρασμένες σε παραγόμενα από την εγκατάσταση στερεά απόβλητα, Ιλύς, τοξικά απόβλητα ή απορρίμματα.
- Απόδοση στο χάρτη της παρ. 10 των θέσεων απόρριψης των στερεών αποβλήτων.

6.5.4. Θόρυβος

- Αναμενόμενα επίπεδα θορύβου κατά τη λειτουργία (κανονική και εντατική, ημέρα και νύκτα) της εγκατάστασης σε χαρακτηριστικά σημεία της έκτασής της.
- Δευτερογενείς αιτίες αύξησης του θορύβου (π.χ. κίνηση βαρέων οχημάτων κλπ.).

6.5.5. Επιπτώσεις στη φυσιολογία της περιοχής

Επιπτώσεις θετικές ή αρνητικές στην κοινωνική και αναπτυξιακή φυσιολογία της περιοχής (π.χ. θέσεις εργασίας, αισθητική υποβάθμιση, άρση απομόνωσης κλπ.).

7.1. Αέρια απόβλητα

- Μέτρα προστασίας (είδη συστημάτων αντιρρύπανσης και ακριβής θέσης τους).
- Εφικτές εναλλακτικές λύσεις αναφορικά με τα μέτρα ελέγχου των αερίων αποβλήτων (π.χ. επιλογή καυσίμων και , μεθόδων που περιορίζουν τις εκπομπές, ανακύκλωση αερίων, συστήματα επεξεργασίας αερίων εκπομπών κλπ.).
- Αποδόσεις των μέτρων ελέγχου και χαρακτηριστικά των αερίων εκπομπών μετά την επεξεργασία (ποιότητα και ποσότητες).
- Πλήρη τεχνικά χαρακτηριστικά των συστημάτων αντιρρύπανσης με τους αντίστοιχους μαθηματικούς υπολογισμούς.

7.2. Υγρά απόβλητα

- Μέτρα προστασίας (είδη συστημάτων αντιρρύπανσης και ακριβής θέσης τους).
- Αποδόσεις των μέτρων ελέγχου και παράμετροι ποιότητας των υγρών αποβλήτων μετά την επεξεργασία (ποιότητα και ποσότητες εκφρασμένες σε μονάδες KG ανά παραγόμενη μονάδα σε mg/l και σε g/ώρα ή kg/ώρα).
- Πλήρη τεχνικά χαρακτηριστικά των συστημάτων ανατιρρύπανσης με τους αντίστοιχους μαθηματικούς υπολογισμούς.

7.3. Στερεά απόβλητα – Ιλύς – Τοξικά απόβλητα – απορρίμματα

- Μέτρα προστασίας
- Εφικτές εναλλακτικές λύσεις διάθεσής τους (π.χ. έδαφος, θάλασσα, υπόγεια, ανακύκλωση, κλπ.).
- Χαρακτηριστικά διάθεσης (τρόπος μεταφοράς, θέση διάθεσης ή ανακύκλωσης) για κάθε λύση.
- Μέτρα περιορισμού των στερεών αποβλήτων και απορριμμάτων (π.χ. επιλογή μεθόδων που περιορίζουν την παραγωγή, διαχωρισμός των απορριμμάτων που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν).

8.ΟΔΗΓΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΤΙΡΡΥΠΑΝΣΗΣ

Στην περίπτωση που τα συστήματα αντιρρύπανσης έχουν ήδη εγκατασταθεί και λειτουργούν θα δίνονται οι οδηγίες και τα χαρακτηριστικά (π.χ. θερμοκρασία, διαφορετική πίεση κλπ.) καλής λειτουργίας τους.

9. ΤΥΧΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΝΤΥΠΩΝ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Επαγγελματική αναφορά στους προτεινόμενους περιβαλλοντικούς όρους.

II. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

1. **ΕΔΑΦΟΣ** : Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει :

- α) ασταθείς καταστάσεις εδάφους ή αλλαγές στη γεωλογική διάταξη των πετρωμάτων
- β) διασπάσεις, μετατοπίσεις, συμπίεσεις ή υπερκαλύψεις του επιφανειακού στρώματος του εδάφους
- γ) αλλαγές στην τοπογραφία ή στα ανάγλυφα χαρακτηριστικά της επιφάνειας του εδάφους
- δ) καταστροφή, επικάλυψη ή αλλαγή οποιουδήποτε μοναδικού γεωλογικού ή φυσικού χαρακτηριστικού
- ε) οποιαδήποτε αύξηση της διάβρωσης του εδάφους από τον άνεμο ή το νερό, επί τόπου ή μακρά του τόπου αυτού

στ) αλλαγές στην εναπόθεση ή διάβρωση της άμμου των ακτών ή αλλαγές στη δημιουργία λάσπης, στην εναπόθεση ή διάβρωση που μπορούν να αλλάξουν την κοίτη ενός ποταμού ή ρυακιού ή τον πυθμένα της θάλασσας ή οποιουδήποτε κόλπου, ορμίσκου ή λίμνης

ζ) κίνδυνο έκθεσης ανθρώπων ή περιουσιών σε γεωλογικές καταστροφές όπως σεισμοί, κατολισθήσεις εδαφών ή λάσπης, καθιζήσεις ή παρόμοιες καταστροφές

2. **ΑΕΡΑΣ** : Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει :

- α) σημαντικές εκπομπές στην ατμόσφαιρα ή υποβάθμιση της ποιότητας της ατμόσφαιρας
- β) δυσάρεστες οσμές

γ) αλλαγή των κινήσεων του αέρα, της υγρασίας ή της θερμοκρασίας ή οποιαδήποτε αλλαγή στο κλίμα είτε τοπικά είτε σε μεγαλύτερη έκταση

3. ΝΕΡΑ : Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει :

α) αλλαγές στα ρεύματα, ή αλλαγές στην πορεία ή κατεύθυνση των κινήσεων των πάσης φύσεως επιφανειακών υγρών

β) αλλαγές στο ρυθμό και την ποσότητα απόπλυσης του εδάφους

γ) μεταβολές στην πορεία ροής των νερών από πλημμύρες

δ) αλλαγές στην ποσότητα του επιφανειακού νερού σε οποιονδήποτε υδάτινο όγκο.

ε) απορρίψεις υγρών αποβλήτων σε επιφανειακά ή υπόγεια νερά με μεταβολή της ποιότητάς των

στ) μεταβολή στην κατεύθυνση ή στην παροχή των υπογείων υδάτων

ζ) αλλαγή στην ποσότητα των υπογείων υδάτων είτε δι' απευθείας προσθήκης νερού ή απόληψης αυτού, είτε δια παρεμπόδισης ενός υπογείου τροφοδότη των υδάτων αυτών σε τομές ή ανασκαφές

η) σημαντική μείωση της ποσότητας του νερού, που θα ήταν κατά τα άλλα διαθέσιμο για το κοινό

θ) κίνδυνο έκθεσης ανθρώπων ή περιουσιών σε καταστροφές από νερό, όπως πλημμύρες ή παλιρροιακά κύματα

4. ΧΛΩΡΙΔΑ : Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει :

α) αλλαγή στην ποικιλία των ειδών ή στον αριθμό οποιονδήποτε ειδών φυτών (περιλαμβανομένων και δέντρων, θάμνων κλπ.)

β) μείωση του αριθμού οποιονδήποτε μοναδικών σπανίων ή υπό εξαφάνιση ειδών φυτών

γ) εισαγωγή νέων ειδών φυτών σε κάποια περιοχή ή παρεμπόδιση της φυσιολογικής ανανέωσης των υπαρχόντων ειδών

δ) μείωση της έκτασης οποιασδήποτε αγροτικής καλλιέργειας

5. ΠΑΝΙΔΑ : Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει :

α) αλλαγή στην ποικιλία των ειδών ή στον αριθμό οποιονδήποτε ειδών ζώων (πτηνών, ζώων περιλαμβανομένων των ερπετών, ψαριών και θαλασσινών βενθικών οργανισμών ή εντόμων

β) μείωση του αριθμού οποιονδήποτε μοναδικών σπανίων ή υπό εξαφάνιση ειδών ζώων

γ) εισαγωγή νέων ειδών ζώων σε κάποια περιοχή ή παρεμπόδιση της αποδημίας ή των μετακινήσεων των ζώων

δ) χειροτέρευση του φυσικού περιβάλλοντος των υπαρχόντων ψαριών ή άγριων ζώων

6. ΘΟΡΥΒΟΣ : Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει :

α) αύξηση της υπάρχουσας στάθμης θορύβου

β) έκθεση ανθρώπων σε υψηλή στάθμη θορύβου

7. ΧΡΗΣΗ ΓΗΣ : Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει σημαντική μεταβολή της παρούσας ή της προγραμματισμένης για το μέλλον χρήσης γης

8. ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ : Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει :

α) αύξηση του ρυθμού χρήσης/ αξιοποίησης οποιουδήποτε φυσικού πόρου

β) σημαντική εξάντληση οποιουδήποτε μη ανανεώσιμου πόρου

9. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ : Το προτεινόμενο έργο ενέχει :

- Κίνδυνο έκρηξης ή διαφυγή επικίνδυνων ουσιών (περιλαμβανομένων, εκτός των άλλων και πετρελαίου, εντομοκτόνων, χημ. Ουσιών ή ακτινοβολίας) σε περίπτωση ατυχήματος ή ανώμαλων συνθηκών

10. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ : Το προτεινόμενο έργο θα αλλάξει την εγκατάσταση, διασπορά, πυκνότητα ή ρυθμό αύξησης του ανθρώπινου πληθυσμού της περιοχής ίδρυσης του έργου

11. ΚΑΤΟΙΚΙΑ : Το προτεινόμενο έργο θα επηρεάσει την υπάρχουσα κατοικία ή θα δημιουργήσει ανάγκη για πρόσθετη κατοικία στην περιοχή ίδρυσης του έργου

12. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ/ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ: Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει :

α) δημιουργία σημαντικής επιπρόσθετης κίνησης τροχοφόρων

β) επιπτώσεις στις υπάρχουσες θέσεις στάθμευσης ή στην ανάγκη για νέες θέσεις στάθμευσης

γ) σημαντική επίδραση στα υπάρχοντα συστήματα συγκοινωνίας

δ) μεταβολές στους σημερινούς τρόπους κυκλοφορίας ή κίνησης ανθρώπων και/ ή αγαθών

ε) μεταβολές στη θαλάσσια, σιδηροδρομική ή αέρια κυκλοφοριακή κίνηση

στ) αύξηση των κυκλοφοριακών κινδύνων

13. ΕΝΕΡΓΕΙΑ : Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει :

α) χρήση σημαντικών ποσοτήτων καυσίμου ή ενέργειας

β) σημαντική αύξηση της ζήτησης των υπάρχουσών πηγών ενέργειας ή απαίτηση για δημιουργία νέων πηγών ενέργειας

14. ΚΟΙΝΗ ΩΦΕΛΕΙΑ : Το προτεινόμενο έργο θα συντελέσει στην ανάγκη για σημαντικές αλλαγές στους εξής τομείς κοινής ωφέλειας :

α) ηλεκτρικό

β) συστήματα επικοινωνιών

γ) ύδρευση

δ) υπονόμους ή σπητικούς βόθρους

ε) αποχέτευση νερού βρόχινου

στ) στερεά απόβλητα και διάθεση αυτών

15. ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ : Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει :

α) δημιουργία οποιουδήποτε κινδύνου ή πιθανότητας κινδύνου για βλάβη της ανθρώπινης υγείας (μη συμπεριλαμβανομένης της ψυχικής υγείας).

β) έκθεση ανθρώπων σε πιθανούς κινδύνους βλάβης της υγείας τους

16. **ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ** : Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει παρεμπόδιση οποιασδήποτε θέας του ορίζοντα ή οποιασδήποτε θέας ή θα καταλήξει στη δημιουργία ενός μη αποδεκτού αισθητά τοπίου, προσιτού στην κοινή θέα
17. **ΑΝΑΨΥΧΗ** : Το προτεινόμενο έργο θα έχει επιπτώσεις στην ποιότητα ή ποσότητα των υπαρχουσών δυνατοτήτων αναψυχής
18. **ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ** : Το προτεινόμενο έργο θα καταλήξει σε αλλαγή ή καταστροφή κάποιας αρχαιολογικής περιοχής.
19. **ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ** : Το προτεινόμενο έργο βρίσκεται σε προστατευτέα περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν. 1650/86.
20. **ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ** : Έχει το υπό εκτέλεση έργο τη δυνατότητα να προκαλέσει δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον ; Στην περίπτωση καταφατικής απαντήσεως (ναι) ή καταφατικής απαντήσεως με επιφύλαξη (ίσως), το ερωτηματολόγιο συνοδεύεται από :
- α) Τις πιθανές σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (π.χ. είδη και ποσότητες εκπεμπόμενων ρύπων, επιπτώσεις στη χλωρίδα, την πανίδα και το τοπίο της περιοχής του έργου).
- β) τεχνική περιγραφή των προτεινόμενων μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- γ) περιγραφή των τυχόν υφιστάμενων εναλλακτικών λύσεων.

Προδιαγραφές Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Γενικά στοιχεία.
2. Γεωγραφική θέση προστατευτέου αντικειμένου.
3. Έκταση περιοχής προστασίας.
4. Όρια ευρύτερης περιοχής.
5. Σκοποί προστασίας του αντικειμένου.

B. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

1. Διατύπωση συγκεκριμένων προτάσεων διαχείρισης με στόχο την προστασία και ενδεχόμενα την αξιοποίηση του προστατευόμενου αντικειμένου και εκτίμηση του άμεσου και έμμεσου οικονομικού κόστους εφαρμογής των προτάσεων.
2. Ενδεχόμενες εναλλακτικές προτάσεις διαχείρισης και ανάπτυξης
3. Διοικητικές, θεσμικές και χρηματοδοτικές δυνατότητες για την υλοποίηση των διαχειριστικών προτάσεων.

Γ. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ.

Στο πλαίσιο της Ισόρροπης Ανάπτυξης του εθνικού χώρου να καθίστανται ευχερές και αποτελεσματική η προσπάθεια για την αποτροπή της ρύπανσης και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος με την αξιολόγηση των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων των έργων και δραστηριοτήτων.

Ειδική Περιβαλλοντική (Ε.Π.Μ.) καλείται κάθε επιστημονική εργασία και έρευνα .

ΠΡΟΕΓΚΡΙΣΗ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ

Η προέγκριση χωροθέτησης αφορά στην πραγματοποίηση νέων έργων ή δραστηριοτήτων. Αφορά επίσης στον εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων , εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. Για την προέγκριση χωροθέτησης , ακολουθείται η εξής διαδικασία :

Ο ενδιαφερόμενος ιδιώτης ή ο αρμόδιος φορέας υποβάλλει στην αρμόδια σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις κεντρική ή περιφερειακή υπηρεσία Χωροταξίας του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. σχετική αίτηση που συνοδεύεται , από τα παρακάτω δικαιολογητικά σε τρία (3) τουλάχιστον αντίτυπα.

- α) Τοπογραφικό διάγραμμα (απόσπασμα χάρτου Γ.Υ.Σ.) της ευρύτερης περιοχής , κλίμακας από 1 : 50.000 έως 1:20.000 με ιδιαίτερη επισήμανση της θέσης του γηπέδου
- β) Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου , κλίμακα 1:1000 έως 1:200
- γ) Σειρά φωτογραφιών με ιδιαίτερη επισήμανση του γηπέδου της εγκατάστασης
- δ) Ερωτηματολόγιο

Η υπηρεσία της προηγούμενης παραγράφου μετά από εξέταση της αίτησης του ενδιαφερομένου και των δικαιολογητικών που τη συνοδεύουν διαβιβάζει εντός 20 ημερών στην κεντρική ή περιφερειακή υπηρεσία άλλου αρμοδίου κατά περίπτωση Υπουργείου φάκελο με αντίγραφο των δικαιολογητικών για να εκφράσει την άποψή της εντός 20 ημερών. Για τις περιοχές Αθήνας ή Θεσ/νικης η αίτηση και τα δικαιολογητικά αποστέλλονται και στους Οργανισμούς Αθήνας ή Θεσ/νικης αντίστοιχα.

Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να αιτιολογεί τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο εφόσον ζητηθεί από τις πάνω υπηρεσίες προσκομίζοντας και πρόσθετα στοιχεία.

Η προέγκριση χωροθέτησης γίνεται με απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ ή του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας κατά περίπτωση, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας ΥΠΕΧΩΔΕ, μέσα σε προθεσμία 60 ημερών από την υποβολή της αίτησης του ενδιαφερομένου. Για τις περιοχές Αθήνας ή Θεσ/νικης απαιτείται γνώμη του Οργανισμού Αθήνας ή Θεσ/νικης αντίστοιχα. Η προέγκριση χωροθέτησης δεν απαιτείται για την ανανέωση της άδειας λειτουργίας υφιστάμενων βιομηχανικών και συναφών δραστηριοτήτων.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ Ε.Π.Μ.

Κάθε Ε.Π.Μ. περιλαμβάνει κατά περίπτωση ανάλογα με το προστατευτέο αντικείμενο εκείνες τις προδιαγραφές που κυρίως απαιτούνται για την τεκμηρίωση της σημασίας του προστατευτέου αντικειμένου.

Η επιλογή προδιαγραφών για κάθε Ε.Π.Μ. πραγματοποιείται από τον φορέα ανάθεσης ή και κατάρτισής της. Για την επιλογή αυτή απαιτείται η γνώμη των αρμοδίων Δ/νσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος , Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υπουργείου Γεωργίας η οποία πρέπει να παρέχεται εντός προθεσμίας 20 ημερών από τότε που θα περιέλθει σε αυτούς το σχετικό ερώτημα. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή , η επιλογή των προδιαγραφών πραγματοποιείται και χωρίς τη γνώμη των υπηρεσιών αυτών. Ο φορέας ανάθεσης ή κατάρτισής της Ε.Π.Μ. υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση προς τα συναρμόδια Υπουργεία του υπό μελέτη προστατευτέου αντικειμένου.

ΦΟΡΕΙΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ Ή ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Ε.Π.Μ.

Αρμόδιοι φορείς που αναθέτουν ή καταρτίζουν οι ίδιοι Ε.Π.Μ. είναι οι ακόλουθοι :

Το Δημόσιο , τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου , οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης , οι Δημόσιες Επιχειρήσεις και οι λοιποί Οργανισμοί Δημοσίου Συμφέροντος.

Ε.Π.Μ. καταρτίζουν και αναθέτουν επίσης φυσικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που έχουν ως έδρα την Ελλάδα ή άλλη χώρα.

ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΤΗΣ Ε.Π.Μ.

Για την ανάθεση Ε.Π.Μ. ο εργοδότης προβαίνει σε δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που δημοσιεύονται σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες της πρωτεύουσας και σε μία ημερήσια εφημερίδα της έδρας του Νομού ή των Νομών που αναφέρεται η Ε.Π.Μ. καθώς και στο Ενημερωτικό Δελτίο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

Την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος πρέπει να αναγράφονται απαραίτητα τα ακόλουθα στοιχεία:

- α)** ονομασία του εργοδότη
 - β)** τίτλος και αντικείμενο της μελέτης
 - γ)** ο απαιτούμενες ειδικότητες επιστημόνων
 - δ)** τρόπος ανάθεσης της μελέτης και οι όροι επιλογής αναδόχου
 - ε)** η προβλεπόμενη αμοιβή τη μελέτης
 - στ)** προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 20 ημερών και αρμόδια Υπηρεσία για την κατάθεση των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος
 - ζ)** απαιτούμενα συνοδευτικά της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος
- Ανάδοχος μπορεί να είναι φυσικό πρόσωπο ή ενώσεις προσώπων ή ενώσεις προσώπων ή Ν.Π.Ι.Δ. που εδρεύει στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα.
- Η ανάθεση Ε.Π.Μ. γίνεται με σύμβαση που συνομολογείται με απευθείας επιλογή, βάσει αιτιολογημένης απόφασης του εργοδότη μετά από αξιολόγηση των προσόντων του αναδόχου και εφόσον κριθεί ότι ανταποκρίνονται στους όρους που εμπεριέχονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Συνεκτιμώνται επίσης τα οικονομικά δεδομένα της προσφοράς.
- Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης συνάπτεται σύμβαση που υπογράφονται από τον εργοδότη ή τον νόμιμα εξουσιοδοτούμενο εκπρόσωπό του και τον ανάδοχο.

ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΤΗΣ Ε.Π.Μ.

Η υπογραφή της σύμβασης ανάθεσης της μελέτης πραγματοποιείται μέσα σε προθεσμία δύο μηνών (2) μηνών από τη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος στο Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ.

Η υπογραφή της σύμβασης μπορεί να πραγματοποιηθεί και μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής εφόσον συμφωνεί ο ανάδοχος, διαφορετικά η ανάθεση της μελέτης επαναπροκηρύσσεται.

Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει ένσταση κατά οποιαδήποτε πράξης του εργοδότη από τη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μέχρι και την έκδοση της εγκριτικής απόφασης του για την ανάθεση της μελέτης. Η προθεσμία άσκησης της ένστασης είναι δέκα (10) ημέρες από την ανακοίνωση της σχετικής πράξης του εργοδότη. Η ένσταση ασκείται στον εργοδότη επί της οποίας τελικά και αποφαίνεται.

Συστατικά στοιχεία της σύμβασης θεωρούνται :

- α)** Συμφωνητικό συναποδοχής των όρων εκπόνησης της μελέτης
- β)** Ειδική συγγραφή υποχρεώσεων όπου λεπτομερώς αναφέρονται τουλάχιστον : ο σκοπός της Ε.Π.Μ., η διάρθρωση και το περιεχόμενο της μελέτης, ο τρόπος παρουσίασης της μελέτης, ο τρόπος καταβολής της μελέτης, ο επιβλέπων τις εργασίες κατάρτισης της μελέτης και ο τρόπος άσκησης της επίβλεψης, υποχρεώσεις αναδόχου-όροι έκπρωσης του, ποινικές ρήτρες, υπερημερίες, υποχρεώσεις εργοδότη-όροι λύσης της σύμβασης, τρόπος άσκησης ενστάσεων, αιτήσεων θεραπείας και επίλυσης των διαφορών καθώς και η προθεσμία παραλαβής και έγκριση της μελέτης.

ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η παραλαβή της μελέτης πραγματοποιείται με την έκδοση από τον εργοδότη βεβαίωσης ότι ο ανάδοχος συμμορφώθηκε με τις συμβατικές του υποχρεώσεις και ακολουθεί η έγκριση της μελέτης.

ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Μ. ΑΠΟ ΤΟ Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

Η μελέτη αποστέλλεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Χωροταξίας, Περιβάλλοντος και Δημοσίων Έργων και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

Άρθρο 17

Έργα ή δραστηριότητες που κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης υφίστανται ή βρίσκονται στο στάδιο της κατασκευής ή έχουν λάβει, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, σχετική έγκριση ή άδεια εγκατάστασης, προσαρμόζονται στις σχετικές διατάξεις ως προς την διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του όρου του άρθρου 9 της παρούσας απόφασης μετά από τέσσερα (4) χρόνια από την έναρξη ισχύος της. Αν η άδεια λειτουργίας λήγει πριν την τετραετία η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ανανέωση ή τροποποίηση της άδειας λειτουργίας.

Εάν πριν από την πάροδο της τετραετίας, κατά την κατασκευή ή την λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας προκύπτει ότι δεν προστατεύεται επαρκώς το περιβάλλον, επιβάλλονται περιβαλλοντικοί όροι σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της παρούσας απόφασης.

Σε περίπτωση ανανέωσης ή τροποποίησης της άδειας λειτουργίας υφισταμένων έργων ή δραστηριοτήτων της Α & Β κατηγορίας της παρούσας απόφασης, η αρμόδια Κεντρική ή Νομαρχιακή Υπηρεσία του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργείου πριν την χορήγησή της, ενημερώνει την αντίστοιχη υπηρεσία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. για ενδεχόμενη επανεξέταση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων.

Κατά την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για τα έργα ή δραστηριότητες που αναφέρονται στη προηγούμενη παράγραφο επιδιώκεται η σταδιακή προσαρμογή τους στην καλύτερη διαθέσιμη τεχνολογία λαμβάνοντας κυρίως υπόψη :

- Την κατάσταση του περιβάλλοντος
- Το ποσοστό χρησιμοποίησης και την υπόλοιπη διάρκεια ζωής αυτών
- Τη φύση και το μέγεθος των ρυπαντικών εκπομπών της εγκατάστασης
- Τη σκοπιμότητα του να μην προκύψει υπερβολικό κόστος για τη εν λόγω εγκατάσταση λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης

ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΑΗΤΑ

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων γίνεται με τρόπο ώστε :

- Να μην δημιουργούνται κίνδυνοι για την υγεία και το περιβάλλον και ενοχλήσεις από θόρυβο ή δυσοσμίες
- Να μην προκαλείται υποβάθμιση στο φυσικό περιβάλλον και σε χώρους που παρουσιάζουν ιδιαίτερο οικολογικό, πολιτιστικό και αισθητικό ενδιαφέρον
- Να εξοικονομούνται πρώτες ύλες και να μπορεί να γίνει η μεγαλύτερη δυνατή επαναχρησιμοποίησή τους.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ , ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων συντονίζει τη λειτουργία δικτύου εργαστηρίων που αναλύουν δείγματα των φυσικών αποδεκτών και των αποβλήτων. Στο δίκτυο των εργαστηρίων αυτών περιλαμβάνονται το Γενικό Χημείο του Κράτους και τα σχετικά εργαστήρια του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Υγειονομικής Σχολής, των λοιπών υπουργείων και των δημοσίων φορέων.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση αρμοδίου υπουργού ορίζονται ο τρόπος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εναρμόνισης των χρησιμοποιούμενων εργαστηρίων στον τομέα των περιβαλλοντικών αναλύσεων και η δυνατότητα σύγκρισης των αναλύσεων και ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μεριμνά για τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης των φυσικών αποδεκτών.

Έργα και δραστηριότητες που εντάσσονται στην πρώτη κατηγορία και διαθέτουν κάθε είδους απόβλητα ύστερα από επεξεργασία υποχρεούνται να απασχολούν κατάλληλο και επαρκές τεχνικό προσωπικό για τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων.

Έργα και δραστηριότητες που εντάσσονται στη δεύτερη κατηγορία και διαθέτουν κάθε είδους απόβλητα ύστερα από επεξεργασία, μπορούν κατά την κρίση της αρμόδιας για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων αρχής, να υποχρεώνονται να απασχολούν κατάλληλο και επαρκές τεχνικό προσωπικό για τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων.

Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για την πρώτη και δεύτερη κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων, περιλαμβάνει τον καθορισμό του κατάλληλου και επαρκούς κατά περίπτωση αρμοδίου υπουργού καθορίζονται τα απαιτούμενα ουσιαστικά και τυπικά προσόντα του προσωπικού αυτού, ανάλογα με τις κατηγορίες εγκαταστάσεων.

Τεχνικά έργα και μέτρα αντιρρύπανσης ή γενικότερα αντιμετώπισης της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, που επιβάλλεται να κατασκευασθούν ή να ληφθούν.

Οι παρακάτω όροι, οι οποίοι είναι υποχρεωτικοί στην τήρησή τους αφορούν, :

- ◆ Τον κύριο του έργου
 - ◆ Τις αρμόδιες Υπηρεσίες και Φορείς για την κατασκευή και λειτουργία του έργου
 - ◆ Τους Προϊσταμένους των παραπάνω Υπηρεσιών, οι οποίοι οφείλουν να μεριμνούν για την εφαρμογή των όρων και να ελέγχουν την πιστή τήρησή τους
 - ◆ Όλους όσους εκ της θέσεως και των αρμοδιοτήτων τους είναι υπεύθυνοι για τον σχεδιασμό, έγκριση, δημοπράτηση, ανάθεση, επίβλεψη, πιστοποίηση, παραλαβή και λουπές διαδικασίες, που αφορούν στην κατασκευή και λειτουργία του έργου
 - ◆ Τον ανάδοχο του έργου, στο μέρος που τον αφορούν
-
- ◆ Κατά τις διαδικασίες δημοπράτησης, επίβλεψης, παραλαβής του στο θέμα αναφερόμενου έργου, να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται :
 - ◆ Η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων από τον ανάδοχο, στο μέρος που τον αφορούν
 - ◆ Η δυνατότητα αντιμετώπισης και αποκατάστασης δυσάρεστων περιβαλλοντικά καταστάσεων οφειλόμενων σε ενέργειες ή παραλείψεις του αναδόχου κατά παράβαση των περιβαλλοντικών όρων

Από τις πιστώσεις για την κατασκευή και λειτουργία του έργου, να εξασφαλίζονται κατά προτεραιότητα οι απαιτούμενες δαπάνες για τα έργα προστασίας του περιβάλλοντος (έργα φύτευσης κ.λ.π.).

Υπαρξη πλήρους προγράμματος κατασκευής του έργου που θα λαμβάνει υπόψη τη λειτουργία της περιοχής και τους οικολογικούς παράγοντες, ώστε να προκαλέσει τις λιγότερες δυνατές βλάβες.

Συγκεκριμένα :

- ◆ Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα για την ελαχιστοποίηση της παραγόμενης σκόνης κατά τη διάρκεια των χωματουργικών εργασιών, ιδιαίτερα όταν οι μετεωρολογικές συνθήκες ευνοούν την διασπορά και μεταφορά της σκόνης σε μεγάλη απόσταση.
- ◆ Να διαβρέχονται συνεχώς οι σωροί χωμάτων και τα μέτωπα εκσκαφών για την ελαχιστοποίηση των εκπομπών σκόνης
- ◆ Να γίνουν μόνο οι απαραίτητες χωματουργικές εργασίες, ώστε να αποφευχθούν άσκοπες εκχερσώσεις και αποψιλώσεις
- ◆ Να γίνει πρόβλεψη για την αποκατάσταση του τοπίου εκσκαφών της κύριας μονάδας επεξεργασίας και των συνοδών της έργων, για τις αποθέσεις υλικών κ.λ.π.
- ◆ Τα προϊόντα εκσκαφών, που θα προκύψουν από την κατασκευή του κυρίως έργου και των συνοδών έργων υποδομής να χρησιμοποιηθούν για την επανεπίχωση αυτών καθώς και για την διαμόρφωση επιφανειών μέσα στο γήπεδο.
- ◆ Απαγορεύεται η απόρριψη υλικών κατασκευής και περίσσειας όγκων εκσκαφής στη θάλασσα ή στο έδαφος ή στα επιφανειακά νερά (κοίτες ποταμών, ρεμάτων, χειμάρρων) της περιοχής. Τα πλεονάζοντα προϊόντα εκσκαφών από το κυρίως έργο και τα συνοδά του (αγωγός προσαγωγής ακαθάρτων και διάθεσης επεξεργασμένων) να απορριφθούν σε κατάλληλους χώρους (π.χ ανενεργά λατομεία , ΧΥΤΑ), ύστερα από άδεια της Δ/σης Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κορινθίας.
- ◆ Απαγορεύονται η διάθεση των μεταχειρισμένων ορυκτελαίων του εργοταξίου σε επιφανειακά ύδατα της περιοχής, στη θάλασσα ή στο έδαφος. Τα ορυκτέλαια να συλλέγονται σε βαρέλια και να διαχειρίζονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 98012/2001/96 (ΦΕΚ 40/Β/96).
- ◆ Αυστηρή τήρηση των κανόνων ασφαλείας κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη προστασία της υγείας του προσωπικού κατασκευής.
- ◆ Εάν κατά το στάδιο των κατασκευαστικών εργασιών αποκαλυφθεί υπόγειος υδροφόρος ορίζοντας να εκπονηθεί κατάλληλη μελέτη αποστράγγισης της περιοχής.

Η διάταξη και ο σχεδιασμός των επί μέρους μονάδων θα πρέπει να προσαρμοστούν στην τοπογραφία της περιοχής και να ελαχιστοποιηθούν οι αλλοιώσεις του ανάγλυφου της περιοχής επέμβασης. Επιπλέον να υπάρχει ομαδοποίηση των λειτουργιών, ώστε να επιτυγχάνεται η βέλτιστη εικόνα του συνόλου της εγκατάστασης.

Κατά τον σχεδιασμό των κτισμάτων της μονάδας, να ληφθεί υπόψη η αρχιτεκτονική και η αισθητική εικόνα της περιοχής (κατασκευή υπόγειων δεξαμενών και χαμηλών κτιρίων, όσο βέβαια επιτρέπουν οι κανονισμοί λειτουργίας η/μ εξοπλισμού), για να επιτευχθεί η αρμονική ένταξη της εγκατάστασης στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του δομημένου και του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής.

Ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός της μονάδας να εγκριθεί από την αρμόδια ΕΠΑΕ. Ειδικότερα για τα κτίρια που συνοδεύουν το έργο, όπως γραφεία κ.λ.π., να εκδοθεί οικοδομική άδεια σύμφωνα με την 6453/1373/5.3.98 Υπουργική Απόφαση.

Με την ολοκλήρωση κατασκευής του έργου, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί και το έργο της αποχέτευσης της εξυπηρετούμενης περιοχής και να έχουν γίνει όλες οι απαραίτητες συνδέσεις.

Το αποχετευτικό δίκτυο της εξυπηρετούμενης από την εγκατάσταση περιοχής να είναι χωριστικού τύπου.

Να εξασφαλιστεί η στεγανότητα των κεντρικών αποχετευτικών αγωγών (ΚΑΑ) δεν θα πρέπει να προσεγγίζει την ελάχιστη τιμή αυτοκαθαρισμού του αγωγού, ενώ παράλληλα θα πρέπει να αποφευχθεί η στροβιλώδης ροή.

Στα αντλιοστάσια προσαγωγής ακαθάρτων να γίνονται οι απαραίτητες προβλέψεις για την αποφυγή πλημμυρίσματος κατά τη διάρκεια ισχυρών βροχοπτώσεων (πρόβλεψη κατάλληλης διάταξης υπερχειλίσσης) και η αποφυγή έκλυσης δυσοσμίων (σωστός σχεδιασμός του αντλιοστασίου με την εφαρμογή συστήματος αερισμού και απόσμησης).

Από το κεντρικό (τελικό) αντλιοστάσιο συλλογής των λυμάτων της εξυπηρετούμενης περιοχής, τα λύματα να οδηγούνται με καταθλιπτικό αγωγό στα έργα εισόδου (φρεάτιο άφιξης) της εγκατάστασης. Το φρεάτιο άφιξης να διαθέτει και πιεζοθραυστική διάταξη. Να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην σταθερότητα της παροχής άντλησης.

Στο φρεάτιο εισόδου του αντλιοστασίου να τοποθετηθεί ανοξείδωτη εσχάρα (χειροκαθαριζόμενη) για την απομάκρυνση μεγάλων αντικειμένων.

Στο φρεάτιο συγκέντρωσης των λυμάτων προς άντληση (υγρός θάλαμος) να υπάρχει αναδευτήρας για αποφυγή καθιζήσεων.

Στο αντλιοστάσιο να υπάρχει η κατάλληλη εφεδρεία αντλιών.

Να προβλεφθεί σύστημα αυτοματισμού και ελέγχου.

Να προβλεφθεί εναλλακτική διάταξη παροχής ρεύματος του αντλιοστασίου σε περίπτωση διακοπής του ρεύματος για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 48 ωρών, ώστε να εξασφαλιστεί η αδιάλειπτη ροή των ανεπεξέργαστων λυμάτων από το κεντρικό αντλιοστάσιο στη εγκατάσταση επεξεργασίας.

Το φρεάτιο άφιξης να είναι επαρκών διαστάσεων, ώστε να δέχεται τη μέγιστη παροχή των λυμάτων και των βοηθολυμάτων της εξυπηρετούμενης από την εγκατάσταση περιοχής.

- ◆ Να έχει διπλό θάλαμο εισόδου του οποίου τα δύο τμήματα να μπορούν να απομονωθούν εναλλάξ με θυροφράγματα. Σε κάθε θάλαμο να τοποθετηθεί εσχάρα.
Οι δύο θάλαμοι να εκβάλλουν σε κοινό θάλαμο διανομής.
- ◆ Να είναι κλειστό, στεγανό όσον αφορά την έκλυση οσμών, και εύκολα επισκέψιμο.
- ◆ Να περιλαμβάνει σύστημα αερισμού και ανάμιξης των εισερχομένων λυμάτων.

Ο χώρος να αερίζεται και εξαερίζεται πολύ καλά.

Να προβλεφθεί χώρος συγκέντρωσης των εσχαρισμάτων.

Να μην κατασκευασθεί δεξαμενή υποδοχής βοθρολυμάτων, καθώς με την ολοκλήρωση των έργων του βιολογικού καθαρισμού θα πρέπει όλες οι ενδιαφερόμενοι οικισμοί να έχουν ολοκληρώσει την κατασκευή των αποχετευτικών των δικτύων και να έχουν συνδεθεί με τη μονάδα.

Το στάδιο της εσχάρωσης να περιλαμβάνει μια μηχανικά αυτοκαθαριζόμενη ανοξείδωτη εσχάρα και ένα κανάλι παράκαμψης με απλή εσχάρα.

Τα συλλεγόμενα εσχαρίσματα να συμπιέζονται μηχανικά σε πρέσα, να συγκεντρώνονται σε κλειστά δοχεία αποθήκευσης και να αποθήκευσης και να αποθηκεύονται προσωρινά μέσα στο κτίριο της εσχάρωσης.

Τυχόν κακοσμίες κατά την αποθήκευση, να καταπολεμούνται με χλωροάσβεστο.

Στους αεριζόμενους εξάμμωτες να επιτυγχάνεται απομάκρυνση άμμου διαμέτρου μεγαλύτερης των 0,2 mm.

Να προβλεφθεί διάταξη συλλογής και απομάκρυνσης των λιπών και ελαίων.

Η συλλεγόμενη άμμος να οδηγείται σε στραγγιστήριο. Τα συλλεγόμενα στραγγίσματα να επιστρέφουν στο φρεάτιο εισόδου.

Οι μονάδες προκαταρκτικής επεξεργασίας (εσχάρωση, εξάμμωση - λιποσυλλογή), να βρίσκονται μέσα σε κτίριο με εξαερισμό και απόσμηση.

Η απόσμηση του χώρου να γίνεται με υλικό ανθεκτικό στην παρουσία υγρών σωματιδίων (aerosols).

Να γίνεται έγκαιρη και τακτική αποκομιδή των εσχαρισμάτων, της άμμου και των λοιπών ώστε να μη δημιουργούνται εστίες συγκέντρωσης εντόμων ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες.

- ◆ Οι διατάξεις μεταφοράς των εσχαρισμάτων, της άμμου και των λιπών να είναι κλειστές.
- ◆ Οι φυσητήρες των αεριζόμενων εξάμμωτων να τοποθετούνται σε κτίριο, ώστε να μειώνονται οι θόρυβοι.

Ο μετρητής παροχής να τοποθετηθεί μετά την εξάμμωση ή πριν την απολύμανση των λυμάτων.

Η τροφοδοσία του έργου μετά την εξάμμωση να μπορεί να απομονωθεί πλήρως με θυροφράγματα, ώστε να είναι δυνατή η γενική παράκαμψη του έργου μέσω αγωγού σε δεξαμενή αποθήκευσης ικανής χωρητικότητας και εν συνεχεία θα οδηγούνται για βιολογική επεξεργασία.

Να περιορισθεί η χρήση της στις απολύτως αναγκαίες ελάχιστες περιπτώσεις. Για τις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να υπάρχει πλήρης και λεπτομερής ενημέρωση των Δ/σεων Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιβάλλοντος καθώς και Υγείας και Πρόνοιας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κορίνθου.

Στα μη αεριζόμενα τμήματα των δεξαμενών να υπάρχει διάταξη ικανής ανάμιξης στις κατάλληλες θέσεις, ώστε να διατηρείται το μίγμα λυμάτων βιομάζας σε αιώρηση χωρίς να αερίζονται τα λύματα και να μη δημιουργούνται αδρανείς περιοχές με προβλήματα οσμών.

Στις δεξαμενές αερισμού να γίνεται περιορισμός των θορύβων και της εκπομπής σταγονιδίων από τις διατάξεις αερισμού με την χρησιμοποίηση ειδικών σιγαστήρων και πετασμάτων.

Το σύστημα αερισμού να είναι επαρκώς διαστασιολογημένο, ώστε να μη δημιουργούνται περιοχές με αναερόβιες συνθήκες.

Οι χρησιμοποιούμενες διατάξεις αερισμού θα πρέπει να εξασφαλίζουν την επαρκή ανάμιξη όλου του περιεχομένου της δεξαμενής αερισμού, ώστε να μην παρατηρούνται καθιζήσεις ενεργού ιλύος στις γωνιές της δεξαμενής.

Το πρόβλημα των σταγονιδίων μπορεί να αντιμετωπισθεί με την χρησιμοποίηση διαχυτήρων (αερισμός φυσαλίδων).

Για λόγους ασφαλείας να γίνεται τοποθέτηση των δεξαμενών αερισμού σε ικανή απόσταση από τα όρια του οικοπέδου.

Να γίνεται τακτικός καθαρισμός των τοιχωμάτων των δεξαμενών αερισμού την αποφυγή δημιουργίας αναερόβιου στρώματος.

Η παραγόμενη λάσπη πρέπει να είναι πλήρως σταθεροποιημένη. Για το λόγο αυτό κατά την οριστική μελέτη του έργου πρέπει να γίνει προσεκτική διαστασιολόγηση των όγκων αερισμού και σταθεροποίησης καθώς και των διατάξεων αερισμού.

Στις δεξαμενές καθίζησης να γίνεται τακτικός καθαρισμός των ξέστρων των υπερχειλιστών καθώς και των τοιχωμάτων των δεξαμενών.

Η λάσπη που καθιζάνει στις χοάνες των πυθμένων των δεξαμενών θα πρέπει να απομακρύνεται γρήγορα.

Να αποφεύγεται ο μεγάλος χρόνος παραμονής της ενεργού ιλύος στις δεξαμενές καθίζησης.

Η απολύμανση των επεξεργασμένων λυμάτων να γίνεται με χλωρίωση.

Αποκλείεται η χλωρίωση των ανεπεξέργαστων ή ημιεπεξεργασμένων λυμάτων.

Να ακολουθεί η αποχλωρίωση των χλωριωμένων λυμάτων πριν τη διάθεσή τους στον αποδέκτη.

Τα επεξεργασμένα λύματα μετά το στάδιο της απολύμανσης να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση εσωτερικών αναγκών της εγκατάστασης σε βιομηχανικό νερό.

Εφόσον από τη χρήση χλωρίου δημιουργηθούν προβλήματα στον αποδέκτη, είτε άμεσα στις διάφορες μορφές ζωής, είτε έμμεσα με τον σχηματισμό οργανοχλωριούχων ενώσεων, να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικές μέθοδοι απολύμανσης όπως οζονισμός (O₃), υπεριώδης ακτινοβολία UV, μετά από αναθεώρηση της παρούσης ΚΥΑ.

Συγκεκριμένα προκειμένου να γίνει η απολύμανση με τη μέθοδο της υπεριώδους ακτινοβολίας / του οζονισμού, θα πρέπει να γίνει ειδική μελέτη, στην οποία θα τεκμηριώνεται η επάρκεια και η αποτελεσματικότητα της μεθόδου, ώστε να εκδοθεί Απόφαση του Υπ. Υγείας και Πρόνοιας, σύμφωνα με την Ε1β/221/65 Υγ. Διάταξη.

Η διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων θα γίνει στη θαλάσσια περιοχή του Κορινθιακού κόλπου, μέσω χερσαίου αγωγού μήκους 5km περίπου και υποθαλάσσιου αγωγού μήκους 600m περίπου, ο διαχυτήρας του οποίου έχει μήκος 87,5m και εκβάλλει σε βάθος 15m περίπου.

Ο αγωγός διάθεσης των επεξεργασμένων λυμάτων από το φρεάτιο εξόδου της εγκατάστασης και μέχρι τον αποδέκτη να τοποθετηθεί υπόγεια.

Για την κατασκευή του αγωγού διάθεσης να χρησιμοποιηθούν υλικά με ικανοποιητική αντοχή και ελαστικότητα, τα οποία δεν κινδυνεύουν να διαβρωθούν και μπορούν να τοποθετηθούν εύκολα κάτω από την επιφάνεια του νερού.

Το φρεάτιο φόρτισης του υποθαλάσσιου αγωγού να εξυπηρετείται από αντλιοστάσιο στην έξοδο της εγκατάστασης με σταθερή παροχή εξόδου, ανεξάρτητα από εισερχόμενη παροχή.

Το φρεάτιο φόρτισης του υποθαλάσσιου αγωγού να είναι διθάλαμο, ώστε να είναι εφικτός ο καθαρισμός και η συντήρησή του χωρίς τη διακοπή της λειτουργίας του.

Για τον έλεγχο των χαρακτηριστικών λυμάτων, τα οποία οδηγούνται στη θάλασσα, να υπάρχει :

- i.** Φρεάτιο δειγματοληψίας πριν από την είσοδό τους στον υποθαλάσσιο αγωγό.
- ii.** Σημαδούρα στο σημείο εξόδου του αγωγού, ώστε να γίνεται έλεγχος της περιεκτικότητας του νερού σε κολοβακτηριοειδή, γύρω από το σημείο εξόδου στη θάλασσα και να διαπιστώνεται η τήρηση του ορίου των 500/100 ml νερού.
- iii.** Συχνός έλεγχος των νεράν στις γειτονικές ακτές κολύμβησης, που επηρεάζονται από τα επεξεργασμένα λύματα, ώστε ο αριθμός κολοβακτηριοειδών να μην υπερβαίνει τα 30 ΠΑΚ/100 ml θαλασσινού νερού στις ακτές.

Εφόσον κατά την παρακολούθηση διαπιστωθούν φαινόμενα ευτροφισμού στον υδάτινο αποδέκτη ή τα λύματα επαναχρησιμοποιηθούν για άρδευση, η οριακή τιμή για τον φώσφορο να επανακαθοριστεί σε

< 2mg/l ή ελάχιστη μείωση 80% και αφού συνεκτιμηθούν και οι τυχόν απορροές από την γεωργική χρήση λιπασμάτων στον αποδέκτη.

Προκειμένου να τηρηθεί το όριο εκροής για το φώσφορο να γίνει προσθήκη μονάδας αποφωσφόρησης. Αν η βιολογική απομάκρυνση φωσφόρου ή άμεση διύλιση της απομένουσας ποσότητας.

Ο αρμόδιος φορέας του έργου να μεριμνήσει για τον καλό σχεδιασμό και συντήρηση του υποθαλάσσιου αγωγού και του συστήματος διάχυσης (διαχυτήρα).

- ◆ Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του υποθαλάσσιου αγωγού από κυματισμούς, ρεύματα, αγκυροβολήσεις σκαφών, εισόδου θαλασσινού νερού, αέρα κ.λ.π.
- ◆ Να εξασφαλιστεί σταθερό βάθος εκροής από όλα τα στόμια του διαχυτήρα, καθώς και η ομοιόμορφη κατανομή παροχών σε όλα τα στόμια του διαχυτήρα.
- ◆ Να υπάρχει δυνατότητα καθαρισμού του υποβρυχίου αγωγού σε περίπτωση εναποθέσεως φερτών.

Προκειμένου να προστατευθεί ικανοποιητικά το υδάτινο οικοσύστημα, να γίνεται συστηματική παρακολούθηση των νερών της μείζονος περιοχής του διαχυτήρα της μείζονος περιοχής του διαχυτήρα με μετρήσεις και αναλύσεις, οι οποίες θα προσκομίζονται ανά τρίμηνο στη Δ/ση Υγείας και Πρόνοιας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κορίνθου, όπως :

- α) αναλύσεις θρεπτικών αλάτων (NH₄ , NO₂, NO₃ , RO₄) σε διάφορα βάθη μέχρι τον πυθμένα.
- β) προσδιορισμός O₂ , T^o C , αιωρούμενων στερεών.
- γ) σύσταση ιζήματος, οργανική ύλη, βαρέα μέταλλα.
- δ) βενθική πανίδα.

Πριν αρχίσει η διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων, πρέπει να γίνει αναγνωριστική οικολογική μελέτη της περιοχής, διάρκειας ενός έτους, ώστε να αποκτηθούν στοιχεία βάσης για περαιτέρω παρακολούθηση από τον αρμόδιο φορέα λειτουργίας του έργου.

Δεν αποκλείεται η χρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων για ελεγχόμενη άρδευση επιλεγμένων καλλιεργειών κατά την διάρκεια της αρδευτικής περιόδου σε εκτάσεις που σήμερα καλλιεργούνται και δεν ανήκουν σε οικιστικές εκτάσεις, ούτε πρόκειται να ενταχθούν σε αυτές. Η επαναχρησιμοποίηση των καθαρών για αρδευτικούς σκοπούς μπορεί να γίνει με τις εξής μεθόδους :

- ◆ Άρδευση γεωργικής γης
- ◆ Άρδευση δασικών εκτάσεων και επαναχρησιμοποίηση για πυρόσβεση

Τα καθαρισμένα λύματα εφόσον χρησιμοποιηθούν για άρδευση, να έχουν τα ανάλογα χαρακτηριστικά, που θα καθορισθούν από το Υπ. Γεωργίας με τη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Για τη υιοθέτηση των απαιτούμενων ποιοτικών χαρακτηριστικών των προς άρδευση λυμάτων, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθοι παράγοντες :

- Τα απαιτούμενα ποιοτικά χαρακτηριστικά της εκροής
- Οι αναγκαίες πρόσθετες μονάδες επεξεργασίας
- Η προστασία της δημόσιας υγείας
- Η προστασία του περιβάλλοντος
- Η προστασία των καλλιεργειών
- Η αποδοχή από τους χρήστες και το κοινό

Επίσης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι δυνατότητες απορρόφησης του εδάφους στις συγκεκριμένες ποσότητες λυμάτων και συγκεντρώσεως αζώτου και φωσφόρου.

Ο βαθμός και ο τρόπος επεξεργασίας, καθώς και ο τρόπος άρδευσης και τα είδη των καλλιεργειών θα καθοριστούν μετά από σχετική μελέτη άρδευσης, η οποία θα εγκριθεί από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Περιβάλλοντος, Υγείας και Εγγειοβελτιώσεων της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κορινθίας.

Ιδιαίτερη προσοχή να δοθεί στις μετρήσεις συγκέντρωσης χλωριόντων στα επεξεργασμένα λύματα, προκειμένου να προστατεύονται τα αρδευσιμα εδάφη από φαινόμενα μόνιμης επιβάρυνσης (αλάτωσης) και ταυτόχρονα να προστατεύονται τα φυτά.

Οι ανάγκες παρακολούθησης για την χρήση των καθαρών στην γεωργία απαιτούν έλεγχο της ποιότητας του νερού ανά τακτά χρονικά διαστήματα, στην μονάδα επεξεργασίας και σε ορισμένες περιπτώσεις και στο σύστημα διανομής.

Επιπλέον για τον έλεγχο της ρύπανσης των υπογείων υδάτων απαιτείται να γίνεται δειγματοληψία αυτών από τυχόν πηγάδια της καλλιεργούμενης έκτασης ή από σημειακές πηγές ή από διάφορα σημεία αμέσως κατόπιν των αρδευόμενων εκτάσεων ως προς τα νιτρικά και φωσφορικά ιόντα και τους ολικούς υδρογονάνθρακες, υπό την υπόδειξη και επίβλεψη της αρμόδιας Υπηρεσίας Εγγείων Βελτιώσεων του Ν. Κορινθίας.

Να υπάρχει ειδική σήμανση των αρδευόμενων περιοχών, καθώς και η άρδευση με τα επεξεργασμένα λύματα να γίνεται κατά τρόπο, ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε ανθρώπινη επαφή με αυτά (π.χ. κατά τη νύχτα).

Η επεξεργασία της λάσπης να γίνεται με μηχανικά μέσα και χρήση κροκιδωτικών, όπου απαιτείται. Το συγκρότημα επεξεργασίας της λάσπης να είναι να είναι εγκατεστημένο σε κτίριο κατάλληλων διαστάσεων με πρόβλεψη για τη μελλοντική εγκατάσταση και άλλου παρόμοιου συγκροτήματος, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο. Σε περίπτωση βλάβης να υπάρχει δυνατότητα άμεσης επιδιόρθωσης.

Η αποθήκευση της ιλύος να γίνεται σε ειδικά δοχεία σε κλειστό αποσπώμενο χώρο. Εάν χρησιμοποιηθεί δεξαμενή αποθήκευσης, να αερίζεται με σύστημα διάχυτου αερισμού για την ανάμιξη της λάσπης και αποφυγή οσμών.

Η αφυδατωμένη λάσπη να μεταφέρεται από τον χώρο παραγωγής στο χώρο διάθεσής της με καλυμμένο όχημα μεταφοράς.

Η επεξεργασμένη λάσπη να διατίθεται σε οργανωμένο χώρο διάθεσης απορριμμάτων, με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου φορέα και έγκριση της Δ/νσης Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κορινθίας.

Προκειμένου η λάσπη να διατεθεί στην γεωργία ως βελτιωτικό εδάφους απαιτείται η εκπόνηση ειδικής μελέτης, με τις διατάξεις της ΚΥΑ 80568/4225 (ΦΕΚ 641/Β/7.8.91).

Τα υγρά υπερχειλίσματα από όλα τα στάδια επεξεργασίας της λάσπης να επιστρέφουν από το αντλιοστάσιο συλλογής στην είσοδο της εγκατάστασης.

Όλα τα στάδια της προκαταρκτικής επεξεργασίας των λυμάτων, καθώς και τα στάδια επεξεργασίας της λάσπης, να βρίσκονται μέσα σε κτίρια με εξαερισμό και απόσπηση.

Συγκεκριμένα :

- Να υπάρχει πλήρες σύστημα απόσπησης, το οποίο να περιλαμβάνει την κυρίως μονάδα απόσπησης και δίκτυο αεραγωγών.

Να προτιμηθεί φίλτρο απόσπησης που θα αναγεννάται, ώστε να μειωθεί το κόστος από την πολλαπλή χρησιμοποίησή του.

- Οι αεραγωγοί να αναρροφούν αέρα και από τα κύρια σημεία έκπλυσης οσμών και από τον ευρύτερο εσωτερικό χώρο των κτιρίων.
- Ο αέρας που θα απαλλάσσεται από οσμές να μην επανακυκλοφορήσει, αλλά να διατεθεί στην ατμόσφαιρα, σε ύψος τουλάχιστον 1,5 m πάνω από την οροφή του κτιρίου.

Παράλληλα το πρόβλημα των οσμών να αντιμετωπίζεται με την καλή συντήρηση του εξοπλισμού και την καλή λειτουργία της εγκατάστασης. Συγκεκριμένα να γίνεται :

- Συχνή και πλήρη απόξεση της λάσπης από τα τοιχώματα των φρεατίων για να αποφεύγεται η δημιουργία σηπτικών συνθηκών.
- Παρακολούθηση της καλής λειτουργίας και συνεχής καθαρισμός των επιφανειών του υπερχειλίστη, που κατακρατά γλίτσα.
- Απομάκρυνση των αφρών και της ιλύος από τις ανοικτές δεξαμενές και φρεάτια.
- Συνεχές πλύσιμο των θέσεων συγκέντρωσης ακαθαρσιών και γενικά διατήρηση του χώρου της εγκατάστασης καθαρού.
- Μείωση στο ελάχιστο της πιθανότητας αστοχίας του εξοπλισμού με συνεπή συντήρηση από εξειδικευμένο προσωπικό.

- Επαρκή συντήρηση και έλεγχο του δικτύου προσαγωγής ακαθάρτων και του φρεατίου εισόδου της εγκατάστασης.

Όλα τα θορυβώδη μηχανήματα (γεννήτριες, φυσητήρες , κ.λ.π.), να βρίσκονται εντός ηχομονωμένου οικίσκου.

Να υπάρχει η κατάλληλη εφεδρεία στον εξοπλισμό της εγκατάστασης (π.χ. αντλίες, εσχάρες, αεροσυμπιεστές κ.λ.π.).

Να προβλεφθεί εναλλακτική διάταξη παροχής ρεύματος για τις περιπτώσεις διακοπών παροχής ηλεκτρικού ρεύματος του δικτύου.

Το γήπεδο της εγκατάστασης να απομονωθεί οπτικά από τις γύρω εκτάσεις και την ευρύτερη περιοχή με τη δημιουργία περιμετρικά φράκτη περίφραξης και ανεμοφράκτη, που θα αποτελείται από δένδρα μη φυλλοβόλα και από ταχουαυζή αναρριχώμενα ενδημικά φυτά.

- Η περίφραξη να είναι επαρκούς πλάτους και πέραν της οπτικής απομόνωσης να εμποδίζει την δημιουργία κυματισμού στις δεξαμενές καθίζησης.
- Να γίνει κατάλληλη διαμόρφωση και φύτευση δένδρων, καλλωπιστικών φυτών και πρασίνου στον χώρο εσωτερικά του γηπέδου.
- Η όλη φυτοκάλυψη να γίνει σύμφωνα με μελέτη που θα εγκριθεί από τη Δ/νση Π.Ε.ΧΩ της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
- Τα επεξεργασμένα λύματα να χρησιμοποιηθούν και για το πότισμα των δένδρων, των καλλωπιστικών φυτών και του πρασίνου στο χώρο της εγκατάστασης.

Ιδιαίτερη βαρύτητα να δοθεί εκ μέρους του φορέα λειτουργίας του έργου στη σύνδεση οποιαδήποτε παραγωγικής μονάδας με το αποχετευτικό δίκτυο, ώστε να αποφευχθεί η είσοδος ουσιών που θα δημιουργήσουν λειτουργικό πρόβλημα στην εγκατάσταση.

Να υπάρχει συνεχής επαφή του φορέα λειτουργίας του έργου με τις παραγωγικές μονάδες που συνδέονται με το αποχετευτικό δίκτυο, καθώς και παρακολούθηση της ποιότητας των εισερχομένων στο αποχετευτικό δίκτυο υγρών αποβλήτων.

Όπου απαιτείται, να γίνεται προεπεξεργασία των υγρών αποβλήτων στον χώρο που παράγονται, προτού διατεθούν στο δίκτυο αποχέτευσης.

Η διάθεση να γίνεται εφόσον η ποιοτική σύσταση των αποβλήτων δε διαφέρει αισθητά από τον μέσο όρο της σύστασης των αστικών λυμάτων.

Η ενδεχόμενη συνεπεξεργασία βιομηχανικών λυμάτων από μονάδες θα μπορεί να γίνει αποδεκτή, εφόσον τα λύματα αυτά έχουν υποστεί κατάλληλη προεπεξεργασία.

Σε κάθε περίπτωση η διάθεση των παραπάνω βιομηχανικών λυμάτων πρέπει να έχει λάβει την αναγκαία αδειοδότηση.

Αποκλείεται η διάθεση των προεπεξεργασμένων αποβλήτων μαζί με τα επεξεργασμένα λύματα στον αποδέκτη.

Για τη σωστή λειτουργία της μονάδας απαιτούνται τακτικοί εργαστηριακοί έλεγχοι, επίβλεψη χειρισμών από επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό για τη λειτουργία και συντήρηση της εγκατάστασης.

Ο φορέας λειτουργίας του έργου είναι υπεύθυνος για την πρόβλεψη ειδικευμένου προσωπικού και μέσων για την παρακολούθηση της λειτουργίας, τη συντήρηση και τον έλεγχο της απόδοσης του έργου, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος

Ο αρμόδιος φορέας λειτουργίας του έργου να είναι υπεύθυνος για :

- i. Την εκπαίδευση του προσωπικού λειτουργίας της μονάδας
- ii. Την τήρηση των μέτρων ασφαλείας και υγιεινής για τους εργαζόμενους
- iii. Τον τακτικό έλεγχο και την συντήρηση του η/μ εξοπλισμού

- iv. Την τήρηση αρχείου με εργαστηριακές αναλύσεις γι όλα τα στάδια λειτουργίας της μονάδας καθώς και προγράμματος παρακολούθησης της ποιότητας των επεξεργασμένων λυμάτων και του αποδέκτη
- v. Την εξασφάλιση εξοπλισμού προστασίας έναντι συγκεκριμένων κινδύνων

Ο αρμόδιος φορέας λειτουργίας του έργου με σκοπό την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει να διαβιβάζει στην Δ/νση Περι/κου Σχεδιασμού Τμήμα Νερών του ΥΠΕΧΩΔΕ τον τελευταίο μήνα κάθε χρόνο τις κάτωθι πληροφορίες :

- 1) Εξυπηρετούμενος πληθυσμός (κάτοικοι)
- 2) Παροχή λυμάτων που δέχεται η μονάδα (m^3 /ημ)
- 3) Ρυπαντικά φορτία εισόδου (mg/l) όπως BOD₅ , COD , SS , TN και ολικός φωσφόρος
- 4) Ρυπαντικά φορτία εξόδου (mg/l) όπως BOD₅ , COD , Αιωρούμενα στερεά, ολικό άζωτο, Αμμωνιακό άζωτο, ολικός φώσφορος και διαλυμένο οξυγόνο
- 5) Συνδυασμός της ποιότητας εκροής των λυμάτων με την ποιότητα του αποδέκτη και συγκεκριμένα ενδεχόμενη αλλαγή στην ποσότητα και ποιότητα των επεξεργασμένων λυμάτων κατά τον τελευταίο χρόνο καθώς και τυχόν μεταβολή της αφομοιωτικής και διασκορπιστικής ικανότητας του αποδέκτη.

Ο αρμόδιος φορέας λειτουργίας του έργου οφείλει να ειδοποιεί τις Αρμόδιες Υπηρεσίες Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κορινθίας σε κάθε περίπτωση που διαπιστώνεται ρύπανση στον αποδέκτη των λυμάτων. Εφόσον το επεισόδιο ρύπανσης οφείλεται σε δυσλειτουργία της μονάδας, ο φορέας λειτουργίας του έργου να γνωστοποιεί στις Υπηρεσίες αυτές τα επανορθωτικά μέτρα που προτίθεται να λάβει και το συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωσή τους.

Τα μέτρα αυτά και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους να εγκρίνονται με Απόφαση του Νομάρχη Κορίνθου, εφόσον η διάρκεια ολοκλήρωσής τους υπερβαίνει τον ένα μήνα. Η τήρηση των μέτρων και του χρονοδιαγράμματος είναι ευθύνη του φορέα του έργου, που συντάσσει και σχετική έκθεση μετά την ολοκλήρωση των μέτρων. Οι σχετικές εκθέσεις κρατούνται στο αρχείο της εγκατάστασης και αποτελούν, μαζί με όλα τα άλλα στοιχεία, το ιστορικό λειτουργίας της. Το αρχείο αυτό να είναι στη διάθεση των συναρμόδιων Νομαρχιακών και Περιφερειακών Υπηρεσιών καθώς και των Δ/νσεων των συναρμόδιων Υπουργείων.

Ισχύουν οι περιβαλλοντικοί όροι που προτείνονται στην ΜΠΕ του έργου που συνοδεύει την παρούσα, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Χρονικό διάστημα για το οποίο ισχύει η χορηγούμενη έγκριση περιβαλλοντικών όρων- Προϋποθέσεις για την αναθεώρησή της

Οι ανωτέρω αναφερόμενοι περιβαλλοντικοί όροι ισχύουν μέχρι 31-3-2007 και με την προϋπόθεση ότι αυτοί θα τηρούνται με ακρίβεια. Μετά την ημερομηνία αυτή ο κύριος του έργου οφείλει να εφοδιαστεί με νέα ΚΥΑ έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Κάθε όρος της παρούσας απόφασης δύναται να τροποποιηθεί, εφόσον κατά την κατασκευή ή τη λειτουργία του έργου προκύπτει ότι δεν προστατεύεται επαρκώς το περιβάλλον. Επίσης δύναται να τροποποιηθεί ανάλογα με τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης που αναφέρονται σε προηγούμενους όρους, με γνώμονα αποκλειστικά την πληρέστερη προστασία του περιβάλλοντος. Με το ίδιο σκεπτικό δύναται να τεθούν νέοι περιβαλλοντικοί όροι, αν αυτό χρειαστεί, δεδομένης της εξέλιξης στον τομέα των περιβαλλοντικών ερευνών (π.χ. αλλαγή ορίων), λόγω του μεγάλου χρονικού ορίζοντα λειτουργίας του έργου και της προόδου της αντιρρυπαντικής τεχνολογίας.

Αλλαγή βασικών χαρακτηριστικών του έργου, όπως αυτό περιγράφεται στην ΜΠΕ, με τους όρους και περιορισμούς της παρούσας είναι δυνατή εφόσον δεν επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και μόνο ύστερα από σχετική έγκριση της ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ. Σε κάθε άλλη περίπτωση απαιτείται νέα Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων.